

The following book includes:

- Wikisource Talmud Bavli
- License: CC-BY
- VWDT%9C%DT%9E%DT%95%DT%93_%DT%91%DT%91%
 Source: http://he.wikisource.org/wiki/%DT%
- D\%6C%D\%36
- Vilna Edition
- License: CC-BY
- Chiddushei HaRamban, Jerusalem 1928–29
- License: Public Domain
- Source: http://primo.nli.org.il/primo_ library/libweb/action/dlDisplay.do?vid= with it it we have a second and a second a secon
- NF1%qoc1q=NNF_ALEPH001294828
- It was retrieved from Sefaria on November 24, 2022 (2" 2" TIT It was typeset and formatted by Ktavi.

תוכן העניינים

פרק ב כל היד	179	פרקי תינוקת	877
פרק א שמאי אומר	101	פרק ט האשה שהיא עישה	S E7
הידושי רמב"ן על נדה	101	פרק ז דם הנדה	727
פרק ד בנות כותים	7 <i>L</i>	פרק ו בא סימן	917
פרק ג המפלת חתיכה	35	פרק ה יוצא דופן	661
פרק ב כל היד	7	פרק ד בנות כותים	⊅ ∠1
に てに	7	פרק ג המפלת חתיכה	6 † 1

として

ניצוצות ניתוין - שאינו אוחו ואינו מטיל למרחוק:

מוסיף:

אלא כשהוא ממשמש יוצא מעט מעט והולך אבל היכא דיצא מהרגשה ונעקר כולו כאחד חו לא לא שכיח - וכי קתני למה זה דומה דתחילתו לא יצא אלא ע"י משמוש האבר שאינו נעקר יחד כיון דעקר עקר - ומשום חמום דהשתא לא נפיק מידי:

ברותחין קלקלו:

כאילו מביא מבול - שעבירה זו היתה בידם דכתיב (בראשית וי:י"ב) כי השחית כל בשר ואמרו שנודעועו אבריו - שנעקר ורע מגופו:

במטלית עבה - קשה היא ואינה מחממת:

בצרור - דבר קשה אינו מחמם:

שאינה מחורת:

דומה למי בצק של שעורים ובא מבשר המת ושכבת זרע בא מבשר החי וקשורה כלובן ביצה לענין זיבה - שיצא זוב ממנו ורוצה לבדוק כדי למנות ראיותיו שתים לטומאה ושלש לקרבן. זוב אנשים - משובחת דקתני קאי מרבה אבל אתקצץ דבאנשים אפילו חדא זימנא:

גמ' הרגשה - שמודעועין אבריו כשמתחמם ורואה קרי:

דאביי אהא דתנן היה אוכל בתרומה והרגיש עבה הכא נמי במטלית עבה - והיכא איתמר ובכל דבר שרוצה כדאמר אביי במטלית ובמטלית לא והתניא בודק עצמו במטלית זרע אם בא לבדוק בצרור או בחרס בודק הוא משובה כנשים ואפי' לענין שכבת בד"א לענין שכבת זרע אבל לענין זוב אף מרבה נמי כי קתני מרבה אנשים - תנא u신x시 אי הכי מאי איריא מרבה כי לא נינהו משובחות אנשים דבני הרגשה נינהו ומאי שנא אנשים נשים לאו בנות הרגשה משובחת ובאנשים תקצץ "גמ" מ"ש נשים

לרבי אליעור והלא נצוצות נתזין על רגליו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמרו לו לא שכיה גופא ר"א אומר כל האוחז באמה ורבא כל אחמומי והדר אחמומי בשעתיה שאצבע בעין עין מדמעת וחוזרת ומדמעת למה זה דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן הייש דלמא אתי לאוסופי - ולא והתניא הא נאביי חייש דלמא אתי לאוסופי ורבא לא אפילו תימא במטלית רכה כיון דעקר עקר לעולם אמר אביי במטלית עבה רבא אמר כל האוחז באמתו ומשתין כאילו מביא מבול בתרומה אוחו והתניא רבי אליעור אומר מחניי כל היד המרבה לבדוק בנשים שנודעועו איבריו אוחו באמחו ובולע אח

ی، بای

פרק ב כל היד

רענן שוחטי הילדים בנחלים תחת סעיפי (ישעיהו נו, ה) הנחמים באלים תחת כל עץ ורבי אמי אמרי כאילו שופך דמים שנאמר (את) אשר עשה וימת גם אותו רבי יצחק שנאמר (בראשית לה, י) וירע בעיני ה' כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה שמוציא שכבת זרע לבטלה דא"ר יוחנן אחת לפני המקום וכל כך למה מפני לעו על בניו ואל יעשה עצמו רשע שעה ועפר תיחוח מאי אמר להן מוטב שיוציא להו ברישא ואמרו ליה אין לו מקום גבוה איסורא הדר אמר להו תקנתא אלא הא אמר למייתא אמר להו ברישא בתר דאמר להו לפני המקום הי אמר להו ברישא אילימא עיחוח ואל יעשה עצמו רשע שעה אחת אדם במקום גבוה וישתין או ישתין בעפר אמר להן רבי אליעזר לחכמים אפשר יעמוד רשע שעה אחת לפני המקום - תניא אידך לעו על בניו שהן ממורים ואל יעשה עצמו בניו שהן ממזרים אמר להן מוטב שיוציא ונראה ככרות שפכה ונמצא מוציא לעז על

עליה אין זה ילוד אשה ואיבעית אימא אימא אימתא דמריה עליה דקרי שמואל דרביה ואב"א ביעתותא דשכינה ואיבעית בליליא ודאיגרא ואיבעית אימא ביעתותא מאי ביעתותא איכא איבעית אימא ביעתותא נמי כיון דבעיתי לא אתי להרהורי והכא אלמא דכיון דבעיתי לא אתי לנסוכי הכא ואלו מותרות לפי שאין להן פנאי לנסך אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו שנכנס לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אמר אביי עשאו כבולשת דתנן בולשת באמעו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם עביד הכי והתניא ר"א אומר כל האוחו שיננא אחוז באמתך והשתן לחוץ רב יהודה לשמואל צריך אני להשתין א"ל דבי כנישתא דשף ויתיב בנהרדעא אמר ליה רענן רב יהודה ושמואל הוו קיימי אאיגרא יב, ב) על ההרים הרמים ותחת כל עץ הכא תחת כל עץ רענן וכתיב התם (דברים אסי אמר כאילו עובד עבודת כוכבים כתיב

הסלעים אל תקרי שוחטי אלא סוחטי

איסורא - אסור לאחוז ואפילו אי אפשר לו בענין אחר אע"פ שמוציא לעז כדקתני מוטב שיוציא לעז כו':

הנחמים באלים - שמתחממים בעצי אילנות במדורות גדולים כלומר בעלי הנאות:

דשף ויתיב - שם מקום המובלע במלכות נהרדעא מפי מורי הזקן:

עשאוהו - להא דרב יהודה:

בליליא - ומתיירא שמא יפול:

עטרה - שפה גבוהה המקפת את ראש הגיד:

חפץ רשע אתה לא יגורך רע ことなし ה' וכתיב התם (תהלים ה, ה) כי לא אל כתיב הכא (בראשית לה, י) וירע בעיני אין מכניסין אותו במהיצתו של הקב"ה אמר רבי אמי כל המביא עצמו לידי הרהור עבודת כוכבים והולך ועובד איכא דאמרי אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו לך עבוד של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמחר ורבי אמי אמר נקרא עבריין שכך אומנתו בנדוי ולימא אסור דקמגרי יצה"ר אנפשיה אמר רב המקשה עצמו לדעת יהא XOLL יש לו מעטרה ולמטה מותר מעטרה ולמעלה ליה דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן גבול בביצים מלמטה ואיבעית אימא כי הא אורי אבא בריה דרבי בנימין בר חייא אבל מסייע מוער ואיבעית אימא כי הא אורי ליה דתני נשוי הוה דאמר רב נחמן אם היה נשוי

הונא קץ ידא או לטותא תנן - ת"ש דתניא תנן או לטותא תנן דינא תנן כי הא דרב עשיתי באנשים תקצץ איבעיא להו דינא נו, טו) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר (ישעיהו אולודי נינהו דא"ר יוסי אין בן דוד בא עד מבול נינהו אלא דנסיבי קטנות דלאו בנות זכור בני סקילה נינהו אלא דרך אברים בני משחקין בתנוקות מאי היא אילימא משכב חלבו קשין גרים לישראל כספחת אלא את המשיח בשלמא גרים כדר' חלבו דא"ר ת"ר הגרים והמשחקין בתינוקות מעכבין לא תהא בך ניאוף בין ביד בין ברגל דבי רבי ישמעאל (שמות כ, יג) לא תואף ידיכם דמים מלאו אלו המנאפים ביד תנא ר' אלעזר מאי דכתיב (ישעיהו א, טו)

רבי טרפון אומר יד לאמה תקצץ ידו על

וירע - אלמא מיקרי רע:

ביד - מוציא זרע לבטלה:

כספחת - דכתים בגדים (ישעיהו יד) וגלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב לעון ספחת שקשים לישראל כספחת שאין בקיאים במצות ומביאין פורענות ועוד שמא למדים ישראל ממעשיהן מפי מורי הזקן. ויש אומר שכל ישראל ערבים זה בזה ולאו מילתא היא שלא נתערבו בשביל הגרים דאמרינן במס' סוטה (דף לז:) נמצא לכל אחד מישראל שש מאות אלף ושלשת אלפים ותק"ן בריתות שכולן נתערבו זה בזה אלמא לא נתערבו על הגרים:

בני סקילה נינהו - ואת אמרת מעכבים את המשיח ותו לא הלא במיתה הן נידונים:

דנסיבי קטנות - והוא ראוי להוליד נמצא בטל מפריה ורביה כל ימי קטנותה:

קץ ידא - דאמרינן בסנהדרין כל המרים ידו על חבירו תקצץ דכתיב וזרוע רמה תשבר. רב הונא קץ ידא אלמא תקצץ דינא הוא:

הקצץ ידו על טבורו - קס"ד טבורו ממש והיינו דאמרי ליה והלא כריסו נבקעת כשקוצצין שם

את ידו:

ועלא כריסו נבקעת - מפני הקוץ:

פמלניא - סינר פורצינ"ט. חללו חלוי למטה ברוחב שלא יתעטף האבר ויתחמם: שמע מינה - מדקחני כל שכן שאחה מביאו לידי חימום אלמא מכנסים אסורין: שיהא בהם כדי להזות לבד מה שהאזוב בולע:

(לעיל גדה ט.) כמה יהו במים ויהיה בהם כדי הזאה כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה כלומר כדי רואין אותן - לענין מי הטאת קאמר לטמא במשא דבעי' עד דדרי כשיעור הזאה כדאמר בפ"ק יחללוהו:

וחבלע בכיס - וקאכיל תרומה בטומאת הגוף והוי במיתה דכתיב (ויקרא כ"ב:ט') ומתו בו כי

כיס של עוד - וכשירצו להאכילו יבדקו בכיס:

שלא יישן - כדי שלא יתחמם ויראה:

מדברת ואינה שומעת - כבר שמעה ולמדה לדבר ואחר כן נתחרשה:

כדתנן חרש שדברו חכמים בכל מקום אינו

שומעת הכא בשאינה מדברת ואינה שומעת

רואות ומראות לה התם במדברת ואינה

לא דיה שבודקת לעצמה אלא שהברותיה

דתניא אמר רבי חרשת היתה בשכונתינו

בתרומה גמ' חרשת איהי תבדוק לנפשה

אם יש להן פקחות מתקנות אותן והן אוכלות

בחרשת והשומה והסומא ושנטרפה דעתה

והלא כריסו נבקעת אמר להן מוטב תבקע

לו קוץ בכריסו לא יטלנו אמר להן לא

ממכונו עלצץ אמרו לו לרבי טרפון ישב

אלא ה"ק רבי טרפון כל המכניס ידו למטה

אמרת לטותא תנן מאי כריסו נבקעת אלא

תנן היינו דאמרי והלא כריסו נבקעת אלא אי

ואל ירד לבאר שחת אי אמרת בשלמא דינא

ימלנו א"ל לא אמר להן מוטב תבקע כריסו

מבורו אמרו לו ישב לו קוץ בכריסו לא

מאי דינא תנן לא סגי דלאו על טבורו

QUI.

כריסו ואל ירד לבאר שחת

גמ' ומראות לה - שהיתה בקיאה במראה דם טמא ודם טהור: מעדי, מעלווע אועל - דוגלוע אועו וממדילין אועל:

> ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן דומין מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה מינה מכנסים אסורים והכתיב (שמות כה, כאגנו על הע נחשת אמר רב פפא שמע יהודה אומר רואין אותן גבעולין של אזוב מתכת אמר אביי ושל נחשת כדתניא רבי משום רבי אלעזר אמרו עושין לו כיס של שמא יראה טפה כחרדל ותבלע בכיס הנא לדברינו ישן ממא לא ישן טהור לדבריך להן לדבריכם שומה אין לו תקנה אמרו לו אמרו לו כל שכן שמביא לידי חימום אמר ברבי צדוק אומר עושין לו כיס של עור ישן ממא לא ישן טהור רבי אליעזר אותו תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן תנו רבנן כהן שומה מטבילין אותו ומאכילין היינו שוטה שנטרפה דעתה מחמת חולי חנינא סומא אינה משנה - ושנטרפה דעתה לופשה ותיחזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי

שומע ואינו מדבר הסומא איהי תבדוק

כמין פמלניא של פרשים למעלה עד מתנים למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין להם לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי ולמחר מצאה עליה דם - על הירך:

מעכה השמש בשעת תשמיש:

נדבק בר: רצופה - מעוכה על העד רחוק מן הדם קצת. ללישנא דבדוק כיון דקים להו לרבנן דאין שם מאכולת ודאי דם מגופה הוא שהרי העד היה בדוק לה קודם הקינוח ומאכולת (מעלמא הואי החם בעד שהיא רצופה) וללישנא דדחוק איכא לספוקי שמא האי דם ממאכולת ומחוך שדחוק הוא

את פניה - פניה שלמטה: גמ' מאכולת - כינה. ואמאי טמאין ודאי לשרוף תרומה ולהתחייב בקרבן ודאי להוי ספק לתלות תרומה ולהביא אשם תלוי ולא חטאת דדלמא דם מאכולת הוא שהיה באותו מקום באשה וכשבעל

בשעת תשמיש:

נמצא דם על שלו - ואפילו לאחר זמן ששהה לאחר בעילה זמן ארוך קודם קינוח בידוע שהיה דם:

מאלי - מוטה מעט על צדו:

לו על אברו ומתחמם:

אוכף מתחמם בבשר החמור אבל דרך גמלים לרכוב בלא אוכף אלא במרדעת ומתחמם: אפרקיד - פניו למעלה וגנות הוא שפעמים שיתקשה אבר תוך שינתו ויתגלה ועוד שידיו מונחות

דמכף - לשון אוכף של חמור. אם יש לו אוכף האבר אינו מתחמם שהעץ קשה הוא ואם אין לו

נמצא על שלו טמאין וחייבין את הבית לו ואחד לה והצנועות מתקנות שלישי לתקן דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד שאני רבי יוחנן דבעל בשר הוה QUIC כי מצלי אסור והא ר' יוחנן מצלי וקרי ק"ש לענין מגנא כי מצלי שפיר דמי לענין ק"ש שמע הוא דלא יקרא הא מגנא שפיר דמי רב יוסף פרקדן לא יקרא קרית שמע קרית ריב"ל לייט אמאן דגני אפרקיד איני והאמר ואיכא דאמרי הא דמטרטין הא דלא מטרטין צדיקים איכא דאמרי הא דמכף הא דלא מכף כולם צדיקים החמרים מהן רשעים מהן נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה תניא

באמר דחוק הוא אימא שמש רצפה בדוק הוא הא מעלמא אתאי להך לישנא באשתכה מאכולת רצופה להך לישנא דאמר מאי בינייהו איכא בינייהו ながれてて אצל מאכולת ואיכא דאמרי דחוק הוא אצל הוא אמר רבי זירא אותו מקום בדוק הוא את בועלה גמ' וניחוש דלמא דם מאכולת חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם שמטמאה ר"ע אומר אף מטמאה את בועלה מודים מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ואח"כ מספל ופמורים מן הקרבן メニド メヒト בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן טמאין קרבן נמצא על שלה אותיום טמאין וחייבין

1، با1

שצריכה כגריס ועוד א"ל אבל אמר לו א"כ משום כתם אמר לו ר' הייא אי אתה מודה ממאה משום נדה ורבי הייא אמר ממאה בקופסא ולמחר מצאה עליו דם רבי אומר דתניא בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו כתם ולעת זקנתו טיהר מולא כלום תא שמע משום כתם או דלמא כל ימיו טימא משום נדה ולעת זקנתו טיהר משום נדה וטימא איבעיא להו היכי קאמר כל ימיו טימא משום של ר' הייא טימא ולעת זקנתו טיהר ולמחר מצאה עליו דם א"ר יוסף כל ימיו ברקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא וכן מורין בי מדרשא טמאה נדה XUQL 41 איתמר נמי אמר שמואל טמאה נדה אייל רב שימי בר הייא והא חוששת אמרת ולמחר מצאה עליה דם אמר רב טמאה נדה אתמר בדקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה

יוסי אמר רב אדא בר מתנא תנא רבי מטמא קמיה ומחדדי שמעתתיה מאי רבי ומאי רבי סבר רבי ריש מתיבתא הוא ושכיהי רבון ושומעין דברי החלמיד ור' חמא בר ביסא דאדם גדול הוא היאך מניחין דברי הרב לי אמר רבי ישמעאל זהו שאומרין עליו כדברי רבי אימא לך א"ל כדברי רבי אימא ロビし אער לו כדברי אבא אימא לך או לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם מילתא בעא מיניה בדקה בעד שאינו בדוק לידך הביאהו לידי בי אתא א"ל בעי מינאי בר ביסא דאדם גדול הוא אמר לו לכשיבא רבי לרבי ישמעאל ברבי יוסי ברבי חמא טימא משום נדה שמע מינה משחבה ליה מאי לאו בזקנותו קאי הא בילדותו KUK וכיון דנפק לה מדם מאכולת ודאי מגופה בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת

ורבי יוסי מטהר ואמר רבי זירא כשטימא

ולמחר מצאה עליו דם - על העד ואיכא לספוקי דלמא מקמי הכי הוה ביה. להכי לא נקט הכא על העד ומשם הוטה בירכה ולא אמרינן דלמא מעלמא אתא על ירכה וספק טומאה היא: טמאה נדה - טומאה ודאית דכיון דהעד בדוק לה שלא היה בו דם קודם בדיקה ודאי מגופה אתאי

את"ל מן העד אתא דלמא כיון דאינו בדוק מקמי הכי הוה: טחתו בירכה דא"כ הוו להו תרי ספיקי לקולא חדא דלמא לאו מן העד הוטח על ירכה ואפילו

לאפוקי מדם מאכולת - דכיון דאינו בדוק לה כל כמה דליכא כגריס ועוד הוה לה לספוקי בדם משום נדה - טומאה ודאית דכיון דחזקת דמים שם לא מספקינן במקמי הכי:

מאי לאו בזקנותו קאי - מדפליג עליה דרבי רביה:

אמר ליה - רבי ישמעאל לרבי חמא בעי מינאי מילתא:

כדברי אבא - רבי יוסי או כדברי רבי ולקמן תני פלוגתייהו בשמעתין:

לעצמו טיהר - לטעמיה אזיל דאמר נמי הכי בדוכתא אחריתי (לקמן נדה דף נט:):

ורבי סבר

צרכיה - מטילה מים:

מאכולת קודם בדיקה:

(אחה) אף אחה עשיתו כתם

כל מעת לעת: והא אח"כ קתני - דקתני במתני' ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה כו' אלמא כששהתה יותר מכדי שתרד הוא דפליגי אבל בכדי שתרד טומאה אפילו לרבה וקשיא ברייתא דכדי שתושיט: עד בידה - שאינה צריכה להושיט ידה תחת הכר הוי שיעורא בכדי שתרד ותדיח באותו עד:

שתרד כו': ברי שחרד מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה רבי עקיבא אומר מטמאה את בועלה אפי' לרבנן: ברי שחרד מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה רבי עקיבא אומר מטמאה את בועלה ואפילו

מעת לעת: מאי אחר - רקתני במתני' איזהו אחר זמן כדי שתרד לאו אאחר אותיום קאי דטמאים מספק אלא איזהו אחר זמן שהוא אחר אותו שלאחר אותיום שאינה מטמאה את בועלה לרבנן אלא לר"יע כדי

סבר יש אם למסורת והכי פליגי במסכת כריתות (דף יז:): שתושיט - ועודה במטה הא כדי שתרד שיעורא רבה ואינה מטמאה את בועלה אלא כשאר מגע

תנא וחייבין באשם תלוי - אנמצא לאחר אותיום קאי דקתני במתניתין ופטורין מן הקרבן: בעינן חתיכה משתי חתיכות - דכתיב באשם תלוי (ויקרא ה׳יִייז) אחת מכל מצות ה' וקסבר יש מד למקרא מצוות קרינן הילכך בעינן שתים אחת של איסור ואחת של היתר ואכל אחת ואינו יודע איזהו אכל אשתו ואחותו עמו בבית ובא על אחת מהן כסבור אשתו היא ונודע ששתיהן היו במטה ואינו יודע על איזהו מהן בא אבל הכא חדא חתיכה היא ספק שריא ספק אסורה ותנא ברא

משום כתם - טומאת ספק לתלות ואילו רבי לעיל טימא משום נדה דקחני רבי אומר טמאה נדה: הוי וסת שאמרו - להייבה בחטאת:

דחניא האשה שהיחה עושה צרכיה וראחה דחניא האשה שהיחה עושה צרכיה וראחה דם ר"מ אומר אם עומדת טמאה אם יושבת מהורה רבי יוסי אומר בין כך ובין כך מהורה א"ל רב אהא בריה דרבא לרב אשי והא אלא משום כתם ואילו רבי משום נדה קאמר א"ל אנן הכי קאמרינן כי איחמר ההיא משום נדה איחמר נמצא על שלה אותיום משום נדה איחמר נמצא על שלה אותיום משום נדה איחמר נמצא על שלה אותיום לשמש ועד שעומדין בצד המשקוף ביציאת לשמש ועד שעומדין בצד המשקוף ביציאת אבל לא לבדיקה נמצא על שלה לאחר אבל לא לבדיקה נמצא על שלה לאחר מ"ט בעינן החיכה משתי החיכות איזהו אחר זמן וכו' ורמינהי איזהו אחר זמן פירש תחת הכר או תחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו אמר רב הסדא מאי אחר אחר אחר והא קתני עלה נמצא על שלה לאחר זמן טמאין מספק ופטורין מן הקרבן איזהו אחר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ה"ק איזהו אחר זמן כדי שתישיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן כדי שתישיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן כדי שתישיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן ביי שתישיט ידה לתחת הכר איזהו אחר זמן המטה ותדיח את פניה מחלוקת אור לתחת הכסת ותמיל עד ותבדוק בו וכדי אחרי שנחלקו ר"ע וחכמים דר אשי

כדי שתרד מן המטה ותדיה את פניה אין עד בידה כדי שתושיט ידה לתחת הכר או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו מיתיבי איזהו אחר זמן דבר זה שאל רבי אלעזר

ברבי צדוק לפני הכמים באושא ואמר להם

אין שור שחוט - דאתמול לא חזאי אלא סייג בעלמא הוא:

וכתמים דרבנן - אפי' מכאן ולהבא:

פשיטא - מאי מודי הא בלמפרע פליגי לגבי מעת לעת ולא במכאן ולהבא:

כ':י"ח) את מקורה הערה אבל לענין קרי עד שיזריע: ור"מ היא - דמחמיר בכתמים כדאמר בפ"ק (לעיל נדה ה.) ולקמן בפרק בא סימן (נדה דף נב:):

בשלא גמר ביאתו - ואפילו הכי לר"ע מטמאה את בועלה דהעראה בנדה כגמר ביאה דכתיב (ויקרא

בשלמא לרב חסדא - דאמר כדי שתרד אחר אחר הוא היינו דמטהרי רבנן: וכי תימא דאין עד בידה - דאחר שתרד הוצרכה להושיט דהוה להו תרי שיעורי א"כ איבעי ליה למיתני ולפלוגי בין עד בידה לאין עד בידה דלא תיפוק חורבה מיניה דהשתא משמע דאפילו עד בידה דלא שהתה אלא כדי שתרד מטהרי רבנן ומדלא מפליג ש"מ דודאי מטהרי רבנן בכדי שתרד

משום בועל נדה טומאת שבעה ואפילו לתלות:

שהחה כדי שחרד - דנפיש שיעוריה: נכן מעח לעת - כלומר כשיעור הזה ומכאן ולהלן כל מעת לעת של בעילה אם בדקה ומצאחה ממאה בועלה מטמאה משום נוגע במעת לעת בנדה טומאת ערב וספק מדרבנן לחלות ואינו מטמא

כרב הסדא:

לא שהתה כדי שתרד - אלא כדי שתשב ותבדוק ועודה במטה טמאין מספק דהיינו אחר אות יום

שמא כרבי עקיבא אחם אומרים שמטמאה אח בועלה אמרו לו לא שמענו אמר להם כך פרשו חכמים ביבנה לא שהחה כדי שחרד מן המטה וחדיה את פניה תוך ומן הוא זה וממאין מספק ופטורין מקרבן ומן הוא זה וממאין מספק ופטורין מקרבן המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה המטה וחדיה את פניה אחר הזמן הוא זה בועלה מטמא משום מגע ואינו מטמא משום בועל רבי עקיבא אומר אף מטמא משום בועל רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת בשלמא לרב חסדא היינו דמטהרי רבנן אלא לרב אשי אמאי מטהרי רבנן תימא דאין עד בידה האי עד בידה ואין
עד בידה מיבעי ליה קשיא רבי יהודה בנו
של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס
להיכל ומקטיר קטורת ותיפוק ליה דהוה
נוגע במעת לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי
דאמר כל הנשים דיין שעתן ותיפוק ליה
הנוגע במעת לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי
הכמים לרבי עקיבא ברואה כתם אמר רב
למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן
למפרע ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא
למפרע ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא
דרבנן מה מעת לעת לא מטמאה את בועלה
אף כתמים לא מטמאה את בועלה קא משמע
לן ואימא הכי נמי התם אין שור שחוט

דף מו

וסתה נמי מותרת קסבר וסתות דרבנן רב עבע בר בר חנה אמר אפילו הגיע שעת שעת וסתה אסורה קסבר וסתות דאורייתא לייש אלא שלא הגיע שעת וסתה אבל הגיע אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב הונא אימא חזאי יש לה וסת וסת קביע לה לייא אדרבה איפכא מסתברא אין לה וסת לה וסת אבל יש לה וסת אסור לשמש כלפי ימי עונתה אמר רב הונא ל"ש אלא שאין רבי יהודה נשיאה והוא שבא ומצאה בתוך לא קא משמע לן אמר ריש לקיש משום אבל היכא דליתא במתא דלא רמיא אנפשה היכא דאיתיה במתא דרמיא אנפשה ובדקה ליה למחני הבאין מן הדרך סד"א הני מילי הדרך נשיהן להן בחוקת מהרה גמ' למה כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן הבאין מן אמר מכאן ולהבא ורבנן היא QUI. ריש לקיש למפרע ורבי מאיר היא רבי יוחנן לפניך הכא יש שור שחום לפניך וכן אמר

פירות אפילו הן בני יומן הרי הן בחוקת ולא והתניא חבר שמת והניח מגורה מלאה ספל וודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי אבל ודאי ראתה מי יימר דטבלה הוה ליה ראחה ואם תמצא לומר ראחה אימא טבלה אימר דאמר רבי יוחנן ספק ראתה ספק לא אמר ליה אטו ודאי ראתה מי אמר רבי יוחנן אמר רבי יוחנן אפילו ילדה דבזיוא למטבל אמר ליה רב שמואל בר ייבא לרבי אבא וסת בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה שמואל משמיה דרבי יוחנן אשה שיש לה מותרת קסבר וסתות דרבון XQL LT בר בר חנה אמר אפילו יש לה וסת לימים אסורה לשמש קסבר וסתות דאורייתא רבה לא קפיץ ולא חזאי אבל יש לה וסת לימים ולקפיצות כיון דבמעשה תליא מילתא אימא שאין לה וסת לימים אלא יש לה וסת לימים אשי מחני הכי אמר רב הונא לא שנו אלא

מתוקנין והא הכא ודאי טבל ספק מעושר

מתני" כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן - בלא בריקה שלא הוזכרה בדיקה אלא לעסוקה בטהרות: גמ" בתוך ימי עונתה - ל" יום לראייה אבל לאחר ל" בעיא בדיקה הואיל וסתם נשים חזיין לסוף עונה:

לא שנו - דכי מצאה תוך ימי עונתה לא בעיא בדיקה:

וסתות דרבנן - הצריכוה חכמים לבדוק ביום וסתה שמא תראה ומיהו היכא דלא הוה בעיר ולא ידעינן אי בדקה אי לא בדקה לא מספקינן לה בטומאה:

מחשב ימי וסתה - אם שהה בדרך שבעה ימים אחר וסתה דעכשיו עומדת בימים שיכולה להטהר

אפילו הגיע וסתה אמרינן טבלה ואין צריך לשואלה: דבויוא - בושה היא לטבול עד שיפייסנה:

ודאי ראתה מי א"ר יוחנן - שלא יהא צריך לשואלה ואפילו היא זקנה:

בוי ספק - להיתר:

והא הכא דודאי טבל - דהא חזינן שנגמרה מלאכתן וממורחין הן:

תימא הטילה נפל לבור אלא אימא אררוהו וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי לא דודאי הטילה נפל ספק גררוהו ספק לא מפני שחולדה וברדלס מצויים שם והא הכא אם נקבה ובא מעשה לפני חכמים וטהרוהו נפל לבור ובא כהן והציץ בו לידע אם זכר בשפחתו של מסיק אחד ברימון שהטילה אין ספק מוציא מידי ודאי והתניא מעשה בהמתו אוכלת ופטורה מן המעשר ואכתי על תבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא וכדרבי אושעיא דא"ר אושעיא מערים אדם מעולן ואיבעית אימא ספק וספק הוא חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו חוואה דאמר רב חנינא חוואה חוקה על ודאי התם ודאי וודאי הוא כדרב חנינא ספל אינו מעושר וקאתי ספק ומוציא מידי

איבעית אימא ספק וספק הוא - דכי היכי דמספקא לן אי מעשרי אי לא ה"ג מספקא לן דלמא לא מביל ולא איחייב במעשר דאימא כרבי אושעיא עיילה ומכניסה במוץ שלה דאין טבל מתחייב במעשר אלא בראיית פני הבית כשרואה את הפתח וכיון דבשעת ראיית פני הבית לא נגמרה מלאכתו למעשר תו לא מיחייבא אע"פ שהוא דשה וממרחה לאחר שהכניסה מידי דהוה אמכניס פירות דרך גגו וקרפיפו לבית אפילו היא ממורחת דקיימא לן דפטורה מן המעשר הואיל ולא האם את הפתח.

ראתה את הפתח: אם זכר הוא כו' - כהן חכם היה ומורה הוראות ומתכוין להורות לה ימי טומאה וטהרה. אי נמי שגורה אצלו בבית ונוגעת בתרומתו ורוצה להזהר ממנה כל ימי טומאתה. וי"א לידע אימתי יהא זמן הבאת קרבנה אם יארע במשמרתו אם לאו. ולא סבירא לי דבשביל תור עולה אחת לכולה משמרה לא עייל האי כהן נפשיה להכי ועוד שהרי היא יכולה לאחר קרבנה כל זמן שתרצה וגם לשון ראשון אינו נראה דאי חכם הוא כלום הוא בא להאהיל ולעבור על לאו דטומאת מת אלא

כהן עם הארץ היה או קטן ושגרתו אשה להציץ ולראות: וטהרוהו - מאהל המת: אף אנן נמי תנינא - דלרבי מאיך וסחות דאורייתא:

Ad All lat dilla - Zicci anti todio zniciton.

חברק - לאחר וסתה מצאתה טמאה טמאה משעת וסתה טהורה טהורה:

ממאה נדה - אם הגיע וסתה ולא בדקה. קסבר וסתות דאורייתא:

הואיל ולא בדקה בשעת וסת ממש:

מעמא דראתה - דכיון דבבדיקה ראשונה מצאתה טמאה אם בדקה נמי בשעת וסתה הוה משכחא: דכ"ל - אפי' רב מודה דוסתות דאורייתא והא דקאמר דבמצאתה טהורה טהורה כשבדקה בשיעור וסת של וסתה דודאי אי הוה דם הוה משכחא ושמואל סבר אפי' הכי טמאה דאורה בזמנו בא

ולבסוף ראתה - בבדיקה ראשונה שבדקה עצמה לאחר זמן ומצאתה טמאה:

דרבנן הוא דאצרכוה ואם לא בדקה מהורה:

ודאי גררוהו - הלכך ודאי וודאי הוא: וסתות דאורייתא או דרבנן - הא דקיימא לן דבעי בדיקה בשעת וסתה דאורייתא היא דאם לא בדקה טמאה ואפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה דאורח בזמנו בא ודם חזאי ונפל לקרקע או

ממאה ממאה טהורה טהורה ושמואל אמר ברקה ולבסוף בדקה אמר רב בדקה ומצאת אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא אין חוששין אלמא וסתות דרבנן איתמר בכי קא"ל טעמא דראתה הא לא ראתה אלמא וסתות דאורייתא איכא דאמרי ראתה הוששת לוסתה והוששת לראייתה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף הונא חברין משמיה דרב אשה שיש לה באורייתא או דרבנן אמר להו מדאמר צעענינ בעו מיניה מרב נחמן וסתות אימא כיון דחולדה וברדלס מצויים שם ודאי הפילה לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל קתני ה"ק ובא כהן והציץ בו לידע אם כמין נפל והא לידע אם זכר אם נקבה חרדה טמאה אלמא וסתות דאורייתא - לימא את הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת ר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת חבדק אמר אביי אף אנן נמי חנינא דתנן דתניא רבי מאיר אומר טמאה נדה וחכ"א יהושע אומר חבדק והני חנאי כי הני חנאי כענא, ב, אניעור אומר טמאה נדה ורבי ומר סבר וסתות דרבנן אמר רב ששת גופייהו קמיפלגי דמ"ס וסתות דאורייתא כשיעור וסת ר"נ בר יצחק אמר בוסתות עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה דמ"ס דאורייתא ומ"ס דרבנן שאורח בזמנו בא לימא בוסתות קמיפלגי אפגעו בועש ומאאט מטווע נמג ממאט מפני

דף טז

אם יש לה וסת הוששת לוסתה - כלומר כשאין לה וסת קבוע מודינא לך שאף על פי שעברה ברי זה מגונה בש"א צריכה שני עדים על ע,, ב אג,, פ מאמבו צממממ ממטו לאור בנר אומרים דיה בשני עדים כל הלילה: גמ' ועשמיש או תשמש לאור הגר בית הלל אומרים צריכה ב' עדים על כל תשמיש מלומו סבור בוא מעוני בית שמאי אשה נמי טמאה ואי לא חיישת לוסת מקור דרך מקור ואמר ליה רבי אי חיישת לוסת רשב"ג סבר אשה מהורה ודם ממא דקאתי בעבול ובכא במקור מקומו טמא קמיפלגי TLEL אמר רבינא לא דכ"ע וסתות דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות וסת חוששת לוסתה מאי לאו בהא קמיפלגי דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה בני תנאי בהא נמי פליגי דתניא הרואה דם

אבל לבעלה מותרת ובד"א שהניחה בחזקת עניא נמי הכי בד"א לטהרות **ムロビレレ** וישנה רבא אמר בועל ושונה כי תניא ההיא זירא מדברי כולם נלמד בעל נפש לא יבעול כדי שיאריכו ימיכם לעוה"ב אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ו אמרו לו תלמידיו רבי כמה הארכת עלינו עניא א"ר יהושע רואה אני את דברי ב"ש נימוק פעם אחת לנימוק שתי פעמים נימוק והולך לו אמרו להם לפי שאינו דומה לדבריכם ליחוש עד שהרוק בתוך הפה שמא שכבת זרע בביאה שניה א"ל ב"ה אף מיפת דם כחרדל בביאה ראשונה ותחפנה בייש לביה לדבריכם ליחוש שמא תראה בשני עדים כל הלילה חניא אמרו להם כל תשמיש או תשמש לאור הנר ובה"א דיה

מיפת נדה מעורבת בו: עונתה תולה במכה אבל אם יש לה וסת קבוע וראתה ביום וסתה אפי' מחמת מכה חיישינן שמא

אם אתה אומר לטמאה מפני וסתה הוששת לוסתה כלומר יש לך לטמאה טומאת שבעה והואיל ואם גגעה בטהרות ממאים. וקאמר ליה רבי כו' ולהקל על דבריו בא וה"ק אם יש לה וסת כלומר מקומו ממא - וכל דם הבא דרך שם ואפילו אינו דם נדה הוי אב הטומאה לטמא אדם טומאת ערב

למחר ונהי גמי דלדידן משמשא לאחר קינוח ואע"ג דלא ידעינן עד למחר מיהו בעינן מוכיחה קיים לתשמיש כי הדר משמש תחפנה שכבת זרע בביאה שניה וכי בדקה לאחר תשמיש אחרון לא מינכר שמא תראה - בביאה ראשונה ויעמידוהו כוחלי בית הרחם וכיון דלא מצריכיתו בדיקה בין תשמיש מתני' שני עדים - חדשים על כל תשמיש אחד לפניו ואחד לאחריו ולמחר תעיין בהם:

דאי לאו הכי מה הועילו חכמים בתקנתם:

עד שהרוק בתוך הפה כו' - רוק דם. פה אותו מקום. כלומר אפילו כשהיתה בודקת לאחר תשמיש

שמא ראתה טפה כחרדל וחפתה שכבת זרע באותה ביאה עצמה:

ואינך הושש לכך שהרי אתה אומר מהורה משום נדה שוב אין לה טומאה:

בארכת - החמרת:

בעל נפש - חסיד:

בר"א - דבעיא בדיקה:

דרכים:

חכם או טיפש עשיר או עני ואילו רשע רבש"ע טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש מפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו מלאך הממונה על ההריון לילה שמו ונוטל בר פפא דדריש ר' הנינא בר פפא אותו דריש ביה מבעי ליה לכדדריש רבי חנינא ברכיו ימות ור"ל האי קרא דר" יוחנן מאי ריש לקיש אמר מהכא (משלי ים, טו) בוזה גבר לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון ג) יאבד יום אולד בו והלילה אמר הורה אמר רב המנונא מאי קרא שנאמר (איוב ג, א"ר יוחנן אסור לאדם שישמש מטתו ביום זו מוכיחה קיים וזו אין מוכיחה קיים דלא ידעה השתא נמי תשמש א"ל רבא ר' אילא אילו איחא מי לא משמשה ואע"ג ואבר אסורה לשמש עד שתבדוק מתקיף לה אבא א"ר ה"א בר אשי אמר רב בדקה בעד בחוקתה עד שתאמר לו טהורה אני א"ר טהרה אבל הניחה בחזקת טמאה לעולם היא

ומשתין מים פתאום ואצ"ל לבית חבירו והאוחו באמה הקב"ה שונאן ואני איני אוהבן הנכנס לביתו אמר רבי שמעון בן יוחאי ארבעה דברים חבירו פתאום אמר רבי יוחנן ואפילו לביתו והאוחו באמה ומשתין מים והנכנס לבית שר הגרגו והמושיב שבת במרומי קרת במשתאות ואמרי לה שר הנרגן ואמרי לה שנאתי וארבעה לא אהבתי שר הנרגל בבית מבעי לי' לכדכתיב בספר בן סירא שלשה ור' יוחנן האי קרא דר"ל מאי דריש ביה לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון אַיכ נכתוב קרא גבר הורה מאי הורה גבר שואל מעמך כי אם ליראה וגו' ור' יוחנן (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר או צריק לא קאמר כדר' חנינא דא"ר חנינא

יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו: בוזה דרכיו - תשמיש כמו (משלי ל":י"ט) דרך גבר בעלמה. והמשמש ביום בא לידי בזיון שמא בעדים משום טהרות הוא וגם אם ימצא דם באותו שלפני תשמיש תביא חטאת כפרתה: זו מוכיחה קיים - הרי העד לפנינו ולמחר תראה בו ומהני לה לטהרות דכי אצרכוה רבנן לשמש בדקה בעד - בלילה לפני תשמיש:

ארא שמעינן לדר' יוחנן ומגופה דקרא שמעינן להא דר' חנינא בר פפא: מאי הורה גבר - מוסמך הריון ללילה ש"מ למורש הכי לילה ניתן להריון ולא יום מואסמכיה הכל בידי שמים - כל מדותיו וקורותיו של אדם באין לו בגורת מלך הוץ מזו:

והמושיב שבת - לתלמידים במרומי קרת אחת שנראה מגסי הרוח ועוד שמפסיקין אותן עוברי מיבעי ליה כו' - והיינו בוזה דרכיו שמגנה עצמו שמלעיזין עליו בני המדינה במנהגו:

717 17

קליפתן לית לן בה והשותה משקין מזוגין היקרן או קליפתן אבל שייר בהן עיקרן או שורה עליהן ולא אמרן אלא דלא שייר בהן דמנחי בסילתא ומציירי וחתימי רוח רעה ומשמש מטתו האוכל שום קלוף כו' ואע"ג והנוטל צפרניו וזורקן לרה"ר והמקיז דם שעבר עליהן הלילה והלן בבית הקברות קלוף וביצה קלופה והשותה משקין מזוגין בנפשו ודמו בראשו האוכל שום קלוף ובצל יוחי ה' דברים הן שהעושה אותן מתחייב בידבי רבא באלי פרוחי אמר ר"ש בן רב הונא מקרקש זגי דכילתא אביי באלי עם החמור עם הדומה לחמור LEY EL מאי דרוש (בראשית כב, ה) שבו לכם פה מטותיהן בפני עבדיהם ושפחותיהם ואינהו לא אלא כגון של בית פלוני שמשמשין לשמואל ואפי, לפני עכברים א"ל שינוא ממעו בפני כל הי אמר ליה רב יהודה ומשתין מים ערום לפני מטתו והמשמש

מעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר בעלי ראתן אמר רב ולא אמרן אלא דלא ויתקין הקיזו שניהם ושמשו הויין לו בנים מר מקיז דם ומשמש מטחו הויין לו בנים והמקיז דם ומשמש מטתו דאמר LMIבצפרנים שורפן חסיד קוברן צדיק זורקן מילתא היישינן ה"ר ג" דברים נאמרו מידי בתרייהו לית לן בה ולא היא לכולה אמרן אלא דלא גו מידי בתרייהו אבל גו ולא אמרן אלא דשקיל דידיה ודכרעיה ולא ומפלח ולא אמרן אלא דשקיל בגנוסטרי ברבים מפני שאשה מעוברת עוברת עליהן וצוומל צפרניו וזורקן לרשות لايا שתשרה עליו רוח טומאה זימנין דמסכנין ככלי מתכות דמו והלן בבית הקברות כדי רבי יוחנן והוא שלנו בכלי מתכות וכלי נתר פפא וכלי נתר ככלי מתכות דמו וכן אמר שמואל והוא שלנו בכלי מתכות אמר רב שעבר עליהן הלילה אמר רב יהודה אמר

מקרקש זגי - פעמונים התלויים בכילה שסביב מטחו מקשקשן בעת תשמיש לסור בני ביתו משם: דמו בראשו - נענש על עצמו וחובת דמו נדרשת ממנו לאחר מיתתו וראיה לדבר ודמו בראשנו דמרגלים (יהושע בי:ייים) חובת דמו יהא מוטל בראשנו:

בסילתא - סל:

רוח טומאה - כמדת הלצים שקורין גרמנטי"ר האוחזים את העיניים:

בגנוסטרי - מספרים:

חסיד - עדיף מצדיק. כשקוברן איכא למיחש דהדרי ומגלו:

ויתקין - חלשים:

תלמיד חכם - דידע לאצטנועי נפשיה: אונס שינה מגניא באפיה ובודקין מטותיהן מזכירין אותן לשבח אין ה"נ דאגב דאיכא ביום הכי נמי מסתברא דאי ס"ד משמשין מטותיהן ביום אימא בודקין מטותיהם טומאה וטהרה בשלגים קתני מיהא משמשין ובודקין מטותיהם במילא פרהבא ונוהגין אותן לשבה היו משמשין מטותיהם ביום מונבו המלך היו עושין ג' דברים ומזכירין בנר הרי זה מגונה עא שמע ושל בית הגר הרי זה מגונה אימא הבודק מטתו לאור ע,, ה אה, פ האערו המשמש מטחו לאור תשמש לאור הנר אימא תבדוק לאור הנר מוער ות"ח מאפיל בכסותו ומשמש תנן או אמר רבא ואם היה בית אפל ロルコ ישראל קדושים הם ואין משמשין מטותיהן בה דבר מגונה ותתגנה עליו אמר רב הונא כמוך מאי משמע אמר אביי שמא יראה ביום שנאמר (ויקרא יט, יה) ואהבת לרעך רב חסדא אסור לו לאדם שישמש מטחו

לא נטמא כולו והדר חני נטהר מקצחו נטהר כולו הא גופא קשיא אמרת נטמא מקצתו מצאעו אף נממא כולו נמהר מקצתו נמהר במשקה מטמא טומאת משקין עליו לאכילה אינו מטמא טומאת אוכלין התם שלג אינו לא אוכל ולא משקה הישב בשחקי נוהגין טומאה וטהרה בשלגין תנן אימא הא והא במאני דכיתנא הא בחדתי הא הא בכיתנא הא במאני דכיתנא ואיבעית אלא בפקולין או בצמר נקי ורך לא קשיא לא בעד אדום ולא בעד שחור ולא בפשתן והא תנא דבי מנשה אין בודקין את המטה רבא הני שחקי דכיתנא מעלי לבדיקה איני Gבובי בנהמא ולא ידענא מאי קאמרי אמר בתם בערבי שבתות הוו אמרי מאן בעי או בצמר נקי ורך אמר רב היינו דכי הואי שמואל אין בודקין את המטה אלא בפקולין במילא פרהבא מסייע ליה לשמואל דאמר

כולו למימרא דנטמא כולו אמר אביי כגון

אף על פי שאמרו המשמש מטחו כו' - כדאיתא בברייתא דלעיל בריש שמעתין ומסקנא או תשמש לאור הנר אלמא מגונה הוא דהוי אבל איסורא ליכא מדקתני או תשמש והשתא ליכא למימר חבדוק דא"כ מאי אע"פ שאמרו כו':

ז אַ כ מאי אַע פֿ שאַמרו כו : מילאַ פֿרהבאַ - קומו"ן. מחוך שהואַ לבן נראית בו טיפה כהרדל. לישנאַ אַהרינאַ צמר נקי ורך: ומזכירין הכמים אותן לשבה - בתמיה. נהי אי הוה מותר בעלמא הוה תמיה לן וכ"ש שמזכירין

לשבח ומה הוא שבחן:

GULLI - עומונגן:

שחקי דכיתנא - בגדים בלויין של פשתן:

חישב עליו וכו' - דקרוב הוא להיות משקה יותר מאוכל:

לא נטמא כו' - דאינו חבור אלא כל קורט בפני עצמו חשוב ואינו טמא אלא מקום מגע טומאה:

שהעבירו - לשלג:

מחני' החדר והפרוזדור - בגמ' מפרש היכי קיימי: אביי מאי שנא מן הלול ולחוץ דספקו טמא ממא על בלול ולחוץ ספקו שמא メねし אייל אנא הכי קאמינא מן הלול ולפנים ודאי ען מר והא אנן שחזקתו מן המקור תנן אעא ואמר ליה לאבוה ספקו טמא אמרת ספלו ממא מן בלול ולחוץ ספקו טהור עלייה לפרוודור נמצא מן הלול ולפנים ועלייה בנויה על שתיהן ולול פתוח בין וקאמרי החדר מבפנים והפרוזדור מבחוץ הונא אשכחינהו רבה בר רב הונא דיתבי יצחק בריה דרב יהודה תנו נדה בי רב מל במקור צמ, בעי בר שמואל ורב נמצא בפרוודור ספקו טמא לפי שהוקתו והעלייה דם החדר טמא דם העלייה טהור משל משלו חכמים באשה החדר והפרוזדור מל כלי חדס אפילו מלא חדדל QUI. שהעבירו על אויר תנור דהתורה העידה

להך לישנא דאמרת אי בתר חוקה אולת מסייע ליה לרב קטינא ופליגא דרבי חייא לישנא דאמר אביי אי בתר חששא אזלת מקדש ואין שורפין עליו את התרומה - להך ורב קטינא אמר אין חייבין עליו על ביאת על ביאת מקדש ושורפין עליו את התרומה רבי הייא דם הנמצא בפרוזדור הייבין עליו ודאי טמא מן הלול ולחוץ ודאי טהור חני הוא ואי בתר חזקה אזלת מן הלול ולפנים אביי אי בתר מששא אזלת אידי ואידי ספק נמי אימא אזדקרה ומעלייה אתא אלא אמר דרלמא שחתה ומחדר אתא מן הלול ולפנים

מסייע ליה לרבי חייא

דם החדר ממא - והיינו מקור:

גמ' חדר מבפנים ופרוזדור מבחוץ - שניהם זה אצל זה בעובי גופה חדר לצד אחוריה ופרוזדור

לפרוזדור כלפי חוץ הוא יורד ויוצא דרך יציאה ואינו חוזר לצד אחוריה. ולקמן פריך ודאי טמא ספקר טמא - דאי מעלייה אתא מן הלול ולחוץ איבעי ליה לאשתכוחי דהא כי נחית מן הלול לפניה וכותלי רחם למטה באמצע פרוזדור ודרך שם דמים יוצאים:

בוי ואמאי קתני ספקו ממא:

ספלו ממא - ולא ודאי מדקתני מן הלול ולחוץ ספקו טהור:

מן הלול ולפנים ודאי טמא - ומתניתין מן הלול ולפנים:

אי בתר הששא אולת - דלא מהוקת ליה לדם כמנהגו והילוכו אלא באת להוש לקורות הנולדות דספקו ממא - ולא אמרינן ודאי טהור:

חייבין עליו - אם נכנסה למקדש דודאי טמאה. ולקמן מפרש אי מן הלול ולפנים אי לחוץ: כגון שחתה:

להך לישנא - דאי בתר חששא אידי ואידי ספקא הוא:

להך לישנא - דבתר חזקה מסייע ליה לר' חייא ומתוקמא במן הלול ולפנים:

כאן מן הלול ולפנים כאן מן הלול ולחוץ

שליא דתנן שליא בבית הבית

ועשאום כודאי מקור שליא חתיכה מקור הא

בשלשה מקומות הלכו בו חכמים אחר הרוב

וכאן שנמצא בגג פרוזדור אמר רבי יוחנן

לא קשיא כאן כשנמצא בקרקע פרוזדור

מן הלול ולפנים לימא פליגא דרבי חייא

הלול ולפנים ספקו ממא הני במאי מתוקמא

יהודה דאמרי מן הלול ולחוץ ספקו טהור מן

אלא לרמי בר שמואל ולרב יצחק בריה דרב

ופליגא דרב קטינא - לרב הונא לא פליגי

یہ بات

ובנמצא - בקרקע דה"ל מופרש מהן ולא לקחו ממקום הקביעות: על מחצה: ספקו אסור - דכל קבוע כמחצה על מחצה דמיא וכיון שלקחה ממקום הקביעות מחזקינן לה כמחצה

ברשות היחיד כו" - דהוה ליה ספק ואע"ג דרובא צפרדעים ואין להם טומאה כיון דשרץ קבוע

יד חתוכה - מחותכת בצורתה בחיתוך אצבעות:

הבית טמא - אף אם אין ולד נראה הבית טמא משום אהל המת:

ועשאום כודאי - משום דאזלינן בתר רובא:

ביניהם הוה ליה מחצה על מחצה:

פליג עליה: להאי ולהאי משוי ליה ספק אפילו בקרקע פרוזדור איכא לספוקי בחדר ולעלייה הילכך דרבי הייא ליכא לשנויי הכי ופליג דר' חייא עליה דכיון דאביי חלי טעמא בחששא וכל היכא דאיכא למיחש דרמי ורב יצחק לא יהבי טעמא למילחייהו איכא לאוקמי בשינוי אבל לאביי ללישנא דבחר חששא אתא לפרוזדור ואזדקרה או מחדר אתא לפרוזדור וע"י שנזדקרה עלה הדם מלמטה למעלה כיון ואם מן העלייה בא הוה לו לימצא מן הלול ולחוץ הלכך איכא למיתליה בתרי ספיקי דילמא מעלייה זה ממנהג הילוכו דהבא מן החדר היה לו לימצא בקרקע פרוזדור שהחדר נמוך ושוה לפרוזדור חזקה אזלי ומודו בקרקע פרוזדור במחני' וכדרבי חייא אבל בגגו במן הלול ולפנים על כרחך יצא יציאתו מן החדר ודרמי ורב יצחק דאמרי ספק טמא בגג פרוזדור שקרוב לעלייה ולעולם בתר ומשנינן לא פליגי הא דרבי חייא דאמר ודאי במן הלול ולפנים בקרקע פרוזדור דהיינו כדרך

עלייהו דלדידהו ליכא טומאה ודאית: דהא טהור קאמרינן ודרב קטינא קיימא כוותייהו אלא רבי חייא דאמר טומאה ודאית לימא פליגא

דר' הייא ודרב קטינא במאי מיתוקמי במן הלול ולפנים דהא מן הלול ולחוץ אפילו ספקא ליכא אלא לרמי בר שמואל ולרב יצחק - דאמרי מן הלול ולחוץ ספק טהור - על כרחך הני מתני^י לרב הונא - דאמר ליה לבריה מן הלול ולפנים ודאי מן הלול ולחוץ ספקא:

> צפררעין ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן לאמרינן איסור לא קאמרינן והאיכא תשע ובנמצא הלך אחר הרוב טומאה XOLL מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספקו בשר שחומה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח חנויות דתניא תשע הנויות כולן מוכרות מגוף אטום באת ותו ליכא והאיכא תשע חתוכה אמו ממאה לידה ואין חוששין שמא יצא התיכה דתנן המפלת יד התוכה ורגל בלא ולד ר"ש אומר נמוק הולד עד שלא טמא ולא שהשליא ולד אלא שאין שליא

TXALI

אין זה דם אלא בשר: אדום הוא אלא שלקה דכיון דמראה דם טמא יש בה אמרינן כולו דם הוא וטמאה נדה ורבנן סברי של ארבע כו' - שהחתיכה מארבע מראות דם טמא השנויין במחני' ואע"ג דחמשה חנן שחור רבי יהודה לתלות קאמר ולא לשרוף:

אלא למעוטי רובא דרבי יהודה - דאע"ג דאמר זיל בתר רובא הכי גמר לה ר' יוחנן דטמא דקאמר כודאי ולשרוף עליה תרומה:

זו היא חזקה כו" - חזקה זו שאנו מחזיקין סתם רוב תינוקות מטפחין חזקה גמורה החזיקוה לעשותה סמרך מיעוטא לחזקה - והוה להו לטהר תרי ורובא לחודיה לטמא ואין א' עומד במקום שנים: למפח - בשרצים:

אילימא למעוטי רובא - בטומאת אשה:

נשוויה כודאי:

למעוטי מאי - ג' מקומות דקאמר רבי יוחנן דמשמע הני ותו לא למעוטי מאי דמשום רובא לא

דלא קחשיב אלא תלת: כרבי יהושע ואשכחן ארבעה מקומות בטומאת נשים במתני' שהלכו אחר הרוב וקשיא לר' יוחנן מאי לאו - ה"ק רבין דהא מחני" לאו תיובתא היא דרבי יהושע אלא סייעתא אלמא מחני" אמרה

והא כי אחא רבין אמר - בפ' המפלח (לקמן נדה דף כט.): שמעתתא - ר' יהושע בן לוי אמורא הוא ושלשה מקומות דאמר ר' יוחנן משנה או ברייתא הן:

כל דפריש מרובא פריש וצפרדע הוא:

ובנמצא - שפירש אחד מהן למקום אחר ונגע בו אדם שם טהור דהשתא לאו קבוע הוי ואמרינן

דתנן תינוק הנמצא בצד העיסה ובצק בידו בתרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא ראיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה את למעוטי מאי אילימא למעוטי רובא סייעתא לא דלמא לא תיובתא ולא סייעתא מאי תיובתיה מאי לאו לא תיובתא אלא רבי יוסי בר רבי חנינא טועה ולא ידענא לא קאמרינן והא כי אתא רבין אמר מתיב מעליא ילדן מחניחין קאמרינן שמעחתא ונאכל הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד כן לוי עברה בנהר והפילה מביאה קרבן לא קאמרינן והאיכא הא דאמר רבי יהושע הרוב טומאה ראשה קאמרינן טומאה בעלמא ברה"ר ספקו טהור ובנמצא הלך אחר ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספקו טמא

אלא בחתיכה של ארבע מיני דמים אבל רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה יהודה אומר בין כך ובין כך טמאה しとなし יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי רובא דרבי יהודה דתנן המפלת חתיכה אם ששורפין עליה את התרומה אלא למעוטי את התרומה ורבי יוחנן אמר אין זו חזקה רבי אושעיא זו היא חזקה ששורפין עליה וחזקה רובא עדיף ואמר ריש לקיש משום ורבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא סמוך מיעוטא לחוקה ואיתרע ליה רובא אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת דר"מ קסבר רוב תינוקות מטפחין ומיעוט של חינוק לטפח ואמרינן מאי טעמא רבי מאיר מטהר והכמים מטמאין שדרכו

כשהפילה

שאר מיני דמים טהורה ורבי יוחנן אמר של ארבע מיני דמים דברי הכל טמאה ושל שאר דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא כתיב קיר - ומראיהן שפל מן הקיר (שם): שיעור גגע כגריס לאורך ולרוחב:

י"ג:כ"ה) והנה נהפך שער לבן בבהרת:

אם בהרת קודמת לשער לבן טמא - דשער לבן מסימני טומאה וכגון שקדמתו בהרת דכתיב (ויקרא

גמ' אלא מעתה כו' עד וכולן ממאין לשון קושיא הוא: בשלמא החם - גבי נגעים אע"ג דכולהו לטמא איכא לאוקומי קרא דאיירי בפלוגתא דזקן ממרא וסנהדרין שבדורו דכתיב (דברים י"ז:י"ב) והאיש אשר יעשה בזדון כגון דמפלגי בנגעי אדם

בית כרם - מקום ומשם מביא אדמה ונותנה בכלי:

כדם המכה - מפרש בגמ':

אם אינו מטמא משום כתם כו' - מפרש בגמרא:

מעני' וכקרן כרכום - כזוית גן שכרכום גדל בו:

כל דם דאתי מינה טמא אמר רבי חמא בר גמ' מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים וכמזוג מצור וכקרן כרכום כברור שבו וכמימי המכה שחור כחרת עמוק מכן טמא דיהה מכן יוסי אומר לא כך ולא כך איזהו אדום כדם מממא מאום כעם מממא מאום מאלני גבי וחכמים מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטהרים הירוק עקביא בן מהללאל מטמא אף כמימי תלתן וכמימי בשר צלי וב"ה וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמזוג בש"א חמשה דמים ממאים באשה האדום והשחור בתר רוב חתיכות לא אמרינן QUIC ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של ואינה יודעת מה הפילה רבי יהודה סבר

אין הבית ממא עד שיראה כשני גריסין על שמעון ורבנן דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם בעים כי הא פלוגתא דרבי אלעזר ברבי אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור קודם לבהרת מהור ספק ממא ורבי יהושע בהרת קודם לשער לבן ממא ואם שער לבן ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן דתנן אם מאי בשלמא החם איכא לאפלוגי בנגעי אדם נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי לנגעי בחים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא בוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם עימא (ויקרא יג, יג) כולו הפך לבן טהור טהור וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי בון נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה יז, ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם יוסף אמר רבי אושעיא אמר קרא (דברים

דף ים

מכן ממא דיהה אפי' ככחול טהור ושחור ふくさに תניא נמי הכי שחור כחרת עמוק תנן אמר רבי הנינא שחור אדום הוא אלא יח דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה אדצו אמר קרא ויקרא יב, ז דמיה ויקרא כ, דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא אמר רבי אבהו דאמר קרא (מלכים ב ג:כב) GL_{ι} וממאי דהני טהורין והני טמאין מהור אלא הכא אי דם מהור ליכא במאי פרח בכולו מהור אף כאן נמי פרח בכולו בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלך מהורה נאמר ויקרא י"ג:ל"ט קרחת וגבחת אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא יונתן בן אבטולמוס ורבנן דתניא ר' יונתן בן לבן זוית בוגעי בגדים בפלוגתא דר' איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה בר"ש כתיב (ויקרא יד) קיר וכתיב קירות כשני גריסין ורחבו כגריס מ"ט דר"א שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו

תממא אי הכי אם אינו מטמא משום כתם לא מטמאיתו היכא דקחזיא דם ירוק מגופה נהי דהיכא דקא משכחת כתם ירוק אמנא אלביא בן מהללאל וטימא וה"ק להו לרבנן כתם כו' א"ר יוחנן ירד ר"מ לשיטת לתלות א"ר מאיר אם אינו מטמא משום וחכמים מטהרין היינו ת"ק איכא בינייהו אלא שלקה הכא נמי מלקא הוא דלקי ליה מי לא א"ר חנינא שחור אדום הוא כאן ארבעה אב"א לית ליה ואב"א אית מטמא ולית ליה לעקביא דמיה דמיה הרי בינייהו לתלות הירוק עקביא בן מהללאל דלקי וב"ה מטהרין היינו תנא קמא איכא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר חנינא לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א משחיר בש"א אף כמימי חלחן ולית להו הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר

מסמא משום משקה משום רואה מבעיא

פריחה - פרחה צרעת בכולהו:

למימרא דדם אדום הוא - ואלו כולם אדומין הן:

דמיה דמיה - והיא גלחה את מקור דמיה (שם כ) וטהרה ממקור דמיה (שם יב) הרי ד' מיני

אדמומית טמאה בה אבל שלמטה מהן לאו דם הוא:

דיהה מכן אפילו - הוא שחור ככחול מהור הואיל ואינו שחור כחרת:

היינו ת"ק - דאמר ה' דמים ותו לא:

ירד ר' מאיר כו' - ומטמא דם ירוק משום נדה:

הממא משום משקה - כרוקה וכמי רגליה אם נוגעין בו אדם וכלים וטהרות באותו דם ירוק שראתה בימי נדותה שהיתה נדה מדם אדום ואמאי מטהריתו לגמרי: ביינו ת"ק הא קמ"ל מאן ת"ק רבי יוסי וכל בן ג"ש מעצמו רבי יוסי אומר לא כך וכו' חוצות ורבנן אדם דן ק"ו מעצמו ואין אדם וכתיב התם (איוב ה, י) ושולה מים על פני (שיר השירים די:י"ג) שלחיך פרדס רמונים אלא הכי קאמר להו אלפוה בג"ש כתיב הכא צכי שפיר קאמרי ליה רבנן לר' מאיר בעי (במדבר כג:כד) דם חללים וליכא אי להוי כמשקה להכשיר את הזרעים ורבנן לאמרי ליה רבנן לר' מאיר אלא ה"ק להו לאפוקי האי דאין מחעגל ויוצא אי הכי שפיר בול שמחעגל ויוצא אף כל שמחעגל ויוצא אמאלה זב חבה ורבנן דומיא דרוק מה ארום והדר חזיא דם ירוק תממא מידי דהוה ירוק מעיקרא לא מטמאיתו היכא דחזיא דם ליה אלא ה"ק להו נהי היכא דקא חזיא דם

משכחת לה אלא בעלה היכי משכחת לה מיתיבי תולה בבנה ובבעלה בשלמא בבנה שלא נשא אשה ועד כמה עד בן עשרים וחזרה ונגפה ולא של כל אדם אלא של בחור אבהו כדם אצבע קטנה של יד שנגפה וחייתה יופני לא דראשה אמי ורדינאה א"ר מאכולת הרי זה תולה בה מאי לאו דכוליה חנינא כדם מאכולת של ראש מיתיבי הרגה בלמא לאפוקי כחוש תיקו זעירי אמר רבי צפור חיה איבעיא להו חיה לאפוקי שחוט או כתחילת הכאה של סכין עולא אמר כדם הוה אמינא ככולה שחיטה קמ"ל כדם המכה ולימא כדם שחיטה אי אמר כדם שחיטה אמר רב יהודה אמר שמואל כדם שור שחוט איזהו אדום כדם המכה מאי כדם המכה האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

שמתעגל ויוצא - שמתאסף תחלה ואח"כ יוצא לאפוקי דם בין טמא בין טהור כשהוא בא נוטף נינצא ראשוו ראשוו:

רינצא ראשון ראשון: להוי כמשקה להכשיר זרעים - שאם יגע שרץ בהן יטמא ואמאי מטהריתו לגמרי:

אלפוה בג"ש - להכשיר את הזרעים:

אין אדם דן ג"ש מעצמו - אא"כ קבלה מרבו הל"מ דדלמא קרא למילתא אחריתי איצטריך:

שור - דמו אדום כדאמר בסדר יומא (דף נו:) האי חיור והאי סומק:

דם שחיטה משתנה והולך:

צפור חיה - דם היוצא מצפור חי ע"י מכה: הרגה מאכולת - אשה הרואה כתם בבגדה אם הרגה מאכולת תולה בה. ואי קשיא הא שיעור כתם כגריס ועוד ומאכולת כולי האי לא הוי כדאמר בפירקין בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת לא קשיא ההיא לר' חנינא בן אנטיגנוס הא לרבנן בפרק הרואה כתם (לקמן נדה דף נח:) דלא

בעי האי שיעור: אמי ורדינאה - נאה כורד ובגיטין (דף מא.) קרי ליה אמי שפיר נאה. ל"א ורדינאה מקום הוא

ששמו ורדינא בעירובין (דף מט.):

עולה - כתמה:

רב נחמן - אמתני' קאי:

ותלה רבי מאיר - כתם:

נבעלה ר"נ אמר כדם הקוה מיתיבי מעשה אמר ר"ג בר יצחק כגון שנכנסה לחופה ולא

ועלה ריימ

L7

ے باہ

עולא אקלע לפומבדיתא הזייה לההוא טייעא מכן מהור עולא אמר כלבושא סיואה כזית כזפת וכעורב טהור וזוהי ששנינו דיהה ששנינו עמוק מכן טמאה אמר רבי אלעזר אמר שמואל כקיר כדיו וכענב ממאה וזוהי קורטא דריותא ובדיק בה אמר רב יהודה בלחה או ביבשתא תא שמע דרבי אמי פלי קמ"ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי הונא חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור トロメ שחור כחרת אמר רבה בר רב ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחוי להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר ליה קרנא קמייתא לאמימר חזייה אמר להו זומרא ורב אשי הוו יחבי קמיה אומנא שקלי אארום לא אשאר דמים אמימר ומר בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר בשחור הא בשאר דמים מתקיף לה רב אשי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא פליגי הא אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי וכולם אין בודקין אלא על גבי מטלית לבנה אמר רב יהודה אמר שמואל てほじにと לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בכלים האוליירין הבאים ממדינת הים אלמא לא אזכה ואהיה כחתן בין האבלים אלא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא שחורים ולא בכלים לבנים שחורים שמא ינאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים למימרא דאוכמי נינהו והאמר להו רבי אלו כלים האוליירין הבאים ממדינת הים ביה ארבע מאה זווי רבי יוחנן אמר כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן

אומנא - מליז דם בקרן:

חרת שאמרו דיו - כלומר לא כשחרורית חרת הניתך במים אלא שחרורית חרת הניתך בדיו:

בלחה - בדיו לחה כדמפרש:

כליר - שעוה שחורה:

עולא אשחור דמחניחין קאי דקחני טמא:

אוליירין - בלנים מחממי מרחצאות. לשון אחר שם מקום:

כולם - הדמים: וכולן - חמשה דמים:

אפי' דיהה מכן ליטמא - דהאי אדום הוה וע"י לקותא הושחר:

אידך כתחתון וכל שכן כעליון XUL ותניא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא ולא כעליון וחניא אידך כעליון ולא כתחתון כרכום תנא לה ולא יבש - תני הדא כתחתון כמה נפיש גברא דלביה כמשמעתיה וכקרן ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי חנינא מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו מכן ממא דיהה מכן טהור חוץ ממזג שעמוק מיעוריה דרבנן בר קפרא אמר וכולן עמוק דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני רמי בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי ממא חוץ משחור אלא מאי אהני שיעוריה אמר וכולן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי הואיל ואמר רבי הנינא שחור אדום הוא כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סד"א

ביריה שפיר דמי או דלמא דלא לעכרינהו בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עכר ליה אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי דלא לרמיה אין עוכרן ביד אלא בכלי איבעיא להו מכונגל אנגו שוור ועוכרן וכשהוא עוכרן מיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין אלא כקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה מים בהן חניא אידך וכמימי אדמה מביא אדמה רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא מבלעת יודפת רבי יוסי אומר מבקעת סכני עליה מים דברי רבי מאיר רבי עקיבא אומר מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף שנינו וכמימי אדמה חנו רבנן כמימי אדמה אתו לקמיה דרבי אבהו אמר להו בגושייהו דרא מציעאה וטרפא מציעתא בידך אביי חלתא דרי וחלתא טרפן הויין נקוט

בידיה אלא במנא - ת"ש כשהוא בודקן אין

של מעלה הימנו הרי בא לחדא מהנך דמתני': דיהה דדיהה - שנדחה ממראיתו יותר מדאי:

עמוק מכן טהור - אם מאוחו מראה הוא אבל אם האדים הרבה עד שבא לכלל אחד משאר המראות

כתחתון - עלה תחתון:

תלתא דרי - דעלין הוו זו למעלה מזו:

נקוט דרא מציעא - לבדוק בה את הדם:

ואין שיעור למים - משום דאין שיעור לעפר - אלא יביא עפר כמו שירצה אם רב אם מעט ויציף בגושייהו שנינו - לבדוק בהן ולא לאחר תלישתן:

לא לרמיה בידיה - לא יתן העפר אל תוך ידו ויעכור המים בעפר שבידו אע"פ שחוזר ונותנו בכלי על מים כעובי קליפת השום למעלה מן העפר:

לאחר עכירה:

אמר להו במקומה שנינו - שאין האדמה דומה לדם אלא במקומה אבל הביאה במקום אחר נשתנה אלא בכוס - של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר במים בכפו ויבדוק:

שמונים ואחד: בין ממאה לטהורה - כשכלין ימי טוהר של זכר או של נקבה וראתה ביום ארבעים ואחד או ביום מיחזי ממא:

לא חזינא - דרילמא אשתני ואעיג דמראה דם טהור יש לה דלמא אי אייתא טיפתא קמייתא הוה שלח לה - משום דורון:

קרבנות היתה שולחת. ולשון יוני איפרא חן כמו אפריון נמטייה לרבי שמעון (ב"מ דף קיט.): איפרא הורמיז - נכרית היתה וכן שמה ואעפ"כ היתה משמרת עצמה מנדות וקרובה להתגייר ואף

ארחיה - הריח בו: אתריה דרב יהודה בשילהי פ"ק דסנהדרין (דף יו:) סבי דפומבדיתא רב יהודה ורב עינא:

דמרא דארעא דישראל - בקי במראות דם מכל חכמי ארץ ישראל כדמפרש לקמן: פומבדיתא מראיתה:

ומה רבי אלעזר דמרא דארעא דישראל הוה לפומבדיתא אייתו לקמיה דמא ולא הזא אמר לא הוא דמא ואנא אחוי תולא אקלע בדמא כל שכן קאמר ומה רבה דידע בטבעא מלתא והא רבה הוא דידע בטבעא ולא ידע ידענא בדמא ידענא למימרא דבטבעא תליא גרמא לי דלא חואי דמא דאמינא בטבעא לא אנא לא אחזי אמר רבי זירא טבעא דבבל חנינא דענותן הוא מחית נפשיה לספק וחזי דרבי חנינא גרמא לי דחזאי דמא ומה רבי ממצבוא מממא אמב בכי אלעוד ענוותנותא גרמא לי דלא אחזי דמא מטמינא מטהר הכי אמר רבי יוחנן חכמתא דרבי הנינא חנינא הוא דחכים כולי עלמא לאו חכימי עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה רבי חנינא פלי קורטא דגרגשתא ובדיק ביה לייט דרבה בר אבוה אמר להו במקומה שנינו רבי בכוס עכירה במאי תיקו – כי אתו לקמיה בודקן אלא בכוס ועדיין תבעי לך בדיקה

קמייתא לא מייתינן לה קמייהו דרבנן משום ראמרה לי אמיה דיצחק ברי האי טיפתא אמר רב יהודה מרישא הוה חזינא דמא כיון כלמי אמרה יהודאי בתווני דלבא יתביתו אסתייע מילתא ושדר לה סריקותא דמקטלא אמרינהו ההוא בתרא דם כנים הוה ולא ידע הדר שדרה ליה שתין מיני דמא וכולהו חכימי יהודאי א"ל דלמא כסומא בארובה חימוד הוא אמרה ליה לבריה תא חזי כמה רב עובדיה קמיה ארחיה אמר לה האי דם מלכא שדרה דמא לקמיה דרבא הוה יתיב סוד ה' ליראיו אפרא הורמיז אמיה דשבור בדרך וחמדתיו קרי עליה (תהלים כה, יד) אמפל לה רבי אמי אמרה ליה בעלי היה אמר לה האי דם חימוד הוא בתר דנפקה דרבי אלעזר הוה יתיב רבי אמי קמיה ארחיה דישראל דההיא אחתא דאייתא דמא לקמיה MEM MIT ואמאי קרו ליה מרא דארעא כי מקלע לאתרא דר' יהודה לא חזי דמא

ואמרינן טמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה הכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר וכו' דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד הכי והתניא בר בר חנה וטמי לה לקמיה דרב יצחק בריה תא שמע דילתא אייתא דמא לקמיה דרבה ראיתי ואבדתיו שאני התם דליתיה לקמה חכם מהו - תא שמע נאמנת אשה לומר כזה ואבותיו איבעיא להו כזה טיהר איש פלוני אין והחניא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי הוא דחש בעיניה דכי לה ומי מהימני דכל יומא הוה מדכי לי כי האי גונא והאידנא מעיקרא טמויי הוה מטמי לה כיון דא"ל רשאי למהר אסר אין חבירו רשאי להתיר עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חברו דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי בר בר חנה וטמי לה הדר אייתא לקמיה ודאי חזינא ילתא אייתא דמא לקמיה דרבה דוהימא לא חוינא בין טמאה לטהורה

שני חלקים כו' תנא אמר רבה בר אבוה בחמה ובצל ידו וכמזוג בודקין אותן אלא בין חמה לצל רב נחמן אמוני אמר רב אמי בר שמואל וכולן אין ישמעאל ברבי יוסף בדיק ביום המעונן ביני דקא מפכח ואזיל רבי בדיק לאור הנר רבי בבר אשתני אמר האי ממא הוא ומפכח הוא ובלילה הוא דלא אתחזי שפיר כיון דחזא לצפרא דאשתני אמר (ליה) ודאי טהור הוה רואות מעיקרא אחוקיה בטמא כיון דחוא אלא אמר אין לו לדיין אלא מה שעיניו לא יאמר חכם אילו היה לח היה ודאי טמא שמא טעיתי שמא טעיתי ודאי טעה דתניא המתין שעה אחת חור וטימא אמר אוי לי רבי ראה דם בלילה וטימא ראה ביום וטיהר רב יצחק בר יהודה אגמריה סמך 411 הוא דחש בעיניה הדר דכי לה אלמא מהימנא

ליה דכל יומא מדכי לה כי האי גונא והאידנא

מעיקרא טמויי טמי לה - רב יצחק משום כבודו דרבה בר בר חנה:

כזה ראיתי - מביאה דם אחר או שלה או של חברתה ואומרת כזה ראיתי ואבדתיו אם דם זה מהור לא מספקינן ליה בטומאה משום דם האבוד דמהימנא למימר כזה ראיתי: כזה טיהר לי פלוני כו' מהו - שתסמוך עליה חברתה שהראתה דמה לזו ואמרה לה כדם זה שלך

בראתי גם אני לפלוני הכם וטיהר:

עלמן עדי בדק לאור הנר:

נאמנת אשה כו' - אלמא קים לה במראה דמים: אגמריה סמך - דפשיטא ליה דטהור והאי דהוה מטמא מעיקרא משום כבודו דרבה בר בר חנה

אבל אי הוה מספקא ליה לא הוה סמיך עלה:

ראה ביום - לאותו דם עצמו: מעיקרא אחזקיה בטומאה - כלומר אמש לא מספק טימא אלא שפיר חזייה ואחזיק בטומאה דאמרי?

בין העמודים - היכא דגרסי ואע"ג דליכא נהורא כולי האי:

דף כא

פרק ב כל היד

השרוני נידון ככרמלי חי ולא מזוג חדש ולא

עוון עלך כל היד ביה טפי לוגין עושין אותו ממנה ואיידי דקליש ידיע ממאתים כוס טבריא פשוט אפי' מחזיק שני לוג עושין אותו ממנה שני לוגין עושין אותו מעמא אמר אביי של כל העולם כולו מחזיק בודקין אותן אלא בכוס טבריא פשוט מאי ישן אמר רב יצחק בר אבודימי וכולן אין

לא קא השיב דהיינו אדום אלא שלקה:

מתני' המפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה - משום נדה:

המפלח כמין דגים הגבים שקצים ורמשים

תטיל למים אם נמוחו טמאה ואם לאו טהורה

כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים

ממאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין

מתני המפלת חתיכה אם יש עמה דם

כך ובין כך ממאה

בכוס טבריא של זכוכית פשוט - טנב"ש ואיידי דקליש נראה בו אדמומית היין:

במפלת כמין קליפה

בידיה המפלת חתיכה אדומה שחורה ירוקה רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא של ארבעת מיני דמים איני והא כי אתא הויין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות ורוב חתיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים הפילה רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות לא נחלקו אלא שהפילה ואינה יודעת מה של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה שאין בו מצורת אדם אינו ולד גמ' אמר ולנקבה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל עשב לנקבה ואם אין ידוע תשב לזכר בין טהורין אם זכר תשב לזכר ואם נקבה המפלת מין בהמה חיה ועוף בין טמאין אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה

ירוקה ולבנה - לאו מארבע מיני דמים הן אלא אדום וכמימי אדמה וכקרן כרכום וכמזוג. ושחור לא אמרינן כו' - דקסברי אין רוב חתיכות של ארבע מיני דמים דלא אתחזק לן האי רובא: גמ' של ד' מיני דמים - דקסבר היא גופה דם הלכך טמאה נדה אבל ולד לא הוי: פ' כנקבה. ובגמרא מפרש מאי שנא דלחיה ועוף קרי ולד יותר מדגים: לזכר ולנקבה - לחומרא ימי טומאה דנקבה שבועים וימי טוהר כלים לסוף ארבעים יום כזכר ולא תשב לזכר - ימי טומאת שבעה וימי טהרה ל"ג וכל דמים שתראה בהן טהורין: מין דגים - נמי לאו ולד הוא וטעמא מפרש בגמרא הלכך אי איכא דם טמאה נדה ואם לאו טהורה: כמין שערה - שער:

מהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו

ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה

רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה למאן קתני לה אילימא אארומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא רבי יהודה וכי תימא כי פליג רבי יהודה מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג מימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל לא ממאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי יוחנן

ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה ובפלוגתא דהני תנאי דתניא קשתה שנים באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי רבנן ופליגי אלא אמר רב נחמן בר יצחק טמאה אדומה ושחורה מיבעיא אלא לאו אילימא רבי יהודה השתא ירוקה ולבנה לא אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה ושחורה ופליגי רבנן וכי תימא כי פליגי מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני אדומה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת

פרק ג המפלת התיכה

לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב יהודה ונאכל שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן

אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא

ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו בידיה המפלת חתיכה אדומה ושחורה ירוקה רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא שאר מיני דמים טהורה איני והא כי אתא

בחתיכה של ארבעה מיני דמים אבל של

למאן קתני לה - כלומר להודיע דבריו של מי בא:

הזאר:

אלא לר' יהודה - להודיע דאירוקה ולבנה נמי פליג:

לשמואל קשיא ליה לרבי יוחנן דהא רבי יוחנן נמי אמר על שאר מינין לרבי יהודה מהורה והכא ותו לרבי יוחנן וכו' - כלומר הך קושיא דירוקה ולבנה לא איבעי לן לפרושי דכי היכי דקשיא ליה

הכי גרסינן וכי תימא כי פליגי רבון אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה כו' דברי הכל כו': קחני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה ותו קשיא אחריתי לר' יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים

אלא לאו רבון ופליגי :

שאי אפשר - הלכך מה נפשך אם ולד הוא הרי כאן לידה ואם אינו ולד הרי כאן זיבה דבשלישי פתיחת הקבר - הרחם:

רעדיפא - חמירא: דם ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין כרבנן דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה ממאה מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר המפלת התיכה סומכוס אומר משום רבי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם ח"ר רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל הפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק דהני תנאי דתניא קשתה שנים ולשלישי לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא יהודה ופליג אלא אמר רב יהודה באפעור רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לר' לרבנן השתא אדומה ושחורה קא מטהרי אלא ירוקה ולבנה מאן קתני לה אילימא

אארומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא

ופליג ר' יהודה וכי תימא כי פליג ר' יהודה

טמאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה

מהורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך

כבחוץ א"כ נימא קרא (בבשר) מאי בבשרה דאי בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים ליה בבשרה אמר רחמנא ולא בשפופרת מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחוץ אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי בבשרה בשפופרת מהו (ויקרא טו:ז) בבשרה אמר מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם לאו טהורה כסומכוס וקילא מכולהו בעא לורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם משום רבי שמעון בן יוחי המפלת חתיכה עצם אמו טמאה לידה אמר רבי יוחנן המפלת חתיכה לבנה קורעה אם יש בה זוגא דמן חדייב אתא ואייתי מתניתא בידיה אמר רב חסדא ובחתיכה לבנה וכן כי אתא קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה ותניא אידך המפלת חתיכה רבי בנימין אומר כסומכוס ועדיפא מסומכוס arthr קורעה אם תוכה מאדים טמאה ואם לאו ותניא אידך המפלת חתיכה ר' אחא אומר דעוכע לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה

אם תוכה מאדים - הבשר מאדים ואפי' אין שם דם ממש:

כסומכוס - דאמר תוכה כעמה ועדיפא מדסומכוס דאיהו בעי דם ממש:

ממאה לידה - ויש לה ימי טוהר ותשב לזכר ולנקבה ימי טומאה דנקבה וימי טוהר דזכר:

אצור - דם הרבה:

בשפופרת - הכניסה קנה חלול באותו מקום ונמצא בתוכו דם:

אם יש בה דם אגור כו' - ומאי שנא משפופרת:

דרכה של אשה לראות דם בחתיכה - הלכך בבשרה קרינא ביה דמין במינו לא חייץ:

שפיר - עור הולד קודם שנבראו בתוכו גידים ועצמות ובשר:

בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה וראי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר אביי אין זה דם נדה אלא דם חתיכה הא דם נדה ואטו רבון למימר אף על גב דפלי פלויי פלויי טמאה מאי טעמיה בבשרה קרינא ביה לשפופרת והני מילי היכא דשיעא אבל פלי בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה והוא הדין בפלי פלויי איכא בינייהו תנא קמא סבר חתיכה תנא קמא נמי טהורי מטהר אלא וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה אליעור היינו תנא קמא אימא שרבי אליעור XIGL TEMLY IXX TMGIL IXX TUUICY L. עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי אליעזר המפלת התיכה אף על פי שמלאה דם אם יש בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא דתניא בחתיכה הכא אין דרכה של אשה לראות דם הכי השתא התם דרכה של אשה לראות דם יש בה דם אגור ממאה ואם לאו טהורה שמעון בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם שמע מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי

דפלי פלויי - שיש בה שורות שורות ביקועים מבחוץ והדם שם: דת"ק - לא מטהר לה אלא מגזרת הכתוב סבר האי דם טהור הוא ומשום חציצה היא טהורה ומשום גזרת הכתוב וה"ה לשפופרת כיון דטעמא משום חציצה הוא: כולי עלמא לא פליגי (דטהורה. דאין דרך הרואה בכך):

7 P CE

תניא (ויקרא טו, לב) זאת תורת הזב ואשר בוי אלא מעתה אל יסתור בזיבה אַעמני אלא בחתימת פי האמה - למימרא דנוגע אמר ליה תיפוק ליה דהוא עצמו אינו מטמא שתצא טומאתו לחוץ ואפי' בקיסם נמי מבשרו ולא בקיסם או דלמא האי ממנו עד מצו ויקרא טו ממנו אמר רחמנא עד דנפיק מיניה רבה מרב הונא הרואה קרי בקיסם אשה טהורה ומקור מקומו טהור ロスと ודם טמא דהא אתי דרך מקור ורבנן סברי ממא קמיפלגי דר' אליעזר סבר אשה טהורה בחתיכה והכא באשה טהורה ומקור מקומו דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם של אשה לראות דם בחתיכה רבא אמר לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה

מהו (ויקרא טו, כה) כי יזוב זוב דמה אמר ר' יוסי ברבי חנינא מרבי אלעזר דם יבש זרע לא סותרת אלא יום אחד בעא מיניה כל שבעה צחצוחי זיבה דערבה בה שכבת גמורה דלא ערבה בה שכבת זרע סותרת יום אחד אמר ליה גזירת הכתוב היא זיבה בה אין לך בה אלא מה שאמור בה סותרת סותר כל ז' ת"ל (ויקרא טו, לב) לטמאה מה זיבה סותרת כל ז' אף שכבת זרע נמי זיבה סותרת אף שכבת זרע סותר שבעה אלמה תניא זאת תורת הזב וגו' מה בלא צחצוחי זיבה אלא מעתה תסתור כל ביינו טעמא דסותר לפי שאי אפשר לה שכבת זרע נמי סותר אמר ליה סתירה

תצא ממנו שכבת זרע מה זיבה סותרת אף

רחמנא עד דמידב דייב ליה לח אין יבש

ערב משום דנגעה במקור דקרא מתורת ראייה מעטיה ולאו מטומאה: אשה טהורה - דלאו ראייה היא ומיהו טיפת דם מטמאה טהרות אם נגעה בהן ואת האשה טומאת

הרואה קרי בקיסם - הכניס קיסם בפי אמה והוציא בו זרעו:

בוא עצמו - ואפילו בלא קיסם:

כגון שרץ ונבלה ומת דאי ראייה חשיבא ליה בטומאת ראייה לא בעיא שיעורא דהא נדה רואה באבר נוגע בשכבת זרע היוצא ממנו ומשום הכי בעי שיעורא כטומאת כל מגעות דבעי שיעורא למימרא דנוגע הוי - מדיהיב שיעורא מכלל דטומאת קרי לאו משום ראייה היא אלא משום דבשר

לפי שאי אפשר - לראות שכבת זרע הבאה מן הזב בלא טיפת צחצוחי זיבה דהשתא קצת זיבה אלמה חניא זאח חורת הזב - הקיש הכחוב שכבת זרע לזיבה: היא ולא בעיא שיעורא:

כל ז' - אם ראה בשביעי סותר כל אותן ימים שספר:

דאית בה קא סתר:

לח ונעשה יבש - דהא קחני מטמאין יבשין בנפל דם לח על הבגד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דם יבש - כגון שיצא מגופה חתיכה של דם יבש:

ובאה ושאלה את אבא ואבא שאל לחכמים באשה שהיתה מפלח כמין שערות אדומות תמיל למים אם נמוחו ממאה ושוב מעשה לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין קליפות שאלו לרופאים ואמרו להם אשה זו מכה יש ושאלו את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים שהיחה מפלח כמין קליפוח אדומות ובאו העלה אבא מטבעין ליבנה - מעשה באשה והתניא א"ר אלעזר בר" צדוק שני מעשים מצמה היא ומי איכא כי האי גוונא אין נמי אמר רבה כי לא נמוחו בריה בפני למים אם נמוחו טמאה אי הכי בלא נמוחו שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומין תטיל הא נמי חניתוה המפלח כמין קליפה כמין לא מיבעיא לי כי מיבעיא לי יבש מעיקרא לחים ויבשים אמר ליה לח ונעשה יבש לא א"ל תניתוה דם הנדה ובשר המת מטמאין במילתא היא ולעולם אפילו יבש נמי לא או דלמא האי כי יזוב זוב דמה אורחא

והוי התיכה אבל בריה לא הוי LZĽL התם אלא גבי חתיכה דעביד דם דקריש רבי יהודה עד כאן לא קאמר רבי יהודה ורבנן היא ורבי יוחנן אמר אפילו תימא אמר ריש לקיש במחלוקת שנויה ロにと המפלת כמין דגים וליפלוג נמי רבי יהודה דם דרכיך לא או דלמא לא שנא תיקו שרץ ונבלה דאקושי בעינן מעת לעת אבל עעת הכא מאי מי בעינא מעת לעת או לא התם תנן כמה היא שרייתן בפושרין מעת רבינא מעוך על ידי הדחק איכא בינייהו ברוק על גבי הצפורן מאי בינייהו אמר עמיל למים ובפושרין רשב"ג אומר ממעכתו אמר ריש לקיש ובפושרין הניא נמי הכי אדומות תטיל למים אם נמוחו טמאה לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין שערות וחכמים לרופאים ואמרו להם שומא יש

בקבר בלא דם קמיפלגי לפלוג נמי ר' יהודה

לישנא דא"ר יוחנן באי אפשר לפתיחת

דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא:

כי האי גוונא - מפלח כמין שערות וקליפות:

קליפות - גלדי המכה: דרך שומא להיות בה שער: רבפושרין - דאי בדק בצונן ולא נימוח לא מטהרינן לה בהכי דרילמא אי היה בפושרין הוה נימוח: כמה היא שרייתן - בפ' דם הנדה השרץ והנבלה מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין

להשרות ולחזור לכמות שהוא ממאין וכמה היא שרייתן כו':

ראקושי - קשים: רליפלוג נמי ר' יהודה בהא - ונימא בין כך ובין כך טמאה דהא טעמא דר' יהודה אוקמינן דאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם:

במחלוקת שנויה - משנה זו שנויה במחלוקת דלאו סחמא ודברי הכל היא אלא ר' יהודה פליג: ולהך לישנא כו' - כדאמרך לעיל בשמעתין: יצירה - ויצר ה' אלהים (את הית השדה ואת) עוף וגו' וכתיב באדם וייצר ה' אלהים את האדם אדם ומופנה גבי בהמה ויברא גבי אדם אלא וייצר מופנה משני צדדין מופנה גבי לגופיה ויברא לאפנויי ודנין בריאה מבריאה לאפנויי ודנין יצירה מיצירה אדרבה וייצר צארם בצלמו אמרי ויברא לגופיה וייצר דכתיב (בראשית א:כו) ויברא אלהים את ביאר ביאה ועוד נגמר בריאה מבריאה (ויקרא יד, מד) ובא הכהן זו היא שיבה זו דבי רבי ישמעאל (ויקרא יד:לט) ושב הכהן בריאה מיצירה - מאי נפקא מינה הא תנא בגדולים אמרי דנין יצירה מיצירה ואין דנין (בראשית א, כא) ויברא אלהים את התנינים לידה הואיל ונאמר בו יצירה כאדם שנאמר מעתה המפלח דמות חנין תהא אמו טמאה הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם XLX אמר רב יהודה אמר שמואל מ"ט דר" מאיר שנויה ורבנן היא המפלת כמין בהמה [וכו'] יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו במחלוקת בהא מאן דמתני הך לישנא מתני הכי רבי

אחד ומופנה משני צדרין שבקינן מופנה מצד צדרין נפקא מינה דהיכא דאיכא מופנה מצד איכא בין מופנה מצד אחד למופנה משני בכל למדין ואין משיבין ורבי ישמעאל מאי למדין ומשיבין מופנה משני צדדין דברי לרבי ישמעאל למדין ואין מושיבין לרבנן עיקר אין למדין הימנה מופנה מצד אחד ישמעאל כל גזרה שוה שאינה מופנה כל באמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי אחד למופנה משני צדדין נפלא מגנצ דיבשה הוא ומאי נפקא מינה בין מופנה מצד התנינים הגדולים רמש דכתיב התם וכתיב (בראשית א:כא) ויברא אלהים את (בראשית א:כה) ואת כל רמש האדמה השדה גבי חנין נמי אפנויי מופנה דכתיב ב ויצר [ה'] אלהים מן האדמה כל חית ויעש אלהים את הית הארץ וכתיב בראשית גבי בהמה אילימא מדכתיב (בראשית א:כה) מופור גבי תנינים אינו מופוה – מאי מופוה

עפר מן האדמה ורבנן לית להו גזירה שוה:

תנין - דג גדול. ואמאי תנן המפלת מין דגים טהורה:

זו היא שיבה זו היא ביאה - כלומר ילפינן גזרה שוה משיבה לביאה כמו דהוו תרוייהו שיבה או

ועוד - גבי אדם נמי כחיב בריאה דכחיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ונילף בריאת דגים תרוייהו ביאה מה שיבה חולץ וקוצה וטח כו":

וייצר לאפנויי - לגזירה שוה ודנין ג"ש לחיה ולעוף דכתיב בהו יצירה דדמי מדדמי:

מופנה - גבי אדם דהא כתיב ויברא:

מבריאת אדם:

ופרכינן גבי תנין נמי מופנה הוא - דכתיב בקרא דויעש ואת כל רמש האדמה:

ומאי נפקא מינה - דניחא לך למילף משני צדדין שפי:

כל ג"ש שאינה מופנה כל עיקר אין למדין הימנה - ואפילו אין להשיב:

XTT

כאדם:

הואיל ועיניהן - של חיה ובהמה: והא גבי מומין תני לה - כלומר היכי אמרת דעין בהמה דומה לאדם והא גבי מומי הבכור קתני לה בבכורות (דף מ.) ושגלגל עינו הוי מום ומדחשיב ליה מום נמצא שאין דרך בהמה להיות עיניה

בר מי קמפלת - מי מפלת נפל גדול כהר:

וכן אמר רבי הייא כו' - אדרב יהודה אמר שמואל קאי:

דמופנה מצד אחד הוא ומשיבין ומאי אית לך לאותובי:

לקולא - דלא בעינן מופנה כולי האי: והכא מאי פירכא איכא - כלומר והכא בג"ש דחני אאדם מה תשובה איכא דקאמרת דניחא לך למיגמר מחיה דהוי מופנה משני צדדין משום דאין משיבין ולא נגמר בריאה בריאה מחנין משום

דר"מ הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן היינו טעמא למיפרך מה לאדם שכן מטמא מחיים אחד והכא מאי פירכא איכא מעום דאיכא שאינה מופנה כל עיקר וגמרינן ממופנה מצד פירכא ולאו להאי אית ליה פירכא שבקינן ושאינה מופנה כל עיקר ולאו להאי אית ליה נ"מ היכא דמשכחת לה מופנה מצד אחד מופוה מצד אחד לשאינה מופוה כל עיקר למדין ואין משיבין ולרבנן מאי איכא בין ומשיבין מופנה משני צדרין דברי הכל ישמעאל למדין ואין משיבין לרבנן למדין עיקר למדין ומשיבין מופנה מצד אחד לרבי לקולא כל גזרה שוה שאינה מופנה כל בריה דרבא מתני לה משמיה דרבי אלעזר נגמר מן מופנה מצד אחד LE XUX רחמנא לבהמה משני צדרין כי היכי דלא וילפינן מופנה משני צדדין ולהכי אפניה

דר"מ דלא כתיב ביה יצירה אבל בהמה וחיה הוה אמינא בנחש הוא דפליגי רבנן עליה וכי תימא הכי נמי ליתני נחש אי תנא נחש לידה הואיל וגלגל עינו עגולה כשל אדם מעתה המפלת דמות נחש תהא אמו טמאה דר"מ הואיל ועיניהם דומות כשל אדם אלא בר בר חנה אמר רבי יוחנן היינו טעמא דברי תורה מדברי קבלה (אמר) רבה דנין דברי תורה מדברי תורה ואין דנין ורוח וכתיב ובורא רוח ש"מ לאפנויי א"ל לא מופנה מדהוה ליה למכתב יוצר הרים כאדם דכתיב עמוס ד ובורא רוח וכי תימא אמו טמאה לידה הואיל ונאמרה בו בריאה אוש איקרי אלא מעתה המפלת רוח תהא מי קא מפלת אבן היא דקא מפלת ההוא הנה יוצר הרים ובורא רוח אמר ליה הר אמו טמאה לידה שנאמר (עמוס ד:יג) כי א"ל רבי אמי אלא מעתה המפלת דמות הר

דף כג

לדברי ר"מ ולד ולדברי הכמים אינו ולד

לא פליגי דכתיבא ביה יצירה והא גבי

אין בכור לכהן - שהרי זה פטר את הרחם: למימרא דחיי - הא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה דאין איסור אחות אשה אלא בחייה: לפניהם הרי חיה ובהמה נמי דעיניהן הולכות לפניהם ופליגי רבנן:

ומאי שנא קריא וקיפופא - דקאמר לרבנן דהוי ולד טפי משאר עופות אי משום דעיניהם הולכות והתניא - בניהותא:

צולכו' לפניו ואע"פ דפליגי רבון עליה:

חסורי מיחסרא והכי קתני גראין דברי ר"מ בבהמה ובחיה והוא הדין לקריא וקיפופא - דעיניו

קריא וקיפופא - עוף הצועק בלילה ופניו דומה לחתול ועיניו לפניו: לפניהם - לאפוקי דגים דעיניהם בצדיהם וכן נחש:

אלעזר בר' צדוק המפלת מין בהמה וחיה עד שיהא בו מצורת אדם והמפלת סנדל ועוף (ולד מעליא הוא) דברי ר"מ וחכ"א אבל בשאר עופות מודי להו - והתניא א"ר ר"מ לא נחלק עמהם אלא בקריא וקיפופא אף אנן נמי תנינא המפלח כמין בהמה חיה וקיפופא ודברי חכמים בשאר עופות שאף בואיל ובמינו מתקיים אמר רב ירמיה מדפתי דברי ר"מ בבהמה וחיה והוא הדין לקריא יהודה אמר רב לא אמרה רבי מאיר אלא קתני ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נראין זירא לידי גיחוך ולא גחיך גופא אמר רב פליג בשאר עופות חסורי מיחסרא והכי בר יעקב עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' אלא הואיל ובמינו מחקיים אמר רב אחא נמי אלא פשיטא בשאר עופות מכלל דר"מ הולכות לפניהן כשל אדם קריא וקיפופא והאמר רב יהודה אמר רב לא אמרה ר"מ בקריא וקיפופא מ"ש בהמה וחיה דעיניהן מינה לאיתסורי באחותה למימרא דחיי חכמים בעופות מאי עופות אילימא קבל בה אביה קידושין מהו למאי נפקא אומר נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה ודברי באמר בהמה במעי אשה ולד מעליא הוא עופות לא מיתיבי ר' הנינא בן (אנטיגנוס) בעא מיניה רבי ירמיה מר' זירא לר"מ בממא אמר אביי בקריא וקיפופא ובשאר מבהמה וחיה הואיל ויש להן לסתות כאדם עוף דאין עיניו הולכות לפניו וקאמר ר"מ מאר עופות לא ומ"ש קריא וקיפופא ועיניהם הולכות לפניהם כשל אדם והרי עיבדק לרבנן דאמרי קריא וקיפופא אין עבי ינאי אמר היינו טעמא דר"מ הואיל לא אמר רב אחא בריה דרב איקא לא אדם לא קשיא הא באוכמא הא בציריא ר"מ דאמר קריא וקיפופא אין שאר עופות מומול לעדי לה את שגלגל עינו עגול כשל ובעופות תיבדק למאן תיבדק לאו לדברי

ושטו נקוב אמו ממאה - קסבר טרפה חיה:

מן הצד - שעינו בצדו וירכו בצדו כשאר בני אדם:

כראיתא וכדר"מ דאמר כל דהו צורת ניהא ליה לאוקומי כרבון: כבהמה מעכבא חוץ מן האוזן דלא מעכבא וכמ"ד לרבנן כל צורח מתוקמא ואע"ג דמצי לאוקמי

אמר אביי כי תניא ההיא לעכב תניא - כלומר צורת פנים שאמרו הכמים דמעכבים אפילו אבר אחד אפילו פרצוף אחד - אבר אחד כגון עינו או מצחו או לסת אחד דדומה לאדם הוי ולד:

הגבינים - גבות עינים שורצי"ל. וגבות הזקן סנטר שקורין מנטו"ן:

שבו הוי ולד ואפילו כל פניו תייש אלא שנברא בעין אחת או בלסת אחת הדומה לאדם:

והא איפכא חניא - שר"מ אומר כל צורח והאי כל צורח דר"מ הכי קאמר כל שהוא צורח אדם בעין אחד כבהמה - אחת מעיניו דומה לבהמה:

גופו תייש ופניו אדם אדם הוא - דבתר צורת פנים אזלינן:

עבבמב:

עוף אין לו פרסה - אבל אדם נהי דפרסות ליכא שאין פרסותיו סדוקות שאין לו שני עקבים כמו בכי נמי זיל בתר בהמה ושרי לאכילה:

אדם במעי בהמה - שחטה ומצא בה דמות אדם מהו מי אמרינן כי היכי דאזיל ר"מ בתר אימיה מי שלבו דוה עליו - לב אביו מתאבל על מותו הוא דחשיב לענין נחלה:

פרק ג המפלת חתיכה

בר אבא אמר רב הכל מודים גופו תייש וחכ"א כל שאין בו כו' אמר רב ירמיה נהי דפרסות ליכא פרסה מיהא איכא התם לא פרסות איכא ולא פרסה איכא הכא בה דמות יונה אסורה באכילה - הכי השתא יוחנן דא"ר יוחנן השוחט את הבהמה ומצא לאשתרויי באכילה ותפשוט ליה מהא דר' הוא אדם במעי בהמה מאי למאי נפקא מיניה מאיר דאמר בהמה במעי אשה ולד מעליא בעא מיניה רב אדא בר אהבה מאביי לרבי דוה עליו יצא זה שאין לבו דוה עליו דאמר קרא דברים כח ראשית אונו מי שלבו ĽL אמר רבא לעולם דחיי ושאני התם ואי ס"ד דהיי הבא אחריו בכור לנחלה מי הבא אחריו בכור לנחלה ואינו בכור לכהן או שליא או שפיר מרוקם והיוצא מחותך

צורת ואיבעית אימא לעולם כמ"ד מצורת אביי כי תניא ההיא לעכב תניא וכמ"ד כל מן האוזן למימרא דמחד נמי סגי となし שאמרו אפילו פרצוף אחד מן הפרצופין חוץ אורת הא כמ"ד מצורת מיתיבי צורת פנים שיהו כולם כאחת ולא פליגי הא כמ"ד כל חסא מצח והגבן והעין והלסת וגבת הזקן עד וגבות הזקן עד שיהו כולם כאחד רבא אמר רבי יוחנן מצח והגבינים והעינים והלסתות תניא תניא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר אומר כל צורת וחכ"א מצורת אמר להו אי לרב ירמיה בר אבא והא איפכא תניא ר"ימ אדם וחכ"א כל צורת אדם אער לו בעין אחת כבהמה שרבי מאיר אומר מצורת כלום - לא נחלקו אלא שפניו אדם ונברא ופניו אדם אדם גופו אדם ופניו תייש ולא

למאי אחד אחד אחד אמר רבא נברא בעין אחת ובירך אחד מן הצד אמו טמאה באמצע אמר טהורה אמר סהורה אמר טהורה ח"ר המפלח גוף אטים רבי אומר כדי שינטל מן החי וימוח וכמה ינטל מן החי וימוח רבי זנטל מן החי וימוח וכמה ינטל מן החי וימוח רבי זנטל מן החי וימוח וכמה ינטל מן החי וימוח רבי זנאי אומר

השסועה - רחמנא אסרה דכתיב (דברים יד) את זה לא תאכלו וגו' השסועה: ננבגע:

לוחביה ריש לקיש לר' יוחנן מהא - דאם איתא ליחני או ממי שפניו טוחות:

בבהמה אסור באכילה - אם נשחטה אמו ונמצא במעיה וכל שכן יצא לאויר העולם דנפל הוא

לחומרא - שטמאתם אותה שבועים משום ספק נקבה:

דאטום היינו חסר לגמרי: היינו פניו טוחות - אבל בפניו מוסמסין ליכא לשנויי הכי דהא ניכרת בהן הצורה ולאו אטום הוא

כי פליגי בפניו טוחות - שאין צורה בהן ניכרת לגמרי:

מוסמסין - מעוכין קצת ולא כל כך כפניו טוחות:

בוא בלא צורה:

כמין אפקתא דריקלא - שהדקל למטה יחיד ומתפצל מלמעלה כך היו ידיו ורגליו על כתפו ומלמטה מצמגצע - אנטעל מצוצצצעו:

בין ר' ינאי לרבי יוחנן איכא בינייהו דר' אלעזר - ותרוייהו אית להו טרפה חיה:

המפלח יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה מבורה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש רבי יוחנן אמר אמו טמאה ר"ל אמר אמו טהורה איתמר המפלת מי שפניו מוסמסים רבי יוחנן המפלח כמין אפקתא דריקלא אמו אמומה אמו טהורה ואמר רב גידל אמר גידל אמר רבי יוחנן המפלת את שגולגלתו למטה אפי' כל דהו טהורה וכן אמר רב GGX מטלוקת מלמטה למעלה אבל מלמעלה ניטל ירך וחלל שלה נבלה אמר רב יוחנן איכא בינייהו דר"א דאמר רבי אלעזר סבר טרפה אינה חיה בין ר' ינאי לר' בינייהו טרפה חיה מר סבר טרפה חיה ומר מקום טבורו בין רבי זכאי לרבי ינאי איכא יוחנן אומר משום רבי יוסי בן יהושע עד עד הארכובה רבי ינאי אומר עד לנקביו ר'

ב' גבים וב' שדראות אמר רב באשה אינו איתמר המפלת בריה שיש לה ロににし באטיא לידי קולא היא דקיהביתו לה ימי מה שטמאתם מאי דעתייכו לחומרא חומרא לידינו וטימאנוה אמר להם צאו וטהרו מעשה לידכם אמרו לו פנים טוחות בא אטו גלמיה דאבוהון אמר להם כלום בא שפניו טוחות בני רבי חייא נפיק לקרייתא משום דשני ליה היינו גוף אטום היינו מי ולותביה ר"ל לרבי יוחנן מהא ממאני אמר אמו טהורה וריש לקיש אמר אמו פליגי בפניו טוחות ואיפכא איתמר רבי יוחנן מוסמסין כולי עלמא לא פליגי דטמאה כי שפניו מוסמסין אמר רב פפי בפניו ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום או ממי לידה ואין חוששין שמא מגוף אטום באתה

712 67

ושני שדראות עאי יצא לאו יצא מכלל הימנו ולמטה אסור יצא מי שיש לו שני גבין שהן אסורין בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה את ששדרתו עקומה מיתיבי יש בעוברין לעבודה אלמא דחיי (וקשיא לרב) א"ל שימי כל שיש לו ב' גבין ושני שדראות פסול בר חייא לרב רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר אבל במעי אמה שריא איתיביה רב שימי וכי אגמריה רחמנא למשה בעלמא אגמריה אנמריה ושמואל אמר בריה בעלמא איתא ליתא וכי אגמריה רחמנא למשה במעי אמה וב' שדראות רב אמר בריה בעלמא בר אבא השסועה בריה שיש לה ב' גבין קמיפלגי בדרב חנין בר אבא דאמר רב חנין באשה ולד בבהמה מותר באכילה במאי ולד בבהמה אסור באכילה ושמואל אמר

מחרץ לטעמיה ושמואל מחרץ לטעמיה רב מחרץ לטעמיה ושמואל מחרץ לטעמיה רב הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים ראפילו במעי אמו נמי אסור ושמואל מחרץ הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים לטעמיה בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים הימנו ולמטה אטור במה דברים אמורים הימנו ולמטה אטור במה הבין ושני לגסה המפלח בריית גוף שאינו חתוך ובריית ראש שאינו חתוך יכול תהא אמו טמאה לידה ת"ל

(ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר

רב סבר - האי דאסר רחמנא כשנמצאת במעי בהמה אסורה דהא בריה בעלמא בפני עצמה ליתא: ר' חנינא בן אנטיגנוס - בבכור קאי וקאמר דהוי מום ומרפסל ליה לקרבן מכלל דלהריוט שרי וקשיא לתרוייהו דהא אפי' יצא לאויר העולם שרי ושמואל לא שרי אלא במעי אמו. והא דאקשי רב שימי טפי לרב מדשמואל משום דגביה הוה קאי ובר בריה הוה כדאמר בפרק כל הבשר (חולין קיא:) רב אקלע לבי רב שימי בר חייא בר בריה:

לאו יצא מכלל עוברין - דהני אע"ג דלא כלו חדשיהן כי נמצאו במעי אמן שרו אבל האי אפי? יש בעוברין - שיצאו לאויר העולם שאסורין משום נבלה:

במעי אמן אסור וקשיא לשמואל: רב מתרץ לטעמיה - דרב לא צריך לתרוצי אלא משום היא גופה דלא משתמע שפיר דהא רישא רשיצאו לאויר העולם מיירי וסיפא דקתני יצא משמע דעלה קאי וכשיצא לאויר העולם משמע דמותר ואי אפשר לומר כן הלכך צריך להוסיף עליה אבל במעי אמו שרי דכתיב כל בבהמה תאכלו

בפרק בהמה המקשה (חולין סט.): יצא מי שיש לו שני גבין וכו' - דכי כתב רחמנא השסועה למיסר במעי אמו אסרה דהא מין בפני

עצמה ליתא: שאינו חתוך - כולו שלם כעין דף ואין בו חיתוך אברים וצורה אלא חלק כעין עיגול: א"ל רב - לתנא סיים בה נמי הכי ואימא יצאו אלו מי שיש לו שני גבין וכו": מעני' מלא גנונים - גוונים:

ה"ג בהליכתן יצתה כלת חנינא לקראת רבי יהושע:

הנהג בן אחיך ובא - כלומר הבא בן אחיך ובא עמו:

דמות לילית - שידה. שד יש לו פרצוף אדם ויש לו כנפים:

מכי אורחיה הכי נמי בר תלתא לדקה חיי אע"ג דבר ד' לא חיי: כל בציר תרי ירחי - מכדרכו חיי כי היכי דבאשה ובבהמה גסה בר ז' חיי דהוי תרי ירחי בציר

אלא אי אמרת אדקה פשיטא - הואיל ובר תלתא הוא לא חיי:

הימנו ולמטה - בברייתא דלעיל תניא:

בציר תרי ירחי חיי קמ"ל אמר רב יהודה

תלתא ירחי מי קא חיי אצטריך סד"א כל

אלא אי אמרת אדקה איתמר פשיטא בת

ובאשה חיי בבהמה נמי חיי קמ"ל דלא חיי

אגסה אצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל

אנסה לא אדקה האי מאי אי אמרת בשלמא

בר יצחק ת"ש הימנו ולמטה אסור מאי לאו

יולדת לשבעה או לא ילדה אמר רב נחמן

ויולדת לשבעה בהמה גסה יולדת לתשעה

אמר רבא הרי אמרו אשה יולדת לתשעה

עביד מיהא כותיה דרב דקיימא לן הלכתא

דאתי לידי קולא הוא דקיהבת לה דמי טוהר

ליה רב הונא מאי דעתיך לחומרא חומרא

סבר למעבד עובדא כוותיה דשמואל אמר

גבין ושני שדראות רבי ירמיה בר אבא

שמנה א"ל רב וסיים בה הכי ושיש לו שני

לברית שמנה יצאו אלו שאינן ראויין לברית

ונו, וביום השמיני ימול וגו' מי שראוי

כרב באיסורי בין לקולא בין לחומרא

ח' לגסה נפל הכא נמי יולדת לז' נפל או לאו נפל הוא ומותר:

הרי אמרו אשה יולדת לט' ויולדת לז' - ואנא נמי אמינא כי היכי דבהמה לט' כדאמרי' לעיל בן

כוותיה דשמואל - בשני גבין דולד הוא וקאמר טמאה אפילו בלידה יבישתא דולד הוא:

מלא גנונים אינה חוששת לולד ואם היה מוזר, במפגע מפיר מלא מים מלא דם לימא בה טעמא דכי מדכרו ליה מדכר אמר אביי ש"מ צורבא מרבון דאמר מילתא שלח לו לרבן גמליאל מפי הורה חנינא כשל אדם מתוך דבריה נזכר רבי יהושע נאמר לה מאיזה טעם הואיל וגלגל עינו עגול ועלא משמך אמרה לי חמותי אמו טמאה נחש מהו אמר לה אמו טהורה אמרה לו חנינא לקראתו אמרה לו רבי המפלת כמין בן אחיך ובא בהליכתן יצתה כלת (ר') דברים לפני ר"ג שלח לו רבי יהושע הנהג

יהושע אמו ממאה לידה הלך ר' יוסף וספר דמות נחש הורה חנינא בן אחיו של רבי ולד הוא אלא שיש לו כנפים LAGTA

דמות לילית ובא מעשה לפני הכמים ואמרו

א"ר יוסי מעשה בסימוני באחת שהפילה

לידה ולד הוא אלא שיש לו כנפים תנ"ה

אמר שמואל המפלת דמות לילית אמו טמאה

קובר מתים הייתי פעם אחת נפתחה מערה עוג מלך הבשן היתה תניא אבא שאול אומר לא כלתה כשחורתי לאחורי אמרו לי של אחריו שלש פרסאות וצבי לא הגעתי וקולית אחר צבי ונכנסתי בקולית של מת ורצתי רבי יוחנן קובר מתים הייתי פעם אחת רצתי משוחין עניא אבא שאול אומר ואיתימא משתייתו עצמותיו סכויין כראוי עצמותיו מאכילתו עצמותיו שרופין אכילתו מרובה עצמותיו משוחין וכל מי ששתייתו מרובה עצמותיו שרופין מזוג עצמותיו סכויין כראוי מסתכל בעצמות של מתים השותה יין חי אבא שאול אומר קובר מחים הייתי והייתי אתמח כולה בחד גוונא הוי קאי – תניא אהבה אמר גוונים חנן ואם איתא דאתמוחי דאתמוחי אתמח מחסר חסר רב אדא בר רבא אמר מלא תנן ואם איתא ロババ חי שתת אמו של זה שנמוח עוברה בתוך שמא ולד הוה ונימוח אמר אביי כמה יין דם ומים לא כלום היא אלא גנונים ניחוש שליא חשב לוכר ולנקבה גמ' בשלמא מרוקם תשב לזכר ולנקבה המפלת סנדל או

דיילא - שמש דרבנן ואדא שמו:

תחתי ועמדתי בגלגל עינו של מת עד חוטמי

סכויין - שחורין. שמעתי ל"א סכויין בלא מוח ומשיחה אלא יבשה:

גמ' שמא ולד היה ונימוח - כיון דלאו דם הוא ולאו מים נינהו איכא למיחש לולד:

קולית - עצם הירך:

ה"ג רבא אמר מלא תנן:

כשחזרתי לאחורי אמרו עין של אבשלום היתה ושמא תאמר אבא שאול ננס הוה אבא שאול ארוך בדורו הוה ורבי טרפון מגיע לכתפו ור' טרפון ארוך בדורו הוה ור"מ מגיע לכתפו רבי מאיר ארוך בדורו הוה ורבי מגיע לכתפו רבי ארוך בדורו הוה ורבי חייא מגיע לכתפו ורבי חייא ארוך בדורו הוה ורב מגיע לכתפו רב ארוך בדורו הוה ורב יהודה מגיע לכתפו ורב יהודה ארוך בדורו הוה ואדא דיילא מגיע לכתפו

דף כה

(בראשית ג, כא) ויעש ה' אלהים לאדם מיתיבי את זו דרש ר' יהושע בן חנניא או דלמא בין בזה ובין בזה מחלוקת תיקו בצלול מחלוקת אבל בעכור דברי הכל ולד בן לוי אמר בצלול מחלוקת איבעיא להו בצלול דברי הכל אינו ולד ור' יהושע משום ר' אושעיא מחלוקת בעכור אבל וחכ"א אינו ולד אמר ר"ש בן לקיש שפיר שאינו מרוקם ר' יהושע אומר ולד אמרה ואין הלכה כר' יהושע דתניא המפלת שאמר משום ר"מ הא נמי שמא כרבי יהושע מדהא קמייתא כיחידאה קאמר כסומכוס חדש אמרת לנו משום אביך שמענוך עכשיו עלא בשר טמאה לידה א"ל אילמלי דבר בר' יוסי כך אמר אבא מלא דם טמאה נדה להם לא שמעתי אמר לפניו ר' ישמעאל לפני רבי המפלת שפיר מלא בשר מהו אמר לפרשתבינא דפומבדיתא עד חרציה שאלו דיילא עד פלגיה וכולי עלמא קאי פרשתבינא דפומבדיתא קאי ליה לאדא

לחומרא גבי אשה דממונא הוא ספק ממונא ספוקי מספקא ליה ואזיל הכא לחומרא והכא עבי יהושע מפשט פשיט ליה רבי יהושע שנא אשה ומאי שנא בהמה מי סברת אמרת בעכור מחלוקת מכדי סברא הוא מאי דלא רבי קרא לא פטר בה שפיר אלא אי אשה דרבי בה קרא פטר בה שפיר בבהמה אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת משום הכי שפיר ושליא ואילו שפיר בבהמה לא פטר ולד בבהמה דקה טינוף בגסה שליא באשה ולד איתיביה רבא לר"נ אלא אמרו סימן מטגולט במכור אבל בצלול דברי הכל אינו שמע מינה וכן אמר ר"ג אמר רבה בר אבוה בעלמא הוא אלא שמע מינה בצלול מחלוקת אמרת בעכור מחלוקת למה לי קרא סברא מחלוקת היינו דאיצטריך קרא אלא אי $L_{L_{\alpha}}^{\prime}M$ $\pi L_{L_{\alpha}}^{\prime}$ אי אמרת בשלמא בצלול אלמא בעור תליא מילתא לא שנא עכור הקב"ה עושה עור לאדם אלא א"כ נוצר

ולאשתו כתנות עור וילבישם מלמד שאין

כסומכוס - בריש פירקין דם שבתוך החתיכה מטמא משום גדה ויחידאה היא:

בעכור - מה שבתוכו עכור דאיכא למימר ולד היה ונימוח:

היינו דאיצטריך קרא - לרבי יהושע דמשום עור לחודיה הוי ולד: אלא אמרו - רישא בבכורות פרק הלוקח בהמה מן העובד כוכבים (דף יט:) לענין לפטור את שבא

ספולי מספקא ליה - בעכור גופיה אי ולד הוא אם לאו:

אחריו מתורת בכור:

אחד זה ואחד זה - אחד עכור ואחד צלול: בא רבי - דאמר לעיל לא שמעתי: מיפים של זבוב - תני רבי הייא ומקורבין זה חייא מרוחקין זה מזה שני חוטמין כשתי ושתי עיניו כשתי טיפין של זבוב תני רבי אבא שאול אומר תחלת ברייתו מראשו מרוקם וכו' תנו רבנן איזהו שפיר מרוקם דולד הואי לא הוה זיג כולי האי ואם היה מהאי גיסא וחזיא מהאי גיסא אמר אם איתא לקמיה דשמואל דמנח עליה חוט השערה שפיר בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא בכי אתא רב דימי אמר מעולם לא דכו ואחד זה חוששת ואזדא שמואל לטעמיה זה אינה חוששת - ושמואל אמר אחד זה כמאן ס"ל א"ל אני אומר אחד זה ואחד רבי אושעיא והא רבי יהושע בן לוי מר לרב הא רבי הא ר' ישמעאל בר' יוסי והא בעלמא הוא א"ל רב הנינא בר שלמיא וצא צוא ציאטר מדרבנן וקרא אסמכתא אשה ספק טומאה לחומרא ומי מספקא ליה גיזה ועבודה ספק איסורא לחומרא ה"נ גבי

לקולא גבי בהמה דאיסורא הוא דאיכא לגבי

בית הרחם נינהו איר אדא בר אהבה מלמטה למעלה אבל מן הצדדין אימא כוחלי איר נחמן אמר רבה בר אבוה לייש אלא שוכר הוא ואם לאו בידוע שנקבה היא חלק ומנענע באותו מקום אם מסכסך בידוע שאול בר רמש אומר מביא קיסם שראשו אבא שאול בר נש ואמרי לה אבא L'X בודקין אותו לידע אם זכר הוא אם נקבה כיצד בודקין אותו כדאמרינן אלא במה ואין רואין אלא בחמה כיצד בודקין אותו בודקין אותו בשמן שהשמן רך ומצחצחו אותו במים שהמים עזין וטורדין אותו אלא עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין ועצמות וגידים תסוככני חיים וחסד עשית וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני בקבלה (איוב י, י) הלא כחלב תתיכני וחתוך ידים ורגלים אין לו ועליו מפורש ואם היתה נקבה נדונה כשעורה לארכה לזה ופיו מתוח כחוט השערה וגויתו כעדשה

תנא אם היתה נקבה נדונה כשעורה סדוקה

לא דכו שפיר - לא טיהרו את המפלת שפיר משבועים ואפי' בלידה יבישתא:

מיפין של זבוב - עיני זבוב:

ופיו מתוח כחוט השערה - סדק קטן ונראה כאילו חוט השערה מתוח שם:

וחיתוך ידים ורגלים - עדיין אין נראין כראמרינן תחלת ברייתו מראשו:

בר רמש:

ולא תני סדוקה:

מלמטה למעלה - שהרי בסדק השעורה אין עיכוב לארכה: תנא אם היתה נקבה נידונת כשעורה סדוקה - לאוסופי ולפרושי אתא דלעיל תני נידונת כשעורה

בומה לדג של ים מתחלתו ולד הוא אלא דרב גובריה המפלת סנדל וכו' ת"ר סנדל באי בנדה בעל כפתיה ואודי שאני שמואל יומא ולא הוה אלא ארבעין יומין ואמר להו יומא וחשיב מיומא דאזלא לטבילה עד ההוא לקמיה דמר שמואל אמר הא בר ארבעין וחד ליה לשמואל והא ההוא שפירא דאתאי יהבינן לה עד שישעיר למימרא דמספקא דמר שמואל לחוש חוששת ימי טהרה לא רב אמי בר שמואל לדידי מפרשא לי מיניה שמואל אחת זו ואחת זו חוששת XUL מג שישעיר ומי אמר שמואל הכי והאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תעביד עובדא זהורית וא"ר עמרם עלה כשל שתי עלה כשל ערב ושני זרועותיו כב' חומין של ירכותיו כב' חוטין של זהורית וא"ר עמרם שנם של ביצים ידיע א"ר עמרם תנא ב" אמר אביי השתא ביצים גופייהו לא ידיעי מתקיף לה ר"נ ודילמא חוט של ביצים נינהו

ה"נ הכא במאי עסקינן דאתיליד זכר בהדיה שאין עמו ולד אי דאתילידא נקבה בהדיה למה הזכירו סנדל והלא אין סנדל てビ אמרה להא שמעתא וקדם איהו ואמר וזכה דאנא והוא הוינא יתבינן קמיה דרבי יוחנן כי אמר רבי זעירא זכה בה רב ביבי בשמעתיה מעדותו של רבי נחוניא נשנית משנה זו פנים אמר רב ביבי בר אביי אמר רבי יוחנן משום רבותינו העידו סנדל צריך צורת להם ר' ינאי טיהרתם את הוולדות - והתניא לטהר את הסנדל שאין לו צורת פנים אמר והחזיר פניו לאחוריו בימי רבי ינאי בקשו ואפי' מאחוריו משל לאדם שסטר את חבירו א"ר יוסף א"ר יצחק סנדל צריך צורת פנים הלכה סנדל צריך צורת פנים ... א"ר אדא צריך צורת פנים א"ר יהודה אמר שמואל של שור הגדול משום רבותינו הצידו סנדל שנרצף רשב"ג אומר סנדל דומה ללשון

מהו דתימא הואיל ואמר רב יצחק בר אמי

לחוש חוששת - להחמיר ולישב שבועים:

כפתיה ואודי - אלמא היה בקי ביצירת הולד:

דג של ים - דג יש בים ושמו סנדל:

שסטר - הכהו על לחיו: משנה זו - דקתני צריך צורת פנים מעדותו של רבי נחוניא נשנית הוא העיד עליה בבית המדרש

ויחידאה היא:

והלא אין סנדל שאין עמו ולד - ובלא סנדל נמי הויא טמאה לידה: אי דאיתיליד נקבה בהדיה ה"נ - דלא היה צריך להזכירו דיש לה ימי טומאה וטהרה דנקבה שאפילו הוא זכר גמור כי איכא נקבה בהדיה יושבת לנקבה ימי טומאה וטהרה ושל זכר מובלעים בתוכן: האי נמי זכר - ולא תשב אלא לזכר קמ"ל כוי:

אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה מדהא זכר הא נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעי בבת אחת האי זכר והאי נקבה דבר אחר שאם חלד נקבה לפני שקיעת החמה וסנדל לאחר שקיעת החמה מונה תחלת נדה לראשון ותחלת נדה לאחרון סנדל דתנן

ד"א - אפי' ילדה עמו נקבה צריך להזכיר ספק סנדל:

اے بال

כשהן יוצאין - סנדל וולד שעמו: וכר עד שתלד ממקום שמורעת: ולד יוצא דרך דופן - ע"י סם לא מיחייבה קרבן דכתיב גבי קרבן (ויקרא יב) אשה כי תזריע וילדה גבי כריחות - בפ"ק (כריחות דף ז:) לענין חיוב קרבן: דרך מרגלותיהם דולד קדים ונפיק דסנדל קדים ונפיק גבי כריתות שיצאו גבי בכורות כגון שיצאו דרך ראשיהם לסנדל אפלגיה ומשלחיף ליה כלפי רישיה רב פפא שמע מינה מכרך כריך ליה ולד יוצאין אין יוצאין אלא כרוכין פפא ומי איתנהו להני שינויי והא תניא כשהן קרבן אסנדל אמרוה רבנן קמיה דרב כוכבים וסנדל לאחר שנתגיירה דמייתא רבי ירמיה שאם תלד ולד בהיותה עובדת דופן ולד מעליא הוא מאי איכא למימר אמר אסנול ולרבי שמעון דאמר יוצא דרך דרך דופן וסנדל דרך רחם דמייתא קרבן

כריתות למאי הלכתא שאם תלד ולד

לנחלה ואין בכור לכהן - סנדל דתנן גבי

גבי בכורות למאי הלכתא לבא אחריו בכור

אושעיא זעירא דמן חבריא חמשה שיעורן תרנגולין שהדקין יוצאין ממנה תניא רבי צמליאל אומר שליא דומה לקורקבן של ואין שליא פחותה מטפח רבי שמעון בן וסופה דומה כתורמוס וחלולה כחצוצרת רבנן שליא תחלתה דומה לחוט של ערב אומר נימוק הולד עד שלא יצא גם, חנו ולד אלא שאין שליא בלא ולד רבי שמעון מותני שליא בבית הבית ממא לא שהשליא רישיה הויא לידה סנדל עד דנפיק רוביה דרך ראשיהן ולד דאית ביה חיותא מדנפיק ביה חיותא שריק ונפיק גבי כריתות שיצאו דאית ביה חיותא סריך ולא נפיק סנדל דלית גבי בכורות שיצאו דרך מרגלותיהם ולד

אפילו הימא מצומצמין ואיפוך שמעתתא

רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר

ולר' שמעון כו' - לקמן בפ' יוצא דופן (נדה דף מ.):

מצומצמין - שוכבין זה אצל זה: דקתני הכי הוא מכרך כריך ליה ולד לסנדל אפלגיה דראש הולד תחוב כנגד טיבורו של סנדל:

גמ` וסופה - כשהיא הולכת ורווחת הויא רחב כתורמוס. לישנא אחרינא גרסינן בתוספתא וראשה נימוק הולד - ונעשה דם ונתערב בדם הלידה ובטל ברוב: מחני' הבית טמא - משום אהל המת דולד הוה בה ומת:

יוצאין שמע מינה אין שוכבין זה אצל זה דא"כ לא משכחת לה שיצא זה קודם זה אלא האי כרוכין בכורות כגון שיצא סגדל תחלה כדאוקמינן לעיל דפוטר ולד מחמש סלעים ותניא דבבת אחת שמע מינה - מדהוזכר סנדל גבי כריחות משום גירות וכגון שיצא ולד תחלה ואחר כן סנדל וגבי

דומה כתודמוס:

כל ג' ימים - כגון יצא ולד תחלה ושליא אחריו בתוך ג' ימים:

דיה לקורה - לגבי מבוי:

בדכתיבן - ששיעורו מפורש מן התורה:

גדולה הרבה יד הוא לתנור:

מלקרבו לכוחל ודוחקת את הכוחל הילכך יותר מטפח עומדת לינטל היא אבל לצד הבית אפי' לא אמרו טפה אלא בין חנור ולכוחל - דהתם יותר מטפה עומדה ליקצץ מפני שמעכב את התנור בפלוגתא - כגון הכא דלר"מ לא הוי שיעורא בטפח:

ומשנינן ההוא בתנור בר ז' דד' הוי רובו והא בתנור בר ט':

חזי ומשני האי ושיריו אגדול קאי וה"ק שירי גדול ברובו ומוחבינן בגדול והא קאמר שיריו ד' ה"ג תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו ושיריו ברובו ומקשה בהעור והרוטב רובו דטפח למאי תנור - מקום שפיתת שתי קדרות. כירה מקום שפיתת קדרה אחת:

מפח על מפח על רום מפח - אהל קמן שהוא מפח אורך ומפח רוחב ורום חללו מפח:

חדא היא - דליכא שמעתתא אלא האי דשדרה דאמר ד' יוחנן:

הולכין ומתחברין ומוסיפין ואחר שכלתה השדרה גבוהין אורך העלין למעלה:

שדרו של לולב צריך שיהא יוצא מן ההדס טפח - לבד אורך העלין. שדרה קרי כל זמן שהעלין שיאחזנו בידו - אחיזה אית בה טפח שהטפח ארבע אצבעות בגודל:

א לאמרינן והא איכא אבן היוצא מן בפני הטומאה טפח קאמרינן טפח על טפח רום טפה מרובע מביא את הטומאה וחוצץ מפח ותו ליכא והאיכא מפח על מפח על ביא אמר אביי אימא אמר רבי הייא אזוב ותרתי שמעתתא שיעורא טפה תרתי הדא דריש שילא איש כפר תמרתא תלת מתניתא הייא אזוב מפה אמר רבי הנינא בר פפא כהלכתן שלישית אפילו מפח אזוב דתני רבי יוצא מן ההדס מפח דופן סוכה דתניא שתים אמר רבי יוחנן שדרו של לולב צריך שיהא ולכאן טפח שדרה מה היא דא"ר פרנך בן גמליאל כדי שיאחזנו בידו ויראה לכאן כמה יהא שיעור שופר פירש רבי שמעון בוואווב שליא הא דאמרן שופר דתניא מפח ואלו הן שליא שופר שדרה דופן סוכה

מפח בדרבנן לא קמיירי אלא בדכתיבן ולא קמיירי והאיכא דיה לקורה שהיא רחבה קא מיירי והאיכא כפורת טפח בקדשים לא ולכותל והאיכא מסגרת טפה בדכתיבן לא ר' יהודה לא אמרו טפח אלא מן התנור להכי הא נמי פלוגתא היא דקתני סיפא אמר בפלוגתא לא קמיירי השתא דאתית רבי ינאי טפח שכן עושין תנורי בנות טפח ושיריו ברובו וכמה כל שהוא אמר כלמן תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו אומרים במה דברים אמורים בגדול אבל ארבעה ושיריו ד' דברי רבי מאיר וחכמים והאיכא תנורי בנות טפה דתניא תנור תהלתו אבל הכא כ"ש דבציר מטפח יד תנור הוא כי קאמרינן היכא דבציר מטפח לא חזי התנור טפה ומן הכירה שלש אצבעות חבור

של קיימא שיילינהו שמואל לכל תלמידי אמר רב אין תולין את השליא אלא בדבר ליה שמואל מאי אמר רב בשליא א"ל הכי דחטתא ומרמי ומדחי אדהכי אתא אמר ואתי אמר אתי לן גברא דרמינן ליה בגילא יוסף בריה דרב מנשיא מדויל לאפייהו באלי דרב ורב יהודה הוו יתבי חליף ואזיל רב אין חוששין לולד אחר שמואל ותלמידי הפילה שליא אפילו מכאן ועד עשרה ימים מכאן ואילך הוששין לולד אחר ילדה ואח"כ כל שלשה ימים תולין את השליא בולד רב הכי הפילה נפל ואחר כך הפילה שליא את אמרת לשמעתתיה דרב בפירוש אמר בעמא כאל בנפל כאן בבן קיימא אמר ליה מתעכב אחר חבירו כלום אישתיק אמר ליה ליה ומי אמר רב הכי והאמר רב אין הולד מכאן ואילך חוששין לולד אחר となし ימים הראשונים תולין את השליא בולד וקאמר אמר רב יהודה אמר רב כל שלשה שמואל בר מרתא קמיה דרב כהנא ויתיב יתיב רב יצחק בר עפרשי שיעורייהו

דרב ואמרי ליה הבי הדר חזייה לרב יהודה המפלח דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין המפלח דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין בו מהו אמר ליה דבר שאינו שאלח איתיביה המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן לולו אחר אין שליא קשורה עמהן חוששין לולו אחר הריני מטיל עליהן

בנפלים - מהעכב:

את אמרת לשמעתתיה דרב - בתמיה. כלומר את אתית לפרושי מדידך:

ואח"כ הפילה שליא אפי" בתוך ג" חוששת לולד אחר:

באלי ואתי - שהיה ממהר לבא כמו (לעיל נדה דף יו.) באלי דידבי פי' מגרש:

אלא בדבר של קיימא - שכיוצא בו מחקיים אם היום היו חדשיו כלו למעוטי שאם הפילה דבר שאין ראוי לבריית נשמה כגון בירך אחד באמצע או גוף אטום או מפלת מין בהמה וחיה ועוף

במפלת עורב ושליא מהו - מי תלינן שליא בעורב ולא ניחוש לולד אחר או לא תלינן:

71 21

בית שערים מעשה ונשתהה ולד אחד אחר אמר רב מנחם איש כפר שערים ואמרי לה לשליא כ"ג לולד א"ר אבין בר רב אדא מאי איכא למימר איפוך שמעתתה ל"ג למ"ר יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעין ואחד נגמרה צורתו לתחלת תשעה אלא משכחת לה אחד נגמרה צורתו לסוף שבעה למאן דאמר יולדת לתשעה יולדת למקוטעין ל"ג יום א"ל רב יוסף ל"ד אמרת לן הניחא א"ר יצחק מעשה ונשתהה הולד אחר חבירו אמרת לן אמר רב אחא בריה דרב עוירא בולד עד כ"ג ימים אמר ליה רב יוסף עד כ"ד חנה אמר רבי יוחנן מעשה וחלו את השליא בשליא הבאה אחר הולד אמר רבה בר בר בולד עד עשרה ימים ולא אמרו תולין אלא מעוני אמר שמואל מעשה וחלו את השליא אמר רבה בר שילא אמר רב תיובתא שפיר של שליא ונמוח שליא של שפיר חומר שני ולדות שאני אומר שמא נמוח

ממין אחר בטלה אער להו רב פפא דרבי שמעון קסבר כל טומאה שנתערב בה למיה דרב המנונא ויתיב וקאמר מאי טעמא יתיב רב פפא אחורי דרב ביבי GVמים עצל אינו דומה נמוק פעם אחת לנמוק ב' בבית החיצון כך אינו בבית הפנימי אמר ולמה לפי שאינו אמרו לו כשם שאינו לבית ההיצון שהוא טהור אמר להן אבל מאיר אי אתה מודה שאם הוציאוהו בספל יהודה ורבי שמעון מטהרין אמרו לו לרבי ולד עמה דברי רבי מאיר רבי יוסי ורבי לא שהשליא ולד אלא שאין שליא שאין הבית טמא תנו רבנן שליא בבית הבית טמא צורתו בתחלת ז' ואחד בסוף ט' שליא בבית אחת היתה ונתחלקה לשתים אחד נגמרה מתעברת והוזרת ומתעברת אמר אביי טיפה והא אמר מר אין אשה בני רבי חייא בבית המדרש ומאן נינהו יהודה וחזקיה חבירו ג' חדשים והרי הם יושבים לפנינו

אחר הולד - אבל יצתה שליא קודם חוששין לאחר:

הניחא למ"ד כו' - פלוגתייהו לקמן בפ' בנות כותים (נדה דף לח:):

איפוך שמעתא - דר' יוחנן:

ונעשה ליחה סרוחה :

האמר מר כו' - קס"ד בג' חדשים לא משכחת לה אא"כ נתעברה זה אחר זה:

לבית החיצון - לבית אחר שהבית טהור:

מיני דר"ש - נהי דנמוק מ"מ כל גופו של מה כאן הוה וה"ל כרקב וכנצל [בשר המה שנימוח

אחיכו עליה - אמרו ליה פשיטא מאי שנא טעמייהו מטעמיה כולה חדא מילתא אמרי:

לו דבר אחר גנגילון אף סופו נעשה לו דבר דרבי שמעון סופו כתחלתו מה תחלתו נעשה ליה שיעורא אלא אמר רבה היינו טעמא פרידות רקב על פרידה אחת עפר (ונפיל) ואמינא להו אדרבה א"א שלא ירבו שתי עפר על פרידה אחת של רקב וחסיר ליה וקאמרי אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות אמר רבה אשכחתינהו לרבון דבי רב דיתבי ורבי שמעון מטהר מאי טעמא דרבי שמעון ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהו ממא ואזדא רבי שמעון לטעמיה דחניא מלא לב) אם נכלת בהתנשא ואם זמות יד לפה נשתוק קמיה רביה משום שנאמר (משלי ל, פפא אפילו כי הא מילתא לימא איניש ולא אחיכו עליה מאי שנא פשיטא אמר רב ביינו נמי טעמייהו דרבי יהודה ורבי יוסי אריכא הניא אידך מלא תרוד ועוד עפר ומאהיל אבל בהא אימא מודה להו לרבון בהא אמר רבי שמעון דאין מאהיל וחוזר מאהיל וחוזר ומאהיל ואי אשמעינן בהא אבל נתפור אימא מודו לו לרבי שמעון דאין קמייתא בההיא קאמרי רבנן משום דמכניף ורבי שמעון מטהר וצריכא דאי אשמעינן מלא תרוד רקב שנתפור בבית הבית טמא ענוכו מפג כל שהוא ממא ור' שמעון מטהר צרוג דלא גופא מלא תרוד רקב שנפל עלב ולא אמרו רקב אלא למת בלבד למעוטי עץ או ע"ג רצפה של לבנים זהו מת שאין לו מאגל גו בלב נלבר בכסותו או בארון של אבנים זהו מת שיש לו רקב ואיזהו מת מרום בארון של שיש או ע"ג רצפה של שיש לו רקב ואיזהו מת שאין לו רקב נקבר

בית הקברות ממא ורבי שמעון מטהר מאי

אפי' כי האי מילתא - דאתיא לידי חוכא:

אחר גנגילון מאי היא דתניא איזהו מת

א"א - אף על גב דרובא רקב אי אפשר למקום שנפל העפר שלא תהא גרגר של רקב בין שני

גרגרים של עפר ובטל הרקב ובציר לו שיעורא דתרוד:

סופו - של רקב כתחלתו:

ragr:

מאי היא - דאמר תחלתו ד"א נעשה לו גנגילון:

נקבר בכסותו - דאיכא רקבובית או אפילו ערום בארון של עץ דאיכא רקבובית:

שנתפור בתוך הבית [הבית] טמא - משום אהל:

ראין מאהיל וחוזר ומאהיל - גג שכנגר זה מאהיל על חצי שיעור ושכנגר זה מאהיל על חצי שיעור ושני אהלום הו נאיו מאטרפין.

ושני אהלות הן ואין מצטרפין: מלא חרוד ועוד - יוחר ממלא חרוד עפר בית הקברות. ל"א רקב ממש של מת אלא כגון שנקבר בכסותו או בקרקע בלא ארון של שיש ויש כאן מלא חרוד ועוד מאותו עפר דהוו מעורבין רקב

בטל ברוב - שדם הלידה נתרבה על מיחוי הולד ומבטלו:

כי תזריע וילדה זכר וגו' אפילו לא ילדה דרבי יוחנן דאמר קרא (ויקרא יב, ב) אשה אמר ההוא סבא לרבי אמי אסברא לך טעמא ומודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ברוב נגעו בה א"ר אמי אמר רבי יוחנן במגע ולא במשא אמר רבי יוחנן משום בטול הוא ואמאי תני רבי הייא אינה מטמאה לא פטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא ולא במשא אמאי תקבר כדי לפרסמה שהיא ולא במשא ומאחר שאינה מטמאה לא במגע ועני רבי הייא עלה אינה מטמאה לא במגע דם הרי זו תקבר ופטורה מן הבכורה בן יעקב אומר בהמה גסה ששפעה חררת בא דאמרן רבי אליעור דתניא רבי אליעור ור"א בן יעקב אמרו דבר אחד רבי שמעון יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן רבי שמעון יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה ואזדא רבי סופו כתחלתו גבי שליא מאי טעמא אמר רבי בשתא דאמרת טעמא דרבי שמעון משום עפר בית הקברות שאין בו מלא תרוד רקב מעמייהו דרבנן לפי שא"א למלא תרוד ועוד

אלא כעין שהזריעה ממאה לידה ריש לקיש אמר שפיר שטרפוהו במימיו נעשה כמת שנתבלבלה צורתו אמר ליה רבי יוחנן לריש לקיש מת שנתבלבלה צורתו מנלן דטהור אילימא מהא דאמר רבי שבתאי אמר ר' יצחק מגדלאה ואמרי לה א"ר יצחק מגדלאה א"ר שבתאי מת שנשרף ושלדו קיימת ממא מעשה היה וממאו לו פתחים גדולים

אמרו דבר אחד - ולקמן מוקמינן דר"א בן יעקב משום בטול ברוב: אינה מטמאה - אותה חררה: ופרכינן מדפטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא היא אמאי אינה מטמאה:

ומודה רי"ש - במתני' בשליא אע"ג שהבית טהור אמו טמאה לידה:

כעין שהזריעה - כלומר דנימוח כזרע:

. שטרפוהו - כמו (חולין סד.) ביצים טרופות בקערה. שמחקוהו ובלבלוהו: שנתבלבלה - נמחק כולו כמו שרוף שנתפור ואין שלדו קיימה:

דף כח

חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו ואין חוששין שמא מגוף אטום באו יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה לידה אמר כגון דאיחרכי אחרוכי ת"ר המפלת אמר כגון ששרפו על גבי אפוזרים רבינא אביי כגון ששרפו על גבי קטבלא רבא היכי דמי מת שנשרף ושלדו קיימת אמר אפר שרופין ר"א אומר שיעור ברובע אשי ר' יוחנן דאמר כמאן כר' אליעזר דתנן לאפוקי חד חד אבר א,, ל רבינא לרב פתחים קטנים נמי טמאין דכל חד וחד חזי הוא דטהרו לו פתחים קטנים הא לאו הכי אדרבה דוק מינה להאי גיסא שלדו קיימת מעמא דשלדו קיימת הא לאו הכי טהור ומהרו לו פתחים קטנים וקא דייקת מינה

אינה חוששת לכל דבר מדאורייתא אבל אין אמו חוששת לכל דבר קאמר אמר אביי לא יהבינן לה עד דנפיק רוביה LĽX מיניה דרב הונא לחוש חוששת ימי טוהר לכל דבר אמר רב נחמן לדידי מיפרשא לי יהודה הוציא עובר את ידו אין אמו חוששת לח, כח) ויהי בלדתה ויתן יד מתיב רב והחזירה אמו טמאה לידה שנאמר (בראשית דנאכל אמר רב הונא הוציא עובר את ידו הוה אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל קמ"ל אמר אביי אי תנא לנדה לתני ולנדה ס"ד כל כהאי גוונא אימא הרחיקה לידתה ידוע מה הפילה תשב לזכר ולנקבה ואי מתיב רב יוסף המפלת ואין くいれに אין נותנין לה ימי טוהר מ"ט אימא הרחיקה

אליעזר: ר' יוחנן - דפליג עליה דריש לקיש דבעי למימר דמת שנתבלבלה צורתו טמא דאמר כמאן כר'

קטבלא - עור שלוק וקשה ואינה נשרפת עם המת:

אין נוחנין לה ימי טוהר - דאע"ג דפשיטא לן דולד הוא:

פירקא (נדה דף ל.) מפרש למה הוזכר זכר שאם תראה לסוף ל"ד ותחזור ותראה ליום מ"א תהא וימי טוהר לא יהיה לה שהרי כמה ימים שהתחילה לילד ויצא הרוב והיינו לנדה. ולקמן בהאי תשב לזכר ולנקבה ולנדה כלומר שבועיים דנקבה מטמאה בלא שום ראייה דדלמא נקבה הואי ניחני ולנדה - שכל דמים שתראה יהיו טמאים שלא יהיו לה ימי טוהר והכי איבעי ליה למיחני

קמ"ל מדלא חני לנדה אלא לוכר ולנקבה דודאי פשיטא לן דולד הוא ומביאה קרבן ונאכל ומיהו עוני אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל - דכיון דחני לנדה משמע דמספקא ליה אי ולד הוא אי לא מלולקלת עד יום מ"ח:

ויתן יד - אלמא לידת יד קרויה לידה: ימי טוהר לית לה אימר הרחיקה לידתה:

והא קרא קאמר - רב הונא אלמא לידה דאורייתא קרי ליה:

מתני' לזכר ולנקבה - ימי טוהר לזכר וימי טומאה דנקבה:

מומטום ואנדרוגינוס תשב לזכר ולנקבה נקרא אסמכתא בעלמא *מתני* המפלת מדרבנן חוששת והא קרא קאמר מדרבנן

במדבר הי:גי מזכר ועד נקבה תשלחו זכר אבל שורפין עליהם את התרומה שנאמר ואודם כאחד אין חייבין על ביאת מקדש

שרץ ונבלה איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר

מקדש ואמרינן מאי בינייהו ואמר חוקיה

העלם טומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם

עבי עקיבא אומר ונעלם ממנו והוא טמא על

שרץ הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש

השרץ (ויקרא ה, ב) ונעלם ממנו על העלם

ר' אליעור היא דתנן רבי אליעור אומר

מומטום ואנדרוגינוס אמר עולא לא הא מני

נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא

לאו משום שנאמר (במדבר ה, ג) מזכר ועד

ואודם כאחת אין חייבין על ביאת מקדש

ואין שורפין עליהם את התרומה ראו לובן

לובן או אודם אין חייבין על ביאת מקדש

לימא מסייע ליה טומטום ואנדרוגינוס שראו

אבל שורפין עליהם את התרומה

ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס .

מומטום ווכר אנדרוגינוס ווכר תשב לוכר

וקנקבה טומטום ונקבה אנדרוגינוס ונקבה

תשב לנקבה בלבד יצא מחותך או

מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד יצא

כדרכו עד שיצא רוב ראשו ואיזהו רוב

ראשו משיצא פרחתו *גם*׳ השתא טומטום

לחודיה ואנדרוגינוס לחודיה אמר תשב

לזכר ולנקבה טומטום וזכר אנדרוגינוס וזכר

מיבעיא איצטריך מהו דתימ' הואיל וא"ר

יצחק אשה מזרעת תחל' יולדת זכר איש

מזריע תחלה יולדת נקבה אימא מדהאי זכר

באי נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו

בבת אחת זו זכר וזה נקבה אער ר"נ

אמר רב טומטום ואנדרוגינוס שראו לובן

שורפין עליהם את התרומה ראו לובן או אודם אין חייבין על ביאת מקדש ואין

תשב לנקבה בלבד - אפי' הוי טומטום זכר בתר נקבות אזלינן דכל ימי זכר בין לטומאה בין

למהרה מובלעים תוך של נקבה:

גמ' איצטריך - אע"ג דטומטום לחודיה מספקינן בזכר ובנקבה היכא דאיתיליד זכר בהדיה נימא מסורס - דרך מרגלותיו ולשון היפוך הוא כמו סרס המקרא ודרשהו:

זכר הוא דמוכחא מילחא דהיא הזריעה תחילה קמ"ל:

ראו אודם ולובן כאחד - דממ"ג טמא אפ"ה לענין טומאת ביאת מקדש פטירי מקרבן כדמפרש לובן - דומה לקרי:

תשלחו - היינו שילוח ממאים ממקדש:

ומשיצא נזכר:

מעמא:

שרץ ונבלה - לפניו וידע שנגע באחד מהם ואינו יודע באיזה מהם נגע וכשבא למקדש שכח אותו בשרץ ונעלם - או בנבלת שרץ ונעלם ממנו:

במי שיש לו טהרה במקוה פרט לכלי חרס במצורעת למעינותיה האי נמי מבעי ליה את המצורע למעינותיו ולנקבה לרבות את לכדרבי יצחק דאמר רבי יצחק לזכר לרבות ולא טומטום ואנדרוגינוס ההוא מבעי ליה זובו לזכר ולנקבה זכר ודאי נקבה ודאית לא נשרוף דכתיב (ויקרא טו, לג) והזב את מומטום ואנדרוגינוס אי הכי תרומה נמי נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא שנא ביאת מקדש דלא דכתיב מזכר ועד הכא נמי משום טומאה מיחייב ורב מאי לרבי עקיבא דאמר משום טומאה מיחייב דידע אי בלובן איטמי אי באודם איטמי אבל איטמי אי בנבלה איטמי הכא נמי בעינן אמר רבי אליעזר התם בעינן דידע אי בשרץ איטמי ור' עקיבא סבר לא בעינן **4XL** בעינן עד דידע אי בשרץ איטמי אי בנבילה

דכתיב הזכר ואם נקבה הא מזכר ונקבה לא ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס anax תלמוד לומר הזכר ואם נקבה זכר ודאי נקבה לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה ותניא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס יכול והא גבי ערכין דכתיב ויקרא כז הזכר למעוטי טומטום ואנדרוגינוס הוא דאתא מן הזכר וכל היכא דכתיב מזכר עד נקבה לישלחו אמר קרא מזכר מטומאה הפורשת במקוה אי הכי כי איטמי בשאר טומאות לא מזכר ועד נקבה עד כל דבר שיש לו טהרה בוא דאתא אם כן נכתוב זכר ונקבה מאי ונקבה למה לי לכדרב ואימא כוליה לכדרב כלי מתכות לא מכל ממא לנפש נפקא זכר

ממתם בהוא מבעי ליה

וכי תימא אי כתב רחמנא אדם הוה אמינא

דברי רבי יוסי אם כן נכתוב רחמנא אדם

ר' אליעזר - דאזכר שם שרץ סבר דבעינן עד דידע אם בשרץ איממי כו':

לזכר לרבות מצורע - שהוא מוקש לזב להיות מעינותיו אב הטומאה לטמא אדם וכלים כזב דכתיב הזב את זובו לזכר ולנקבה - ולדרוש נמי זכר ודאי נקבה ודאית מטמא בזיבה ולא טומטום:

ביה (ויקרא מ״ו:חי) וכי ירוק הזב וגו':

הוה אמינא כלי מהכות לא - טעון שילוח ולהכי שני בדיבוריה למדרש כל שיש לו דין הנוהג בזכר פרט לכלי חרס - טמא שאין טעון שילוח מן העזרה:

וכולכני דהיינו טהרה במקוה:

אי הכי - לעיל קאי. כיון דאמר רב לענין שילוח זכר ודאי ולא טומטום בשאר טומאות נמי כגון עד נקבה - משמע כל מי שיש לו דין שהוא מוכר עד נקבה שיש להן מהרה:

תלמוד לומר הזכר - ה"א דריש:

ההוא מיבעי ליה - למכתב זכר ונקבה:

מומטום שנטמא במת או בשרץ ונכנס למקדש יפטר:

אפילו כתקנו אין הראש פוטר:

מתקיף לה רב זביד - לתירוצא דמחרציגן אליבא דרבי יוסי: אלא אמר רב זביד - רבי יוסי אדיוקא דת"ק קאי דאמר הא כתקנו הראש פוטר ואע"ג דמחותך וקאמר ר' יוסי אין הראש פוטר אלא שיצא כתקנו וכשאר ולדות שיוצאין לחיים אבל מחותך

מחותך ומסורס - מחותך ודרך מרגלותיו:

כתקנו - ראש יצא תחלה וקאמר דבעינן רובא וקשיא לר' יוחנן:

נפשיה משמע דאשלם נמי פליגי ובדשמואל:

את הבא אחריו מן הבכורה ורבי אלעזר אית ליה דשמואל: באנפי נפשיה - ולא אמתניתין. ואיכא בינייהו מאן דמתני לה אמתניתין משמע דאמחותך קא פליגי ואיכא למימר כראמרך דבשלם אפי' ר' אלעזר מודה דלית ליה דשמואל ומאן דמתני לה באנפי

רובר: אין הראש פוטר בנפלים - יצא ראש הנפל כגון יולדת תאומים לשבעה אחד נגמרה צורתו ואחד לא נגמרה צורתו ויצא ראש הנפל והחזירו ואח"כ יצא אחיו הוי בכור לכהן שאין ראש הנפל פוטר

ואפילו הראש עמהם - אמחותך קאי דהיכא דיצא מחותך אפי^י יצא הראש אין חשוב ולד עד שיצא ב----

.....

קאמר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי געובו ככוגו אלא אמר רב זביד הכי מכלל דבמסורס רובו נמי לא פוטר הא קי"ל משיצא רובו כתקנו – מתקיף לה רב זביד כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי אומר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי הוא מאי קאמר אער רב פפא הכי קאמר הוא כילוד רבי יוסי אומר משיצא כתקנו יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי ער רב פפא כתנאי יצא מחותך או שלם וזה וזה מסורס משיצא יצא מחותך ומסורס והא או קתני הכי קאמר קשיא לרבי יוחנן אמר לך רבי יוחנן אימא כתקנו וקאמר משיצא רובו הרי זה כילוד הוא כילוד מדקאמר מסורס מכלל דמחותך יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי

בראש כרוב אברים וקמיפלגי בדשמואל תנן אין הראש כרוב אברים ורבי יוחנן אמר לה להא שמעתתא באפי נפשה א"ר אלעזר אין הראש פוטר בנפלים איכא דמתני ערוייהו לית להו דשמואל דאמר שמואל מעועל או מסורס הא כתקנו הראש פוטר נמי חשיב לישנא אחרינא טעמא דיצא במחותך לא קחשיב ומר סבר במחותך במחותך דמר סבר בשלם הוא דקחשיב בשלם דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי באמר שמואל אין הראש פוטר בנפלים בראש פוטר לימא בדשמואל קמיפלגי אלא שאין הראש עמהן אבל הראש עמהן אפילו הראש עמהן ור' יוחנן אמר לא שנו יצא מחותך או מסורס וכו' א"ר אלעזר לחלק בין ערך איש לערך אשה

ריב"ל כשהוחוקה עוברה תיש בהמה ילדן מתני' בשלא הוחזקה עוברה וכי קאמר הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לזכר ולנקבה ולנדה אמאי תשב לנדה לימא תנן אין ידוע אם ולד היה תשב הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לוי עברה נהר והפילה מביאה קרבן ונאכל ולנקבה ולנדה גמ' א"ר יהושע בן אין ידוע אם ולד היה אם לאו תשב לזכר המפלח ואין ידוע מהו תשב לזכר ולנקבה פרחתו וי"א משיראו קרני ראשו *מתוני* אבא חנן משום ר' יהושע אומר משיצא רוב ראשו ר' יוסי אומר משיצאו צרעיו כתקנו לחיים משיצא רוב ראשו ואיזהו יוסי אומר משיצא כתקנו לחיים しおいにし ברי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר ר' הכי יצא מחותך (או) מסורס משיצא רובו אומר משיצא כתקנו לחיים תניא נמי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי

ב"ש וב"ה אומרים שלשים וחמש רבי ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות דברי ואחד טהור משמשת לאור שלשים וחמש שבועין מהורין ועשרה שבועות אחד ממא מלאה ובאה ריקנית והביאה לפנינו שלשה מאי תיובתא מאי היא דתניא אשה שיצתה מתיב רבי יוסי ברבי חנינא טועה ולא ידענא טנפה אתרע לה רובא – כי אתא רבין אמר אימא רוב יולדות מטופות וזו הואיל ולא בא מדלא מטנפה בכור מעליא הוא אלא אתרע לה רובא אי כל היולדות מטנפות וכל היולדות מטנפות וזו הואיל ולא טנפה ומעוטן יולדות דבר שאינו פוטר מבכורה רוב בהמות יולדות דבר הפוטר מבכורה LILX אמר רבינא משום דאיכא למימר ורוב בהמות ולד מעליא ילדן והאי פשוט בכור מספק ואמאי הלך אחר רוב בהמות שיצאה מלאה ובאה ריקנית הבא אחריו

יוסי בר' יהודה אומר דיה לטבילה שתהא

מי שיצא כתקנו לחיים - הוא דראש פוטר אבל מחותך אפילו כתקנו בעינן רובו:

צדעיו - מנפל"ש:

מתני' ואין ידוע מהו - אם זכר אם נקבה אבל יודעת היא שהוא ולד:

גמ' והפילה - ואינה יודעת מה אם נפל אם רוח שהרי נפל למים:

אמאי תשב לנדה - ניתיב לה מיהא ימי טוהר דוכר:

שיצאה מלאה - כשהיתה מעוברת יצתה לאפר:

והאי פשוט הוא - ויאכל בלא מום:

מטנפות - יום אחד קודם לידה כעין גלייר"א:

יום ל"ד ושוב אינה משמשת. וטעמא דכולן מפרש לקמן ואמאי נקט הכי י"ג שבועים: משמשת לאור שלשים וחמש - שהוא ליל סוף שבוע חמישי והוא ליל כניסת שלשים וחמש ויציאת מעיב רבי יוסי - אדר' יהושע בן לוי:

בשלמא שבוע ראשון כו' - השתא מפרש תיובתא:

ロメヒトニ

ועשרין ותמניא גופיה אימר תחלת נדה היא יומא ויומא מספקין בסוף לידה ובתחלת נדה בשלמא שבוע ראשון לא

תשמש כשראתה בערב ומטבילין אותה

לעשות כן שמא תבא לידי ספק לאורתא וחד תשמש רבי שמעון היא דאמר אסור

בעשרים

ובעיא למיתב שבעה לנדתה

משמשת אימר יולדת זכר היא שבוע שני

אימר יולדת נקבה היא שבוע שלישי

אימר יולדת נקבה בזוב היא אלא שבוע

דם טהור הוא לאו משום דלא אזלינן בתר רביעי אע"ג דקא חויא דם תשמש דהא

トニロン אלא מאי לא ידענא מאי תיובתא

אימר הרחיקה לידתה הך שבוע חמישי

דמהור הוא תשמש

שני מטבילין אותה בלילותא אימר יולדת בד שבוע רביעי כל אוטי בלילותא אימר יולדת זכר היא שבוע תשעים וחמש טבילות שבוע קמא מטבילין

בזוב - שמא מחוך י"א יום דימי זיבה ילדה וראתה ג' רצופין ובלא צער דהוה שופי סמוך ללידה

זיבה וצריכה ז' נקיים וכל שבוע מהור הספור לנקיים אבל שבוע רביעית ממ"נ אין אתה יכול לא משמשת ביום דמוקמינן לה כר"ש דאסר וכן לעולם י"ל בכל שבועים טמאים שלה זהו בימי תחלת שבוע שמינית ואע"ג דיכולה לטבול ביום שביעי שמקצת היום ככולו לענין ספירה אפ"ה היא זבה ושבוע שביעי שהוא מהור תספור לנקיים ואם לא שרואה מבערב היתה משמשת ליל מכאן ואילך לא משמשת לעולם דרילמא שבוע רביעי תחלת נדה היא והששי בימי זיבה והרי נמי לא משמשת שהשבוע ששי טמא הוא דמוקמינן לה לקמן שהיא רואה מבערב בכל ימי ראייתה מובלת ומשמשת שהוא אור לשלשים וחמש משבאת לפנינו וליל שמיני שהוא תחלת שבוע ששיי לה בתחלת נדה ובעיא לממני משבוע חמישי ששה ימים להשלים שבעת ימי נדות ובליל שביעי אתמול כלו ימי טוהר והיום היא תחלת נדה הילכך יום כ"ח שהוא סוף שבוע רביעי מספקינן ומשנינן שבוע רביעי - שראחה בכל יום כל יומא איכא לספוקי לסוף לידה סוף ימי טוהר כלומר שבוע המישי דטהור הוא תשמש כו' - ואמאי לא משמשת עד ליל שביעי: ונאכל בין קרבה ובין הרחיקה בת קרבן היא מאחר דקפדינן ארובא: הרי ימים רבים קודם שבאת לפנינו ילדה וכלו לה ימי טהרתה אבל לענין קרבן מביאה קרבן אימר הרחיקה לידתה - האי דלא יהבינן לה ימי טוהר לאו משום ספק דלאו ולד הוא אלא אימר אלא שבוע רביעי - אי אמרינן רוב נשים ולד מעליא ילדן האי ולד הוא שהרי הוחזקה עוברה: סלקא לה דקסבר ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לספירת זיבתה: ובעיא שבעה נקיים לזיבתה. ואע"ג דקא יחבא י"ד נקיים הואיל ואיכא לספוקינהו בימי לידה לא

ספק יום אחרון של רביעי דמספקינן לה בתחלת נדה: הילכך בתחלת נדה הוא דאיכא לספוקי ולא בעיא למיתב בשבוע חמישי אלא ששה ימים משום

לספקו בזיבה שאין זיבה אלא לאחר נדות והרי זו ישבה ג' שבועים טהורים והרביעי הוא דראתה

לפנינו כבר כלו ימי טומאה והיום שביעי לנקיים של ספירה וקי"ל דטבילת זב וזבה ביום בפ"ק בעשרים וחד - שהוא סוף שבוע שלישית תשמש דהא אפי' קרבה לידתה לילד בו ביום שבאת

דיומא (דף ו.) דמקצת היום ככולו הילכך ביום כ"א תשמש:

מספקינן שמא ביום שבאתה ילדה והשתא כלין:

בלילותא - בכל לילה ולילה דבכל לילה מספקינן לה [שמא] השתא סוף שבעה ללידתה הוא ר"ש היא דאמר - בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה:

בלילותא אימור יולדת נקבה הואי - וכל לילה איכא לספוקי האידנא סוף שבועים וליל אחרון ומבילה בזמנה מצוה:

נקבה היא ביממא אימר יולדת זכר בזוב היא שבוע שלישי מטבילין לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא בלילותא

ביש לטעמייהו דאמרי טבולת יום ארוך בעי

מבילה

שבוע שלישי מטבלינן לה ביממא אימר יולדה נקבה בזוב היא - וכל יומא איכא לספוקי השתא כלין ימי ספירה יום ראשון דלמא ששה ימים קודם שבאת לפנינו ילדה ושבועים הרי עשרים יום והיום הוי כ"א שסוף ספירה הוא ולמחר אמרי' ה' ימים קודם ביאתה ילדה והיום כלים ויום

בלילותא - דשבוע שלישי מטבילין לה ואף ע"ג דליכא לספוקי בשבוע שלישי בסוף לידת נקבה:

ال بال

ליליא וליליא אימר סוף נדה היא וחמניא כדאמרן הך שבוע ה' מטבלינן כל מבילה ל"ה מאי עבידתייהו $\alpha m \Gamma' \Box$ ולב"ה דאמרי טבולת יום ארוך לא בעי השמשות דיהבינן לה טבילה יתירתא רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין בויין תשעין וחמש מאי עבידתייהו אמר חדא שתין נכי חדא ותלתין וה' תשעין וד' שבוע ג' דאטבלינן לה פשו להו שתין נכי מכדי ימי טהרה כמה הוו שתין ושיתא דל

ביומא דילמא כל יומא ויומא שלימו לה קחשיב שבועתא קמא דאתיא לקמן ליטבלה בזוב יולדת בזוב קחשיב זיבה גרידתא לא קמיירי בזיבה לא קמיירי והאיכא יולדת תשמיש ניחשוב נמי טבילת זבה בלידה תשמיש לא קחשיב ולב"ש דחשיב דלאחר טבילת זבה דלפני תשמיש קחשיב דלאחר שבוע טמא חנא נמי שבוע טהור והאיכא דתנא פלגא דשבוע מסיק ליה ואיידי דתנא שבועין למה לי בתמניא ופלגא סגי איידי

משכי עד שמונים לבד מהך משום דבין השמשות ספק ליליא: זה טהור דשמא בין השמשות יממא הוא ומיום שעבר הוא והיום הזה כולו טהור ומיהו טבילותיה דרק בלישנא דמתני' דנקט ג' שבועים טהורים הילכך כי איכא בין השמשות איכא למיקרי יום אמאי נקט בין השמשות ה"ל לאוקמא שבאת לפנינו בלילה ומסתברא דלהכי נקט בין השמשות ראש חדש איתוספא לה נמצאו לה ח' טבילות בשבוע ראשונה וכ"ח דב' וג' הרי ל"ו. וקשיא לי ביום ראש חדש דאיכא לספוקי דילמא באוחו בין השמשות ילדה והוא מר"ח וההיא טבילה דליל ואטבלה בההיא ליליא משום ספק סוף טומאה ומשכי נמי פ' שלה עד כ"א בסיון כאילו באתה של ב' שבועות הראשונות הרי צ"ד והשתא מוקמינן שבאת לפנינו בין השמשות לילה שהוא ר"ה ומשכו פ, דילה ל' מניסן וכ"ט דאייר וכ"א דסיון כלים פ' יום הרי פ' טבילות בלילות וי"ד בימים טבילה יתירתא - עד השתא הוה ס"ד דבאת לפנינו ביום כגון ביום ר"ה ניסן ואטבלוה לאורתא

שבוע תשיעי של י' שבועים: והך נמי חדא בשבוע היא:

השמשות והאי דלא מותבינן ליה לקמיה משום דאותבינן אחריתי ומשנינן חד בשבוע לא קמיירי להו עשרין ותשע דכיון דאוקמינן שבאה בין השמשות איכא מ"ו טבילות בלילה משום ספק בין כדאמר - י"ר בימים וי"ר בלילות וכולן משום ספק סוף ימי טומאה. והוא הדין דלב"ה הוו

לפנינו טהור ואיכא ז' ספורים לפנינו:

ר"ע - דפרק אחרון (לקמן נדה דף סט.):

בחמניא ופלגא סגיא - לבד הג' שבועות דטהורה דהא כלין ימי טבילה בסוף שמונים והוא באמצע

כרפרישית לעיל שאין זבה אלא לאחר נדות וזו לא ראתה כלום עד הרביעי וכל שבוע מהור איכא טבילה זבה - דכל שבוע ממא איכא לספוקי בזיבה לבד משבוע רביעי שאי אתה יכול לספקו בכך שבוע - תשיעי ממא הוא:

לספוקי בימי ספירת זיבתה ובעיא למטבל ביום ז' של כל שבוע מהור:

ל"ה - דקאמרי ב"ה מאי עבידתייהו. ומשני עשרין ותמניא הויין:

סוף שבוע ראשון - ביום השביעי ליטבלה ביום דילמא בין השמשות יום הוא ויום ראשון שבאתה

79

מקמי זכר - ואף ע"ג שיחדום לבעול ביום אחד שמא מעוברת היתה קודם לכן:

תלד - דאם נקבה תלד (ויקרא י"ב:הי) קרא יתירא הוא דמצי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים

אחד זכר ואחד נקבה:

נתחייבו הריגה - ומתוך שעומדות ליהרג ניסו בהם ויחדום לביאה וקרעו שתיהם לסוף מ' ונמצא מימא ומיהר בזכר - מ' יום בין שתיהן ז' לטומאה ול"ג יום לימי טוהר:

וכן לענין נקבה - כלומר וספקא דנקבה נמי מקלקלא לה האי קלקולא:

גמ' הא קתני נקבה - דה"ל שבועים ויש בכלל מאחים מנה:

שיצירת נקבה לפ"א:

דהא כתיב לעיל וילדה זכר:

תשב לזכר - ז' ימי טומאה ואפילו בלידה יבשתא אבל שבועים דנקבה ליכא לספוקי כדקתני טעמא מעני' המפלת - שליא:

אי לימי טומאה הא קחני נקבה ואי לימי רנקבה זה וזה מ"א *גם"* למה הוזכר זכר לפ"א וחכ"א אחד בריית הזכר ואחד בריית ולנקבה ולנדה שהזכר נגמר למ"א והנקבה מ"א תשב לזכר ולנדה יום פ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה רבי ישמעאל אומר יום אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר בומנה מצוה מעוני המפלת ליום מי דיה לטבילה באחרונה ולא אמרינן טבילה בזמנה מצוה ורבי יוסי בר' יהודה אומר לעשות כן שמא תבא לידי ספק וש"מ טבילה ר"ש היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור היא דאמר בעינן ספורים בפנינו וש"מ למנה לא קמיירי ש"מ חלת ש"מ ר"ע כנגד יום היא בזבה גדולה קמיירי בזבה דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום ליטבלה חד בשבוע לא קמיירי יומא קמא בעינן ספורים בפנינו - סוף שבוע קמא צא עני ר"ע היא דאמר ספורים דידה

תלד הוסיף לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ליה אין דנין יצירה מטומאה NOL ULX בזכר ומימא ומיהר בנקבה כו' הא קאמרי מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר התורה ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים וזה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראייה מן שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו ממומאני אמרו לו לר' ישמעאל מעשה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין יצירה יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר בנקבה ומיהר בנקבה מה כשטימא ומיהר בזכר ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר וטימא יום מ"א תשב לזכר ולנדה כו' תניא רבי מלוגללת עד פ"ח רבי ישמעאל אומר יום ע"ד ותחוור ותראה יום פ"א תהא עד מ"ח וכן לענין נקבה שאם תראה ותחזור ותראה יום מ' ואחד תהא מקולקלת טהרה הא קתני נדה שאם תראה יום ל"ד ורבים הלכה כרבים פשיטא מהו דתימא וכי תימא למסתמא רישא כרבנן ויהיד ואחד בריית נקבה וכו' הכמים היינו ת"ק בסימניהון שוין וחכ"א אחד בריית זכר בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי וגילמא אי קרעוהו להך דנקבה スムムビ אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן אין דנקבה אייתרה ארבעין יומין והדר איעבר מביאין ראיה מן השוטים מאי טעמא הך לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו אין שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זכר מעשה בקלפטרא מלכת יוונית שנתחייבו אופא דלא מקבל סמא אמר להם ד^י ישמעאל סמא דנפצא אשקינהן ור' ישמעאל איכא ואיעבור ארבעין יומין קמי זכר ורבנן ומאי ראיה מן השוטים אימר נקבה קדים

שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם אלך חשך ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן (אוב כמ' צ) דצלו נרו עלי ראשי לאורו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אמו וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את נאוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו מונח לו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' צוגר רומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ליה קראי קמ"ל דרש רבי שמלאי למה מסתברא טעמא דרבי ישמעאל דקמסייע

(איוב כט, ב) מי יחנני כירחי קדם כימי

סמא דנפצא - סם שמפלח בו ומנפצא כל זרע שבמעים קודם לכן:

לשומר מסרינהו - שלא בא אדם עליהן אלא אותו היום: ודילמא אי קרעוה כו' - לרבי ישמעאל פריך נהי נמי דלשומר מסרינהו אפ"ה מנלן שלא נוצרה

נקבה עד פ"א דילמא אי קרעוה להך ליום מ"א הוה משתכחא: היינו ח"ק - דחנא לעיל ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה אלמא בריית נקבה ליום מ"א:

וכי תימא - רישא להכי תנא ליה לאשמועינן סתמא דמתניתין כרבנן ונשמע מינה דהלכתא כוותייהו

ולא נהירא לי גירסא ופירושה דה"ל סתם ואח"כ מחלוקת ואין הלכה כסתם. ונ"ל דהכי גרס וכי

חימא למסתמא כרבנן ויחיד ורבים הלכה כרבים פשיטא מהו דתימא כו'. והכי פירושה וכי תימא

תנא הך סיפא לאשמעינן דסתמא דלעיל סתמא דרבנן היא ויחיד ורבים הלכה כרבים פשיטא

דסתמא דרבים היא הואיל וסתמא תנייה רבי ולא אשכחן יחידאה דאמר הכי דנימא פלוני היא:

מהו דתימא כו' - קמשמע לן מדמהדר רבי ושנאה בלשון חכמים שמע מינה דהלכה כסתם ראשון

פנקס - לוחין שכוחבין בהן הגלחים: ת"ש בסוד אלוה עלי אהלי - והא אוקמיה בירחי לידה מדכתיב כירחי קדם:

ואף על פי שמחלוקת ר' ישמעאל בצדו:

היא אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו ומשרתיו מהורים ונשמה שנתן בך מהורה בעיניך כרשע והוי יודע שהקב"ה טהור העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה אועו עני צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין נכן לכב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא הלידה שנאמר (תהלים כד, ד) נקי כפים יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום יום המיחה שנאמר (תהלים כב, ל) לפניו עשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה (ישעיהו מה, כג) כי לי תכרע כל ברך ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר שנאמר (בראשית ד, ז) לפתח חטאת רובץ וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה עלי אהלי וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך תימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה ב) בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי לבך שמור מצותי וחיה ואומר (איוב כט, (משלי ד ד) ויורני ויאמר לי יתמך דברי ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה אלוה ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים

בריני נוטלה ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל

לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הריני שורפה לפניך א"ר אלעזר

ולא נשבע למרמה - שקיים שבועתו לשמור את החורה דאי בשבועה בעלמא אטו משום דלא נשבע למרמה חשיב להו בעולין בהר ה':

76 4%

קשה לולד אמצעיים קשה לאשה ויפה לולד חדשים הראשונים תשמיש קשה לאשה וגם פניה וזה אין הופך פניו – תנו רבנן שלשה תשמישו וזה בא כדרך תשמישו זו הופכת חבלי נקבה מרובין משל זכר זה בא כדרך ארץ דרתי לא נאמר אלא רקמתי מאי שנא מו) אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות נאמר רבי אלעזר מאי קרא (תהלים קלט, דתנן חבלי של נקבה מרובין משל זכר לצאת מתהפך ויוצא וזהו חבלי אשה והיינו ולד דר במדור העליון וכיון שהגיע זמנו אמצעיים ולד דר במדור האמצעי אחרונים חדשים הראשונים ולד דר במדור התחתון אליו שוקע לכאן ולכאן תנו רבנן שלשה לאגוז מונח בספל של מים אדם נותן אצבעו נאמר רבי אלעזר למה ולד דומה במעי אמו דכתיב (ירמיהו ז, כט) גזי נזרך והשליכי מאי משמע דהאי גווי לישנא דאשתבועי הוא מאי קרא (תהלים עא, ו) ממעי אמי אתה גווי

הקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא מאי דכתיב (איוב ט, י) עושה גדולות עד אין ושדי בשרא לכלבא דרש רב הינוא בר פפא אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפניהם וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוון ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה מזרעת אודם שממנו עור ובשר ושערות וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידים שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו קטז, ו) ושומר פתאים ה' הנו רבון ידע אלא אמר אביי משמש והולך (תהלים מטחו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא נמצא הולד מלובן ומזורז - תנא המשמש אחרונים יפה לאשה ויפה לולד שמתוך כך

כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם

למה ולד דומה:

רקמתי - היינו יצירה ראשונה וכתיב בתחתיות דהיינו מדור תחתון:

חבלי - צערה:

קשה לאשה וקשה לולד - מפני שדר במדור התחתון. קשה לאשה לא ידענא למאי: זרע מלבן את

צולד מגיעוליו:

ליום תשעים - לשליש ימים הוי חיותו:

קלסתר - זיו:

פוץ מילחא - השלך המלח מן הבשר ושוב אינו ראוי אלא לכלבים כך הנשמה היא מלח לגוף לקיימו כיון שהלכה אז מסריח הגוף: לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני דרש רב יוסף מאי דכתיב (ישעיהו יב, א) במעי אשה כל אחת ואחת עולה למינו מולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צר העובר אחד דבר אחר צבע נותן סמנין ליורה כולן צר העובר במעי אשה וכולם עולין למין כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה מדת בשר ודם אדם נותן זרעונים בערוגה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם נפליחי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד עהילים קל"ט:י"ד אודך (ה') על כי נוראות למעלה דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב ואילו הקב"ה כל זמן שמכביד הולד עולה לכף מאזנים כל זמן שמכביד יורד למטה דבר אחר אדם נותן הפציו Lawrar צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה נותן הפץ בחמת צרורה ופיה למעלה ספק

מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה דכתיב (במדבר כג, י) מי מנה עפר יעקב דרש רבי אבהו מאי זיריתני וזרזתני במאזרני היל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מ) ותזרני היל וכתיב (תהלים יה, לג) האל אבהו דרבי אבהו רמי כתיב (שמואל ב כב, נוטל את האוכל ומניה את הפסולת בדרבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות כל הטפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי וכל דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן דכתיב (תהלים קלט, ג) ארחי ורבעי זרית עריש רבי חנינא בר פפא מאי LLOI כבודו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר עושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים עב, יח) נאמר ישוב אפר ותנחמני והיינו דאמר של חבירו בים התחיל מודה ומשבח לכך מחרף ומגדף לימים שמע שטבעה ספינתו

עולה למעלה - כרתני לעיל אחרונים דר במדור העליון: כולין עולין למין אחד - זרע האב והאם נעשין בריה אחת: במה המה מממנה עהב לעמו וווהרם הלמת ווע נמחנה הוהנה ווול נמחנה נמת ה

צבע - כמה סממנין צריך לצבע שחור קליפת עץ וטחינת ריחיים של נפחים וכמה דברים וכולן נעשין שחור ואינו יכול לצובעו ביורה אחת משנים ושלשה גוונים בשנים ושלשה מקומות:

כי אנפת בי - מפני שכעסת עלי אני מודה לך שלטובתי היה:

ישב לו קוץ - ברגלו לאחד מהם ולא יכול לצאת:

ארחי - תשמיש כמו דרך גבר בעלמה (משלי לי:י"ם):

ותורני - חסר א' לשון מורה:

רביעיותיהם - עונת תשמישן:

גבורי היל דורכי קשת ומרבים בנים ובני (דברי הימים א ה, מ) ויהיו בני אולם אנשים בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה צדוק ופירשו (בראשית מו, טו) אלה בני ולא פירשו חכמים את הדבר עד שבא רבי יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יג, כט) אשה כי תזריע וילדה זכר חנו רבנן מזריע תחילה יולדת נקבה שנאמר (ויקרא אמי אשה מורעת תחילה יולדת זכר איש גרם לו ליששכר אמר רבי יצחק אמר רבי (בראשית מט, יד) יששכר חמור גרם חמור מלמד שהקב"ה סייע באותו מעשה שנאמר (בראשית ל, מז) וישכב עמה בלילה הוא になげ והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב דכתיב (במדבר כד, ג) נאם הגבר שתום וקרושים יציץ בדבר זה מיד נסמית עינו מי שהוא מהור וקדוש ומשרתיו מהורים

דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר

ארץ זכר זה כר ואמר ר' יצחק דבי רבי שנאמר (ישעיהו טו, א) שלחו כר מושל אמי כיון שבא זכר בעולם בא שלום בעולם באזוב ואמהר ואמר רבי יצחק אמר רבי בעית אימא מהכא (תהלים נא, ט) תחטאני את הבית ומתרגמינן וידכי ית ביתא ואי דרכויי הוא דכתיב (ויקרא יד, מט) וחטא יחמתני אמי מאי משמע דהאי חטא לישנא סמוך לטבילה שנאמר (תהלים נא, ז) ובחטא נא, ז) הן בעון חוללתי ורבי יוחנן אמר מחעברת אלא סמוך לוסתה שנאמר (תהלים ואמר רבי יצחק אמר רבי אמי אין אשה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה לעשות כל בני זכרים אמר רבא הרוצה ובני בנים והיינו דאמר רב קטינא יכולני מעלה עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים שיזריעו נשותיהן תחלה שיהו בניהם זכרים בנים אלא מתוך שמשהין עצמן בבטן כדי בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני

אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה

הוא - קודשא בריך הוא סייעה שנטה חמורו של יעקב לאהל לאה ואותו הלילה של האחרות היה: ולא פירשו - את הדבר מנלן:

בגיה מרובין והוא מביאו לידי עון וקדייק ר' יצחק בעון שסמוך לעון גדות שהוא מוזהר לפרוש באון - על ידי דם גדה שהוא סימן להריון כדקיימא לן (כתובות דף י:) כל אשה שדמיה מרובין

הימנה: ובחטא - לשון טבילה וטהרה כדמפרש. וה"ק על ידי דם נדות שהוא מביא לידי עון חוללתי שהוא גרם לי שנבראתי וכשנתחטאת אמי ממנו יחמתני:

כר - מנחה דהיינו סימן שלום:

נקיה - חסרה כמו (ב"ק דף מא.) יצא פלוני נקי מנכסיו:

היה ר"מ אומר מפני מה אמרה תורה נדה יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים - תניא ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא שהכל עצבים בה מתחרטת לארבעה עשר שהכל שמחים בו מתחרטת לשבעה נקבה עורה זכר לשבעה ונקבה לארבעה עשר זכר לרבן שבועה בעי איתויי - ומפני מה אמרה והא מזידה היא ובחרטה תליא מילתא ועוד תורה תביא קרבן מתקיף לה רב יוסף ונשבעת שלא תזקק לבעלה לפיכך אמרה לרבן אמר להן בשעה שכורעת לילד קופצת בן יוחי מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה ואענני מאנו עלמידיו את רבי שמעון דכתיב (בראשית ל, כה) נקבה שכרך עלי נקייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה כר דכתיב (מלכים ב ו, כג) ויכרה להם

ጠዝረL לשבעה מפני שרגיל בה וקץ בה אמרה תורה

עזרן עלך המפלת חתיכה

כי קולך ערב ומראך נאוה ווו ממקום שנבראת שנאמר שיר השירים ב ערב ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא ווו ממלום אוכראת מפני מה אשה קולה ואין אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא שנבראת ומפני מה האיש מקבל פיוס כלפי האיש זה ממקום שנברא וזו ממקום מה איש פניו למטה ואשה פניה למעלה על מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו ומפני איש משל לאדם שאבד לו אבידה מי מחזר מה איש מחזר על אשה ואין אשה מחזרת על עלמידיו את רבי דוסתאי ברבי ינאי מפני על בעלה כשעת כניסתה לחופה תהא טמאה שבעה ימים כדי שתהא חביבה

לפיכך תביא קרבן - שבועת ביטוי חטאת:

מזידה היא - ואין כאן קרבן דהא ונעלם כתיב בשבועת ביטוי:

מתחרטת לשבעה - ומתאוה לתשמיש בעלה כדי שתחזור ותתעבר זכר:

מפני מה מילה לשמונה - ולא לשבעה:

מחזר על האשה - אדם פנוי מבקש ומחזר עד שנושא: נדה שבעה - לאו ביולדת קאי:

פניו למטה - בשעת תשמיש:

מקבל פיוס - נוח לרצות:

מחני' בנות כותים נדות מעריסתן - מקטנותן. ובגמרא מפרש טעמא: מצם - כשמכין בו קולו נשמע אבל קרקע כשמכין בו אין קולו נשמע:

ירוק יושבות עליו ימי נדות וזו תקלה היא להם שאם רואה דם ירוק היום מתחלת למנות ששה והן יושבות על כל דם ודם - כלומר להכי הוו בועלי נדות משום דכל דם שרואות בין אדום בין

טהור היה ומראייה שניה היא צריכה למנות: והוא אם תראה באותם ימי נדות דם אדום אינה מונה אלא מיום ראייה ראשונה ואותו דם ירוק

מקדש ואין שורפין עליהם את התרומה מפני דם ודם שהן בועלי נדות והן יושבות על כל והכותים מטמאים משכב תחתון כעליון מפני מתניי בנות כותים נדות מעריסתן

שטומאתן ספק למ' ה"ד אי דקא חזיין

ואין חייבין עליהן על ביאח דכיון דאיכא מיעוטא דחזיין חיישינן ומאן אמר רב ששת הכא במאי עסקינן בסתמא לא אמר רבא בריה דרב אחא בר רב הונא אפילו דידן נמי ואי דלא קחזיין דידהו נמי

תנא דחייש למיעוטא

פרק ד בנות כותים

14 45

שלא במקום מצוה ורבנן זיל בתר רובא שמא תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה אמר להן קטן שמא ימצא סריס קטנה ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין יפה אמרת שאין הולצין איש כתוב בפרשה

קודם לאמה ואמר רבי מעשה בבית שערים דתניא א"ר יוסי מעשה בעין בול והטבילוה שמעת ליה הא נמי מיעוטא דשכיח הוא מיעוטא דשכיה אבל מיעוטא דלא שכיה מי אילונית נינהו אימר דשמעת ליה לר"מ ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ זיל בתר רובא דקטנות ורוב קטנות לאו ר"מ היא דתניא קטן וקטנה לא חולצין - דקטנים ורוב קטנים לאו סריסים נינהו

בגדים של משכב בתרומה תולין דלא ידעינן אי נדה היא אי לא והא דאמר דמסתמא טמאות גזירה אין חייבין עליה - הלובש או מתכסה באותן בגדים ונכנס למקדש פטור מקרבן או אם נגעו אותן

עלמוד לומר ואשה: גמ' אפילו דידן נמי - אי הזיא בעריסתן טמאה דחניא לקמן (נדה דף לב.) בת יום אחד לנדה מנין דרבנן היא:

דאיכא מיעוטא דחזיין - בקטנותן:

איש כתוב בפרשה - (דברים כ"ה:זי) ואם לא יחפוץ האיש איש פוטרה בחליצה ולא קטן. אלא

סריס - לאו בר הקמת שם הוא ואינו מצווה ליבם וכן אילונית וכיון דמייבם בלא מצוה נושא אשת מה טעם אין מיבמין ויגדלו יחד:

בעין בול - מקום: אחיו בחנם וערוה היא ובכרת:

משום תרומת א"י - דמיפסלא בנגיעה:

לסוכה שמן של תרומה - דסיכה כאכילה ובאכילה קאמרינן דתרומת חו"ל אסורה לנדה:

אין לי אלא אשה תינוקת בת יום אחד לנדה בבו רבנן מאי אשה ואשה דתניא אשה אשה ואשה וכי חזיין לא מפרשי להו גזרו להו לא גזרו בהו רבנן אינהו דלא דרשי אנן דורשינן אשה ואשה וכי חזיין מפרשי וכשמן בעצמותיו אי הכי דידן נמי מהכא (תהלים קט, יה) ותבא כמים בקרבו אלא לרבות את הסך כשותה ואיבעית אימא שותה למה לי קרא שתיה בכלל אכילה ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה מו) ולא יחללו את קדשי בני ישראל אשר לסוכה שמן של תרומה דתניא (ויקרא כב, 48 אמר מר זוטרא לא נצרכה אלא יוצאה מגופו והני מילי באכילה אבל בנגיעה אין תרומת חו"ל אסורה אלא במי שטומאה אלא דרב יוסף למה לי והא אמר שמואל בשלמא דר' יוסי ודרבי משום תרומת א"י בפומבדיתא והטבילוה קודם לאמה והטבילוה קודם לאמה וא"ר יוסף מעשה

איש מאודם הא מיעטתיה חדא זימנא חד נדה אין ה"נ ואלא קרא למה לי למעוטי ולא בעי בנדה ואנא ידענא דאין זבה בלא אימא לא צריכא וליכתוב רחמנא בזבה חד יומא בשומרת יום כנגד יום סגי לה יומא בעיא למיחב ז' אבל זבה דאי הואי בנדה הוה אמינא נדה משום דכי חואי חד למה לי ליגמר מנדה צריכא דאי כתב רחמנא אשה בתי" ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה איש מאודם והא דתניא אשה אין לי אלא אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל למעוטי אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא בת יום שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא בת נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי לביאה מנין ת"ל ואשה אמר רבא הלכתא אלא אשה תינוקת בת ג' שנים ויום אחד בת יום אחד מרבי ורמינהו אשה אין לי מנין ת"ל ואשה אַנעאַ כי מרבי קראַ

ועבא כמים וגו' - בקללה גבי רשע קאי: אייד - דחנווו למנונואי

א"ה - דחייש למיעוטא:

אשה ואשה - לרבות קטנה כרמפרש: ואשה כי תהיה זבה וגו' - בנדה משתעי קרא דכתיב (ויקרא ט"ו:י"ט) שבעת ימים תהיה בנדתה:

ורמינהו אשה - ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע: הלכתא נינהו - לענין נדה בת יום אחד ולענין ביאה בת ג' דברים הללו הלכה למשה מסיני הם

כדמפרש ואזיל דחדא מינייהו הלכתא: אלא בת ג' - לענין ביאה הלכתא דמקרא לא משתמע ורבנן אסמכתא בעלמא אסמכוה ובת יום א'

לגדה משתמעא מקרא: והא דתניא אשה - לענין זבה כתיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ימים ב' רבים ג':

ואלא קרא - ואשה דכתיב גבי נדה למה לי:

ווא מיעטתיה - לעיל:

בזכרים ולמה לי למכתב בנקבות לי למעוטי אשה מלובן למה לי למכתב א' קרא וכי מאחר דהלכתא היא קרא למה אלא בן ט' שנים ויום אחד הלכתא ובן יום שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב קרא אילימא בן יום אחד הלכתא ובן ט' נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי הלכתא והי מנין ת"ל ויקרא טו ואיש אמר רבא הלכתא אין לי אלא איש בן תשע שנים ויום אחד מרבי קרא בן יום אחד מרבי ורמינהו איש איש דברה תורה כלשון בני אדם אלמא כי נקבה בין גדולה בין קטנה א"כ מה ת"ל איש שהוא גדול בין שהוא קטן ולנקבה כל שהיא לג) לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא זכר בין אומר אין צריך הרי הוא אומר (ויקרא טו, רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אחד שהוא מטמא בזיבה דברי רבי יהודה איש מה ת"ל איש איש לרבות תינוק בן יום וכן לענין זכרים דתניא (ויקרא טו, ב) איש למעוטי משכבת זרע וחד למעוטי מדם

בכל אשר יהיה תחתיו יטמא מאי תחתיו של זב מגלן דכתיב (ויקרא טו, י) וכל הנוגע נדה אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין עליונו אלא אוכלין ומשקין אף תחתונו של בועל כעליונו של זב מה עליונו של זב אינו מטמא אלא שיהא תחתונו של בועל נדה **421** ויתיב עלייהו מטמו להו פשיטא דהא דרס תחתון כעליון אילימא דאי איכא י' מצעות מטמאין משכב תחתון כעליון מאי משכב דלא מטמאו באונס אימא לא צריכא הכותים בנקבות משום דקמטמו באונס אבל זכרים בראיות כבימים אימא לא ואי כתב רחמנא בראיות כבימים אבל נקבות דלא מטמאו דאי כתב רחמנא בזכרים משום דמטמאו

איש אין לי אלא איש - ואיש כי חצא ממנו שכבת זרע:

וכן לענין זכרים - מרבי בן יום אחד:

נדה דף לו:) כשהוא אומר כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור:

בת יום אחד לנדה ובת י' לזיבה: למה לי למיכתב בזכרים - איש איש לרבות קטן בן יומו ולמה לי למיכתב בנקבות ואשה לרבות ה"נ גרסינן **ומאחר דהלכתא קרא למה לי** - ואבן תשעה לשכבת זרע קמהדר:

מנה הכתוב שלש וקראו טמא אבל זבה שראתה שלש ביום אחד לא הויא זבה: בב"ק בפרק כיצד (דף כד.) לזכר ולנקבה מה נקבה בימים אף זכר בימים וראיות בגופיה כתיב בראיות כבימים - בין שרואה ג' ביום אחד בין שרואה שלש בשלשה ימים רצופין הוי זב כדילפינן

זב לא מיטמא באונס דכתיב מבערו ולא מחמת אונסו. זבה מיטמאה באונס בהאי פירקא (לקמן

على جاك

חרס ת"ל ותהי נדתה עליו מה היא מטמאה ותהי נדתה עליו שיכול לא יטמא אדם וכלי לרגלה ת"ל יממא ז" ימים ומני עייל מני כד) ותהי גדתה עליו יכול יעלה ותחתונו של בועל נדה מנלן דתניא (ויקרא ליטמא אמר קרא יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמא בגדים אבל אדם או בגדים נתקו הכתוב מטומאה חמורה דלא מטמא שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין אימר חמורה והביאו לידי טומאה קלה לומר לך מ"ט והנשא כתיב - נתקו הכתוב מטומאה 1 והנושא נמי יטמא ומאי ניהו נישא אשר יהיה הזב תחתיו ומאי ניהו עליון של אתר יגע במשכבו נפקא אלא הנוגע בכל אילימא תחתיו דוב ויקרא ט"ו:י' מואיש

פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט אימא ותהי נדתה עליו כלל וכל המשכב אמר רב אסי יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמויי בגדים אבל אדם ובגדים ליטמא חמורה והביאו לטומאה קלה דלא ליטמא פריך רב אחאי אימא נחקו הכתוב מטומאה לומר לך שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין מטומאה חמורה והביאו לידי טומאה קלה ע,, כן במשכב אשר וגו' נתקו הכתוב עייל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא ומה במשכב אשר ישכב עליו יטמא אין נמנשב לטמא אדם לטמא בגדים ת"ל וכל אדם לטמא בגדים אף הוא עושה משכב חרס אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם וכלי חרס אף הוא מטמא אדם וכלי

ומאי ניהן נישא - בגד הנישא על הזב. מאי טעמא והנושא והנישא כחיב לא ידענא מאי היא ונראה בעיני שהוא פי` משובש:

בעיני שהוא פי משובש: נתקר הכתוב מטומאה המורה - מדכתיב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא והנושא אותם יכבס בגדיו ומדלא ערבינהו ונכתוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהו ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים קמיירי אלא באוכלין ומשקין והנושא

אותם נדרש בתורת כהנים לנושא משכבו ומושבו של זב: אימא - להכי אפסקינהו קרא דלא יטמא אדם לטמא בגדים שעליו להכי כתב יטמא דאדם לחודיה

טמא או אם נגעו בגדים יהו בגדים טמאים ולא הוא:

יעלה לרגלה - יעלה לסופה. כגון בא עליה בששי שלה יטבול בליל המחרת כמותה: מה היא מטמאה אדם - לטמא בגדים שעליו דאתי בקל וחומר ממשכבה אף הוא מטמא אדם לטמא

בגדים שעליו: שאין ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא - שהרי כבר נאמר ותהי נדתה עליו ובדידה כתיב

וכל הנוגע במשכבה יכבס בגדיו: אבל אדם ובגדים - או אדם אם תגע בו או בגדים אם תגע בהם:

מידי אחרינא לא - כגון אדם וכלי חרס:

היא להן אלא שרואות דם אדום ומשלימות אם הן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה והן יושבות על דם וכו' תניא אר"מ ΔLΓ נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה בנשואות עפני שהן בועלי נדות וכו' אטו כולהו בועלי לקולא אמר רבא עליו להטעינו משמע בין מגעו למשכבו לטמא אדם ולטמא בגדים ולטמא בגדים לחומרא אף הוא לא תחלוק בו לא חלקת בה בין מגעה למשכבה לטמא אדם מתקיף לה רבי יעקב אימא כהיא מה היא רבא אמר לעולם דנין וכל ריבויא הוא המרוחקין זה מזה אין דנין אותו בכלל ופרט ופרט המרוחקין זה מזה וכל כלל ופרט אביי יטמא ז' ימים מפסיק הענין הוי כלל משכב ומושב אין מידי אחרינא לא אמר

בו סופרתו למנין שבעה מחקיף לה רמי בר

חמא וחספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן

מקצת היום ככולו אמר רבא אם כן

והא מקצת היום ככולו אי דחואי בפלגא

עכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה

דיומא ה"נ הכא במאי עסקינן דחואי סמוך

לשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא

אין על כרחך שבקיה לקרא דאיהו דחיק

ומיקי אנפשיה בעי רמי בר חמא פולטת

שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה רואה היתה

ומותרת או דילמא נוגעת היתה ולא סתרה

אמר רבא לפום חורפא שבשתא נהי נמי

דסתרה כמה תסתור תסתור שבעה דיה

וכל המשכב ריבויא הוא ולאו פרטא:

אימא כהיא - בועלה כמותה דהא אקשינהו קרא:

גליו - להחמיר משמע ולא להקל:

אטו כולהו בועלי נדות נינהו - והא איכא פנויים:

אם הן יושבות על כל דם ודם - שהן רואות בין ממא בין מהור יושבת עליו ז' ימי גדתה שהתחיל מנינה משנשתנה מראה דם ותמנה ז' ימים: יום שפוסקת בו - כשהיא רואה ג' רצופים לאחר ז' ימי הנדה והויא זבה ופוסקת באמצע היום

סופרת אותו קצת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ז' נקיים שלמים בעינן לזבה: א"כ - דלענין נקיים מקצת היום ככולו זב שפסק והתחיל לספור וראה קרי וקיי"ל דסותר אותו היום ותו לא בהמפלת בשמעתא קמייתא (לעיל נדה דף כב.) ואי מקצת היום ככולו מאי סותר הא

איכא קצת היום לבא: אי דחזאי בפלגא דיומא כו' - קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרא כו' בתמיה: וקא מהדר לאוקמי אתקפתיה **אין על כרחיך שבקיה לקרא כו'** - דכיון דקיי^{יי}ל בכל דוכתי מקצת

היום ככולו איהו דחיק ומוקים אנפשיה בסמוך לשקיעת החמה: פולטת - כגון ששמשה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שתסתור מניינה הא דקי"ל

דפולטת טמאה משום רואה היא וסתרה:

דיה כבועלה - זב המונה וראה קרי אינו סותר אלא יום אחר: תסתור יום אחד - אם כן לא הוו רצופין ורחמנא אמר ואחר תטהר אחר אחר לכולן כלומר זמן אחד לכולן שיהו רצופין טהרתן: שטומאתה ספק אלמא מספיקא לא שרפינן מלצש ואין שורפין עליהן את התרומה מפני מעני' אהדרי תנן אין חייבין עליהן על ביאת הוא אול לגביה רמא ליה תורא רמא ליה אמר מדקמברכי לי בגוויה ש"מ ירא שמים ועני מתניתא יהא רעוא דתהוי כוותיה איכא הכא צורבא מרבנן ורב שמואל שמיה איזיל אקבל אפיה אמרה ליה ההיא סבתא ענואך אמר אי איכא צורבא מרבנן הכא מליהן על ביאת מקדש וכו' רב פפא איקלע מומאת זיבה מפסקת ביניהן ואלן חייבין זיבה מפסקת ביניהן הכא נמי שלא תהא אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת רחמנא שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן וליטעמיך זב גופיה היכי סתר לטהרתו אמר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם כח) ואחר תטהר אמר רחמנא אחר אחר תסתור יום אחד (ויקרא טו, てていなくに

מער, כנוע צדוקין בזמן שנהגו ללכת הארץ מדרס לפרושין אמר ליה בכותי ערום משום בגדי עם הארץ דאמר מר בגדי עם ספיקא לא שרפינן תרומה ותיפוק ליה ספל לא השלימתו והוי ספק ספיקא ואספק עמצי לומר בעל בקרוב ספק השלימתו ירוק ספל בתל בקרוב ספק לא בעל בקרוב ואם הארץ הא טביל ליה ואי משום בועל נדה ונגעו בתרומה דאי משום טומאת עם ועלה ודרס על בגדי חבר ואזלו בגדי חבר מאי טעמא לא משנית ליה בכותי שטבל ואתא לקמיה דרב שימי בר אשי אמר ליה חבר בועל נדה משוית ליה ふしんご לשלמא הכא במאי עסקינן בכותי חבר כותי רב פפא יהא רעוא דלתאכיל האי תורא את התרומה על ספק בגדי עם הארץ אמר תרומה ורמינהי על ששה ספקות שורפין

בדרכי אבותיהן הרי הן ככותיות פרשו

לטהרתו אמר רחמנא - שבעת ימים לטהרתו משמע טהרה אחת שלא תהא הפסקה ביניהם והיכי -

סתר קרי יום א' ולא הוו רצופין:

אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן - שאם רואה זוב סותר את כל מה שמנה אבל קרי לא הוה הפסקה:

געואL - מלום:

רמא ליה תורא - רב שמואל שחט שור לכבוד רב פפא: על 1960 בגדי עם הארץ - כלומר על בגדי עם הארץ אם נגעו בה נשרפת משום שמא טמא היה והאי כוחי נמי חיפוק ליה אם נגע משכבו בתרומה דתהא נשרפת משום דעם הארץ הוא והוה ליה

שבקיה - רב פפא לאושפיזיה משום דכספיה ואזל לגבי רב שימי:

בגדי עם הארץ:

לא בעל בקרוב - כבר עברו ימי טומאחו וסלקא ליה טבילה: משום בגדי עם הארץ מדרס לפרושים - כלומר כשם שמדרס מטמא אדם ובגדים כך בגדי עם הארץ מדרס לפרושים:

סיפא פרשו ללכת בדרכי ישראל הרי הן הן ככותיות הא סתמא כישראלית אימא בזמן שנוהגות ללכת בדרכי אבותיהן הרי איבעיא להו סתמא מאי ת"ש בנות צדוקין שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן ra, רבי יוסי אומר לעולם הן כישראלית עד ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראלית אמר אביי בצדוקי חבר אמר רבא צדוקי

חבר בועל נדה משוית ליה אלא אמר רבא

סחמא מאי - לחנא קמא דאמר נהגו ללכת בדרכי אבותיהן הרי אלו ככותיות פרשו ללכת בדרכי

ישראלית הרי אלו כישראלית סתמא מאי:

ומתה ותיפוק ליה משום צנורא דעם הארץ

שהיתה בשכונתינו שלא הראת דם לחכמים

והן מראות דם לחכמים חוץ מאשה אחת

אמר רבי יוסי בקיאין אנו בהן יותר מן הכל

מתיראות מן הפרושים ומראות דם לחכמים

אשתו אמרה לו אף על פי שנשי צדוקים הן

בגדיו והוריקו פניו של כהן גדול וקדם אצל

ונתזה צנורא מפיו ונפלה לכהן גדול על

בצדוקי אחד שספר עם כהן גדול בשוק

סתמא ככותיות ש"מ תנו רבון מעשה

ללכת בדרכי אבותיהן מכלל דת"ק סבר

אומר לעולם הן כישראלית עד שיפרשו

ליכא למשמע מיניה ח"ש דחנן ר" יוסי

כישראלית הא סתמא ככותיות אלא מהא

לחה:

לדם ירוק או לא:

והוריקו פניו - חרה לו שנטמאו בגדיו וקדם כהן גדול אצל אשתו של צדוקי לשואלה אם השלימה עד שיפרשו - אבל סתמא כישראלית מכלל דלת"ק סתמא ככותיות:

ותיפוק ליה - דאפילו עם הארץ ישראל דאינו בועל נדה קי"ל צינורא דע"ה מטמאה כל זמן שהיא בקיאין אנו בהן - אני מכיר בנשי צדוקים ששכן היה להן:

712 47

איתמר דאי בנקבות) היכי לעביד ליטמא אמרי לך ב"ש (ההוא בזכרים てこていて口 בזיבה אבל גזרו עליהן שיהו כזבין לכל מטמאין בזיבה ואין העובדי כוכבים מטמאין אליהם איש איש כי יהיה זב בני ישראל (ויקרא טו, ב) דבר אל בני ישראל ואמרת מטמאה לח ויבש *דכן,* ולית להו לבי"ש מטמא לה ויבש ומודים ביולדת בזוב שהיא אומרים כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים LXZ,Ľ דם היולדת שלא טבלה ב"ש מטהרים ובית הלל אומרים כרוקה וכמימי עובדת כוכבים ודם טהרה של מצורעת ב"ש הכתוב עשאן כולן חברים aur., La כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים שוינהו רבון דכתיב (שופטים כ, יא) ויאסף

רגל הוה וטומאת עם הארץ ברגל כטהרה

לא גזרו ביה רבנן לימא מסייע ליה עובדת במעשה גזרו ביה רבנן קריו דתלי במעשה היכרא בזובו ולטמויי לקריו זובו דלא תלי דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים ולעביד אפי' לב"ה עבוד ביה רבנן היכרא כי היכי דהא איכא למעבד היכרא בקריו קריו טהור מצור אפילו לב"ה זובו ממא אפילו לב"ש אמר רבא זובו ממא אפילו לב"ש קריו רבנן דמה דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן לדמה רוקה ומימי רגליה דשכיחי גזרו בהו ולעביד היכרא ברוקה ומימי רגליה ולטמויי מידע ידיע דרוקה ומימי רגליה דרבנן ומימי רגליה נמי כיון דעבדינן היכרא בדמה ליטמי יבש חלקת בשל תורה אי הכי רוקה לח ויבש עשיתו כשל תורה ליטמי לח ולא

כוכבים שפלטה שכבת זרע מישראל טמאה

למיהוי היכרא דטומאתה מדרבנן: עליהם להיות כזבין לכל דבריהם אפי" הכי דמה מהור. וטעמא מפרש בגמרא דשיירו בה רבון מתני' בית שמאי מטהרין - בדם עובדת כוכבים אע"ג דברוקה ובמימי רגליה מודו דחכמים גזרו

דם היולדת - שעברו ימי טומאת לידה ולא טבלה:

אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי - דלגבי ישראלית לה ולא יבש כי מטמית להו בעובדת כוכבים עשיתו כשל תורה - דכיון דליכא היכרא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים: גמ' גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן - משום שלא יהא חינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור:

עשיחו כשל חורה דקיי"ל בפ' דם הנדה (לקמן נדה דף נד:) רוקו וניעו מטמאין לחין ולא יבשין

ונעביד היכרא ברוקה דעובדת כוכבים ומימי רגליה לטהרן לגמרי:

זובו - של עובד כוכבים: דם לגבי רוק לא שכיח חשיב ליה:

כבבמה דעלמא:

עובדת כוכבים שפלטה כו' טמאה - השכבת זרע אבל בעובדת כוכבים לא שייכא בה טומאה קריו תלוי במעשה - אין קרי בא אלא ע"י הימום:

לא חביל גופייהו ולא מסריה או דילמא ומסריה עובדי כוכבים דלא דייגי במצות מאי ישראל דדייגי במצות חביל גופייהו ליה לרב פפא כי קמיבעיא ליה לאחר ג' עובדת כוכבים מהו בתוך ג' לא קמיבעיא בבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל במעי במעי עובדת כוכבים תפשוט דבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל ממאה בכ"מ אפי" ש"מ טהורה אפילו מדרבנן ש"מ אמר מר אטו מי רגליה מדאורייתא מי מטמאו אלא ה"נ טהור" מדאוריית' אבל טמאה מדרבנן ישראלית חוץ ממי רגלים שבה וכי תימא עובד כוכבים טהור' בכל מקום ואפי' במעי בכל מקום ואפי' במעי עובדת כוכבים ושל נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל טמאה טהורה מדאורייתא טמאה מדרבנן ת"ש כוכבי' טהורה מאי לאו טהורה גמורה לא

ובת ישראל שפלטה שכבת זרע מן העובד

תנהו ענין לדמה לטמא דם טהרה שלה תנהו ענין לנקבה ואם אינו ענין למעינותיה מעינותיה זכר לא כ"ש אם אינו ענין לזכר ואינה אסורה בתשמיש המטה רבי רחמנא ומני נקבה שאינה מעונה פריעה ופרימה רחמנא בנקבה ולא בעי זכר ואנא אמינא המטה תאמר בנקבה דלא וב"ה לכתוב שכן מעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש מזכר לא אתיא דאיכא למיפרך מה לזכר לדמה לטמא דם טהרה שלה וב"ש נקבה אילימא שאר מעינותיה מזכר נפקא אלא מצורעת למעינותיה מאי מעינותיה ערבות מצורע למעינותיו ולנקבה לרבות כו' מאי טעמא דב"ה אמר ר' יצחק לזכר ומסריח תיקו דם מהרה של מצורעת ב"ש כיון דאכלי שקצים ורמשים חביל גופייהו

מה לנקבה שכן מטמאה מאונס תאמר בזכר

וב"ש זכר מנקבה לא אתיא דאיכא למיפרך

כי מיבעיא ליה לאחר ג' - דלגבי ישראלית טהורה כדאמר במסכת שבת בפרק ר"ע:

דרייגי - יראים וחרדים במצוח ומחוך דאגתן מחחממין: שאר מעינותיה - כגון רוקה ומימי רגליה דאחו מוב דכתיב ביה (ויקרא ט"ו:ח') וכי ירוק הזב

ומיניה נפקי שאר מעיינות: ואסור בתשמיש המטה - בשבעת ימי ספירו דכתיב וישב מחוץ לאהלו ואין אהלו אלא אשתו

שנאמר (דברים ה':כ"ז) שובו לכם לאהליכם:

ואם אינו ענין לשאר מעינותיה - דנפקי מלנקבה:

שכן מטמאה באונס - לגבי זיבה:

ופרכי מילי דוב - בתמיה: ה"ג ואי בעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה כל שהוא זכר כו' - ול"ג נקבה כל שהיא נקבה כו' דא"כ מעינות למצורע מנא להו אלא לנקבה לרבות מצורעת למעינותיה ויליף זכר מנקבה למעינות והאי לזכר דמייתר להו לב"ה דרשי ליה ב"ש לזב קטן שמטמא בזיבה בן יומו ולא נפקא להו מאיש איש דסבירא להו דברה תורה כלשון בני אדם ותינוקת קטנה נפקא להו

スト・TX

דלא וב"ה קיימי במצורע ופרכי מילי דוב וב"ש שום טומאה פרכי ואיבעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה לזכר

אמר רבא ח"ש (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא לימד על הזוב שהוא טמא במאי אילימא בזב

כל שהוא זכר (האי) בין גדול בין קטן ובית

הלל נפקא להו מזאת תורת הזב בין גדול בין

אמר רב יוסף כי פשיט רבי שמעון

בן לקיש בזב בעי הכי ראייה ראשונה של זב

۷aL

קטן מהו שתממא במגע (ויקרא טו, לב) זאת ה

עובע בזב ואשר הצא ממנו שכבת זרע אמר

רחמנא כל ששכבת זרע שלו מטמא ראייה

ראשונה שלו מטמאה והאי כיון דשכבת

זרע שלו לא מטמאה ראייה ראשונה נמי

לא תטמא או דילמא כיון דאילו איהו חזי

תרתי מצטרפא מטמיא אמר רבא ת''ש זאת

תורת הזב בין גדול בין קטן מה גדול ראייה

ראשונה שלו מטמא אף קטן ראייה ראשונה

נמי מטמא בעי רב יוסף ראייה ראשונה

של מצורע מהו שתטמא במשא מקום זיבה

מעין הוא ומטמא או דילמא לאו מעין הוא

מאשה ואשה כדילפינן בריש פירקא ואייתר להו לנקבה דהכא לרבות מצורעת למעינותיה וב"ה נמי לא דרשי איש איש מיהו נפקא להו מואת תורת הזב בין גדול בין קטן מטמא בזיבה:

כי פשיט - כי דריש:

מממא - ומי כשל גדול טומאת ערב בקרי:

ראייה ראשונה של מצורע מהו שחטמא במשא - של איש טהור לא חבעי לך דודאי לא מטמא במשא דאיחקש לקרי וקרי לא מטמא במשא כדחנן בפ"ק דמסכת כלים ושניה נמי לא חבעי לך דאפילו באדם טהור מטמיא במשא כדאמר לקמן בפרק דם הנדה (נדה דף נה.) זוב מטמא במשא ויליף לה מזובו טמא הוא וההוא בראייה שניה כחיב דמנה הכחוב שחים וזב בעל שתי ראיות זב גמור הוא לטומאה אלא שאין מעון קרבן כי חיבעי לן ראשונה דבאדם דעלמא לא מטמיא אלא במצורע מאי מקום זיבה מעייון הוא ואיחרבי מלזכר לרבות מצורע למעיינותיו ומעיינות

מטמאו במשא כדאמר בפרק דם הנדה (לקמן נדה דף נה:) וכי ירוק הזב בטהור במה שביד טהור: זובו טמא - היינו ראייה שניה שהרי מנה הכתוב שתים זב מבשרו זובו טמא:

112 411

לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן

ואקשיה רחמנא אמר אביי מאי תבעי ליה והא יוכיח שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו

ומדאיצטריך קרא לרבויי לשניה ש"מ - בראשונה דלאו מעיין הוא דאי מעיין הוא ראשונה מטמאה

שניה לא כל שכן:

מאי תיבעי ליה - לרב יוסף:

לעולם אימא לך בזב גרידא - דאי במצורע לא איצטריך קרא לרבויי דאפילו ראשונה מטמא משום

אראשונה דהא איתקש לשכבת זרע ושכבת זרע כל עצמו מחמת אונס הימום בא:

כזב גמור והא דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו על כרחך אראייה שניה דכתיב בתרה קאי ולא מטמא באונס - אותה טומאה קלה האמורה בה מגע וטומאת ערב בקרי ולהצטרף לשניה לטמא

זובו במשא אף מצורע כו' אלמא זב גמור הוא דמטמא טיפת זובו במשא אבל זב בעל ראייה אחת לרבויי לשניה ש"מ ראשונה מקום זיבה לאו מעיין הוא וה"ג בשלהי שמעתתא מה זב גמור מטמא מילתא היא דהאי בראייה ראשונה פירוש היה בספרים ולקמיה קאי והכי קאמר מדאיצטריך קרא מטמא במשא ומשום שכתוב בספרים מדאיצטריך קרא בראייה ראשונה מפרשי ליה הכי ולאו מקומות שתים לטומאת זיבה ושלש לקרבן ועוד ראייה ראשונה הא אקשיה לעיל לקרי וקרי לא גרידא לאחרים גורם טומאת משא הא זב בעל ראייה אחת אינו אלא כרואה קרי כדאמר בכמה נפקא לך בכל דוכתי מנה הכתוב שתים וקראו טמא ועוד מי איכא למימר בראייה ראשונה בזב הגדה מה לי מעיין ומה לי לאו מעיין ועוד מי איכא לאוקמי להאי קרא בראייה ראשונה והא מהכא כמה תשובות חדא דקא פשיט ליה מקום זיבה לאו מעיין הוא והא למשא רבייה קרא כדאמר בדם לאחרים לבעלה. ומדאיצטריך לרבויי לראייה ראשונה ש"מ לאו מעיין הוא. ושיבוש הוא מפני לא. לימד על הזוב ומוקמינן לה בראייה ראשונה והכי משמע כי יהיה זב מבשרו אותו הזב טמא. לו טומאה לא מטמיא הטיפה אי לא אמרינן מעיין הוא כרוקו או מימי רגליו מאי מעיין הוא או למימר בזב גרידא הוא דמטמא משום דגורמת לו טומאה אבל במצורע כבר טמא הוא ואינה גורמת לימד על הזוב שהוא טמא ומוקמינן בדם הנדה דקרא למשא אתא כי חבעי לך במצורע דאיכא ראייה ראשונה של מצורע מהו שתממא במשא בזב גרידא לא תבעי לך דודאי מטמא כדאמר לקמן השתא דמצורע זכר איתקש לזב גמור לא צריך תו למבעי: ואית דמפרשי בעיא דרב יוסף הכי שאר מעיינות או לאו דבנקבה ליכא זוב לובן למילפיה מהיקשא דוב גמור אי לאו מעיין הוי אבל מאורע זכר ממצורעת נקבה איכא למבעי ראייה ראשונה מהו מי הוי מתעגל ויוצא ומתרבי עם אף מצורע זובו מטמא במשא ואפילו ראשונה דבשלמא אי מפיק ליה האי לזכר לזב קטן ויליף את זובו הרי שתים וכתיב ביה לזכר לרבות מצורע כדין זב גמור מה זב גמור זובו מטמא במשא ואיחקש מצורע לזב גמור - בעל שתי ראיות דהא בהאי קרא דהיקשא דמצורע תרתי כתיבי והזב

מעיין:

۲۸:

מומאה לעצמו לא כל שכן שעיר המשחלה לך בזב גרידא ודקאמרת לאחרים גורם מדסקרתא לרבא ממאי דילמא לעולם אימא זיבה לאו מעין הוא אמר ליה רב יהודה קרא לרבויי בראייה שניה שמע מינה מקום אלא פשיטא בזב מצורע ומדאיצטריך

מצורע לזב גמור מה זב גמור מטמא במשא מצורעת למעינותיה לזכר לרבות מצורע למעינותיו נקבה לרבות קטן וכיון דנפקא ליה מהתם אייתר ליה הוא דאמר זאת תורת הזב בין גדול בין arth

אקשיה רחמנא לנקבה ורבי אליעור דריש אתים הזב חדא זובו תרתי לזכר בשלישי ורבי אליעזר זריש אתים רבנן לא דרשי באתים קא מיפלגי רבנן לא דרשי אתים לא דכולי עלמא לקרבן והכא מפני הקרבן מכלל דתנא קמא מפני הטומאה רבי אליעזר אומר אף בשלישי בודקין אותו איריא הא כדאיתא והא כדאיתא תא שמע ומדסיפא לטומאה רישא נמי לטומאה מידי מבשרו ולא מחמת אונסו אלא לאו לטומאה אילימא לקרבן אבל לטומאה לא אקרי כאן ת"ש בשניה בודקין אותו למאי 44L<u>L</u>L ראשונה בודקין אותו מאי לאו לטומאה לא זב מממאה באונס עא שמע ראה ראייה זרע מטמא באונס אף ראייה ראשונה של צוב ואחר חצא ממנו שכבת זרע מה שכבת באונס שנאמר (ויקרא טו, לב) זאת תורת א"ר הונא ראייה ראשונה של זב מטמאה אף ראייה ראשונה של מצורע מטמא במשא

המוזרת שכבת זרע קשורה ודומה ללובן בא מבשר החי זוב דיהה ודומה ללובן ביצה של שעורים זוב בא מבשר המת שכבת זרע אמר רב הונא זוב דומה למי בצק LULME באונס ולהחמיר עליו שהוא עושה משכב אליו ולהחמיר עליו להקל עליו שאינו מטמא ראשונה ולמה יצא בראייה שנייה להקל אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה בראייה משכב ומושב הוא אלא הכי קאמר רבי יצחק מושה משכב ומושב בראייה ראשונה בר מטמא באונס ותסברא להחמיר עליו שהוא בראייה ראשונה וקתני להקל עליו שאינו שניה היכא הוה בכלל בעל קרי אלא פשיטא עושה משכב ומושב אימת אילימא בראייה שאין מטמא באונס ולהחמיר עליו שהוא יצא להקל עליו ולהחמיר עליו להקל עליו אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה ולמה אקשיה רחמנא לנקבה - תא שמע רבי יצחק אתים הזב חדא את תרתי זובו תלת ברביעי

אילימא לקרבן אבל לטומאה - האמורה בו דהיינו טומאה חמורה לא בעי בדיקה: בודקין אותו - בשבעה דרכים במאכל במשתה בקפיצה ובמשאוי כו":

אתים - והזב את זובו לזכר ולנקבה (ויקרא מ"ו:ל"ג):

ברביעית - אז אקשיה רחמנא לנקבה דאפילו באונס. ולא לענין טומאה דהא מכי חזיא חרתי לו:) מכי יזוב זוב ואיהי נמי מייתא ליה לידי קרבן: שלישית לנקבה כתיב כלומר יש לו דין נקבה שמטמאה באונס כדילפינן בפירקין (לקמן נדה דף

זב חדא זובו תרתי לזכר - כלומר עד כאן יש לו דין זכר שאינו מטמא באונס מכאן ואילך דהיינו

איטמי ליה ולקרבן נמי לא דמשלשה איחייב ליה אלא לסתירה כגון דפסק והתחיל לספור שבעה

נקיים וראה ראייה רביעית אפילו באונס סותר:

דיהה - כלומר מתמקמק ונפרד ואינו קשור: אלא פשיטא בראייה ראשונה - דהוי בכלל קרי כדאקשינן לעיל הזב ואשר תצא ממנו וכו': והלא זב בכלל בעל קרי היה - כדמפרש לקמיה ואזיל דאיתקוש לשכבת זרע:

איתמר רב אמר מעין וב"ה לשימתן ולא טבלה וראתה הלכו בית שמאי לשיטתן שלא ספרה והתניא יולדת בזוב שספרה לח ויבש לא קשיא כאן שספרה כאן והתנן ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה הוא הדין והיא התשובה למימרא דפליגי מבורה לא טבלה וראתה טמאה אמרו להם תוכיח שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה שהיא טהורה אמרו להם יולדת בזוב טמאה תאמרו ביולדת שאם טבלה וראתה אם אמרתם בנדה שאפילו טבלה וראתה דם שהיא טמאה אמרו להם בית שמאי לא אי אתם מודים בנדה שלא טבלה וראתה וכו' תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי ביצה שאינה מוזרת דם היולדת שלא טבלה

אחד הוא החורה טמאחו והחורה טהרחו נפתח הטהור נסתם הטהור נפתח הטמא מאי בינייהו איכא בינייהו שופעת מחוך שבעה לאחר שבעה ומחוך ארבעה עשר לאחר ארבעה עשר ומחוך ארבעים לאחר ארבעים לקולא וסיפא לחומרא ללוי רישא לחומרא ומיפא לקולא מיתיבי דם היולדת שלא טבלה בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה בית שמאי אומרים ברוקה וכמימי רגליה וב''ה אומרים מטמא לח ויבש קא ס''ד דפסקה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר מעור מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש

אמר לך לוי הכא במאי עסקינן בשופעת אי

יולדת בזוב תוכיה שאם טבלה - לאחר שמנתה ז' נקיים לבד ימי טומאת לידה:
אמרו להם בית שמאי הוא הדין כו' - כלומר כי היכי דאמרינן ביולדת גמורה גרידא שלא טבלה וראתה טהורה כך יולדת בזוב שעברו עליה ימי לידה ושבעה נקיים ולא טבלה וראתה טהורה:
כאן שספרה - בראיותה בספרה ז' נקיים. מתניתין דמודו בית שמאי כשעברו ימי לידה ועדיין לא ספרה אחריהם שבעה נקיים והכי קאמר אף על גב דאמרי בית שמאי ביולדת גרידתא כרוקה וכמימי רגליה מודים ביולדת בזוב שלא ספרה דכל זמן שלא ספרה זבה היא ואם ראתה לא הוי כרוקה וכמימי רגליה דאילו רוק מטמא לח ולא יבש כדאמר בדם הנדה (לקמן נדה נו.) וכי ירוק כעין רקיקה דהיינו לח אבל דמה מטמא לח ויבש כשאר דם הנדה כדילפינן בדם הנדה (שם דף

נד:): החניא - בניחותא:

מעין אחד הוא - דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין:

נסתם הטמא - לאחר שבועים ונפתח הטהור:

לרב רישא - דשופעת מתוך ימי טומאה לימי טהרה לקולא וטהורה ואף על גב דלא פסק דהא התורה טהרתו:

ללוי רישא לחומרא - כיון דלא פסקה לא נסתם מעין טמא: קס"ד דפסקה - יום או שנים לאחר שבועים ומשום הכי מטמא לח ויבש דממעין טמא בא והתורה.

לא טהרתו לב"ה אלא ביומי וטבילה: בשופעת - מתוך ימי טומאה לימי טהרה ולא פסקה: דותה תטמא - קרא יתירא הוא דה"ל למכתב וטמאה ז' ימים כימי נדה ולשתוק: משום הכי בעיא - הפסקה שבעה נקיים דממעין דמים טמאים אתי והתורה לא טהרתו עד שתספור שבעה נקיים כדכתיב דותה תטמא:

תלא רחמנא אצטריך ביולדת בזוב לאשמועינן דמטמאה:

הזב ולא יבש: לב"ש אצטריך - דקאמר מעין אחד הוא ומטהרי לה ביולדת גרידתא אחר ימי לידתה מיד דביומי

אמאי מטמאה - דהא ממקום טהור הוא בא והרי הוא כדם מגפתה וכרוקה שמטמא לח משום מעין 1. נקיים כדין זבה:

בשלמא ללוי - דאמר לב"ה ב" מעינות הן: ביומי וטבילה - לא שנא שופעת לא שנא פוסקת כל זמן שלא טבלה הוי דמה טמא בימי לידתה: ומודים ביולדת בזוב שמטמאה - ואוקימנא כשעברו ימי לידתה ולא ספרה אחריהן ז' נקיים וקס"ד הכא נמי דפסקה אחר שבועים ומשום הכי מטמא דממעיין טמא אתו והתורה לא טהרתו עד שתשב

היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה ימים עממא לרבות הלילות דותה תממא לרבות ב) דותה תממא לרבות את בועלה - דותה דבעי ספירה לא תא שמע (ויקרא יב, גרידתא דשלימו להו יומי אבל יולדת בזוב בוא וביומי תלה רחמנא הני מילי ביולדת אף על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך לח ויבש אמר לך הכא נמי בשופעת אי אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש ס"ר הכא נמי דפסקה בשלמא לרב דאמר ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש רחמנא וב"ה סברי ביומי וטבילה ת"ש יומי וטבילה דבית שמאי סברי ביומי תלה וביהה אלא לרב מאי בינייהו איכא בינייהו הוא בשלמא ללוי היינו דאיכא בין ב"ש

בשופעת מ"ט דב"ש קסברי ב"ש מעין אחד

נקיים בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא

משום הכי בעיא שבעה ימים נקיים

ולמיא ללוי:

14 44

בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה כיצד ת"ש ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח לשיטחן ובית הלל לשיטחן בשלמא לרב בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש לא גזרו בה רבנן - תא שמע יולדת כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי דליכא שהות ותממא מפקידה לפקידה הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום ושוין ברואה אחר דם מוהר שדיה שעתה משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ח"ש במשהו סגי הכי קאמר צריכה שתפסוק

מסוגלין:

וראתה דיה שעתה:

שיעלו לה - ימי טהרה:

כי האידנא בבית החיצון דם טהור הוא:

ג' עונות מצטרפין ימי עיבורה לימי מניקותה:

שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות

בכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר

בתוך שבועים חזר הממא להפתח:

שעברו ולא ראחה דם ממעין זה והויא לה ראייה ראשונה ודיה שעחה ומניקה מארבע נשים היא בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה - שהרי דמיה מסולקין שכמה ימים ושוין - שמאי והלל דפליגי במעת לעת:

לחוד ודם לידה לחוד אבל אחר לידה אי חואי לא השלימה ג' עונות ומטמאה מעת לעת שאין דמיה ג' עונות שלא תראה אחר לידה כלום ודם לידה לא מפסיק לשלש עונות כדתרצינן בפ"ק דם נדה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי - מעוברת שהתחילה להפסיק וילדה צריכה להשלים

עולין לה - כלומר מצטרפים לימי מניקותה כגון היתה מניקה והתחילה לפסוק ונתעברה והשלימה

ימי עיבורה עולין לה - בפ"ק (לעיל נדה דף י:) אמרי' מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות

שתפסוק משהו - לאחר שבועים דנקבה דאי בחוך שבועים לאו הפסק היא דכיון דחוזרת ורואה

דליכא שהות - כגון שראתה ביום שמונים ואחד מיד דליכא למימר מעת לעת דאפי' הוה מאתמול דריין שעתן בראייה ראשונה:

וב"ה לשיטתן - דכל זמן שלא טבלה מטמא לח ויבש והא כיון דספרה אחר ימי לידה ודאי פסק ליכא למימר דליכא שהות דאי אפילו מפקידה לפקידה ליכא צריכא למימר דדיה שעתה: ותטמא מפקידה לפקידה - כגון אם בדקה שחרית ומצאתה טמאה תטמא טהרות של ערבית והכא

כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא והלכתא לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה לרב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא פסקה וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה בזוב CREX TWIT ואיבעית אימא בשופעת מטמא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי

המקשה נדה אמר רבא בימי נדה נדה בימי ור' יצחק אמר המקשה אינה כלום והקתני ליומא ושמואל אמר חיישינן שמא תשפה גמ' אטר כל המקשה נדה היא אמר רב נדה אומרים אין קישוי יותר משתי שבתות יהודה אומר דיה חדשה ר' יוסי ור' שמעון מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום רבי הצער ולא מן הדם - כמה היא קישויה ר' לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן בזוב דברי רבי אליעזר רבי יהושע אומר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת המקשה נדה קשתה שלשה ימים בתוך י"א כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא מוזני

כתנא דשוין - דאמר לעיל ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה ואנא אוקימנא בדאיכא שהות

ולהכי נקט יולדת נקבה דאי ילדה זכר אי אפשר לה לספור שבעה שלא תפסוק משהו אחר ימי טמא אתא ותורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה ולב"ש טהור דביומי תליא רחמנא והא שלמו להו ונפתה מעין טמא ושופעת מחוכו בתוך שבוע שלישי ומש"ה מטמא לה ויבש לב"ה דהא ממעין ספירתה דקסבר ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ושבוע שני לא פסקה וחזר הכי הואי כגון שהיחה יולדת נקבה בזוב וימי טומאת לידה שני שבועים ופסקה שבוע קמא וזו היא והא ספרה קתני - ואי לא פסק היכי ספרה. ומשני לעולם בשופעת מימי טומאה לימי טוהר וספירה ואפ"ה דיה שעתה אלמא שני מעינות הן:

כוותיה דרב לחומרא - בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים דמטמאה ולא אמרי' ממעין טהור לידה דלא הוו אלא שבעה:

בין לקולא - כגון שופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דהוה ליה רב לקולא דאמר מעין אחד הוא והתורה אעא:

מערתו ולא בעי הפסקה:

לילה ויום - דאם שפתה בחצי יום שלישי וילדה יום רביעי דשפתה מעת לעת אין זו שופי אלא

כמה הוא קישויה - דלא אתיא לידי זיבה בכל דמים שתראה: אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו:

אמר רב נדה ליומא - וה"ק המקשה ורואה דם בימי זיבה אע"ג דלא אתיא ביה לידי זיבה מיהו גמ' אטו כל המקשה גדה היא - אילו קשתה בימי זיבה מי הויא גדה והא אין גדות בימי זוב:

באותו היום אסורה לשמש אבל לערב טובלת ואינה צריכה לשמור יום כנגד יום דרחמנא טהריה

אינה כלום - ואפילו באותו היום משמשת: לדם קושי:

בימי נדה - בימים הראוים לנדות:

ולא מחמת ולד ומה ראית לטהר את הא מה אני מקיים דמה דמה מחמת עצמה כה) ואשה כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור אלא מחמת אונס כשהוא אומר (ויקרא טו, מחמת ולד אתה אומר מחמת ולד או אינו מה"מ דת"ר דמה דמה מחמת עצמה ולא כללו של דבר לאחויי מאי לאחויי דחנניא כל היום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב אומר כל שחל קישויה בשלישי שלה אפילו זו יולדת בזוב חנניא בן אחי ר' יהושע אין זו יולדת בזוב שופי סמוך ללידה הרי יולדת בזוב כללו של דבר קושי סמוך ללידה או שקשתה ושפתה וחזרה וקשתה אין זו שנים או ששפתה שנים וקשתה יום אחד זו יולדת בזוב אבל שפתה יום אחד וקשתה אחד או ששפתה וקשתה וחודה ושפתה הרי ושפתה שנים או שקשתה שנים ושפתה יום בימי זיבה טהורה ביצד קשתה יום אחד זיבה טהורה והתניא המקשה בימי נדה נדה

מכלל דזיבתה טהור ואיזו זו זו קושי בימי יב, ה) וטמאה שבועים כנדתה ולא כזיבתה אלא אמר אבוה דשמואל אמר קרא (ויקרא קושי בימי זיבה ואימא זו קושי בימי נדה יש לך ישיבה אחרת שהיא כזו ואיזו זו זו ולא מחמת ולד אמר ר"ל אמר קרא תשב בא מה אני מקיים זובה זובה מחמת עצמה מו, יט) ואשה כי תהיה זבה הרי אונס אמור ולד או אינו אלא אונס כשהוא אומר (ויקרא זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אתה אומר אונס גדול מזה אי הכי נדה נמי נימא זובה דעתיך לטהורי באונס ולטמויי בולד אין לך ואונס באשה לא אשכחן ואיבעית אימא מאי אונס בוב מהור השתא מיהא באשה קיימינן XULL אדרבה מטהר אני באונס שכן מהרה אחריו ומטמא אני באונס שאין מהרה הולד ולטמא באונס מטהר אני בולד שיש

כנדתה דמה למה לי אי לאו דמה הוה אמינא

והשתא דכתיב וממאה שבועים

ושפתה - שנים מן הצער ולא מן הדם:

ルロビ

בליל כניסת שלישי אפילו כל היום כולו בשופי ושפתה מליל ד' שעה אחת להשלמת מעת לעת כל שחל קישויה - לאו לשון התחלה הוא אלא הכי קאמר כל שקשתה בשלישי אפיל שעה אחת

אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביאה לידי זבה:

וכי יווב זוב - זוב משמע זוב מ"מ ואפי' באונס:

שיש טהרה אחריו - דם טוהר:

זובה - דם יהיה זובה ובנדה משתעי דפרשה ראשונה נאמרה בנדה ושניה בזבה כדכתיב בשניה ואונס באשה לא אשכחן - דטהור:

תשב על דמי טהרה - דהוה ליה למכתב וששים יום וששת ימים דמי טהרה: בלא עת נדתה:

ואפי' בשופי - ואפי' הפסיק שופי בין קושי ללידה נימא טהורה הואיל ודם בקושי בא:

כוותיה דרב - נדה ליומא:

עילא בר אבינא עבד עובדא כוותיה דרב כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי זיל צנעיה ואי לא ציית גרייה הוא סבר גדייה א"ל בתר דנח נפשיה דרב א"ל הדר בך דהדר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר מדליקתא א"ל אנא איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה דהוא איסי בן יהודה דהוא עליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא עליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא

TLE XO'

לדידי הוה אמר לי - דתלמידיה אנא: אסיתא - משום דשמיה הכי דריש לשמיה הכי: עיילוה בחמימי - חולי חם:

אחריהן:

רבי אליעזר היא - דאמר אונס סותר ואינו גורם: מהו שתעלה - אם ילדה בזוב ובימי לידתה לא ראתה מהו שיעלה לה לנקיים ולא תצטרך לספור --------

ש"מ - מדנקט לשון גרמא מכלל דקיימא ליה דבר הגורם סותר:

ואת פשטת מדר"א:

אלא - לא תוקי כדתרצה לטמויי במשא אלא ודאי לסתירה ובעיין לא תפשוט דאנן לרבנן בעינן

לקרבן דתנן שלישית אין בודקין אותו:

שאינו גורם - כרקי"ל ולא מחמת אונסו: לאיי - באמת אונס נמי גורם הוא לידי זוב שאם ראה שתים שלא באונס ושלישית באונס מצטרפין

עבא לסתור הכל:

קרשי מהו שתסתור בזיבה - כל מה שספרה: דבר הגורם - לידי זיבה אם ראתה שלש והאי לאו גורם הוא דלא אתיא בה לידי זיבה. ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקי"ל וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסותר וכי קא בעי

אף בשלישית בודקין אותו ברביעית אין לרבי אליעור ה"נ ת"ש רבי אליעור אומר אותו ה"נ כיון דלא גרים לא סתר אמר ליה ולרבי אליעזר דאמר אף בשלישי' בודקין שניה בודקין אותו שלישית אין בודקין אותו הוא דתנן ראה ראייה ראשונה בודקין אותו אמר ליה לאיי האי נמי גורם LOLUL א"ל אביי אונס בזיבה יוכיה שאינו גורם דבר הגורם סותר והאי לאו גורם הוא והאי נמי מטמא כימי נדה הוא או דילמא מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר ש"מ עבדו רבון פייסא בעי רבא קושי בפרחא אסא מהאי פוריא להאי פוריא אמרי צביתה ליה זוודתא נח נפשיה דשילא חזו בלא ליויל ולימא ליה לרב מילי עילואי אול שילא אמר לדביתהו צבית לי זוודתא

אמר אינה סותרת ואינה עולה רבא אמר סותרת בזיבה איבעיא להו מהו שתעלה אביי ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר אין לידה בזיבה ואי משכחת תנא דאמר סותר ההוא ת., מ אמר אביי נקטינן אין קושי סותר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר זוכו ממא שבעה מבעי ליה אלא לאו דבר מאי שבעה אילימא דמטמא שבעה האי מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד גרם לו זובו שבעה לפיכך סותר שבעה מה לרבנן מאי ת"ש דתני אבוה דרבי אבין מה XXX XL"X REWIU TTLL WX'LL KITE OIRT בודקין אותו לקרבן אמרתי ולא לסתירה אליעזר אומר בודקין אותו ברביעית אין עניא מיפה במשא ח"ש בשלישית רבי בודקין אותו מאי לאו לסתירה לא לטמויה

רחמנא בזב משום דלא מטמא באונס אבל ואביי חד בזב וחד בזבה וצריכי דאי כתב יטהר הזב מזובו נפקא מזובו ולא מנגעו מזובה ולא מנגעה האי ויקרא ט"ו:י"ג מוכי לידה תנא נגעה אטר לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מלידתה איידי דאצטריך ליה מלידתה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא עני חדא מזובה ולא מנגעה ולא תתני ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך מנא אמינא לה דתניא מזובה מזובה ולא מומאת זיבה מפסקת ביניהם XUL LUX אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך שלא תהא מפסקת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת לה דתניא (ויקרא טו, כח) ואחר תטהר אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא אמינא

מזובה - וספרה לה מזובה:

ביא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב אפתר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעור מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה לידתה מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין מנא אמינא לה דחניא כימי נדתה כך ימי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות את אמינא לה דתניא (ויקרא יב, ב) דותה תטמא כבימים אימא לא צריכא אמר אביי מנא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא

מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה - דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן בלא דם: נקיים מלידה - שלא תהא לידה ביניהם דאע"ג דלא חויא כמאן דחויא דמי דהא ימי לידה טמאין אלא בשלשה ימים כדכתיב בה ימים. בב"ק (דף כד.) מרבינן זב לימים:

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה

סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: דהא מכי הויא זבה לא חיילא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא

וכי דנין אפשר - כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה: נמנגע: אע"ג דלא גרמי סתר וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת מסתר נמי סתרה - וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי

דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות ר' אליעזר היא - במסכת מנחות בפ' התודה דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא וניא עונכא כמצמא ניוא בנלס גני לס...ל ענו היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו כל שכן דבעי נפיש חיילות מפי תנן רבי שהיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע ממאה רבי הנינא אמר טהורה א"ר הנינא להר שפתה מזה ומזה מהר רב חסדא אמר הכתוב קשתה שלשה ימים וכו' איבעיא משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר באמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא

אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק היא קשויה ר"מ אומר וכו' השתא חמשים מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי הנינא - כמה לן דאע"ג דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה רבי חנינא לא לעולם כרקתני והא קא משמע יולדת בזוב ותיובתא דר' הנינא אמר לך או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה בתרי בקושי וחד בשופי סגי אלא לאו היכי דמי אילימא כדקתני למה לי שלש ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב

רב חסדא אמר ממאה - דהא איכא שופי:

קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום

לפניו - יום אחד או שנים קודם ביאתו:

היילות:

דפסקו להו חיילות לגמרי - דהשתא ודאי קמאי לא מחמתיה אתו דאי מחמתיה אתו כל שכן דמפיש דמפיש חיילות טפי - סמוך לביאתו:

אי נמי כי קחני - שלשה בקושי וא' בשופי ובכולן ראחה למה לי כולי האי:

או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת - בשלישי מן הצער ולא מן הדם:

כבלעני - שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי:

אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל בימי נדה נדה: אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה זבה - דהיינו י"א יום שבין גדה לגדה אבל ראתה בריאה - ארבעים:

הגדה דהוה ליה יום לידה שלישי ואי הויא חזיא קודם לידה בפתיחת הקבר הרי היא זבה הואיל קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם - דאי לא אפשר הויא לה זבה כשילדה אחר שנים שלאחר

יש רואה - בלא קושי:

אמר להן - ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים כדפרשינן:

א"כ - דקחשבת שמונים של נקבה:

וחמשים שהולד מטהר - הגך חמשים של קושי לפני השמונים:

ועוד ארבעים וחמשים יום - קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנדות:

יש מקשה - שהיא רואה:

קשיא לתרוייהו - דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא:

ימי וכל ימי זוב טומאחה וגו" - ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשילהי מכילחין בשמעתא בחרייתא:

ענדה ממאה:

דכתיב בההוא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים יום אחד צריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן ולא מחמת ולד בזבה גדולה כתיב זבה גדולה - ראתה שלשה רצופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אלא

ז' ימי נדות ומטו ימי זוב טהורה: וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי בימי נדה נדה - וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא חבא להתחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים

וחמשים יום קשיא לתרוייהו מי קתני טהורה כמה הוא קשויה ר"מ אומר אפי' ארבעים זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי – תנן דרב אמר אפילו ימים הראויין להיות בהן דמה ימים רבים כתיב אבא שאול משמיה להיות בהן זבה גדולה מ"ט (ויקרא טו, כה) אייר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין בימי זיבה טהורה - לישנא אחרינא אמרי לוי מי קתני טהורה בכולן בימי נדה נדה אדא בר אהבה אלא ללוי קשיא אמר לך וחמשים יום בשלמא לרב משכחת לה כרב תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים אפי' ימים הראויין לספירת סתירת זבה

מאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד אי אפשר לפתיחת של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת אין קושי לנפלים - ת"ר יש רואה מאה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה Xall וחמשים שהולד מטהר ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ĽΠ ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא מצורה תניא היה ר"מ אומר יש מקשה בכולן קשתה בימי נדתה נדה בימי זיבתה

יבואו נשותיהן לידי חלול שבת ברביעי ותו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא הראשונים דתניא הסידים הראשונים לא היו ושבעים ושלשה הוא דאמר כחסידים למאתים ושבעים ושנים יום או למאתים ויולדת אלא למאתים ושבעים ואחד יום או איני והא אמר שמואל אין אשה מתעברת אהבה ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים ילדה אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר ושתים בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ואפילו בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת שנים בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה בלא דם ר' יהודה אומר דיה וכו' תניא רבי הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר

נדה וב' שלאחר נדה וארבעה עשר שהולד זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה ת"ר יש מקשה עשרים וחמשה יום ואין כזיבתה מכלל דזיבתה טהורה וכמה שבועים יב, ה) וממאה שבועים כנדתה כנדתה ולא שמואל מאי טעמייהו דרבנן דכתיב (ויקרא אומרים אין קושי יותר מב' שבתות אמר שנים מיעוט ימים שנים רבי יוסי ור"ש הימים ותהר חנה ותלד בן מיעוט תקופות שנאמר (שמואל א א, כ) ויהי לתקופות למקוטעים יולדת לשבעה יולדת למקוטעים אפי' למ"ד יולדת לתשעה אינה יולדת מאתן ושבעים וחד הוו NOL OL HOLN די:י"ג ויתן [ה'] לה הריון הריון בגימטריא מעמייהו דהסידים הראשונים דכתיב רות בא אימא מרביעי ואילך אמר מר זוטרא מאי

ממצר ואי אפשר שתתקשה עשרים וששה

והרי היא זבה: הרי זו יולדת בזוב - הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדינן חד יומא בתר תרין

כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך שלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאנה בדם הקושי דקסבר ר' ואפי' בסוף תשיעי ילדה - ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד

תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין:

שיפורא - שופר שתוקעין בו ב"ד בקדוש החדש:

לתקופות הימים - כתיב: [הוא] - שמואל דאמר כחסידים:

סגי:

מכלל דזיבתה טהורה - ומהכא גמרינן לעיל קושי בימי זיבה:

יש מקשה - שרואה כ"ה יום בין קושי ובין שופי:

בלא ולד - לקמן פריך משמע שאין שם ולד א"כ לאו קושי הוא ולמה לי כ"ו בתלתא לאחר הנדה

זכינהו - תשובה נצחת יכול להשיבן: אימא בימי נדה נדה - לר"א פריך כיון דאית ליה דיו לודי מיהא דבימי זיבה טהורה כקושי שלפניו כגון ראחה בקושי שבעה ימים ראשונים תהא טמאה ואם ראחה יותר יהא הדם טהור ותטבול

מעקני הולד היקל בקושי שעמו:

וליכא למימר ממה היקל מטומאת זיבה כדקאמר: דיו לבא כו' - שהרי ק"ו אינו נידון אלא מכח קושי שלפניו כדקתני ומה במקום שהחמיר בשופי

גמ' תשב - על דמי טהרה: שהיקל בקושי שלפני הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחריו דהכא הוא דאיכא למימר דיו לקושי שלאחריו להיות כקושי שלפניו שהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שעמו שעם השופי דהשתא יליף קושי שלפני כדאמרי' לעיל מקום שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שעמו שעם השופי דהשתא יליף קושי באיכא למימר דיו לקושי

ר' חייא (לעיל נדה דף כז.): שהחמיר בדם השופי - כגון שאר יולדת שרואה ג' בשופי וילדה הרי זו יולדת בזוב: דיו לבא מן הדין - כגון קושי של חוך מלאת שאתם למדין מקושי דעלמא:

מחני' המקשה תוך שמונים - שנתעברה בימי טוהר או שנשתהה ולד אחר חבירו ב' חדשים וחצי אחד נגמרה צורתו באמצע שביעי ואחד נגמרה צורתו לסוף תשיעי כמעשה דיהודה וחוקיה בני

צכן, עדו עבדל עמד לעבוע מומאת נדה ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל טמאה אמר להן דיו לבא מן הדין להיות כנדון בדם השופי אינו דין שנקל בדם הקושי בדם השופי היקל בדם הקושי מקום שהיקל אמרו לו לרבי אליעזר ומה במקום שהחמיר טהורין עד שיצא הולד ורבי אליעזר מטמא שמונים של נקבה כל דמים שהיא רואה אין קושי לנפלים – *מחני* המקשה בתוך ולד אלא נפל בתלתא נמי הויא זבה מ"ט ולד ולא תהא יולדת בזוב ובמקום שאין שתתקשה עשרים וששה יום במקום שיש לתני אלא אמר רבא הכי קאמר אי אפשר במקום שיש ולד אמר ליה רבא והא בלא ולד ולד בתלתא נמי סגי אמר רב ששת אימא יום בלא ולד ולא תהא יולדת בזוב בלא

נדה אמר רבא בהא זכינהו ר"א לרבנן לאו עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל אמר להם אפילו אתם משיבין כל היום כולו שלאחר הולד אינו דין שנקל בקושי שעמו ביקל בקושי שעמו מקום שהיקל בשופי ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד אמרו לו הרי אנו משיבין לך לשון אחר מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה דין שנקל בקושי שלאחר הולד אמר להם דיו עולד מקום שהיקל בקושי שלפני הולד אינו בשופי שלפני הולד היקל בשופי שלאחר מממא אמרו לו לר"א ומה במקום שהחמיר שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ור"א המקשה בתוך שמונים של נקבה שכל דמים

לאחר שבעה ראשונים של קושי: מתני' כל אחד עשר יום - אחר הנדות אשה עומרת בחזקת טהרה. ובגמרא מפרש למאי הלכתא:

אמריחו דמה דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ה"נ (ויקרא יב, 1) וטהרה ממקור דמיה דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה אמר קרא תשב ישיבה אחת לכולן מתני כל אחד עשר יום בחזקת טהרה

76 70

אמאי אייר מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית בימי זיבתה בחזקת טהרה קיימא X.,Ľ וסת אסורה לשמש ה"מ בימי נדתה אבל צריכא אלא לר"מ דאמר אשה שאין לה ולא בדקה טהורה רב חסדא אמר לא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בעיא בדיקה אבל בימי נדתה בעיא אתאן לימי נדה וה"ק כל י"א בחזקת טהרה ברקה מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא צריכה בדיקה והא מדקתני סיפא ישבה ולא למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה כנגד יום הרי אלו בחזקת טומאה ra, אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום הרי זו טהורה מפני שחרדה מסלקת את היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולא בדקה הרי זו טמאה ר"מ אומר אם ולא בדקה טהורה בגיע שעת וסתה ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה

שמואל לומר שאינה קובעת לה וסת בתוך לעת תיובתא רב הונא בר הייא אמר יום כנגד יום והיולדת כולן מטמאות מעת מעת לעת מיתיבי הנדה והזבה והשומרת הדמים רבא אמר לומר שאינה מטמאה וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה בדקה טמאה הא מדסיפא ר"מ רישא לאר ולא בדקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה לה וסת אבל יש לה וסת מותרת וצריכה לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א באשה שאין והכי קתני כל י"א בחוקת טהרה ושריא דבאשה שיש לה וסת עסקינן חסורי מחסרא סיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה מכלל דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה הא מדקתני

ממאה - דאורה בזמנו בא:

גמ` לומר שאינה צריכה בדיקה - שחרית וערבית ומשעברו צריכה לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל ימי הזב - ימי ספירו:

נדה דף יא.):

לימי נדה - לימים שראויין לנדה כגון אחר י"א שבין נדה לנדה:

לא נצרכא - הא דקתני כל י"א בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף פרק ראשון בגמרא:

אמאי יוציא - תשמש כל י"א:

רבא אמר - מחני' דקתני כל י"א בחזקת טהרה:

הנדה - כלומר אשה שרואה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה:

חייא בר רב הונא - פי' אמתני' מהדר:

את אמרת ניהלן - קודם חולייך:

ימי זיבתה אמר רב יוסף לא שמיע לי הא
שמעתתא א"ל אביי את אמרת ניהלן
ואהא אמרת לן היתה למודה להיות רואה
יום ט"ר (יום) ושינתה ליום כ' זה וזה
אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה
וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב יהודה
אמר שמואל ל"ש אלא ט"ר לטבילתה שהן
כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה אבל
אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב
אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב
יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו
דניחיש לה אישתיק ולא א"ל ולא מידי אמר
ליום ט"ר ושינתה ליום כ' זה וזה אסורין

לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום

כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא
לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין
מעשרין זו' מנינן א"ל רב הונא בריה
ותרתין מעשרין ותרתין מנינן נדה ופתחה
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן דכי הדרי ואתו
ותרתין נמי מעשרין זו' מנינן היי הדרי ואתו

חד יומא כי הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או

לא שנו - דליום מ"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה: מקבע לא קבעה - בתוך ימי זיבה דתבעי ג' זימני למיעקריה דבחדא זימנא הוא דעקר לה ואם

ישבה ולא בדקה טהורה: נקחני אסורה - דכי הדר אתו כ"ב לחשבון יום שהיחה ראויה לראות בו כשדילגה בה קיימא לה בימי זיבה לחשבון ראייתה כדפרישית. וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתין דאסרינן עלה מיום כ"ב מנינן כלומר לאו כ"ב לראיית דילוגה שהיה בכ"ז אלא כ"ב מיום שהיחה ראויה לראות לימודה. ומדקרי להו רב פפא ימי זיבה קסבר נדה ופתחה ימי נדותה וזובה מעשרין וז' מנינן דהיינו מיום ראיית דילוגה ומיום ראיית כ"ז עד השתא לא הוו לה י"ז דאי ליום שראויה לראות כשדילגה מנינן ימי נדות וזוב לא הוה קרי להו ימי זובה דהא חלפו להו כ"ב מההוא יומא:

פתחה - קרי השבון הגדה לימי הגדה וווב: ממאי - דהאי יום כ"ב דאסרינן ליה מנינן מיום כ"ב שהיתה ראויה לראות כשדילגה דמטי ליה

בימי זיבה לחשבון ראייה שראחה בכ"ו: האתא הוי כ"ב לראייה אבל ליום כ"ב לחשבון יום שהיתה להאות מכ"ב לכ"ב אסרינן לה הא חששא דאפי' חוזרת לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ז לראיתה דההיא לא היתה למודה לראות אלא לכ"ב לראייה ואי משום שהוא כ"ב ליום הראוי לה אין זה דרך החוזרת לוסתה לקצר ימי טהרתה ולמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי חשבון של תחלה אלא חוזרת וקובעת כ"כ ליום ימי חדתה הלמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי חשבון של תחלה אלא חוזרת וקובעה כ"ב ליום

בריקמיה נקטה - מעכשיו היא חוזרת למנות כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ז' שהטילה ומטלת יום שמיני:

אמרוה - להא דרבי יוחנן:

דאקדים וחזאי בכ"ה דמים יתירי איתוספו בה:

ימי נדה אלמא לפי חשבון הראוי מניגן: א"ל לא אלא הכי א"ר יוחגן כגון דחזיא - חרי זימני בריש ירחא ופעם שלישית בכ"ה ורביעית בר"ח דה"ל הך ראייתה בתרייתא שהיא שלישית לראייה של ר"ח בתוך ימי נדותה ממש שהיא נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי להו תוך ימי נדותה דהא נדה היא. וטעמא מאי הוי קביעות הא אורחה בהכי שנפתח מעיינה משום דאמר הך ראייה דראש חדש ראיית וסתה היא והיום זמנה והאי

א"ל רב פפא אלא הא דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי נדותה - בימים שהיא נדה כדבעינן לפרושי מילתא דרבי יוחנן דחואי ריש ירחא וה' בירחא וריש ירחא וה' בירחא והשתא חואי בה' בירחא דהוו להו ג' זימני בה' בירחא ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש. לריש לקיש לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה' בירחא הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הויא מריש ירחא ופעם ג' הוה ימי נדה לפי חשבון הראוי שהיתה ראויה לראות ריש ירחא ומדקרי לפעם ג' תוך

ברמעיקרא נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל אשה קובעת לה וסת בתוך ימי ניותה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן אמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ה"ד לאו כגון דחזאי ריש ירחא וחמשא בירחא וריש ירחא וחמשא בירחא והשתא חזאי בחמשא בירחא ובריש ירחא לא חזאי

בדרן עלך בנות כותים

דרב יהושע

אלמא מריש ירחא מנינא א"ל לא הכי אלמא מריש ירחא מנינא א"ל לא הכי ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן דמי יתירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרוה כרב הונא בריה

חידושי רמב"ן על נדה

GLY X MAN' XIAL

76 5

היינו לשון דיין. אלא כיון שהיה בדין להחמיר ואין מחמירין דוכתין בלשון דיין אם יכולין להקל יותר למ"ל דיין שעתן, אבל לא דייקינן בשום כאן סד"א תיבעי סייג כדברי הלל וחכמים סד"א תיבעי הגשת מנחה גופה קמ"ל אף והוינן בה מאי ודיו ואמר רב אשי אצטריך דרומית מערבית כנגד חודה של קרן ודיו בפ' היה מביא (דף יד ע"ב) מגישה בקרן אין בו מאי דיו קשיא. ובמסכת סומה אין בחומשו היינו דקתני דיו אלא למ"ד מל מעות הראשונות ואתמר עליה אא"ב נג ע"ב) דיו שיאמר הוא וחומשו מחולל מחמירין עליו כאותה שאמרו בפ' הזהב (דף בכך. ואע"פ שיש עדיין להחמיר יותר אין **שעתן.** פי' לשון דיין בכל מקום לומר דיין מתניתין שמאי אומר כל הנשים דיין

וי"מ דיין שתחמיר עליהם לטמאן שעתן למפרע (מהו) [מיהא] שיעור וסח שהכל מודים שטמאה ואף לשרוף כדלקמן (דף יב, א) ואינו נכון. **הלל אומר מפקידה לפקידה**

לפקידה חוששין להם דמפקידה לפקידה חששא דרבנן היא וספק טומאה גזרו עליו הששיא דרבנן היא וספק טומאה גזרו עליו לתלות בתרומה וקדשים כדאיתא בגמרא היחיד אבל ברשות הרבים טהור דלא גזרו אלא דלהוי כספק טומאה דברשות היחיד אבל ברשות הרבים טהור דלא גזרו אלא דלהוי כספק טומאה דברשות היחיד ובדבר שאין בו דעת לישאל ואפילו ברה"י ספקו טהור וברה"י ודבר שיש בו דעת לישאל נמי לא גזרו אלא לחלות אבל לא לישאל נמי לא גזרו אלא לחלות אבל לא טומאה ודאי דחששא בעלמא הוא ולחומרא

וי"מ דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברה"י בין ברה"ר גזרו לתלות בתרומה וקדשים וכן אמרו בירוש' דמעת לעת שבנדה נוהג בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים והיינו נמי דאקשינן הכא בשמעתין להלל קשיא טומאה ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין הלא אקשינן נמי ברשות הרבים טהור. ואלו הכא קתני בין ברה"י בין ברה"ר טמא

כטעמא דמפרש בגמרא.

דרך טומאה דסוטה. דטומאת סוטה מכאן ולהבא היא הילכך השוו רשויות לחלות ולא לשרוף. ואין זה מחוור כלל. גמרא מאי מעמא דשמאי. פרושי קא מפרש מתניתין ואזיל דאלו טעמיה דשמאי דכולי עלמא אית להו אלא שהחמירו לחלות בתרומה וקדשים כדפרישית, ואוקים משום דהעמד אשה על חזקתה ובחזקת טהורה עומדת שהרי טבלה לנדתה ובדוקה היא משעה שפסקה לנדתה הראשון.

לחרומה וקדשים היכא דלית ליה ריעותא לתרומה וקדשים היכא דלית ליה ריעותא מגופיה הך אשה כיון דמגופה קא חזיא לא אמרי' איקמה אחזקה אלא חיישינן הילכך בחולין אף על גב דאיכא למיחש במילתא כיון דלא מכרעא מילתא דטומאה מוקמינן מהרות אחזקתייהו ג) ד"א מאפישי טומאה לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו לא מפשינן וגבי תרומה וקדשים עבד בהו רבנן מעלה וכיון דליכא חזקה גמורה תולין. ספק טומאה ומסוטה גמרינן מה התם מכאן ולהבא ולא למפרע אף כל ספק טומאה לא מטמינן למפרע אלא משום מעלה דקדשים דתולין וברשות הרבים טהור

> לגמרי דגמרינן מסוטה בק"ו. ואקשינן מ"ש ממקוה לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא טומאת ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין וכו'. פי' וכיון דחולין אלמא ספיקא בעלמא הוא וה"ה דקשיא ברשות הרבים ודבר שאין בו דעת לישאל נמי אלא הדא מספיקא נקט משום דחניא לקמן בהדיא וזה וזה תולין.

> שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא (טהורות) [טמאות] לדברי הכל. ואע"פ קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונוי הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא דהא כיון דספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא מציאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה ליה מחזקתיה אף על פי שנמצא מת בשעת חי אלמא דבכה"ג בחזקת חי הוא לא מפקינן בתוספתא ומודים הכמים לר"מ כשראוהו ארם זה אינו עומר בחזקת חי תרע דתניא כל שהפסיקה ומהרה בחוקתה זו היא אבל ואף על גב דשכיחי בה דמים מכל מקום דבחוקת טהרה עומדת שהרי בדוקה היא נמי הרי דם לפניך. לא קשיא דשאני אשה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן בא' בלילה וכו' שחכמים מטמאים טומאה ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דתנן לקמן נגע

הוה הוא אלא משום חזקה ראשונה היא דליתא בקופה וכדבעינא למימר קמן. מ"ש ממקוה לשמאי קשיא למפרע ולהלל קשיא מומאת ודאי דאלו מעת לעת שבנדה תולין וכו". פי' וכיון דתולין אלמא ספיקא בעלמא הוא וה"ה דקשיא ברשות הרבים ודבר שאין בו דעת לישאל נמי אלא חדא מספיקא נקט משום דתניא לקמן בהדיא וזה וזה תולין.

הוה הוא אלא משום חזקה ראשונה היא דליתא בקופה וכדבעינא למימר קמן.

שהוא דומה לאשה בזה דספק הוה ספק לא (טהורות) [טמאות] לדברי הכל. ואע"פ קופה באותה זוית עצמה טהרות הראשונו" הוה תולין להקל. ולאו מילתא היא דהא כיון דספק ביאה הוא ספק הוה ספק לא מאיאתן ובמקום מציאתן אבל א"ל גבי אשה ליה מחזקתיה אף על פי שנמצא מת בשעת חי אלמא דבכה"ג בחזקת חי הוא לא מפקינן בתוספתא ומודים חכמים לר"מ כשראוהו ארם זה אינו עומד בחזקת חי תדע דתניא כל שהפסיקה ומהרה בחזקתה זו היא אבל ואף על גב דשכיחי בה דמים מכל מקום דבחוקת טהרה עומדת שהרי בדוקה היא נמי הרי דם לפניך. לא קשיא דשאני אשה ודאי שכל הטומאות כשעת מציאתן וכאן בא' בלילה וכו' שחכמים מטמאים טומאה ואי קשיא לך מ"ש אשה מהא דתנן לקמן נגע

٢ يا ٢

רשניהם לא למדו אלא מסוטה. פי' רבינו תם ז''ל לא למדוה אלא ממה שהן מחלקין בין זו לסוטה דלחנא קמא החם ברשות היחיד ובשיש בו דעת לישאול והכא אפילו ברשות הרבים דאיכא תרתי לריעותא כודאי מומאה הוא ולר"ש התם איכא רגלים הכא ליכא רגלים ואפילו ברשות היחיד תולין ליכא רגלים ואפילו ברשות היחיד תולין מלומר רבנן מחלקים להחמיר ור"ש להקל אבל למגמר מסוטה ממש ליכא דגמר דהא לא דמו ויפה פירש.

משום רגלים לדבר הוא כל ספק טומאה ברשות היחיד דטמא נימא שאני סוטה דאיכא רגלים לדבר ובחוס' אמרו דלר"ש כל ספק טומאה ברשות היחיד ספיקא משוי ליה ותולין, ואינו כלום דאטו נימא כולי תנויין דלא כר"ש בכל מקום ספק טומאה ברשות היחיד ספיקו טמא לגמרי קאמרינן, ושמא יש לומר דלר"ש כל שקדמה בדיקה לספק טהור דאמרינן בדיקה ראשונה מהניא עד שעת מציאה דספק. אבל ספקות דעלמא ספק נגע ספק לא נגע ספק הוה ספק לא הוה ספיקו טמא ולישנא דגמרא דקאמר רגלים לדבר לומר דאף על גב דאשה כמי שקדם

הרגשי שמש הוא כדאיתמר נמי התם. נמי נימא הא דלא ארגישה מאתמול כסבורה עד הוא וכפירש"י דא"כ אם שמשה מאחמול בבדיקה אירע לה אורח וכסבורה הרגשת עכשיו. ואם תאמר נחלה להקל ונאמר היאך תאמר מרגשת היתה והלא לא הרגישה בואיל אם בדקה עצמה עכשיו ומצאה טמא הקשו בתוספות רבותינו הצרפתים ז"ל טעמיה דשמאי הואיל ומרגשת בעצמה. ולטמויי מידי מספיקא. ואב"א היינו הרבים דינא הוא וגמרינן מיניה דלא אורועי בתחלת טומאה וגזרת הכתוב הוא רשות דסבירא ליה דרשות היחיד גמרינן מסוטה היחיד דסוף טומאה מתחלת טומאה משום סוף טומאה מתחלת טומאה ולא גמר רשות לדבר. והא דאמרינן בטעמיה דר"ש **דגמר** שקדם בדיקה אין מטמאין אלא ברגלים הכתוב וכל שכן בשאר ספיקות אבל במקום בהן אפילו הכי משום רגלים לדבר טמאה שמאמינן אותה בטבילה לנדתה וכן כיוצא טהורה אני והיה לנו להאמין אותה כמו לה בדיק' היא שאין אשה מזנה והיא אומרת

פעמים מרגש' לא חיישינן למיעוטא ולא

והם פי' דטעמא דשמאי משום דכיון דרוב

לעיל, וכן הא דאמרינן נימא תנן כתמים דלא לפניך עבוד רבנן מעלה בקדשים כדפרישית טעמיה משום דגריעי חזקה דאשה וכיון דדם בני לישני בטעמא דשמאי נינהו אבל הלל לא אשכחן במעת לעת אלא תולין, אלא ברשות הרבים וכן ללישנא בתרא במוך ואנן אף הלל מודה בשומה דשורפין ואפילו היא בעלמא ולפיכך אמר תולין דאם כן דהלל משום דהרגשת מי רגלים חששא סמכינן בדהלל דהא ליכא למימר דטעמא בתרומה וקדשים ואטעמא דלישנא קמא מודה להלל דהוא בר פלוגתיה והיינו לתלות שוטה מודה שמאי בשוטה. פירש למאן לחלות כדפרישי' ללישנא קמא. **והאיכא** ביא אלא העמד האשה על ספיק' ודינה לדבריו. והלל אומר הרגשת מי רגלים לכך לא חשש שמאי כלל ולא עשה סיג מרגשת לומר דהואיל ואשה מרגשת בעצמה שמאי מודה בהן ופי' טעמא דשמאי באשה להן לפי שאין בהם הרגשה לעולם לפיכך במוך כיון דלעולם כך דינן של אלו לחוש לאסור מעת לעת ומיהו שוטה ומשמשת משום דבר שאין דרכו בכך לא החמירו אתא שוכבת במטה ולא נתהפכה מא"ל אלא דאמרי' משום דאם איתא דהוה דם מעיקרא גזרו חכמים מחמתן כלל דהא ללישנ' בתרא

שאם נגע בה אדם תולין בו דהא יש בו כשאין בו דעת לישאל ואומרים שיש לומר דעת לישאל היא ואין במעת לעת טומאה בשוטה. הוקשה בתוספות דבר שאין בו אפילו לחולין. הא דאמרינן **מודה שמאי** החמירו בקדשים לתלות והחמירו בכתמים וכל ספק למפרע טהור מן התורה ומדבריהם הרגשת מי רגלים הוא. והוה ליה ספיקא ואפילו לתלות אין תולין, ומר סבר אימר בלחוד פליגי מר סבר אשה מרגשת לעצמה לפרושי דבין שמאי ובין להלל בהאי טעמא ספק טומאה למפרע טהור מסוטה איכא מתמא דפרישית ולמה שפירש לעיל דכל מומאה ודאי דחבית ומקוה ומבוי משום האי עולות כשאר נשים להלל ולא קשיא להו וכן שוטה ומשמשת במוך לשמאי אינן אלא ודאי במקום דאיכא חדא ריעותא תולין. נותן כיון דאיכא תרתי לריעותא טומאה להלל בטומאת ודאי לא קושיא היא שהדין קירושי' לשמאי ליכא לאקשויי למפרע אבל ליכא למירמי חבית ומקוה ומבוי הכי נמי קמא דגמרא והא דאמרינן נמי להך לישנא הוא דמטהר מעת לעת בחולין להלל כלישנא ומעת לעת דוקא לקדשים אלא חזקה באשה כהלל נמי הוו דהא כתמים לבעלה ולחולין כשמאי, אי הוו להו כתמים כמעת לעת דלא

דעח לישאל בנוגע אעפ"י שאין דעח לישאל ללשונות הללו. וא"ל אה"נ אלא האי טעמא

בטומאת'.

ללישנא קמא כולן לשמאי דיין שעתן ולא איכא למידק והאיכא שוטה ומשמשת במוך מאי איכא בין הנך לישנא להנך לישני. במתניתין אלא כל אשה שמשמשת במוך. נשים ולא דוקא דהא ארבע נשים דיין שעתן משמשת במוך מא"ל. פירש"י ז"ל ג" אפילו בלמפרע כרבון מאי טעמא וכו'. ארגישה ומפרקינן מודה שמאי בכתמים בכתמי' לגמרי דלא מגופה הוא הואיל ולא מחמירין עליה אפילו בדרבנן טהורה היא להבא ולשמאי דאמר אשה מרגש' ולא היא דלא אשכחן תנא דמטהר בכתמים מראיתה אלא פירכא משום מכאן ולהבא מממא למפרע כלל שלא יהא כתמה חמור אלעזר דאמר בסוף בא סימן דכתם אינו פירכא משום למפרע דהאיכא ר"ש בן דקי"ל דמטמא' למפרע וכו' ולאו דוקא **דלא כשמאי.** פירש"י ז"ל האיכא כתמים בו. והאיכא כתמים לימא תון כתמים הממאות כשיש בענין דעת לישאל וכשאין ואנן שומה סתם פרכינן לעשותה כשאר נגעה אם לאו ואין לה הרגש' בראית דמים עי"ל דאיכא שוטה שיודעת לישאל אם

עדיפא ליה.

וקפיד עלייהו. דאמר התם טהורות שאני פירי דלא שרקי שהיא כמי שיש לה אוגנים. ואפילו לחזקיה ממאות ודאי דין הוא לתלות באשה מפני שולים אלא ה"ק ליה כיון דכשיש לה שולי" להלל גופיה זו יש לה שולים וזו אין לה שמעתין לקמן ואלו מעל"ע תולין. א"ל טומאה ודאי דקתני טמאות וכדמוכהא נמי להלל גופיה קשיא טומאה ודאי דאלו קופה שנשתמשו בה טהרות וכוי. איכא למידק דשמאי מודה במוך. אי אתה מודה בקופה קמא ופריק משום דאיכא מוך שהדין נותן בעני באי לישנא בתרא מיים לא אמר לישנא ולהני לישנא ליכא למירמי ותו בעי ומאן למירמי ללישנא קמא חבית מקוה ומבוי ואפילו שוטה ומוך ופריק משום דאיכא במחני' כפשמא כל הנשים כולן דיין שעתן בתראי ולא תפסינן לישנא קמא דאתא להנך לישני כדאמר מ"ט משנינן הני לישני נאפשר לפרש מאי איכא בין האי לישנא

בלל להשוות אשה לשאינה בדוקה ולשאילה שאינה בדוקה א"נ שהיא מכוסה שלא בא וכן אטה מפרש ללשון שאמרו בקופה

מכוסה אלא שמאחר שבאלו טמאות ודאי

באשה היה לנו לחלות מפני שהיא דומה

במקצת לשאינה בדוקה ואינה מכוסה משום

דשכיחי בה דמים.

717 7

על גבי מדף. ובפ"ק דשחיטת חולין נמי למיתלי בתרתי לריעותא באדם טמא ונפלה ממא נכנס לשם ונטלו וכ"ש הכא דאיכא בזויות אחרת הבית טמא שאני אומר אדם שאבד בבית או שהניחו בזויות זו ונמצא לאדם ממא כדאמרינן בפסחים פ"ק קרדום לשם ונטלה. איכא למידק וליחוש נמי TWAYAYI. WHIT HIGH HIE URIT ICIO דלא מודו בטומאה ודאי וה"נ מוכחא רישא אוקמה אחזקיה ואפי' לתלות ב) וכ"ש והלל לכולהו לישני דאי לא א) אמרינן אלא ודאי בקופה שאינה בדוקה מודו שמאי אחרת ובקופה לא שכיחי ביה שרצים כלל למפרע כלל ל"ש אותה זויות ול"ש זויות לריעותא הא לאו הכי לא מטמינן ביה ושרצים דאתו ליה מעלמא דה"ל כתרתי במבוי אלא משום דאיכא שרצים דיליה חי ועד כאן נמי לא מטמינן בשרץ שנמצא בתוספתא ומודים חכמים לר"מ בשראוהו נמצא אינן טמאות דה"ל כאותה שאמרו לריעותא אבל בבדוקה אע"פ שבזויות קופה בדוקה מודו ובזויות קופה דאיכא תרתי בזויות דקופה. ה"פ: לעולם בשאינה והא דאמרינן ואב"א כי מודו שמאי והלל

אמרינן צלוחי' שהניחה מגולה ובא ומצאה מכוסה טמאה שאני אומר אדם טמא נכנס לשם וכסה. ויש מחרצים דכיון דאיכא טומאת מדף מלמעלה נראין הדברים שאין אדם נוטלה מלמעלה והניחה למטה אלא כדי שלא תפול

מלמעלה והניחה למטה אלא כדי שלא חפול וחטמא עשה כן ואלמלא שהוא טהור איך הוא מטמא בידים, ואין זה לשון מחוור.
אבל ר"ת ז"ל פירש בספר הישר דהחם כלים נינהו וספק כלים הנמצאים טמאים כדאמרינן בפ"ק דשבת על ששה ספקות עורפין את החרומה על ספק כלים הנמצאים לגבי שויבון לרובא דעלמא טמאים לגבי כלים הנמצאים אבל ספק אוכלים לא השיב אלמא לא גזרו בהו והוו להו קא חשיב אלמא לא גזרו בהו והוו להו למיחש גבי מדף אלא לאדם טהור ולנפילה למיחש גבי מדף אלא לאדם טהור ולנפילה לישאל וספק טומאה בדבר שאין בו דעת

ואיני יודע למה גזרו על כלים ולא גזרו על אוכלים הנמצאים שאם נאמר מפני שחששו לפסידתן מפני שאין להם טהרה במקוה אף כלי חרס כגון צלוחית דחולין אין להם טהרה

במקוה, ושמא שכלים נמצאים בדרך נפילה ובכל מקום ואין אוכלים נמצאים בדרכים לפי שהן נמאסין מ"ה גזרו על הכלים הנופלים אפילו בבית כל שלא ידענו דרך הנחתו וטימאוה אבל אוכלין שאין מצויין אלא בבית ורוב מציאה דבית דרך הנחה היא ובטהורין הוי לא גזרו עליהם שאלו פירות הנמצאין בשוק דרך נפילה לא הוצרכו לגזור עליהן דרובן נפסלין הן מתורת אוכלים.

112 11

מתוך שמהומה לביתה אין מכניסתי לחורין ולסדקין. מכאן למד הראב"ר ז"ל שכל לבעלה אינו צריך בדיקת חורין וסדקין שהרי בדיקה זו אינה מועילה לטהרות מפני שאין בה בדיקת חורין וסדקין ואע"פ כן מועלת לגבי בעלה. ועוד הביא ראיה ממה שאמרו ג) דחביעה הרי היא כבדיקה לגבי בעלה.

רש"י ז"ל דכל בדיקה היינו לחורין וסדקין ותחפנו שכבת זרע וכו' וכן נראה מדברי שאמרו בסמוך ניחוש שמא תראה טפת דם ולא הכניסתן לחורין ולסדקין והוא כעין מה חוששין לטהרות שמא לא עשתה כהוגן שלא הוצרכה אלא מתוך שמהומה לביתה מעלות ומה שאמר כאן אינה מכניסתו לא מעולה ועוד שיש להחמיר אפילו בבדיקת להן מחמת הבעל עצמו צריכה להיות בדיקה עליה בטהרות אבל בדיקה מעולה הצריכה בדיקה זו אף לבעלה מתוך חומר שהחמרת כגון זו שאשה העסוקה במהרות הצריכו ולא הקלו לגבי בעל אלא בבדיקת המעלות השבעה בעינן בדיקה מעולה כשל טהרות דבריקת זבה בין ביום ההפסקה בין בבדיקת וצוא ז"ל כתב שיש מי שחולק ואמר

לא ימעט דליחוש שמא תחפנו שכבת זרע הפסד מהרות הקל. אבל על יד פקידה אנ"פ שהחששא שלו יותר קרובה מפני מג זה לא תמעט אלא על יד מעל"ע לומר עם סלוק ידיה ראתה. ופריק סד"א ביניהם מועט אין לחוש כ"כ בשעת פקידה ראשונה ולרביעית שמשה דכיון שהזמן יד הפקידה אם ברקה עצמה היום בשעה לא בדקה מאחמול כ"ש שדינו למעט על וכיון שעד זה ממעט על יד מעת לעת אם מעת לעת שכבר מיעט מעל"ע ע"י הפקידה חכמים לעולם מפקידה לפקידה זמנה מועט מפקידה לפקידה מיבעיא. פי' לדברי יקל בכך. **השתא מעת לעת ממעטה** לקולא כדברי הראב"ד ז"ל ובעל נפש לא שבעה טהורה לקמן בפרק בתרא הילכך לא בדקה כלל אלא בשעת ההפסקה ובסוף בחזקתה בבדיקה כל דהו סגיא דהא אפילו בדיקת השבעה כיון שכבר פסקה להעמידה מעולה שאין אחריה עליו ספק, אבל אותה מחוקה לחוקה צריכה להיות בדיקה שהיא מעלה אותה מטומאה לטהרה ומוציא ולפי הסברא יש להכריע שבדיקת ההפסקה כשילהי פירקין.

אלא ודאי מחני' מסייעי ליה לזעירי. גזרו בהו רבנן הני דאין הפסד להן מיבעיא דהפסידן מרובה דלית להו טהרה במקוה ומשקין מטמי' ולא אדם וכלי דהשתא הני הוא דקתני, ועוד דהא לא ס"ד דאוכלין מטה למה לי ש"מ לרבותא לדין משכב נדה ליתני היתה עסוקה במהרות ונוגעות בכלים אוכלין ומשקיל בלחוד הוא דמטמא, א"כ אדם וכלים נמי מיטמו במעת לעת ולא תימא לי למיחנא מטה. וכ"ה הא קמ"ל דאפילו ממאה כדין מגעה פשיטא היינו טהרות למה אמטו דיה שעת' טהורה לגמרי הא מעת לעת וציינו מסייעי ליה לועירי דאי ס"ד טעמא כדין משכב הנדה לטמא אדם ולטמא בגדים מיטמיא. פי' מיטמיא לעשות אב הטומאה לא מיטמיא הא מעת לעת מטה נמי קמ"ל. שעמא אמטר דדיה שעתה דמטה

ופי' לטמא אדם לטמא בגדים היינו בגדים שהוא לבוש או שהוא תפוס בהן בשעה לעשות שאר כלים כבגדים ת"ל טמא יכול יטמא אדם וכלי חרס ת"ל בגד בגד הוא ממעטינן כלי חרס ומרבינן שאר כלים כבגדים ש"מ דאפילו מה שאינו לבוש בהן

הוא מטמא.

ספיקו מהור וכמו שפירשתי במשנה. בדבר שיש בו דעת לשאין בו דעת דלעולם טומאה שאלו ברשות הרבים אינו חלוק בין בלחוד הוא דגזור רבנן במעת לעת בספק מדקא מקשינן הכי אלמא ברשות היחיד דבר שאין בו דעת לישאל הוא. פירש דוקא בחבורין כדפרישית. מכדי האי מטה ואין בגדים הנוגעין בזב מטמאין וכל זה מבאדם שהאדם הנוגע בזב מטמא בגדים מטמאי בזב חומר באדם מבגדים ובגדים שאני וחנן באהלות פרק קמא אדם ובגדים באמרינן בפרק קמא דבתרא טומאה בחבורן בבגדים ואפילו לבשן אינן מטמאן והיינו אבל לאחר שפירש מן הטומאה אם יגע לטומאה דדומיא דבגדים ריבה אותן הכתוב ומיהו דוקא שהוא נוגע בהן בשעת נגיעתו

ולפיכך הקשו חכמי הצרפתים היכי תרגימנא בשחברותיה נושאו' אותה אם כן הויין לה אינהו תרתי ואיהי חדא הא תלתא ה"ל רשות הרבים וספיקו טהור דהכי אמרינן בגמרא בריש פרק שני נזירים.

ריש מי שתירץ אין רשות הרבים אלא בשלשה אנשים אבל נשים אפילו מאה נמי כאחד דמיין ורשות היחיד הוא מאי טעמא

דגמרינן מסוטה מה סוטה אין סתירחה אלא באיש אחד אבל ב' אנשים והיא לא סתירה היא שהרי אשה אחת מתייחדת עם ב' אנשים א) אף רשות היחיד בלא שלשה אנשים אבל נשים אפילו עשר נשים אין אדם מתיחד הילכך הויא לה סתירה ורשות היחיד היא, וזה אינו כלום.

ספק אחד. ברה"ר ספקו טהור אפילו הטלית שאין אלא ספיקו' וספק ספקו' ברה"י ספקו ממא אבל בשתיהן שהרי שנינו כל שאתה יכול לרבות ספיקא חד. ומסקנא ברה"י ספיקו טמא שהן שתי ספיקות בין בטלית שאינן אלא לא בזה ולא בזה ספיקו טהור בין בטהרות ווגע בטהרות ונטמאו או ספק לא וגע הטלית הטומאות ספק נגע טליתו בטמאות ונטמא לממא בגדים כגון משכב ומושב ושאר אבות וטליתו טהורים וטמאות בצדן שראויין למעלה מראשו. יש מפרשים כגון שהוא וטהרות וטמאות בצדו טהרות וטמאות היא כגוף השרץ. **היה מתעטף בטליתו** מטמאה אינה נחשבת בכלל המנין אלא הרי היא טמאה ודאי ואין הספק בה אלא שהיא במטה וחלקה רשות לעצמה ולי נראה שזו ואחרים העמידוה לזו כשהיא ישנה בכילה

ואחרים פירשו דאו או קחני היה הוא טהור וממאות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה הוא טמא וטהרות בצדו ולמעלה מראשו או שהיה וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקחני ואם א"א וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקחני ואם א"א וכך פי' רש"י ז"ל. והא דקחני ואם א"א לו אלא א"כ נגע טמא. לאו דוקא א"א היה לאו דוקא א"א וא"ל רשב"ג אומרים לו שנה ה"ל הציך אמר רשב"ג אומרים לו שנה ה"ל רבנן לקמן במכילתין דכי אמרי רבנן אין אמרינן לקמן במכילתין דכי אמרי רבנן אין אנין בטהרות לחומרא אבל לקולא שונין המהיה רשב"ג אסיפא פליג דה"ל רבנן אין אלא ודאי רשב"ג אסיפא פליג דה"ל רבנן אין אלא ודאי רשב"ג אסיפא פליג דה"ל רבנן אלא אלא שהדבר קרוב הרבה ליגע ורחוק אלא ליגע ובכינצא בזה א"א דלאו דוקא

ומה שכחב רש": ז"ל אין שונין חוששין שמא עכשו נגע ובתחלה לא או חלוף לאו דוקא דא"כ אפילו לחומר' אלא חוששין שמא עכשיו לא נגע ובתחלה נגע ולא חלוף. הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין הקשו בתוספות ונימא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מהיכא מייתית ליה מכלי חרס מה כלי חרס אינו מטמא אדם לטמא בגדים אף משכב ומושב לא יטמא אדם לטמא בגדים. ולאו קושיא היא דאנן הכי קאמרינן

לגמרי בפרק כיצד העדים.

ומה כלי חרס שטומאתו מועט' שהוא ניצל באה' המת גזרו על מעת לעת שלו כנד' עצמה משכבות ומושבות שטומאתן מרובה לכ"ש שנעשו מעת לעת שבנדה.

ועוד הקשו דנימא פכים קטנים יוכיח שטמאים במת זאין מטמאים במעל"ע שטמאים במת זאין מטמאים במעל"ע בדודה כדאמרינן בבבא קמא ופירש רש"י ז"ל שהוא של חרס זאי אפשר ליגע בחוכן ואעפ"י שאפשר בהיסט להכי אפקיה רחמנא להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להיסט בלשון נגיעה לומר שכל שאי אפשר להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, גם זו להטמאות בנגיעה אינו מטמא בהיסט, גם זו בנדה עצמה תאמר במשכבו' ומושבות דכיון אינה קושיא דמה לפכין קטנים שהן טהורין בנדה עצמה תאמר במשכבו' ומושבות דכיון דאשכח' בכלי חרס מוקף צמיד פתיל כ"ש שאינן ראויין לישיבה וטהורין במדרס הזב אבל מן ההיסט אין לך ניצל מהן ולא ממגע אבל מן ההיסט אין לך ניצל מהן ולא ממגע

תוך כגון בשערו רוקו ומשקה הזב והזבה.

ا تاك

הא דאקשינן א"ה ליהנייה גבי מעלות.

ומפרקינן כי קחני היכא דאית ליה דררא

דטומאה היכא דלית ליה דררא דטומאה לא

קחני. קשיא עלה והא קחני החם דלית בה

דררא דטומאה כדאמר החם בגמרא פרק

הומר בקודש (דף כ"א ע"ב) חמש קמייתא

דאית להו דררא דטומאה דאורייתא גורו

בהו רבנן בין לקדש בין לחולין שנעשו

על טהרות קודש חמש בחרייתא דלית בהו

דררא דטומאה מדאורייתא לקדש גורו בהו

דררא דטומאה מדאורייתא לקדש גורו בהו

גורו בהו רבנן.

וי"ל דהתם דאורייתא לית להו אבל דררא דטומאה דרבנן אית להו הכא אפילו דררא דעלמא מדרבנן ליכא דכל שהוא חששא בעלמא למפרע לאו דררא היא כלל אלא כענין קנסא משום דלא בדקה הפסידוה

TILL.

וי"מ דהכא הכי פרכינן ליחנייה גבי מעלות קמייתא דאינון בין לקדש בין לחולין שנעשו על טהרת הקדש דאלו בהדי בתריית' כיון דליחנהו אלא לקדש לא מצי למיחנייה דהא מעת לעת שבנדה לחולין שנעשו על טהרת

> הקדש נמי איתא כדאמר בשילהי שמעתין ולהכי מפרקינן כי קתני בהנהו היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל היכא דלי ליה דררא דטומאה ואפ"ה החמירו בהו לא קתני. הלשון משובש הוא לדעתי דההוא דאמרינן בשלהי שמעתין לחולין שנעשו על טהרת

> ומוצאי י"ט שצריך לומר הבדלה בחונן מתפלל אדם הביננו חוץ ממוצאי שבתות ברכות (דף כ"ט) דאמרינן כל השנה כולה וניכללה מכלל כדמקשינן בגמרא במסכת הבדלה בהונן הדעת. איכא דמקשו עלה בן גמליאל מתפלל י"ח מפני שצריך לומר קרשי מזבח גמורין. הא ד**אמר רבי הנינא** שהיו מתנסכין ממש על גבי מזבח היינו כיון שהיו עושין על טהרת הקרש על מנת במעל"ע שבנדה לכך צריך לשנוי כדעולא לחולין שנעשו על טהרת קודש לא גזרו ממש אלא ודאי צ"ל להאי לישנא דאף איכא אוכלין חוליהן בטהרת הקדש בימיו לא הוו צריכין בדר' לתרוצא כדעולא דהא על על טהרת הקדש קאמרינן דאי לת"ה לקדש ולא לתרומה ולא לחולין שנעשו לא לתרומה איתמר אבל השתא להאי לישנא בקדש לתרוצא לברייתא דקתני לקדש אבל בשלהי שמעתין לחולין שנעשו על טהרת והלשון משובש הוא לדעתי דההוא דאמרינן

הדעת והוינן בה וניכללה מכלל ואסיקנא בקשיא והכא נמי תיקשי וניכללה מכלל.

בפלוגתא בפ' עגלה ערופה. יאשיה אשר לא יעבד בו לשעבר ואיתא וכן הא דאמר נ"מ לנחל איתן סבר לה כר" מאתים ומחלוקת היא ביבמות ובכתובות. קסבר מוכת עץ מותרת לכהן גדול וכתובתה נטלו בתוליה בין בעץ בין באדם. א"נ כל זמן שלא נבעלה לאו דוקא אלא שלא עץ מילתא דתלי במעשה הוא והאי דקתני נפקא מינה לכתובה ולא לכהן תניא ומוכת באי תנא בוגרת מותרת לכהן גדול א"נ **דתלי במעשה.** פירש אליבא דר"ש קסבר רב ששת בריה דרב אידי בי קתני מידי למימר ולטעמיך ולא אמר. הא דאמר תיקשי לך אלא איכא כמה דוכתי דיכול ואפשר הוה התם למימר ולטעמי' הא דתניא לגמרא ומיהו לא מידחי מימרא בקשיא אתי למיטעא. עוד י"ל התם והכא קשיא ליה מפני הטורה אי אתי למיכלל ביה מידי במוצאי יום כפורים בלבד הוא דמתפלל דבעי אבל הכא כיון דלא רגיל בהביננו אלא מעפלל הביננו מפקע פקיע ליה למכלל כמה ומתרצין התם כיון דאמר כל השנה כולה

בסמוך.

TF U

להקשות והלא כל מדות חכמים כך הם במ' סאה הוא טובל בחסר קרטוב אינו יכול לטבול אף כאן מכיון שנתנו שיעור לדבר בהכרת העובר ראתה ולא הוכר פשיטא שמטמאה מעת לעת אע"פ שאח"כ הוכר

ויש לפרש ראתה ואח"כ הוכר עוברה בו ביום ששלמו לה שלשה חדשים מי אמרינן כי מצפרא נמי הויא היכירא ואנן הוא דלא בקאינן או דילמא גבול יש לה וא"ל מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה בעידנא דחזאי אין ראשה כבד עליה בחמיה

וזה הלשון אינו נכון מפני שהיה להם לפרש ובו ביום הוכר עוברה ולימא נמי כיון דבו ביום חזיא לא מטמיא.

הילכך דיה שעתא.

ריש לפרש אותה כפשוטה ור' ירמיה הכי בעי מיני' גבול שנתנו לה הכמים משיהא ראשה ואיבריה כבדין והיינו משעת הכרת העובר וקרוב לו מלפניו כשהיא מרגשת בעצמה או דילמא גבול שנתנו לה הכרת העובר ממש הוא וקודם לכן אפילו בסמוך

הוחזקה ומטמאה מעת לעת ומתני' דקתני שהיא תחלת למניין ובשנייה שהיא שלישית ואפילו בזקנתה לפיכך דיה שעתה בראיה זו עכשיו הוא שמתחלת להחזיק עצמה ברוא' רואה וכשהיא רואה פעם לסוף ג' עונות זקנות מפסקת ורואה ופוסקת ושוב אינה מכלל זקנו' שכן דרך סלוק דמיהן של שדמיה מסולקין ואין ראיה זו מוציאה עליה ג' עונות סמוך לזקנתה הוחזקה בזקנה דבעינן הכא עד חלתא משום שכל שעברו היא דאמר בתרי זימנא הויא חזקה והא וראתה דיה שעתה. י"מ דהא מני רבי לנדה ולזיבה. ועוד עברו עליה ג' עונות עשרים שדבר בסתם נשים שהן ממאות נקיים ימי טהרה הם ולפיכך לא מנה אלא נידה וג' ימי זיבה ומכאן ואילך כיון דבעינן דלא פליגי מר חשיב ימי טומאה ז' ימי דורסין כגרסת רש"י ז"ל כ' יום ופירש **פּליגי מר וכו**'. ופשוטה היא. והספרים אמר רב הסדא שלשה ועשרים יום ולא ווה הלשון עיקר. גרסת ר"ח ז"ל רבא הולד חי ומכביד עליה אלא מזמן זה ואילך עליה אלא משעת הכרת העובר ממש שאין אינו מטהרתה וא"ל אף איבריה אינן כבידין

במה שאמרו דיה שעתה בראיה ראשונה אבל בראיה שניה מטמאה מעל"ע התם כשקרבה ראיתה בשנייה דאיגלא מילתא דג' עונות קמייתא לאו משום סלוק דמים הוו ולא הגיעה זו לכלל זקנה. אבל רחקה אף ראיה שניה זקנה היא אלא שרואה וצריכה חזקה, וזה לשון נכון.

חוקה ומטמאה מעת לעת כשור המועד מה וי"מ אותה לרשב"ג דבתלתא זימני הוי כשאר הנשים מעת לעת וזה פירש מדוקדק. בתרי זימני אלא בדין הזה להחזיק עצמה אזקנה קאי דוקנה הא קתני לה בבתרייתא אחת הוחזקה לדמים ודאי הכל מודים דלאו פעמים הרבה. ומיהו מחני' דקתני דבראיה כל ימי מניקותיהן ועוברן ואפילו הן שופעות מעת לעת, אבל מעוברת ומניקה דיין שעתן שמחוקות עצמן בראיות ומטמאות אח"כ ל"ש אלא בתולה וזקנה שישנן בדין הזה בדמים מטמאות מעת לעת, ושמואל אמר שכולן ישנן בדין הזה שאם החזיקו עצמן באיתמר בגמרא עלה רב אמר אכולהו לומר מטמאה מעת לעת אבתולה קאי והוא והא דקתני מתני' אבל בראיה שנייה ול"ג דוקנה צריכה להחזיק עצמה בראיות

שור המועד בשלשה זימני אתחוק, ואידך כי

נגח משלם אף זו בג' פעמים הוחזקה הילכך מטמאה בשלישי עצמה מעת לעת ולהאי פי' אמרינן דמתני' דקתני אבל בראיה שני' מטמאה מעת לעת סתמא כרבי דהא זקנה בכללה לדברי הכל ואינו מחוור. ועוד דשטתא דוסתו' לא מוקמינן להו כרבי דלקמן תנן סתמא כרשב''ג וביבמות אמרינן

וסתות ושור המועד כרשב"ג.

הגיע זמנה לראות וכו'. יפה פי' רש"י ז"ל ליכא למימר הכי. הא דתניא **תנוקות שלא** בפילה דאפשר לטמויה אבל לאחר עונות דאכחיש' ואיתרעי א"נ התם בסמוך לראיה מעיקרא לא שכיחי בה דמים והשתא הוא עובר הוא אבל הכא אכתי איכא למיתלי ולרב פפא שאני החם דאיגלאי מילתא דלאו רב פפא דתריץ הכי הנח מעת לעת לרבנן לכשהפילה רוח וזו אינה קושיא דהאיכא וראתה אמאי [אין] מטמאין אותה למפרע הקשו למעלה גבי היתה בחזקת מעוברת לטמא אותה למפרע. ואם תשאל הרי שבשעת ראיתה בחזקת טהרה אין מחמירין ובשיב רש"י מעת לעת דרבנן הוא וכל נטמא למפרע מעת לעת שבכל ראיותיה זו ולבסוף דלאו סלוק דמים הוה בה כלל ולכל הלשונות נמי קשיא כיון שהוחוקה

צריכה בדיקה ומטמאה מעת לעת. ועדא מוחוקת לראות לדברי רבי דשוב תנוקות שלא הגיע זמנה עד שתראה שתים לדבריהם. עברו עליה ג' עונות חזרה לכלל עליה אפילו בראשונה אלא שהיא קולא זמנה לראות כיון שצריכה בדין היה לגזור שלא בדקה הפסידה עונה יתירה ושהגיע שעדיין לא הגיע לכלל שנותיה, וכיון היתה צריכה לבדוק שחרית וערבית, ואע"פ רבי הילכך בג' מטמאה מעת לעת שהרי וכיון שראתה בשניה הוחזק ברואה לדברי תקנה לבדוק שחרית וערבית דיה שעתה. שעדיין לא הוחזקה לראות ולא היתה בכלל בודקות אותן הילכך פעם ראשונה ושניה בחוקת טהרה כדתניא לקמן ואין הנשים וענולות שלא הגיעה זמנה לראות הרי הן אאמר כלל אינה בכלל מעת לעת שבנדה יתירה הילכך כל שאינה צריכה לבדוק וערבית וזו הואיל ולא בדקה הפסידה עונה לבנות ישראל שיהיו בודקות עצמן שחרית קנסא דרבנן הוא כדאמרו חכמים תקנו להן מטמאה מעת לעת דטעמא דמעת לעת כעין שכל אשה שלא הוחזקה כבר ברואה אינה בשלישית לרבי וברביעית לרשב"ג מפני דהיינו טעמא דלא מטמיא מעת לעת אלא

רהא דאמרינן לקמן (דף י' ע"א) בין שניה לשלישית כיון דלא אתחזק בדם כתמה נמי לא מטמינן לאו אליבא דהך ברייתא דרבי אלא אליבא דהילכתא כרשב"ג. וכן פסק הר"ם ז"ל דקטנה כתמה טהור עד שתראה דם ג' וסתות.

וחזקיה סבר כיון (דחזיא) [דאלו חזיא] הרי היא כשאר כל הנשים אח"כ כתמה מחזיקה וטמא דבכל (מראיה שניה) [מראות משניה] ואילך הוחזקה.

אבל רש"י ז"ל פי' אליבא דברייתא [דרבי] ומאי כיון דלא איתחזק בדם שעדיין לא הוחזק' בה לטמא מעת לעת ולפי דבריו ז"ל ולדידן דקי"ל כרשב"ג אין כתמה טמא עד שיעברו עליה ד' וסתות. לראיה פעם ראשונה [דרב גידל] פירש רש"י ז"ל דהיינו [ראשונה שאחר ההפסקה ושניה היינו] ראיה שניה של דלוג שהיא ראשונה לראיה דעונות. ולפי שהיא עומדת בה כשרואה

ויש לפרש "הדר קחזיא בעונות" [דקאי גם על] פעם אחרת בין דלוג ראשון ושני ראתה פעם אחת בעונה ובין שני לשלישי חזרה וראתה עוד בעונה ותרתי בעיי אהדדי איתמר ורב אשי בעא [לאפסןקי ולמפשט

עכשיו בעונו' קרי לה הכי.

הדא הדא] מיניה דסר"א כיון דראחה שתים בעינות סליק דמים הוא דקא מנע מינה עונות ולא תהא מוחזקת לא לדלוג ולא לעונות דכיון דשנתה כ"כ אונס על עונות ט"דיה שעתא כדאמרן שניה של עונות י"די של עינות ואילך לעולם מטמאה מעת עונות י"די בעינות ואילך לעולם מטמאה מעת חויא בעונות ואילך לעולם מטמאה מעת לעת. ומיהו בראיה (ג" [ראשונה] שלה לא מטמיא מעל"ה משום לסוף ג' עונות חזיא ואכתי לא הוחזקה ג' פעמים להפסקה דהא דנן לר' אלעזר קאמרינן ולישנא דהדרא קא חזיא דייקא כדאמרן.

אי קד

אלא לקפיצות והתניא. פי' רש"י ז"ל רכל יום שתקפוץ מחזיקין לה רואה ואפילו בשאר ימות השנה ואין פירו' זה נכון דאי מעיקרא קס"ר דלקפיצות לחודייהו תקבע וסת הכי הוה לן לתרוצי בברייתא לא קבעה לה וסת לימים אבל קבעה לה וסת לקפיצות לחודייהו דמאי דקא אמרינן מעיקרא משנינן לחודייהו למעינן לימים לחודייהו פשימא לימא ליה לקפיצות לחודייהו קמ"ל.

תיחזי אלא בימים וקפיצה ועוד מאי קא חואי מאי מהני לן פשיטא ודאי דלא דלא קבעה כדפרישית קפצה בשבא ולא וה"ה לקפיצות לחודייהו נמי דפשיטא ליה וק"ל כיון דלימים לחודייהו פשיטא ליה ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה. הוא דגרים קמ"ל דקפיצה נמי גרמא חואי מהו דתימא איגלי מילתא דיומא בשבא וחוא ולשבתא נמי קפצה ולא דקפץ בחד בשבת וחזאי וקפץ בחד לחודייהו פשיטא אמר רב אשי כגון כדפרישית. הכי אשכחן בנוסחי: לימים לימים ולא לקפיצות לחודייהו פשיטא היא והתניא אינה קובעת ומתרץ אינה קובעת אלא ה"פ אלא לקפיצות בימים קבעה

> מקשי ' ומאי קא אחי רב אשי לחדותי הא מימר קאמרינן בברייתא דלא קבעה וסתות לקפיצות לחודייהו. ואי תקפוץ בשבת לא תיחזי והלכך איצטריכא ליה לאשמועינן ימים לפום מאי דקא משנינן ואדרבא פשיטא דבעיא ימים וקפיצה.

> הויא ולמחר הואי בלא קפיצה ומהו דחימא איגלאי מילתא דיומא הוא דגרים ולא קפיצה דהא בקפיצה בלא יום לא הואי וביום בלא קפיצה הואי קמ"ל דקפיצה דאחמול גרמא לראיה דהאידנא ומשום דאכתי לא מטאי זמן קפיצה לא הוא מאחמול וזהו הנכון.

דרב הונא ולא ידעינן אי פליגן לישני הונא ולא ידעינן אי פליגן לישני הלמדחי' לקמא איחמר בחרא או דילמא אע"ג דלאו הכי איחמר אלא האי חרווייהו איחנהו לענין מעשה ומסחברא כיון דוסחו' דרבנן לקולא נקטינן בהו והלכחא כחרי לישני ולקולא, ואחר שכחבחי זה מצאחי להרמב"ם פאסי ז"ל שהחמיר ובטלה להרמב"ם פאסי ז"ל שהחמיר ובטלה דעחינו מפני דעחו. מחניחין צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים וכו'. פירש

מחני' פרושי קא מפרש לה ואזיל וכיצד קחני כיצד צריכה להיות בודקת פעמים ביום שחרית וערבית ואע"פ שלא שמשה כלל וכיצד משמשת בעדים בודקת נמי בשעה שהיא עוברת משאר עסקיה לשמש בשעה שהיא עוברת לשמש היינו עד שלפני תשמיש וש"מ דצריכה בדיקה לפני תשמיש והעד (הג') [הב'] לפני תשמיש אי אפשר והעד לה אלמא צריכה בדיקה בין לפני תשמיש בין לאחר תשמיש.

והיינו דאמרינן לעיל [דף ה' ע"א] שחי בדיקות אצרכוה רבנן חדא לפני תשמיש וחדא לאחר תשמיש ורמינ' למחני' דקחני והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה דהיינו מעיקרא [אידי דאינון לפני תשמיש ולאחר [וכי חריץ] נמי לעיל גבי רישא דמחני' מעיקרא [אידי ואידי לאחר תשמיש] משום דקשיא להו קס"ד לפרושי ההיא דשני עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא עדים דבסוף קא חשיב אבל בהך סיפא עלה לקמן בגמרא. מדאמרינן הכא מימי מהרה לימי טומאה לא קבעא. נ"ל

תשמיש. בהן והוחוקה להיות בודקת לטהרות לאחר בטהרות עכשיו מאחר שהורגלה לעסוק לאחר תשמיש ואע"פ שאין דעתה לעסוק שתהא צריכה לבדוק לפני התשמיש וכ"ש בהן ומתוך חומר הטהרות החמירו לבעלה והכל משום חומר המהרות שרגילה לעסוק וכן הצריכו לאיש עצמו לקנח בעד ולבדוק כפירקן דכל היד קודם שתלך או שתקנח שיעור כדי שתרד מן המטה א"נ באחר אחר שהצרכוה סמוך לתשמיש מאחריו בתוך שמא ראתה מחמת תשמיש ובדיקה שניה מטתן יהו צריכות בדיקה לטהרות הוששין הטהרות עוד החמירו עליהן שאם שמשו ישראל לבדוק שחרית וערבית להכשיר **לבעלה.** פירש אע"פ שחקנו חכמים לבנות דבעיא בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה עליה וכו' כל היולדות בכלל הן. דמגו דמידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד שמעתין במפלת שאין לה חלב אכתי קשיא בימי עוברה ולא בימי מניקתה ואי מוקמת אברהם ז"ל היה אומר שאין קובעת לא ממעטינן הכא אלא ימי טוהר דידה, וה"ר דאשה קובעת וסת בימי מניקתה דלא

נמצא שאין כאן בדיקה מן הדין אלא שלאחר

לבעלה לא בעיא בדיקה כלל מדלא מתרץ שתבדוק בעסוקה בטהרות וש"מ נמי דכל דאמר אשה אין לה וסת אסורה לשמש עד דכיון דשמעיה רבה בר ירמיה לשמואל נראה דהא דרב יהודה איתמר מכללא דההוא הרב ז"ל. הדא מכלל דהברתא איתמר. לבעלה אינה צריכה דהא ליכא מגו כך פי' לאחר תשמיש לטהרות אף לפני תשמיש שמש עכרו, ז) וכיון שאינה צריכה בדיקה וציינו דאמרי (לעיל) [לקמן ע"ב] אימר לגבי בעלה והכל ודאי משום מגו דטהרות אלא משמע דכל לפני תשמיש בודקת ורואה מהרה לבעליהן הן ואפילו בעסוקה במהרות בדבר דאי לא תימא הכי כל הנשים בחוקת מקום אלא במקנחת ורואה מה העד מעיד ורואה ואח"כ תשמש דאין בדיקה סתם בכל וי"ל דכל גבי בעלה צריכה להיות בודקת ראתה אם לאו זהו דרכו של פי' רש"י ז"ל. שאינו מועיל לו עכשיו שהרי אינן יודעין אם אבל מותר הוא לבעול משברקה בעד ואע"פ דם טמאה לטהרות ומחייבת בעלה בחטאת. תשמיש ולמחר בודקת בו אם מצאה עליו גדותו של עד כלומר שמקנחת בעד לפני שאינו אלא משום טהרות אינה צריכה אלא תשמיש ולטהרות והשאר מדין מגו וכיון

לה לר' זירא אין לה וסת אפילו לבעלה בעיא בדיקה מ"ה דייק רב יהודה דשמעא מיניה ואמרה משמיה דשמואל דמחני' זיקא בעסיקה בטהרות היא דמכלל היא דמתני' ליכא למימר [דוקא ביש לה וסת ולא] אין לה וסת ודוקא עירה כדאיתמר לקמן. לה וסת ודוקא עירה כדאיתמר לקמן. איתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא איתמר לאו אעיקר מימרא דשמואל אלא איתמר לאו אעיקר מימרא דהכא לא שאנו אלא בעסיקה בטהרות, ואמ' תו במימרא דלקמן דרבא בר' ירמיה ומכללא דהך אוקימנא

ברייתא זו לשנותה אלא בשאין לה וסת

בין בזו משמע ועוד דכל עיקר לא הוצרכה

בד"א לטהרות אבל לבעלה מותר בין בזו

דמתניתין בין שיש לה וסת וכו' ועלה קתני

דמשמע לן אפילו כשאין לה וסת משום

אבל לבעלה מותרת וכוי. היינו טעמא

מתרצין. הא דאמרינן תנ"ה בד"א לטהרות

ירמיה] קאמרינן דאוקמתין קשי' ואוקמתין

וכי אמרינן [ואוקימנא אאוקימתא דרבה בר

איתמר אאוקמתין דעסוקה בטהרות קאמר

רבא לקמן וכי אמרינן חדא מכלל חברתה

ידעינן ההיא דבעסוקה בטהרות היא כדאמר

וישנה אתמר ואי לא איתמר הך לא הוה

לההוא שעסוקה במהרות ולאשמעינן עירה

שאלו בשיש לה מחני' היא כל הנשים

בחזקת טהורות לבעליהן.

ع، باد

פרישה הן.

והא דבעיא מיניה ר' זירא מר' יהודה מהו שחבדוק וחבדוק ומה בכך. לפני חשמיש קאמר ולהחמיר על עצמו היה רוצה שאע"פ שאינה עסוקה בטהרות יהא נוהג חומר כעסוקה בהן ואמר לאו שא"כ לבו נוקפו ופורש, ור' אבא בעיא מרב הונא לאחר ומימיש ולהחמיר שלא מן הדין בשאינה עסוקה ואיהו נמי [אלא דלא] מבעיא שלא יהא לבו נוקפו ופורש.

ופיר' הענין שהיר השואלין סבורין שבדיקות הללו של מהרות יש לחוש לספיקן וזה שלא הצריכוה חכמים אלא למהרות את הדרך ומי שמחמיר על עצמו נקרא צנוע וכשר ופשטו להן שבדיקות של מהרות היד מרבה לבדוק בנשים ומשובחת ולא מלבו נוקפו ופורש ומבטל פריה ורביה שלבו נוקפו ופורש ומבטל פריה ורביה

תשמיש לפי שהיא בודקת ואינן יודעין מה

ולדברי רש"י ז"ל לבו נוקפו בבדיקה שלפני

בישראל.

מצאו עד למחר ונמצא בועל על הספק ולבדוק ולראות לא עלה על דעתו שאפילו בטהרות לא אמרו כן ושלאחר תשמיש נמי לבו נוקפו בו ופורש. ולפי דברינו [במתניתין] אפי' (בבדיקות)

בבדיקת אור הגר וכל זה וכיוצא בו גורמין

ובחומר בדיקת חורין וסדקין ואינו סומך

אתה מחזיקה בטהורה לבו נוקפו בחששות

[בבודקות] ורואה לפני תשמיש כיון שאין

ובשם ר"ח ז"ל מצאחי שאומרים דמ"ה לבו נוקפו דסבור אלמלא שלא הרגישה לא בדקה כלומר דהא קים לה דכולה לבעלה לא בעי בדיקה, וזה אינו סבור שמחמרת אלא שבודקח משום הרגשה וחוששין כיון אלא שבודקח משום הרגשה וחוששין כיון שהרגישה ודאי בא אורח וטפה כחרדל היחה ואבדה בעד. א"ר אמי א"ר ינאי והות ואבדה בעד. א"ר אמי א"ר ינאי והות עלפני תשמיש ולאחר תשמיש קחני ובעסוקה בטהרות וא"ר ינאי עד זה שלפני תשמיש זהו עדן של צנועות דקתני מתניין בפרק כל היד והקשו לרבי אמי הא מתניתין בפרק כל היד והקשו לרבי אמי הא מתניתין

ומשמשות בעדים ופריק שאני אומר כל המקיים דברי חכמים נקרא צנוע.

ולדבריו של ר' אמי פיר' משנחינו שבפרק כל היד כך הוא דרך בנות ישראל שחקנו להן חכמים להיות משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש ואם לא ברקו או שאבדו עידיהן אסורות לשמש עד שיבדקוהו שמא מחמת תשמיש ראתה והצנועות שמקיימות דברי חכמים מחקינות שלישי אחר לחקן את הבית לבעליהן שכך הצריכו אותן חכמים אלא שלא אסרו להם עדות בכל מקום אלא עד של מגו לא החמירו עדות בכל מקום אלא עד של מגו לא החמירו בו כשנאחר תשמיש לשהוחזקה בו לטהרות

ואקשיה ליה רבא לרב אמי ופרכיה ופריש רבא הא דקאמר ר' ינאי וזהו עדן של צנועות לומר שבעד זה הוא צניעות הצנועות ששנינו במשנתינו שעד שבודקין בו לפני תשמיש זה אין בודקות בו לפני תשמיש אחר, ולדברי רבא פי' משנתינו כך הוא דרך בנות ישראל שתקנו חכמים משמשות בשני עדים אחד לו ואחד לה שלו מקנח בו לאחר תשמיש שהרי אין לו בדיקה אחרת

מן הדין.

ושלה בודקח בו עצמה כל זמן שהיא צריכה לבדוק דהיינו לפני תשמיש ולאחר תשמיש אחר לחקן את הבית כלומר חדש ולבן, והיינו דקחני תיקון והיינו נמי לשון שלישי לומר שאם רצו לשמש פעם אחרת למחר מחקינות להן שלישי שלא נשתמש בו כלל

ורש": ז"ל מפרש שני עדים אחד לו ואחד לה לאחר תשמיש, ולפי דבריו הכי מתרצא מתני' והצנועות מחקנות להן השלישי שהן צריכות א' לחקן הבית ומהו חקונן שלא נשתמשו בו ואפילו לפני תשמיש.

אפילו לפני תשמיש.

ולדברי הכל משנחינו בעסוקה בטהרו'
וכדאוקי שמואל להא מתניתין דפירקן

דתרווייהו בני חד ביקתא אינון וכדקתני

רישא דההיא ואוכל' בתרומה ועלה קתני

דרך בנות ישראל וכו', ולפום הכי קתני

סיפא כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן

מלא לטהרות אבל לבעלה בחזקת טהרה

אלא לטהרות אבל לבעלה בחזקת טהרה

הן. והא שמואל במאי מיקים לה. וא"ת

כשאין עסוקה בטהרות ולבעלה ואפילו אין

לה וסת א"ב מאי איריא חמרין ופועלין

אפילו עומדין בעיר נמי ועוד מאי קמ"ל

שיוצאין ובאין מערב שבת לע"ש. דנקט כי אתו מבי רב אורחיה דמילתיה נקט בטהרות דומיא דבעיא דר' זירא דלעיל והאי משמירן על עצמן לבדוק בשאינן עסוקות רב כהנא אינשי דביתהו דרבנן לומר אם עד שישמע מפיה טהורה אני והא דשאל הניח בחוקת טומאה אף ריצוי לא מהני ליה בשוהה עמה שאינו צריך ריצוי כ"כ ומיהו חזיא מרגשה. וכי אמרינן דבעינן בדיקה וכי מרצו קמה ותבע רמיא אנפשה ואי הוה הבא מן הדרך דרכו לפייס ולרצות ולתבוע בדיקה גדולה מזו. פירש רש"י ז"ל דסתם TWIW TH TOR. ICIT WATER AT TT בלאמר דדוקא נקט חמרין ופועלין ואוקימנא מיבעיא ליה וגמר' מתרץ דעדיף מיניה מפרש לה בבמה ד"א א"נ דאינהו בטויי בוא דכולהי סתמי לטהרות ולבעלה פרושי מדקתני סתמא שיימ אפילו בעסוקה בטהרות בין בא מן הדרך לשוהה בעיר אלא א"ל למ"ל ואכתי נמי לא קים לן דאיכא חלוק וכל זה אינו מחוור דאיכא למימר ישנות הא קתני לה אידך לעיל בד"א לטהרות

ויש לפרש דישינות בעיא מנייהו אם מחמירין בהן בבאין מן הדרך משום דכיון דאין בעלה עמה לא קפדה אנפשה ואמרו

> להן לאו, נמצא כלל השמועה הלכה למעש" שכל לבעלה לא בעי בדיקה לא לפני תשמיש ולא לאחר תשמיש ואפילו כשאין לה וסת לפי פירושו של רש"י ז"ל בדברי רבי חנינא בן אנטיגנוס.

אבל מדברי הרמב"ם הספרדי ז"ל למדנו שיש לו דרך אחרת בשמועה זו שהוא מפרש זו ששנינו דרך בנות ישראל לבעלה בשאין לה עסק בטהרות והצנועות בודקות אף לפני תשמיש לבעליהן וכל מה שהקל ר' יהודה ור' זירא משמיה דשמואל אינו אלא בבדיקה זו שלפני תשמיש שכשהן עסוקות בטהרות אפילו שאינן צנועות צריכות. וכשאין עסוקות בה הרי הן בחזקת טהרה לבעליהן

וטעם לדבריו מפני שלפני חשמיש אשה מרגשת בעצמה ואפילו בישינה נמי הקלו מפני שבחזקת טהרה הן ולאחר תשמיש חוששין שמא ראתה מחמת שמש ואינה

arkwn.

לפני תשמיש.

וההיא דבעיא מיניה ר' אבא מרב הונא צריך הוא לפרש שלא מנעו אלא מלבדוק בשיעור וסת ואח"כ כדי שלא תתחייבנו באשם חלוי ויהא לבו נוקפו אבל לאחר אחר בוזקת קודם שחלך ותקנח ואף על פי

ואלו בשאינה עסוקה כבר שנינו והצנועות הכל מתני' צריכות קתני ובעסוקה בטהרות נכרת אם צנועה היא אם לא אבל לדברי נקרא צנועה, ורבא פירש לומר דבעד זה אלא ר' אמי פירש לומר שכל העושה כן אנוגוע לא צנועות שנשנו בפרק כל היד קתני] לה וזהו שאמר רבי ינאי זו עדן של לפני תשמיש והלא בצנועות (הוא) [במתני" שתבדוק עצמה לבעלה לחייב בעלה שאם זירא לר' יהודה כך הן מתפרשין לי מהו ומהא מתוקנת בביאה אחרת, וכן דברי ר' אשם תלוי שלא יהא לבו נוקפו בביאה זו בשלה אפשר לבדיקה זו לאחר זמן של בריקה מ"מ שמא ראתה מחמת תשמיש אבל בבדיקה שלא תחייבנו הטאת והוא צריך שהוא בודק בשלו לחטאת שאני התם דא"א

ושאר השמועה פשוטה היא לפי דרכו לפיכך כחב אינה צריכה עד שלפני תשמיש אלא משום צנועות אבל לאחר תשמיש הכל צריכים שני עדים אחד לו ואחד לה אפילו מעוברת ומניקה זקנה וקטנה האריך עלינו

מתקינות וכו'.

מעוברת ומניקה זקנה וקטנה האריך עלינו את הדרך. אבל דברי רש"י ז"ל יותר נכונים ומוכרעים בכמה מקומות בשמועה והחכם יבור לעצמו,

שנאה מימרא לעצמו בלשון אחר, ורש"י משנתינו אלא בעסוקה בטהרות ור' זירא חנינא בעסוקות בטהרות ופי' בשמו שאין משמע השומע לשמואל שאמר הלכה כר' בהיא מכללא איתמר כדאמרי' לעיל כלומר בא, וא"ת הא ר" יהודה אמרה לעיל א"ל צריכה ופריק מאן דמתני הא לא מתני בעסוקה שצריכה ובשאינה עסוקה שאינה לה דאמר ר' זירא וכו' ומהתם ש"מ תרתי שמואל חדא זימנא אי בשאינה עסוקה למה דמקשינן אי בעסוקה בטהרות הא אמרה ולתקן אותם כדתנן בפירקן דכל היד והיינו בחטאת ואשם תלוי או לטמא מעת לעת תשמיש ואין עוות ותיקון אלא לחייב בעלה ז"ל שני עדים א' לפני תשמיש וא' לאחר והן עיוותיה ותיקוניה. לפי פי' רש"י חנינא בן אנטיגנוס משמשת בשני עדים אין לנו עדים אלא לטהרות. הא דאמר ד' הללו של שני עדים בשאין לו וסת אלמא בין עירות בין ישינות ולא הזכיר משניו' ברייתא זו דתניא החמרין והפועלין והתיר נמי כדברי רש"י ז"ל שהוא כתב בהלכות ודברי רבינו יצחק אלפסי ז"ל שנראין

ומדברי הר"ם ז"ל שהוא מפרש מאן דמתני

ז"ל תירץ את זה בע"א.

הא לא מחני הא לימא לעולם בשאינה עסוקה בטהרות ואפ"ה כשאין לה וסת צריכה בדיקה ואמוראי נינהו ואליבא דרב יהודה והא דלא מקשינן דידיה אדידיה משום דלא מחפרש להו בהדיא ההיא באשה שאין לה וסת.

ופסק הרב ז"ל כמאן דמחני הלכה כר' חנינא בן אנטיגנוס שכל אשה שאין לה וסח משמשת לעולם בשני עדים א' לפני תשמיש ואחד לאחר תשמיש בין לו בין לה.

ורבינו הגדול ז"ל הצריך לה בדיקה ג' פעמים עד שתהא מתוקנת והוחזקה שלא תראה מחמת תשמיש ומשם ואילך הרי היא כשאר כל הנשים ואינה צריכה כלום ועל כן יאמר בספר מלחמות ה' ג) דמשמשת בעדים היינו אחד לו ואחד לה ושלה בודקת בו היינו אחד לו ואחד לה ושלה בודקת בו לפני תשמיש ולאחר תשמיש כענין משנחינו וכמו שפי' למעלה והי עוותיה כשהורעא לה ראיה בתוך תשמיש ג' פעמים וחקוניה בשלא אירע לה כלום.

ואקשינן למה ליה לשמואל הלכה כר' חנינא בן אנטיגנוס אי בעסוקה בטהרות מוקי לה ומשמשת בעדים לעולם משום הטהרות והם מעותין אותה בג' פעמים של ראיה להוציא ומתקנין אותה כשהוחזקה שלא

> לראות ויצתה מחששא הא אמרה שמואל הדא זימנא דרב יהודה גופיה אמרה לעיל ואי בשאינה עסוקה בטהרות ואפ"ה בעיא תיקון ג' פעמים הא אמר כל לבעלה לא בעיא בדיקה ואפילו פעם אחד דאמר ר' זירא אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקי' בעסוקה בטהרות ומדלא אמר עד שתבדוק ג' פעמים לבעלה ש"מ דכל לבעלה

לא בעיא כלום כדדייקינן לעיל.

ומפרקינן לעולם בשאינה עסוקה ואמוראי נינהו אליבא דשמואל הא רב יהודה והא ר' זירא ואידך דאמר א) לעיל נבעלה מותרת קמ"ל דמשהוחזקה ואילך אינה צריכה כלום, ב) זהו פי' השמועה לדעת רבינו הגדול ז"ל וראוי הוא לסמוך עליו. לא פירות ולא מזונות ולא בלאות. פירש שאינה יכולה להוציא ממנו פירות שאכל עאינה יכולה להוציא ממנו פירות שאכל רמחילה בטעות שמה מחילה והכי מפרש בגמרא פרק איזהו נשך, ולא מזונות שאינו משלם מה שלותה ואכלה, ולא בלאות של נכסי צאן ברול ודוקא שאינן קיימין.

ועל הני הוא דמפרש בגמרא מ"ט תואי כתובה ככתובה דמי וכיון שכתובה קבל עליו נכסים הללו כצאן ברזל וקבל עליו מזונות ואין לה כתובה פטור הוא מכולם דלא כפליה לתנאיה והא נמי לההיא דמיא יחזיר ואוקימנא מאן חכמים ר"מ ומשום רבי יהודה אומר לא יחזיר וחכמים אומרים לקלקו" כדתנן המוציא אשתו משום איילנות הייתי מוציאך ואם לא אמר כן אין כאן השש ער וסת אני מוציאך ואם לא מפני כן לא לגלוגא נ"ל והוא שאמר לה משום שאין רבי מאיר**יוציא ולא יחזיר עולמית.** משום שכתב רש"י ז"ל בכאן אינו נכון והא דאמר כתובתה וכבר פי' בפרק אלמנה נזונות ומה וכן היא נוטלת לדעתי ודעת הגאונים תוס' כשאר הנשים לדעת רבינו ז"ל בכתובות, ומפסדת שאינן קיימים, ובשל מלוג דינה כדין איילנות שנוטלת הקיימים בשל ברזל נוטלת מה שבפניה ויוצאה ודינה של זו אבל הקיימים נוטלת ויוצאה שאפילו זנתה

ולדידן נמי לא בעיא כפילא כרבנן והוא שאמר סחם משום כך אני מוציאך ואף על החם גבי איילנות ומוציא משום נחדר נמשום שם רע ויש לומר שאפילו לא החנה ולא אם רע ויש לומר שאפילו לא החנה ולא אם לא החנה כלום י"ל עילה הוא רוצה לגרש שכמה אנשים נשואים לאיילנות וע"י אם לא החנה כלום י"ל עילה הוא רוצה שיש בהם נחת רוח מהן מקיימין אוחם וכך לשמש כלל בידוע שאין בעלה מגרשה אלא אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא אמרו שם בירושלמי אבל זו שאסורה היא לשמת פיסול זה וכן במוציא משום שם רע י"ל מכיון שלא שהה לראו' אם הדברים לקלקול אלא שאמר משום שם רע אני

פרק ב כל היד

מוציאך.

ی، باک

נשים דלאו בנות הרגשה נינהו משובחת. ק"ל לר"ת ז"ל למה ליה האי טעמא חיפוק לי" משום דלא מיפקדי אפריה ורביה ושמעתי שהיה מפרש דלאו בנות

הרגשה נינהו שאינן בדין הרגשה כלל לומר שאינן מרגישות ולא מצוות. וכן פי' זו ששנינו בברייתא שלשה נשים משמשת במוך חייבות לשמש דאלו מותרות כל

הרגשה נינהו.

הגשים מותרת כן. ואין פי' נכון בכאן דבנות הרגשה לאו בדין הרגשה משמע.

היו בנות הרגשה אע"פ שאינן מצוות כאנשים ולא דינן ליקצף מ"מ לא היתה יד המרבה לבדוק יותר מדאי משובח' לפי שהיא משחיתה ואין שבח בהשחת' אפילו לנשים ועוד זהא מביאה עצמה לידי הרהור ואלו היתה בה הרגשה בת נדוי היא כדלקמן ולפיכך הוצרכו בגמ' לפרש דלאו בנות

אבל כל עיקר אין דינו של הרב ז"ל נראה לי שאע"פ שאינן מצווח על פריה ורביה ורשאי מן החורה לבטל איסור הוא בהשחחה. ואע"פ שהאשה מוחרח לעקור מצוח פריה ורביה ורביה והחם מצוה אחריחי היא מוחרם על הסירוס ואפילו מסרס אחר מצוח באקשי בכולה שמעחין מדר"א דאמר הא דאקשי בכולה שמעחין מדר"א דאמר נע"כ לא פליגי רבנן דאמרו לי עליה דר"א א בדליכא עפר חיחוח זלא מקום גבוה אלא בדליכא עפר חיחוח זלא מקום גבוה ומשום חשש פסול המשפחות אבל במקום אחר מודו ליה. הילכך גבי חרומ" ה"ל

למימר שיפלוט ואע"פ שמפסיד' וכן בדרב
יהודה שיטה וירד הוץ לכנישתא וישתין.
וי"ל דא"ל לאו פלוגתא היא אלא בשואלין
לפרש להן היו. וכן נמי משמע במס' ברכות
פ' כיצד מברכין (מ, א). הא דאמרינן
לא שהוא מנודה בעצמו בנדוי דרבנן של
רבותינו אלא שב"ד מצווין לנדותו ועד
רבותינו אלא שב"ד מצווין לנדותו ועד
הקורא לחבירו עבד שיהא בנידוי ואמרינן
עלה בקדושין באומר לו עבד אתה ההוא

עבד יהא בנדוי.

۷، با۷

קשיא לעד שלה. רש"י ז"ל דעל עד שלו פריך ומיהו ה"נ וליחוש דילמא דם מאכולת הוא. פי' ואלו בשאר דברים רובן רשעים וליסטים. בדבר הזה קאמר הא דמכף הא דלא מכף החמרים יש מהן צריקים ויש מהן רשעים ובשאר דברים ואגב אחריני נקט להו וכן פי` כשרים וצדיקי' גמורים בכל דבר בחמום הספנין ואע"ג דליתנהו ברכיבה לומר שהם שמחמרים אחריהם. ווא דמדכר הכא גמלים ורשעתם משום חמום זה התם גמלים הכא רשעים בדבר הזה, א"נ הכא רוכבי כשרים התם במילי דעלמ' ולבן לשמים ובשלהי מס' קדושין אמרינן הגמלים כולן הא דתניא רוכבי גמלים כולן רשעים.

ולפיכך הקשו מקצת המפרשים א"כ אין לך אשה שנטמאה בנדה בבדיקה. וי"ל בעלמא ודאי לא חיישינן משום דלא שכיה אבל מחוך שבדקה מיד לפני תשמיש ומצאה

מהור יש לספק ולא מחוור.

רי"ל שלא בשעת בעילה ממש ודאי אותו מקום בדוק הוא אצל מאכולת שהוא סתום מלכנוס ואם נכנסה מתה היא ואין דמה יוצא

> ממנה אבל כאן יש להוש שמא בשע" בעילה דחקה ונכנסה והשמש הרגה ושפך דמה עד עקבר א"נ שמא על השמש היחה מאכולה ועמו נכנסה ופריק דחוק הוא ואין מאכולה שעל השמש נכנסת עמו וכ"ש בפני עצמה. ובחוספת אמרו דעל עד שלו דוקא פריך משום דכיון שבדקה היא בשיעור וסת ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש למאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחישה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש למאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחוש פרין ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחוש פרין ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחישה פרין ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחוש פרין ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש לחוש פרין ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש בפני מציון מאכולה ומצאה טהור והוא מצא יש לחוש בפני מצור המצח בשלה הוא ברין הוא ברין הוא ברין המצא בשלה הוא ברין המצח ברין המצח בשלה הוא ברין המצח ברין

אבל עדיין אני חמה על עד שלו דלא יהבר ליה רבנן שיעורא אלא אע"פ שיהא אחר ליחוש שמא מאכול' הוא שבאה עליה אחר עבעל שהרי אינו אלא ככתם בעלמא ויש עבעל שהרי אינו אלא ככתם בעלמא ויש עבת זרע לחה אין המאכול' באה עליו ואין לחוש שמא נרצפה על הסדין וממנו נחקנה לחוש שמא נרצפה על הסדין וממנו נחקנה

כיון שלא נמצא על שלה.

מן הסדין אלא נבלע הוא בו מהכ"ש שא"א

לו להחקנה (במקום) [ממקום] ששוכבה

עליו לזה. בדקה בעד הבדוק לה וטחתי

ביריכה ולמחר מצאת עליו דם. גרסינן

בכולהי נוסחי וכן מצינו בשם ר"ה. ופירושי

שמצאת עליו על העד דליכא למיחני אלא

הילמא דם בירך הוה ואי הוה בירך נמי כתם

הוא וטמא וכיון דאיכא ספיקא דירך גופיה

הוא וטמא וכיון דאיכא ספיקא דירך גופיה

קטומאת נדה ולא בירך הילכך בין שנמצא

נמי על הירך בין שלא נמצא אלא על העד

ורש"י ז"ל גרס ונמצ' עליה דם ופירש על
יריכ' של אשה ואין דבריו מחוורים שאם
העד נמצא ואין עליו כלום נראה ודאי שדם
יבש על ירכה היה ואין לטמא אותה נדה
ואם דוקא כשנמצא אף על העד למה לי
ואם דוקא כשנמצא אף על העד למה לי
ויש להעמידה בשאבד עדה. וי"ל לעולם
כשנמצא אף על העד וכשלא נמצא על הירך
כעומצא אף על העד וכשלא נמצא על הירך
כלום פשיטא בעד הוה שאלמלא על הירך
הוה לא נחקנה לגמרי ממנה אלא אפילו
אף בעד.

ולדברי הכל אף בזה צריכה כגריס ועוד

שאלמלא כן הרששין שמא דם מאכולת הוא שאפילו בקנוח של שיעור וסת ואח"כ שהדבר קרוב ואפילו לחטאת ואשם הקשו למעלה וליחוש דילמא מאכולת הוא. ומיהו מאכולת טמאה נדה ואפילו לר' חייא ואם היה משוך טמא בכל שהוא דלא גרע היה משוך ממא בכל שהוא דלא גרע מהניחתו תחת הכר וכן בפרק הרואה כתם אליבא דהלכתא וזה דעת הראב"ד ז"ל. זיליבא דהלכתא וזה דעת הראב"ד ז"ל. העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת

בגד מן האשפ' וקנחה בו מי מטמא רבי נדה. בדוק כלל לא אמר ר' ממאה נדה אטו לקחה מאכולת או משאר דברים הא בבגד שאינו סמוך לבדיקתה אם יש עליהם טיפי דמים מן צמר נקי ולבנים אלא שלא חזרה וראתה בהן פירש בתוספות כגון שהומינה פקולין או לדברי רבי. בדקה בעד שאינו בדוק לה. שצריכה שיעור כתם וטמאה נדה אלא זו בסמוך אף אתה עשיתו כתם אלמא אין לך וכן נראה מלישנא דגמ' דקא מקשה ר' חייא בעד ולפיכך לא הוטח ממנו על הירך כלום. הוא אצל מאכולת אלא מקנוח היה דם ונבלע ומשהוטח העד על הירך מקום (דחוק) א) נרצפה שם בתחלה על הירך נמי היה נמצא העד ולא על הירך כלום שאם מאכולת ולפי גרסת ר"ח ז"ל י"ל כמו שנמצא על

צא היעורא לא ללמד על דין עצמו שהרי ואינה מטמאה את בועלה והאי דפריש תנא ותבדוק שזהו אחר כך שמטמאה מעת לעת שאינן ממאין מן הספק כדי שתרד מן המטה מה הוה. והדר תני איזו אחר של שיעור זה ופמורין מן הקרבן ולא פי' שיעור אחר זמן נמצא על שלה לאחר זמן טמאים מן הספק חסדא פרושי מפרש לה למתניתין הכי תנן ז"ל וחסורי מחסרא וה"ק ול"נ אלא רב חסדא דה"ק **איזו אחר זמן וכו**" פי' רש"י אלא תחת הכר או תחת הכסת. ופריק רב העד ותבדוק דקס"ד סתמא כשאין עד בידה דאלמא שיעור אשם תלוי אינו אלא שתקח הכר או לתחת הכסת ותטול עד ותבדוק בו דאקשי' מדתניא כדי שתושיט ידה מתחת במטה ותבדוק והכי מוכחא שמעתא והיינו ומאי הדחה בדיקה כלומר כדי שתרד מן פניה. לישנא מעליא הוא ומאי פניה שלמטה הא דתנן כדי שתרד מן המטה ותדיה את בו ממש רגלים לדבר דרוב דמים מצויין בו. כלל טמאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה והראב"ד ז"ל סובר דבעד אפילו אינו בדוק אפילו לקחתו מן השוק סתם מהורה לבעלה. היה בדוק כלל אפילו לרבי טהורה לגמרי כגריס ועוד הרידינו כסדין וחלוק וכל שלא (ואי) [ועוד אני] אומר כיון שהצריכוה

כל מעת לעת כך הוא נדון בין לרבנן בין לר' עקיבא אלא כך אמר אם ירדה מן המטה ובדקה אין בועלה טמא שזהו אחר זמן הא כל זמן שלא שהת' כשיעור הזה אלא בדקה עצמה על המטה טמאין מספק בא זה ולמד על זה. אבל לדברי רש"י ז"ל שאימר חסורי אבל לדברי רש"י ז"ל שאימר חסורי מחסרא וה"ק בהדיא איזו אחר זמן כדי מחסרא וה"ק בהדיא איזו אחר זמן כדי מחסרא יה"ק בהדיא איזו אחר זמן כדי למיתני כדי שתרד מן המטה ואפשר לחרץ לו שבא לפרש שלא תעלה על דעת שבדיקת לו שבא לפרש שלא תעלה על דעת שבדיקת המט' היא לפיכך פירש שתיהן ואמר שאלו ירדה אחר אחר הוא וכ"ש לדברינו דמחוור

היה בהם דבעי חתיכה משתי חתיכות ולא

אליעזר בר צדוק משום אשם חלוי יודע

ואת, כ שהיו צריכין לפרש לדבריו דר'

זמן שהרי כל מעת לעת נמי כך הוא דינן

פירש ולפיכך אין אתם חוששין לפרש אחר

אומרים שמטמאה את בועלה מעת לעת

צדוק לפני הכמי' באושא שמא כר"ע אתם

אחר זמן דבר זה שאל ר' אלעזר בר

וברייתא נמי דייקא כדידן, דתניא איזהו

הזמן הראשון ושלא ליחן בו מקום לטעות.

מפי לומר שפי' אחר אחר ללמד על אחר

לא פירש באחר זמן דבר אחר אלא כל שעד בידה ש"מ שבכל מקום שפי' אחר שהתה כשיעור הזה לעולם טהור ואע"פ תוך זמן זה אבל ירדה מן המטה ובדקה או על המטה בדקה אע"פ שהושיטה ידה לעד שהתה שיעור שתרד מן המטה ותבדוק אלא תוך זמן זה כלומר כל ששהתה ובדקה ולא לא שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה אומרים ואמר להם כך פרשו חכמים ביבנה אין אנו מפרשין אבל לא בדברי היחיד אנו יחיד הם אומרים אמרו לו לא שמענו לפי' כולה ויש לשונות אחרים ואין בהם ממש. תמה עליהם בזה אלא אם כדברי ר"ע שהוא

שלא שהתה כשיעור אחר וכן דרך משנתינו

לטהר וזהו דרך פירש רש"י ז"ל בשמועה

בידה אלא ש"מ כרב הסדא ותרווייהו שיעור לפרושי במחני' עד בידה ובברייתא אין עד שיעורא קתני והכא טהור והכא ממא ה"ל [בידה] דהיכי אפשר דהכא והכא חד מעניתין נמי כדי שתרד ומוקמת לה בעד לעולם טהור ואפילו עד בידה וכדקתני הלשון זה אלא כל ששהתה כדי שתרד בידה ה"ל לפרושי שהרי אין משמעו" במתני' מטמו כשיעור הזה וכ"ת דאין עד בברייתא ביורדת מן המטה ובודק' הא נאלשינן לרב אשי אמאי קא מטהרי רבנן

YYMIL WGYLWEL.

रान धा

רש"י ז"ל שלשים יום לראיה ואמרו שכך נמצא במס' נדה בירושלמי ואמר רב הונא דכי מצאה חוך ימי עונחה לא בעיא בדיקה אנא שלא הגיע ימי וסת אבל הגיע קודם ביאחו מן הדרך אסורה וסתות דאורייתא הלכך אסורה עד שתאמר לו בדקתי בשעת הוסת עצמו ומהורה אני ורבה בר בר חנא אמר אפילו הגיע עת וסתה מותרו' וסתות דרבנן שהם הצריכוה לבדוק בימי וסתה

שמא תראה.

ranch from toward and care care idnorming are dependent of a contact o

דאמר ר' יוחנן בעלה מחשב ימי וסחה ובא עליה תפתר בשוהה בעיר ולשהות עמה בין עירה בין ישינה ואף ע"פ שאינה אומרת לו כלום ולא הוא תובעה כנ"ל לפי פי' רש"י ז"ל והוא נכון.

אמרו דיה שעתה בוסתות ולא אמרו כן היא אפילו מעונות עד הוסת תדע שהרי באפילו למ"ד וסתו" דרבנן מסולקת דמים ימי עונה ולא הגיע ימי הוסת אינה אסורה חוששין לוסת נחוש לעונה אבל ודאי הגיעו שאם עבר עליה עת וסתה כיון שאין אנו ומיהו הוששת לעונה אחר הוסת כלומר יש לה וסת אינו חושש לוסתה כדאמרן וסת חוששת לעונה ולרבה בב"ח אפילו לה וסת חוששת לוסתה ולא לעונה אין לה נראה] דרב הונא אמתני' קאי ולדידיה יש קבוע דמיה מסולקין ממנה עד זמן וסת [לכן היאך נחוש לעונה והלא כל שיש לה וסת וסת אינו מחוור שכיון שלא הגיע עת וסתה אלא בזו שפי' ימי עונה לאשה שיש לה

נמצא עכשיר לדברינו כל אשה שאין לה וסת בעלה חושש לימי עונתה ושיש לה וסת

EXILITY.

הוששין לימי עונה שאחר הוסת ואפילו בבא מן הדרך ובכולן מחשב ימיה ובא עליה דהא מ"מ תרי ספיקי נינהו ואע"פ שאינו בעיר מ"מ תרי ספיקי נינהו ואע"פ שאינו בעיר מיס סופרת היא בעצמה רוב פעמים הילכך מותרת ומסתברא נמי שאם היה הוסת רחוק שאפשר שטבלה והעונה קרובה תילין להקל שאפשר שטבלה והעונה קרובה תילין להקל שמא בשעת הוסת ראתה וטבלה ושוב אין לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא לה עונה עכשיו דכולהי ספיקי נינהו ולקולא עהאים המירו בעונה יותר מן הוסת מפני ולא החמירו בעונה יותר מן הוסת מפני מהיא חמורה אלא מפני שא"א לנו לומר שהאשה לא תראה לעולם לפיכך תולין בעונות וחוששין להן אבל אם בא לחלות נמי בנוסת תולין. זהו מה שנ"ל.

והראב"ר ז"ל כחב דהא דרבה פליגא אדר'
יוחנן דלר' יוחנן אע"ג דוסחו' דרבנן (בפי')
[צריכה] חשוב ימים לטבילה ואפילו לבא
מן הדרך שאין הוסח יוצא מחזקת טומאה
(נהי) [עד] שחבדוק כדלקמן ופסק הלכה
כרבי יוחנן וזו דרך טובה להחמיר לענין
מעשה ונמצא חוששת לוסת וחושש' לעונו'
כשאין לה וסת אבל לחוש לשניהם כאחד
אין לנו.

בחוק' טהרה ולא חלק בין הגיעו ימי עונה

זו ששנינו חמרין ופועלין וכו' נשיהן להן

אבל תמהוני על רבינו הגדול ז"ל שכת'

ועת הוסת לשלא הגיעו. והר"ם תלמידו ז"ל כתב הלך בעלה למדינה אחרת והניחה מהורה כשיבא אינו צריך לשאול ואפילו מצאה ישינה הרי זה מותר לבא עליה שלא בעונת וסתה ואינו חושש שמא נדה היא. אף הוא לא הפריש בכלום.

היינו עונת וסתה לאפוקי יום עונה עצמו היינו עונת וסתה לאפוקי יום עונה עצמו ודלא שתעלה על דעתך שבבא מן הדרך לא חששו אף לעונת הוסת או שיתלו להקל לומר שמא עקרתו וקמ"ל דבעי מיחשב דלא בעונת וסת קיימא האידנא.

והם עוד סבורין דר' יוחנן דאמר מחשב קסבר וסתו' דאורייתא והלכתא כרבה דאמר מותרת דסוגיין וסתי' דרבנן ומסתייעי מאינשי דביתיה דרב פפא ורב הונא בריה דר' יהושע דפ"ק דכי אתו מבי רב לבתר וסת ועונה אתו ולא מיחשבי ולא הדי דושע אומר תבדוק תפתר לטהרות וזו קולא גדולה טוב לפני האלהים ימלט ממנו. הא דאמר רבי אושעיא וכו' במסכת ע"א

שמעתיה (מא, ב) ושם פירשתי.

דף מז

הא דחניא **הרואה דם מחמת המכה אפילו בתוך ימי נדותיה טהורה.** טעמא דמילתא

דאע"ג דאמרינן חבדוק הכא כיון דלא אפשר

לה למיבדק טהורה ואין דנין אפש" ממי

שאי אפשר וסתו" דרבנן ובאפשר תקנו

וכן זו שאמרו אף אנן נמי תנינא לר"נו

דוסתות דאורייתא מדקתני שחרדה מסלק"

את הדמים טעמ" דאיכא חרדה הא ליכא

את הדמים טעמ" דאיכא חרדה הא ליכא

מרי" כי איכא חרדה טהורה כי ליכא חרדה

אמרי" כי איכא חרדה מהורה כי ליכא חרדה

חבדוק היינו טעמא משום דלמ"ד וסתו"

דרבנן אע"ג דליכא חרדה טהורה לגמרי כיון

שלא היה יכולה לבדוק בשעת הוסת לא

הטריחו עליה לבדוק אחר כן כלל.

> בשניהם ולא עכשיו כמו שפירשחי בפ"ק לדעת הרב ז"ל, ולשון צריכה נראה כן מדלא קחני צריכים ומיהו יכולה היא לבדוק באותו שלפני תשמיש זה לפני תשמיש אחר חוץ מן הצנועו" ששנינו למעלה אבל עד שלאחר כל תשמיש ותשמיש צריך לבן וכיון שזה צריך לכל הנשים קחני נמי שלפני תשמיש שדרך הצנועו".

ואינו מחוור. ועוד ק"ל אמאי לא חנא צריכי' שלשה עדים וליחשוב נמי א' שלו אבל נראה שכל מקום ששנינו שני עדים א' לו וא' לה.

וכך פי" משנחינו לפי דעתי צריכה שני מעמיש ראשון ורואה טהרה ומשמשת ואח"כ מקנח' בו לאחר תשמי' וכשבאה לשמש פעם אחרת אינה צריכה כלום אלא משמשת ולאתר תשמיש מקנחין היא ובעלה בשני עדים אחרים ומניחין אותן ובעלה בשני עדים אחרים ומניחין אותן הבדיקה אינו מועלת להם [אלא] לטהרות הריקה עלפני תשמיש ראשון שהיא אף לבעל לפיכך בודקת ורואה מיד לאור

חדש לעד] מבדיקה ראשונה כלום. תשמיש ששכבת זרע רבה עליו [אין בין עד שתהא בדיקתן מעולה לגמרי אבל של אחר בו לכלוך אפילו שלפני תשמיש אחר כדי וטיפה כל שהיא ניכרת בו אינן רוצות שיהי' אלא בעד שלפני תשמיש מתוך שהוא נקי שאפילו הצנועות עצמן לא נהגו צניעותן מעקני תשמיש ושלאחר תשמיש עד א' הוא בתחילה משחשיכה לגמרי ואפילו לב"ש עד היום בין השמשות או לאור הנר אם

שלאחר כל תשמיש ותשמיש. רואה מחמת תשמיש הילכך דיה בבדיקה לתשמיש אפילו לטהרו' [אלא] מפני השש אחת ולא הוצרכו הללו שבין תשמיש ראשון בלבד שהרי דיה בדיקה אחת לעונה שלא בעי ב"ש בדיקה אלא לפני תשמיש נדה ולעולם לפני תשמיש [א"צ בדיקה] מאמני וכומל, לידע אם ממא משום בועל מתשמיש ראשון או מאחרון היה כדי לחייב לבן אלא שצריך שידע אם דם שעליו וחבדוק בו דבעד שלאחר תשמיש לא בעינן והיינו נמי דאמר או תשמש לאור הנר

דסמוכין הן וב"ה אומרים דיה שני עדים כל

שלאחר תשמיש זה שהיא לפני תשמיש זה

ועוד שכיון שהיא משמשת והולכת בודק'

ואגייפ שאי לו ולה אמרו דרך בנות ישראל דרך בנות ישראל משמשות בב' עדים צריכים] לשון שאמרנו שהרי כך שנינו ולא יקשה עליך צריכה [פי' ולא תנן אלא לטהרו' ולאחר תשמיש דיה בסוף. שכיון שאף לדברי ב"ש אין בדיקו" הללו תשמיש אחרון ושלו לאחר תשמיש אחרון לפני תשמיש ראשון שבודק' ורואה ולאחר עלילה אף אלו א' לו וא' לה שלה עולה

ובני ישראל משמשין.

אפשר מא"א אלא גדולה מזו אמרו שאינו ניחוש כן ויכולין היו ב"ש לומר שאין דנין ב"ה א"כ אף מתחלת ביאה לסוף ביאה תמצא בעד שלאחר כל התשמישן אמרו להם ותחפנה שכבת זרע בביאה שנייה ושוב לא בביאה ראשונה שבא אורה מחמת תשמיש לתשמיש שמא תראה טפת דם כחרדל תשמיש הוה נמי בבדיקה בין תשמיש שלאחר תשמיש משום שמא ראחה מחמת בייש לדבריכם. כיון שאתם מודים בבדיקה שני עדים כל הלילה. גמרא **אמרו להם** לבדוק לאחר כל תשמיש אלא שדיין באותן והר"ם הספרדי פי' שאף ב"ה מצריכים

ולדברי הר"מ ז"ל צריכין לפרש תראה

דומה וכו'.

מיפה דם כחרדל בעד של אחר ביאה ראשונה ותחפנו שכבת זרע לאחר ביאה שנייה ואמרו להם ב"ה אף לדבריכם שמא בקנוח ראשון עצמו נמוקה הטפה ובטלה

הבעל ורבא אמר שאין בחששות הללו שום אפילו לבדוק ולהניח דזה לא יועיל לגבי בעל נפש לא יכניס עצמו לבית הספק תשמיש ומניחים העדים עד למחר הילכך תשמיש חששו כולם שמא ראתה מחמת וכו' אלא ה"ק כיון שאע"פ שבדקה לפני בדיקה ושם הביאו ברייתא זו בד"א לטהרות מאמו אומר בפרק קמא כל לבעלה לא בעיא לא שהוא סבור שמשנתינו לבעלה שהוא THAT I' TITH EUT IEW TH "EUTT I'WIT. מ"מ לשון תראה מתפרש לנו יפה. הא אינה צריכה בדיקה כלל עד סוף כל הלילה ותשמיש ולראו' בעד כדברי ב"ש וב"ה לאור הגר צריכה לבדוק ולאחר כל תשמיש אלא כדברי ב"ה ולפירושו עדיין המשמשת ומשמע דמשמשת לאור הנר אינה צריכה כל תשמיש ותשמיש או תשמש לאור הנר רש"י ממה ששנינו צריכין ב' עדים על ר' שמואל רומרוגי ז"ל והם הקשו ללשון ומצאתי בתוספו' שפי' כדבריו בשמו של בשכבת זרע.

זה אסורה לשמש עד שחבדוק לפני תשמיש ולא תדע אם ראתה כלום מחמת תשמיש לשמש כל הלילה ומכיון שאין מוכיחה קיים תשמיש ראשון או שהיתה דעתה שלא היא, ולדברינו כגון שהחמירה ובדקה לאחר בתיי זיל בעד שלפני השמיש ופשוםי אסורה לשמש עד שתבדוק. מתחוורת בפי' הזה. בדקה בעד ואבד יוסי ה' בעילות בעלתי ושניתי, ואין סוגיא שבחסידים מדאמרינן במס' שבת אמר ר' בדיקה הא בבדיקה מותר אפילו לחסיד ובתוספות מפרשים לא יבעול וישנה בלא של עניים נשואות למקרא מגילה וכו' ממש בפרק קמא דמגילה מפני שעיניהם וכיוצא בזה תניא נמי הכי שאינו לראיה אלא שהוא דוקא למהרות ולא לגבי הבעל באמרי' **הניא נמי הכי** לא שהוא לבעל נפש ספק אלא חומר של טהרות הוא. והא

ואקשינן אלו קנחה בו ואיחי' מי לא משמשה אע"ג דלא ידעה הא אפילו ב"ש דמחמרי שרו לבדוק ולהניח ולשמש והאי דאקשינן הכי ולא אקשינן מדב"ה דלא מצרכי בדיקה זו דמי מדמי מקשינן דאלו החם דיומא משום קולא דבעל הוא שלא

לאור הנר בכל בדיקה של בעל.

להטריח עליו בין תשמיש לתשמיש אבל מכיון שבדקה דנמלך צריכה היא בדיקה

ממש לאור הנר.

ומפרק זו מוכיחה קיים לטהרות וזו אין מוכיחה קיים לטהרות שמא ראתה לאחר

תשמיש זה ולא תדע למחר הילכך אף לבעלה אסור' משום מגו של טהרות וכן נמי

לב"ה דלא מצרכי הך בדיקה מוכיחה בעד שלאחר תשמי' אחרון ואין חוששין לנימוק

אבל זו כבר נתקנח הדם בזה ואבד הילכך

אסורה עד שתחזור וחבדוק עכשיו לפני חשמיש דבהכי ודאי מוחר' שא"א להחמי'

עליה יותר מכאן לא יהא זה חמור מן הוסת

שאם בדקה ומצאה טהור טהור. ואפילו לטהרות עצמן אם בטלה בדיקה של עונה

אחת כגון של שחרית או של ערבית בודקת

עכשיו ועוסקת בהן וכן בבדיקה של אחר תשמיש בין לטהרות בין לבעלה.

د، باد

ז"ל בתינוק שאינו ודאי ממא אלא שרוב תינוק הנמצא בצד העיסה. פירש רש"י א"ג בהיסט הזב וזבה וכל המטמאים במשא. אפשר לאוקומה כגון שנטמא באהל המת התנור. הדא מתרי טעמיה נקט דה"נ הא דאמר אביי כגון שהעבירה על אויר שאפי' בלא גנוסטרי ודידה בלחו' אסור. להו לבראי הואיל ואישתני אישתני אלמא בבי מדרשא לא שכיחי וכ"ת דילמא כנשי עביד הכי והתניא זורקן רשע ופריק אשה וזרקינהו בי מדרשא ואקשינן עליה היכי ואלו מגלחין ר' יוחנן שקל טופריה בשיניה ביא לכולי מילתא היישינן מדגרסינן פ' לצפרניםולא אמרן וכו". ואסיקנא ולא הפעמונים שפי' רש"י ז"ל. הא דאמרינן וצרעין, ועוד שאף לשון קרקוש אינו על כדאמרי בבכורות דבש הגזין וצירים או גזין ובספר הישר מפורש דוגי מין דבורים הם היה עושה וכעין עובדי דרידכי ופרוחי היא. אלא כדי שיבריחו העכברים והתרנגולים בני ביתו ואין זו דרך צניעות אפילו לקלים שסביב מטחו ומקרקשן בעת תשמיש לסור **דכלתי.** פ' רש"י פעמונים תלויין בכילה צא באמבינן רבה בר רב הוגא מקרקש זגי

תינוקות מטפחין באשפה ושרצים מצויין שם ובצק בידו שנגע בעיסה. וזה הפי' אינו נכון שאם ודאי נגע בעיסה למה אין שורפין תרומה הרי רוב זה כרוב

למה אין שורפין תרומה הרי רוב זה כרוב עליא שעשאוהו כודאי דהתם נמי א"ל דרוב שליא בולד ומיעוט בלא ולד ובית זה בחזקת מהור עומד סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא דלא שרפינן עליה תרומה אלא כיון דשליא בבית הוא אין חזקתו של בית הוא כלום אלא הרי הבית כשליא ורובא ומיעוטא ובתר רובא אזלינן הוא נמי בתר רובא אזלינן.

אבל הפי' הנכון שבחינוק ודאי טמא נחלקו דכיון שנמצא בצד העיסה והבצק בידו אמרינן רוב חינוקות מטפחין בעיסה ומיעוטן אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת סמוך מיעוטה לחזקה שהרי שתי המדות הללו מחזיקין טהרה לעיסה לומר המדות הללו מחזיקין טהרה לעיסה לומר עלא נגעה בה חינוק וממקום אחר היה לו הבצק או אדם אחר נחנו לו ומעולם לא טפחו לבצק הזה בעיסה מה שאין כן בשליא שאי אפשר לצרף חזקת הבית למיעוט שליא שאין חזקה זו מלמדת שאין

עם השליא ולד אלא הבית כשליא עצמה ואין חזקתה כלום שהרי נגעה ונעשית כמוה אבל בעיסה וחינוק שאנן מחזיקין שלא נגע חינוק בעיסה.

טבילה היום ספק אינו זמן ואת"ל הוא ספק יש ספק בולד ה"ל ספק ספיקא ספק זמן הללו ש"מ בודאי ילדה (מצוי) א) שאלמלא טבילות שמחמירין עליה כל חומרי טבילות מדקתני מתניתין דטועה מטבילין אותה צ"ה סייעתיה וכו". ה"פ: דקסלקא דעתך בא דאמרינן מאי לאו לא תיובתי" אלא בספיקא דהוה ליה ספק שרץ ספק צפרדע. עמה ולד הא בבית ממש טמא אפילו ברשות הרבים מטמינן מדקתני שאין שליא אין דינה לשרוף אלא משום רוב דאפילו הוא ואלמלא הרוב טהור הויא וכן שליא הספקות משום דבר שאין בו דעת לשאול לעיסה ואפילו מחצה על מחצה כשאר כל כיסוי הדם והאי דלא מטמינן ברשות היחיד מטפחין בעיסה וכבר פירשתי זה בפרק הוא בירושלמי בסוף קדושין רוב תינוקות נגעו ודאי בפנינו ואין זה נכון ומפורש שנגע עדיין חוקת עיסה במקומה כיון שלא אלא שהבצק בידו ואף על פי שחוקה הוא ואיפשר שאף לדברי רש"י ז"ל לא בשנגע

> אינו ולד ודיה טבילה אחת באחרונה כרבי יוסי לר' יהודה דלא מחמירין כולי האי בטבילה בזמנה מצוה אפילו דתרי ספיקי אי נמי בחד ספיקא בספק לידה כלל.

ופריק דילמא לא תיובתיה ולא סייעתיה דכיון דאיכא רוב הולכין אחריו אפילו בתרי ספיקא להחמיר ואפילו לכתחלה אבל להקל לא עשאוהו בודאי.

ברוב זה כודאי דכיון דאין עמה דם איתרע דברוב פתיחת קבר איכא דם ולא עשאו דם אפילו הכי טעמיה דר' יהודה משום רוב טעמיה משום דאי אפשר לפתיחת קבר בלא ז"ל אפילו ללישנא בתרא דר" יוחנן דאמר לפתיחת קבר בלא דם קמפלגי ובפיר' רש"י איתותב ההוא לישנא ואסיקנא דבאי אפשר גמור הוא לשרוף אלא לתלות, וק"ל דהא **יהודה.** פירש דאפילו לרבי יהודה לאו רוב בטבילה בזמנה. אלא למעוטי רובא דרבי אלא סלקא דעתך דבספק לידה לא מחמרינן דהשתא נמי דהויא ודאי הויין ספיקות טובא שני לספירה אם הרחיקה לידתה ואינו נכון לומר ילדה בזוב אימר עלו לה ימי שבוע נינהו שמא ילדה שמא לא ילדה ואם תמצא בשבוע ג' משום יולדת דווב וספיקי טובא ויש אומרים מפני שהצריכוה למיטבל

۲،۲۲۰

וק"ל דהא אוקימנא לר' יהודה כרבי יהושע דמשוה ליה חדא ב) דאמר מביא קרבן ונאכל דאי אפשר לפתיחת קבר בלא דם וא"ל סבר לה כרבי יהושע לחלות ולא לשרוף, ויש לומר דמאן דמחני בשלשה מקומות מתני ההוא לישנא קמא

דר' יוחנן דמוקי פלוגתייהו דר' יהודה ורבנן בשאינה יודעת מה הפילה. וכן עיקר שאלמלא כן לא הזכירו בגמרא כאן לשון ראשון שהוא טעות במקום עיקרו.

מכן.

דף ים

הא דתנן **עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור.** פירש רש"י ז"ל עמוק יותר שחור דיהה שנדחית מראיתו ואינו שחור כל כך.

ושמעתי שה"ר שמואל ז"ל פירש בהפוך עמוק שאינו שחור כל כך דיהה שחור יותר

ג) וכן הדיו הלחה שכותבין בו ונשתהא שחרירותן מבהיק ושל ענבה משחיר ובוהק עבר או שדיהה הרי זה כתם והזית והעורב והחלוש באותו צבע הוא הדיהה ממנו כדתנן באוטו זוון הוא נקרא עמוק בכולה גוונים וכל אלו דברים בטלין הם שהמראה חזק דריותא והוא שחור יותר מן הדיו עצמו. עצמו והשחור השנוי במשנתינו הוא חרותא מהענבה ועוד שהדיו שהוא עמוק זהו הדיו ז"ל שיער בדעתו שהעורב שחור יותר דיהה וכדיו וכענבה טמא וזהו עמוק והוא מזה מש"כ כזית ובזפת וכעורב טהור וזהו על הצל אלמא לובן הוא העמוק, ועוד נגעים בהרת עמוקה כמראה חמה עמוקה והכניסו במחלוקת הזה מה שאמרו לענין

במשנה וכי היאך יעלה על דעת במזוג

כוהה יותר (מקום לו) מהחרת השנוי

ממאים והשאר יש מהם ספק, כגון ירוק איכא בינייהו לתלות דתני חמשה דמים הואיל ומצחצחין טהורין. הא דאמרינן הכי קאמר אפילו היה במראה הטומאה ביותר הוא הטמא ה) ומ"ש אפילו מצחצהין דעתך המצחצה טהור ז) שהוא המשחיר מן המקדיר וזה הפך ו) שהרי מתחלה סלקא טהורין אלמא המצחצה קרוב לטומאה יותר לא אמר אלא שחור כולהון אפילו מצחצחין שחור מקדיר (ממא) [מהור] מצחצה ממא א"ל רביה לבו כן אמר רב הוגא בשם ר" מצחצה ושמע מינה מן הדה מעשה וכו' טהור במצחצחו מאן דאמר טמא בשאינו בענין עמוק דיהה הוו בעיין מימר מאן דאמר וראיתי בתוספות שהביאו מן הירושלמי ודאי בלא ספק ולא ידע מר בטיבעא כלום. שהמלבין בו טהור והמתאדם ביותר טמא וכל שכן באדום עצמו שהוא כדם המכה למראה דם יותר מן הראשון כפלי כפלים אחד יין טהור והלא אדום גמור הוא וקרוב דריהה שאין בו אלא חלק אחד מים וחלק חלקים מים ואחד יין טמא והדיהה או דיהה יין שהעמוק מכן והוא הלבן שיש בו שלשה דשנינו (שלשה) [שני] חלקים מים ואחד

לפסוק כדברי תנא קמא דהוא סתם משנה ולא כדברי בית הלל וחכמים דהיינו רבי יוסי אלא שיש לסמוך הלכה כר' יוסי מפני ששנו אותה בלשון חכמים ואף על פי שפי' דמאן חכמים ר' יוסי לכך שנו אותה תחלה לומר כן שהיא הלכה וחזרו והזכירו דבר בשם אומרו להביא גאולה לעולם.

ועוד יש לי סמך וראיה לדבר מפני שהיא שנויה בבחירתא דם הירוק עקביא בן מהללאל מטמא וחכמים מטהרין וכיון שענינו שם דברי רבי יוסי בלשון חכמים לא שענינו שם דברי רבי יוסי בלשון חכמים לא שני שחולין שמע מינה שהלכה כרבי יוסי ענו שחולין שמע מינה שהלכה כרבי יוסי בדאתמר בעלמא (ברכות כז, א) הלכתא כר' הודה ותנן בבחירתא כוותיה והחם משמע הדודה ותנן בבחירתא כוותיה והחם משמע דעקביא גופיה הדר ביה דחנן ובשעת מיחתו אמר לבנו חזור בך בד' דברים שהייתי אומר א"ל ואתה למה לא חזרת בך וכו' במחני' א"ל ואתה למה לא חזרת בך וכו' במחני' ומדלא קחני החם בפלוגתא אלא סבריה דר' ומדלא קחני החם בפלוגתא אלא סבריה דר' ומי הדר ביה עקביא למהר לגמרי ועוד דמתניתא דרב דימי מנהרדעא וסוגיין דעלה בריש פ' המפלח כולהו כר' יוסי אמרינן.

ודיהה ממנו יושבת עליו שבעה נקיים וכן

מראה אדמימות ואפילו כמימי בשר צלי

ואנו עכשיו שבטלו רואי דמים כל שיש בו

רואה ממש תהא טמאה נדה לשרוף והיינו דספיקא משויתו ליה גבי כתם דלקולא גבי לא שכיח א"נ לרבנן דחולין קמ"ל נהי מטמא משום כתם משום דדם ירוק באשה של עקביא וטימא משום דקאמר אם אינו של ר' יוחנן דהוא אמר ירד ר"מ לשיטתו להו וכו". י"מ כל שמועה זו אחר דבריו ר"מ לשיטתו של עקביא וטימא וה"ק ממאים כלל אלא ה' ולא השש לסתם. ירד על דברי ב"ה לכתוב בחבורו שאין לך דמים היא טהורה אף בזמן הזה אלא שהוא סומך שהאשה שראתה לובן או אודם ירוק הרי כר' יוסי בירוק, וכן כתב הרמב"ם ז"ל אבל אלו אינן בכלל לדברינו שפסקנו הלכה כלום שלא גזרו אלא על דם ותולדותיו ואצ"ל לבן ושאר מראות ודאי אינה יושבת ואפילו דיהה מן הדיהה אבל בדם הירוק בכל מראה שחור ואפילו כזית ודיהה ממנו

ואקשינן עליה דר' יוחנן א"ה אם אינו מטמא משום כחם וכו' משום רואה מיבעי לי' אלא ה"ק להו וכו' קושיא היא ומהדרינן לקיימא לדר' יוחנן א"ה שפיר קאמרי ליה אלא ה"ק להו וליחוי כמשקה להכשיר את הזרעים דדם נדה ודאי מכשיר את הזרעים

כעקביא.

ומטמאי" אותם כדתניא בתוספתא מסכת שבת פ"ה מנין לדם נדה שהוא משקה שבת פ"ה מנין לדם נדה שהוא משקה שנאמר ממקור דמיה ונאמר ביום ההוא יהי" מקור נפתח וכו" ואמאי לא שויתי" ליה מיהא כדם נדה להכשיר שהרי אף בשאר דמים דעלמא יש מכשירין והיאך אתם מקילין על זה שלא לעשותו כדם נדה אמם מקילין על זה שלא לעשותו כדם נדה אפילו בדבר שמצינו שאר דברים דינן כך אתם מקילים נם הללים וכל שאינו דם חללים מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו מהור הילכך זה שאינו דם נדה לדברינו

ואקשינן לר' יוחנן נמי שפיר קאמרי ליה ה"ק להו אלפוה בג"ש כחיב הכא שלחיך פרדס רמונים כלומר כיון שבדם זה אסורה לבעלה וקרינן בה גן נעול יכשיר דעלה כחיב שלחיך ואמרי ליה רבנן אין אדם ג"ש מעצמו ואפילו לדברינו שחולין ואוסרין אותה לבעלה גבי הכשר לקולא ואין פי' זה

ואחרים פירשו השמועה כפשטה אלא שאמרו שר' יוחנן הוא דפריש וה''ק נהי דלא מטמא משום כתם תטמא משום רואה וכי אפרי' לההיא לישנא איפריך ליה דר' יוחנן, ול''נ שלא אמר ר' יוחנן

אלא דברי נביאות.

ירד ר"מ לשיטתו של עקביא אלא מפני שאמר במשנחינו אם אינו מטמא דמשמע דלדבריהם אמר להו כלומר נהי דמקילתו בזה אודו לי מיהת בזו הא איהו כעקביא ס"ל ומטמא בזו ובזו הילכך לכולהו לישני איתא לדר' יוחנן וכולהו נמי קאמר להו כלומר לדבריכם כדפרישית וגמרא הוא דפריש ואזיל וה"ק להו וכו'.

והוא דם טהור הוא לדבריהם. מכשיר והלא אין לך מכשיר אלא דם נדה וא"כ ה"ק נהי דלא מטמיתו משום דם נדה כך בנות ישראל נועלות פתחיהן לבעליהן וכתיב פרדס מה פרדס הזה נעול להשתמר נדה בלחוד הוא דקא מכשיר מדכתיב גן נעול דא"כ מאי איריא דם ירוק דנקט אלא בדם מה שאשה משלחת מטמא משום הכשר פרדס רמונים. ודאי קשיא דר"מ לאו בכל דאמרינן אלפוה בג"ש דכתיב הכא שלחיך מראה טהור לדבריהם ולאו דוקא. והא ס"ל ואפשר דהתם לרבנן קאמר להו ונקט דם אדום ומשלימתו לדם ירוק אלמא כרבנן כל דם תקנה גדולה היא להן אלא שרואה בנות כותים א"ר מאיר אם יושבת הן על לשיטהו של עקביא וממא והא לקמן בפ' ומיהו הא ק"ל היכי א"ר יוחנן ירד ר"מ

ומקיפין ורואין ומכאן החמירו. לה משמע דלא חלינן בכתמים אלא בדדמי עולה בבנה ובבעלה בשלמא בנה משכחת בה מאי לאו דכוליה גופא ואקשינן נמי והא דאקשינן הרגה מאכולת הרי זה תולה ודכולהו ודברייתא נמי חד הוא כדאמרן, אלא מר בקי בהאי חזותא ומר בקי באידך בילכך אית לן לפרושי דכולהו לא פליגי לועירי בלחוד דפריש הוא דמקשינן מינה ובבנה ובבעלה דא"ל חד שיעורא הוא אלא ל"ק הא דתנן הרגה מאכולות תולה בה צפור חיה ולרב נחמן דאמר של הקוה. דאמר כדם שור שחוט ולעולא דאמר של דם אדום עצמו אינו מכשיר. לשמואל ואמרו ליה ג"ש לא אמרינן הילכך אפילו אפילו ירוק יכשיר דקרינן ביה שלחיך דהיכא דחזיא דם אדום מעיקרא והויא פרדס מטשלתו אלא לדידכו אודו לי איהי מיהת ביה וה"ק להו לדידי דם ממא הוא מכשיר מכשיר שכל זמן שהיא כפרד' שלחיך קרינן דחזיא דם אדום והדר קא חזיא כל דם ווו שאלה רבו"ל והשיב לר"מ כל היכא

ונמצא במקצת גליוני ראשונים דעכשיו בזמן הזה כיון שבטלו ראיית דמים ואין בקיאות במראיהן של ד' דמים אין תולין

> בכתמים ולא בבן ולא בבעל ולא במאכולת ושוק של טבחים ושאר כל מה ששנו הכמים בכתמים לתלות אלא בכולן אסורות לבעלה. ורבינו בעל התוספות השיב דכי אמרינן עברה בשוק של טבחים תולה וכן במאכולת אתא אלא מעלמא אתא, אלא מיהו היכא הידעינן ודאי דלא דמו ליכא למיתלי ומ"ה קאמרינן הכא בשמעתין למ"ד כדם מאכולת של ראש הרגה ודאי מאכולת של גוף היאך תולה בשאינו דומה ודאי וכן קושיא דבנה ובעלה אבל מסתמא תולין כתמים בכל מה

שאמרו חכמים.

הסתם כל מיני אדום באדום וכל מיני שחור בשחור עד שיתברר לה ודאי שאין אודם הצבע דומה לאודם הכתם דהתם אינו תולה בדתניא לקמן נתעסקה באדום אין תולה בו מחור ובשמעתין הכי אקשינן היאך אפשר לחלותו במכת בעלה ובדם מאכולת הגוף מי שאינה יודעת בדמיונות או שהלך הצבע מי שאינה יודעת בדמיונות או שהלך הצבע מנגד פניה ואינה יכולה לדמות תולה מן הסתם כדאמרינן באשה שבאת לפני ר' עקיבא ואמרה לו ראיתי כתם שמא מכה יש

בידך ומהרה והרי אשה זו לא הביאה הכתם בידה לפניו ומהרה מיד ולא הקיף ולא ידע

מיינתי בכל מילי דרבוואתא ולא אשכחית ושוב ראינו בכתמים שכתב הראב"ד ז"ל הדעת שאינן דומין וכן נהגו ואין לחוש. ובבעלה ובכל מיני אדמות עד שיתברר לפי בזמן שאין בקיאין תולה במאכולת הגוף חכם תנן וידע דאיכא טובא מתירין הלכך יודעת מה ראתה דמסתמא ברואה ובאה לפני כלל, ולא בעי לתרוצי כשראתה ואבד ואינה לא דמו לא תליא ואי דמו לא צריכי תלייה דדמו כתמים טהורים הם ומה נפשך אי בהני אלמא בכתם טמא עסקינן ואלו הנך ממאכולת ובעלה דה"ק ודאי מדבעין תליה וכן יש לפרש זו שהקשו בשמעתין כל זה שכתב הרב ז"ל.

בהון דינא דכחמים אי נהיגי האידנא או לא, ואף על גב דאשכחן דמטמא את בועלה בפרק קמא דנדה דלמא לטהרות היא.

וזה אינו נכון, וכבר השיב הרב חתנו ז"ל מדאמרינן בכחמים פעמים שהן מביאים לידי זיבה ואיחמר עלה מהו דחימא כל כהאי גוונא מביאה קרבן ונאכל קמשמע לן מביאה קרבן לאסרו לבעלה דאי לטהרות בלבד קרבן מאי עבידתיה דאפילו להכשיר

> בקדשים ליכא למיחש כיון דליתיה אלא דרבנן בעלמא לחוש בטהרות ולבעלה מתירין אותה לכתחלה.

> במקומן כדאמרן לעיל. משום כבודן של חכמים הללו אינה רואה לופשה, אי נמי מחמירה על ופשה, אי נמי א"ל קס"ד השתא דאיהי סברא דלא מהימנה תמהר לנפשה דהרו כל יומא נמי מטהר לה, לחברתה, למה הביאתו ילתא קמיה דרבה כזה טיהר לי פלוני חכם ולטהר אפילו איפכא מסחברא דאם כן דנאמנת אשה לומר לקמיה דרבה בב"ה וכו". אי קשיא אדרבה דברי הרב ז"ל. **ת"ש דילתא אייתא דמא** במנציא מילתא היא כרבי זירא, כל אלו בנות ישראל שנהגו איסור בכתמים וקי"ל נאמרו ואין צריך להאריך שהרי הוחזקו מצורה לבעלה וכו' אלמא כתמים לבעל לדברי חבירי אין סוף שאין לך אשה שאינה ומטה שאין עליה כמה טיפי דם מאכולת אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל מטה (דף נח ע"ב) לדברי אין קץ שאין לך ועוד השיב מדאמרינן בהדיא בפרק הרואה

ト こと

הא אמר כל של שאר מיני דמים דברי
הכל טהורה אלא אמר רב נחמן בר יצחק
רכו". וה"פ: וכי חימא הכי קאמר ברייתא,
המפלת חתיכה אדומה ושחורה או ירוקה
המפלת חתיכה אדומה ושחורה או ירוקה
רבות אינה טמאה לידה אלא אם יש עמה
רם טמאה נדה. הלכך אדומה ושחורה הרי
היא עצמה דם וירוקה ולבנה צריכה דם טמא
תמה ואם לאו טהורה הא לר' יוחנן א"א
לפרשה כן שהרי הוא אמר שלשאר דמים
לפרשה כן שהרי הוא אמר שלשאר דמים
למימר דלא תיקשי ליה אלא בחדא מיהו
אנן ה"ק לר' יוחנן דודאי לא מוקי לה אלא

ורש"י ז"ל גורס וכ"ת כ"פ רבנן אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה וכו' ולא נהירא לי דכי אמרינן דרבנן אירוקה ולבנה בלחוד פליגי, ע"כ ברייתא ה"ק אדומה ושחורה טמאה ירוקה ולבנה אם

> יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה ורבנן בלא דם פליגי ובפלוגהא דהני הנאי וכו". נאי קשיא הא לח"ק דברייתא גופיה ספיקא משוי ליה ואלו ח"ק דמחני" קאמר ואי לאו טהורה א"ל החם משום דילדה ואינה יודעת מה ילדה וחויששין ללידה וחויששין ומי לזיבה שמא עם הנפל יצא דם אבל ומי לזיבה שמא עם הנפל יצא דם אבל ומילדה לידה יבישתא העמד אשה על חוקתה וכן ללשון הראשון שאמר רבנן סברי לא אמרי" רוב חתיכות מד' מיני דמים הן קשיא אלא משום האי טעמא הוא דהעמד אשה על

> וי"מ דהתם ה"ק לא אמרינן רוב חתיכות מד' מינין הן ולפיכך טמאה גמורה אלא שאין שורפין כדאיתא בפ"ק, ואין פירוש זה נכון.

פרק ג המפלת חתיכה

חזקתה.

הא דאמר ר' יוחנן אם יש בה דם אגור מהורה. איכא דמקשו ללישנא קמא דר' יוחנן ליחזי אם חתיכה זו מד' מינין טמאה שדרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה ביא ולא קס"ד השתא ומ"ה פריק אפילו עמה אין תוכה לא ההיא מימרא דגמרא ואע"ג דאמרן לעיל בגמרא דאלו רבנן סברי קושיא וממחני' לית ליה סייעתא בהדייהו. מינין טהורה ומדר' יוחנן מיפרשא ליה לאפוקי התיכה גופה דאפילו היא מארבע במעני, לאו עמה לאפוקי תוכה אלא עמה עמה דם אין בתוכה לא. וא"ל קס"ד השתא ליה מיניה ליסייעיה ממתני' דקתני אם יש משום רשב"י המפלת וכוי. וא"ל אדמקשי דמקשינן לר' זירא **והא אמר ר' יוחנן** לרבנן דמתני' ולר' יהודה מיירי. הא דרביה, והאי דקאמר ר' יוחנן ד"ה טהורה דמחני לישנא קמא מחרץ הא דידיה הא וא"ל אתיא כלישנא בתרא דר' יוחנן מאן

ואע"ג דאמרן לעיל בגמרא דאלו רבנן סברי עמה אין תוכה לא ההיא מימרא דגמרא היא ולא קס"ד השתא ומ"ה פריק אפילו בדר' יוחנן דהתם משום דדרכה של אשה לראות דם בחתיכה ומין במינו הוא ואינו הוציץ כדפרישית לעיל, א"ג א"ל דמתניתין לא סייעתא היא דקס"ד עמה לאפוקי תוכה משום שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה. הא לא לאו זה נמי מהורי ממהר. ומפרקי' דאקשינן ת"ק נמי מהורי מטהר. ומפרקי' אלא לאו דפלאי פלויי איכא בנייהו. לאו דצריך להכי דהא מצי למימר אלא שפופרת א"ב דת"ק סבר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה וכ"ש בשפופרת ואתי רבנן למימר

לראות דם נדה בחתיכה אלא האי דם חתיכה ולא בחתיכה ורבנן סברי אין דרכה של אשה אפלאי רחמנא מיעטה מבשרה ולא בשפיר וכיון דאיפלאי וליכא חציצה טמאה וכי לא סבר דרכה של אשה לראות דם נדה בחתיכה דבפלאי פלויי פליגי מר דהו רבי אלעזר לראות דם נדה בחתיכה. פירש רש"י ז"ל פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה נמצדר אביי בשפופרת דכ"ע לא פליגי כי מהור' הילכך מפרש ואזיל כולה פלוגתייהו. חתיכה גופה הוא אפילו איפלאי נמי ודאי אלא בדלא אפלאי וכיון דרבנן סברי דם אלעזר סבר דם אגור הוא א"א לטהר דבהא נמי פליגי לפום טעמייהו דכיון דר' בפלי פלויי איכא בנייהו משום דקים ליה ממאה ואפילו בשפופרת אלא הא דאמרינן אין זה דם נדה אלא של חתיכה הא דם נדה

ולא מחוור דא"ה לא דמי האי דרכה של אשה וכו' לאוחו שאמרו למעלה בדר' יוחנן דהחם קאמרינן דכיון דדרכה אע"ג דלא אפלאי נמי לא חוצה דהיינו אורחא ולישנא דגמרא נמי לא משמע הכי כלל.

עצמה הוא.

אלא ה"פ מרדאינהו רבנן סברי דרכה של אשה לראות דם בחתיכה ולא טהרו כאן

برداك.

אלא משום שאין זה דם נדה אלא דם חתיכה והיכא דהוי ודאי דם (חתיכה) [נדה] כגון מצא בה דם אגור טמאה והיינו לר' יוחנן ומר דהוא ר"א סבר אין דרכה של אשה הילכך הוי ליה כשפופרת ורחמנא אמר בבשרה.

ולאו מילתא היא ור"א ורבנן תרווייהו מטהרין מר נסיב לה טעמא מבשרה ולא בחתיכה ולפום טעמיה איפלאי פלויי טמאה ומר נסיב לה טעמא אין זה דם נדה לטהורי נמי אפלאי פלויי אלא כטעמא דפרישית

והאי דמדכרי' סברא דרבנן מקמי דר' אלעזרא"ל משום דאמרן לעיל דרכה של אשה כסברייהו א"נ לאו דוקא וכן בכמה דוכתי בתלמודא דלא קפדי.

דם נדה ודאי טמאה בדאיפלאי ובשפופרת דם נדה ודאי טמאה בדאיפלאי ובשפופרת דכו"ע לא פליגי דטהורה אלא ניחא ליה לחרוצי בדידה ולא לעיולי בה פילי דהשתא לא מוספינן בפלוגתייהו איפלאי פלויי כלל אלא בדם אגור בחתיכה פליגי כדפרישית, ועוד לאוקמה כדר' יוחנן דלעיל דלא לתקום דלא כחד כנ"ל.

ריש מפרשים דלא ניחא ליה לאביי לאוקומה פלוגתא דרבנן אפלאי פלויי בלחוד דהא לא מדכרא בהדיא במילתיה דר' אלעזר דאנן בגמרא לאו חסורי מחסרא לברייתא כלל אלא מימר קאמרינן דלר"א בודאי פלאי ממאה ולא ניחא ליה לאוקומא פלוגתייהו אמאי דלא מתפרש בברייתא בהדיא.

דף כב

דלהכי בעינן חתימת פי האמה דליהוי נגיעת והא דדאיק מינייהו למימרא דנוגע הוי קרי לא כתיב ובזב כתיב או החתים בשרו. נמי חתימת פי האמה כזב דהא קרא בבעל דבעי פי האמה ואיתקש בעל קרי לוב ובעי בפ' ואלו דברים בפסחים דס"ל בזב כר' נתן מיניה דוב וסבר לה נמי כר' שמעון דאמר יוצא דופן ולפום הכי גמר רב הונא בעל קרי הונא] הוא דאמר נמי כר' נתן כדאיתא בפרק תתמה [דהא שמואל] רביה (דרבה) [דרב זב אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה ואל דנפשיה פשיט ליה דס"ל כר' נתן דאמר למימרא **דנוגע הוי.** פירש רב הונא אליבא הוא אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה, עומד בבית החיצון הרבה. **והלא עצמו** משעקר שסופו לצאת מיד ולא האשה שהרי זב וזבה הוקשו א"נ באיש דינו לטמאות רחמנא בחד ואיצטרך חבריה שלא תאמר אלמא אין דינה לטמא. לא קשיא דגלי איצטרך בבשרה לומר שמטמאה בפנים יטמא בפנים דאלמא דינא הוא דמטמא והכא ואי קשיא הכא איצטרך קרא לומר שלא א"ד האי ממנו עד שחצא טומאתו לחוץ.

חוץ כדפי' רש"י ז"ל, ק"ל אי הכי זב נמי

חותם פי האמה הרי הוא כנוגע ממש שמין כן י"ל כיון שיוצא עם שכבת זרע שהוא בהם חתימת פי האמה ואין הזוב מטמא אלא לה בלא צחצוחי זיבה ואם תאמר והלא אין מימאן הכתוב, ומפרקינן התם בשביל שא"א שניהן טומאה אחת להן בכל ענינן ומדין מגע סותר בזיבה אף הרואה לא יסתור שהרי מומאט מנע היא א"כ מה הנוגע בקרי אינו אא,,א אינו טמא אלא בנוגע וטומאחו נמי הוא יש לו טומאה בראיה שאינו מדין מגע משום רואה הרי דומה לזב מצד אחד שאף במקום שאינו ממא משום נוגע ממא הוא אלשי' אא"ב בעל קרי רואה הוי ואפילו ונגע בו מגע הוץ דה"ל רואה ונוגע ומ"ה שלא יהא טמא טומאת שבעה עד שיראה זוב האמה דליהוי נמי נוגע גוירת הכתוב הוא והאי דאחמיר ד) עליה רחמנא בחתימת פי כזב טומאת ערב ואלו רואה טומאת שבעה הוי רואה לענין טומאה דיליה דאלו נוגע וראי אע"ג שנוגע הוי לענין שיעוריה מיהו נוגע הוי ולמה לא יספור בזיבה, א"ל בזב

רהיינו דלא אקשינן יטמא טומא' שבעה אלא תסתור ז' דטומאה בזוב גמור ליח ליה כיון

במינו הוא ואינו חוצץ.

ראינו רואה בשיעורו טומאת מגע זוב אית ליה נכיון דווב הוא מיהא ובראיה דין הוא לסתור הכל שאין כאן ז' נקיים דהא הוה ליה כאלו ראה זוב בנתיים שאין אחר אחר

۲۵۲۲۲.

הזוב הזה כדי ראיה אין לו טומאת שבעה ואפילו לסתור ז' אלא סתירתו כטומאתו והא נמי רב הונא אליבא דנפשיה פשט ליה דהא בפרק כיצד הרגל בב"ק איכא ר' אליעזר דסבר אפשר בלא צחצוחי זיבה בינהי.

ואי קשיא לך לרב הונא דאמר בעל קרי נוגע הוי תרי קראי למה לי דהא כתיב רואה וכתיב נוגע וכדדרשינן בפרק יוצא דופן מדכתיב או איש, א"ל אע"ג דרואה דוקא בנוגע הוא דמטמא ה"א ה"מ ברואה דאיכא תרתי מגע וראיה אבל בנוגע לחודיה לא קמ"ל. הא דתנן **המפלת מין דגים** לא קמ"ל. הא דתנן **המפלת מין דגים** נחגבים ושרצים אם יש עמהן דם טמאה. מקי" במחלוקת שנייה ורבנן היא ומדלא פרישנן הבי ברישא דקתני כמין קליפה כמין שערה כמין עפר וכמין יבחושין ש"מ דההיא ד"ה היא דכיון דמילי ווטרי נינהו אפשר

> לפתיחת קבר קטנה בלא דם ודמיא הא לההיא דמפרקינן בכריתות (דף ט') [דף י' ואין הגירסא שם כן] כי אמרינן א"א לפתיחת הקבר בלא דם היכא דגמר הולד דמיפתח טפי ב) ואפשר לפתיחת הקבר בלא

דם וכ"ש בכמין קליפה ויבחושין.

נימ הא הנא דבי רבי ישמעאל ולא מפרק זו אינה ג"ש כלל, והיינו דאקשינן מאי אפתר לי' למיגמרינא לתרווייהו אלא ה"ק מיצירה. לאו למימרא דסתרי אהדדי דהא דנין יצירה מיצירה ואין דנין בריאה אלא של מכה הוא. הא דאמרינן מעיקרא בחוקת מעוברת והפילה לאו מעוברה הוא יש לה שממנה מפלח כן ואע"פ שהיתה הוא אינה נמוחה אבל כאן רואה היא ומכה אלא שאינה ממאה וכן בחתיכה דבשר גמור טמאה דהתם בריה נינהו ודאי ונולדת היא שאין עמהם דם תטיל למים ואם נמוקו טעמא דלא אמרינן בדגים וחגבים ושרצים הוא וכרואה דם יבש בעלמא הוא והיינו נמי ועפר אינה לידה אלא כמקור שהפיל טיפין שפיר יש בו פתיחת הקבר אבל יבחושין לפתיחת הקבר בלא דם א"ל התם דהפילה יודעת מה הפילה ר' יהושע אומר א"א ואם תאמר מ"ש ממפלת רוח דתנא באינה להשיב מה לאדם שכן מטמא מחיים. שאין מופנה משני צדרין ומשיבין ה"נ יש בעשייה אלא בצוויי, ופי' רש"י ז"ל דכיון הא כתיב נמי ישרצו המים ההוא אין כתוב ויברא גבי תנינים לאו מופנה. אי קשיא כלל כדבעי למימר קמן. והא דאמרינן הוא ואמסקנא ניחא דליכא למיגמר דבריאה השתא לא מסיק טעמיה אלא מפרש ואזיל והוה ליה כשאינו מופנה כל עיקר אי נמי באפנויי דויצר דאדם לאו להך ג"ש הוא בריאה דתנין מיני' בדין מופנה מצד אחד על גב דוייצר מופנה גבי אדם ליכא למיגמר אלא חד במופנה הילכך מדדמי ילפינן דאף יצירה מיצירה דהשתא ודאי ליכא למיגמר [ומאזי ויברא לגופיה] וייצר לאפנויי ודנין והדר אקשי' ועוד נגמר בריאה מבריאה היכא דסתרי אהדדי והכא תרווייהו דגמר. בעלמא אלא ודאי משום דלא אמרינן אלא דאיכא דדמי ליה מדדמי ליה ילפינן כדאתמר עני מילי היכא דליכא דדמי ליה אבל היכא

ול^{יי}נ דהאי לישנא קמא לא צריך פירכא דלכ^{יי}ע מופנה משני צדרין עדיף ממופנה מצד א' וכיון דע^{יי}כ יצירה יצירה גמרינן ה^{יי}ל בריאה דאדם לגופיה וגבי חנינים נמי לגופיה ואין מופנה כל עיקר וכל ג^{יי}ש שאינו

כראשכהן בפרק כל היד שאין אדם ג"ש ורבון דפליגי עליה דר"מ במתני" לא גמירי שמשיבין ולפום הכי בעי' מאי פירכא בריאה אע"פ שאינה מופנה כל עיקר אלא יצירה יצירה יכולין אנו לגמור בריאה מאי פירכא משום דאפילו כשאנו גומרין אבל ללישנא דרב אחא הויא דבעי' והאי ומונוע צמרינן בין לרבי ישמעאל בין לרבנן למישדי שני צדדין דמופנ' בדידיה שדינן מופנה מצד אחד הוא דכל היכא דאיכא דכולהו בגוה כי היכי דלא נימא באידך רחמנא לבהמה משני צדרין דשדינן מופנ' מופוה משני צדרין איהי עדיף ולהכי אפנויי ולר' ישמעאל נמי הא עדיפא דהיכא דאיכא ופריק לרבנן הא עדיפא דהא אין משיבין מגדע ולא לאפנויי תרווייהו ומיגמר מנייהו אמאי ניהא לך לאפנויי להדא לגמרי ומיגמר וגמרינן היינו דקאמרי ומאי ניימ זה כלומר ודגמרינן ויברא דתנין לגופיה ודאדם מופנה וא"ת וייצר האדם לגופי' ודבהמה מופנה מופנה כל עיקר אין למידן הימנה.

חיה ועוף כי פרכת גבי תנין מה לאדם שכן

ותיתי מכאן דכיון דגמר יצורה ואתו בהמה

נאי קשיא לך לר"מ מאי פירכא ליהדר דינא

מעצמו, וכן פי' רש"י ז"ל.

מטמאן מחיים נימא בהמה חוכיה א"נ נגמר מוייצר דבהמה למד מלמד א"ל מה לשניהם שכן מטמאין במגע ובמשא האמר בדגים שאינן מטמאין ואע"פ שמקבלין טומאה טומאה עצמן אין להם.

דף כג

למימרא דחיי. פי' רש"י ז"ל דהא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה דאין איסור אחות אשה לאחר מיתה ותמהני א"כ יפה שאל ר' ירמיה ונימא נפקא מינה לענין אתסורי באמה ואם אמה דאמות אפילו לאחר מיתה מן התורה ועוד נפקא מיניה לאתסורי באחותה שנים וג' ימים.

צלגול עין שלדבריהם אפילו תייש גמור טעמיה דר"מ משום יצירה יצירה או משום בבב פליג אדשמואל ור' יוחנן דפרשי לעיל **רב הכל מודים וכו'.** פי' ר' ירמיה משמיה ובמינו מתקיים. א"ר ירמיה בר אבא אמר מחקיים כנפל גמור שהוא אינו מחקיים שהוא הי אלא ולד הוא לענין טומאה שבמינו עא אמר ר"מ שהוא ולר שיעלה על דעתו אדם או בשיש בו מצורת אדם אלא ה"ק משום יצירה יצירה או שגלגל עיניו כשל לאו דוקא דהא לא טעמא הוא לר"מ אלא מאיר אלא הואיל ובמינו מתקיים, פי' הואיל ונאמר ר' יהודה אמר שמואל לא אמרה ר' לכל דבר אלא ודאי סבר ר' ירמיה דהיי זמור כגון בת שמונה והלא הרי הוא כאבן לו לחיות כלל אין קדושין תופסין בנפל אלא כך פירשו למימרא דחיי שאם א"א

> במעי אשה ולד מעליא הוא לטומאות לידה וכ"ש גופו אדם ופניו תייש דאיכא מקצת אדם.

> וה"ג משמע דס"ל לרב יהודה משמיה דרב כותיה מדקאמר הואיל ובמינו מחקיים ולרב ירמיה משמיה דרב לית ליה הנהו טעמי אלא ר"מ ורבנן בסברא בעלמא פליגי בשפניו אדם ונברא בעין א' כבהמה שר"מ אומר מצור' אדם בעינן והא איכא וחכמים

> וה"ה לר' מאיר' דבמצח ועין וגבן העין ולסת וגבת הזקן סגי אלא להכי נקט פניו אדם ועין אחד כבהמה להודיעך כחן דרבנן הא דאמרי ליה רבנן והא איפכא חניא לאו דהא לא (מחסרא) [מתהפכי חרתי סברי דהא לא (מחסרא) [מתהפכא] סברא דרבנן לר"מ אלא איפכא בליענא לכולהו ואיפכא בר"מ אלא איפכא לה ברייתא לרבנן

ולסבריה דרב הא דתני' לקמן המפל' דמות נחש אמו ממאה לידה ר' יהושע יחידאה היא ולית ליה דר"מ וכ"ש דרבנן וההיא דתניא לעיל נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה בהכי

ICTE'TW TW" 1"7.

אומרים כל צורת ממש.

נמי מחוקמ׳ בבהמה וחיה ומקצ׳ סימנין דאדם דכיון דהיא עצמה עיניה הולכות כשל אדם במקצת סימנין נעשית כאדם גמור מה שאין כן בעופות שאפילו כל פניו כאדם

והאי דדהי רב אחא בריה דרבא לעיל תבדוק לרבנן דמודו רבנן בקריא וקפוף הואיל ויש להם לסתות כאדם דחייה בעלמא היא דדחי מסקנא לרבנן לסתו' חדא מצורות דפנים נינהו וצריך נמי גבין וגבת זקן דאדם ועין נמי דאדם ואף ע"פ שהולכות לפניהם צריך

צורת דאדם באוכמא.

ועיניו לצדדין אינו כלום.

ור"מ יצירה יצירה ואי כולה חייש בפנין זגופו אמו טמאה לידה הואיל ובמינו מחקיים והא דאמה גופו אדם ופניו חיש ולא כלום משום שאין זה לא מין בהמה ולא מין אדם והואיל ואין לו מין שמחקיים דברי הכל ולא

ולפי דבריהם קשיא, א"כ מנא ליה לר' ירמיה א"ר דר"מ בפניו אדם ונברא בעין א' כבהמה פליג דילמא בההוא כרבנן ס"ל דלאו אדם הוא ומין בהמה נמי אינו שאין לך בבהמה כמותו והם אומרים קסבר רב

C410.

ליה רבנן כל שאין בו מצורת אדם ולא קחני וחכמים אומרים אמו טהורה א"נ וחכ"א אינו ולד שמעי' דר"מ דמטמא נמי במקצת צורה ואמרי ליה לא כל צורה בעי למעוטי צורה ואמרי ליה לא כל צורה בעי למעוטי צורה בהמה גמורה ולמעוטי נמי מקצת מניא איפכא לגמרי הוא שר"מ אמר כל צורת אדם והא דאמרי ליה רבנן והא איפכא צורת אדם והא דאמרי ליה רבנן והא איפכא צורת לגמרי מ"ט או כולו אדם או כולו מניא איפכא לגמרי הוא שר"מ אמר כל צורת לגמרי מ"ט או כולו אדם ולד הוא והיינו בהמה וחכ"א מצורת אדם ולד הוא והיינו בהמה וחכ"א מצורת אדם ולד הוא והיינו בהמה וחכ"א מצורת אדם ולד הוא והיינו מתני במקצת צורת אדם ולד הוא והיינו משמע ליה דבחרתי פליגי וברייתא נמי משמע ליה דבחרתי פליגי וברייתא נמי

הראשון שכתבנו ואע"ג דקשיא נחש דר'

דמסייעא להו כך מפורש בספר הישר.

יהושע כדפרישית.

והא דחניא המפלח דמוח ליליח אמו ממאה לידה ולד הוא אלא שיש לו כנפים ולא אמרינן משום דגופו חיש ופניו אדם היינו נמי טעמא משום דודאי פניו אדם אע"פ עגופו חיש בחר צורח פנים אזלינן אבל בדמוח ליליח ס"ד אין כאן צורח אדם כלל אלא צורח ליליח היא זו בין בגוף בין בפנים

למשמע לן דלילית גופה ולד הוא אלא שיש

לו כנפים.

717 67

זמר רבא ושטו נקוב אמו טמאה. פירש"יי ז"ל קסבר טרפה חיה. וקשה להעמיד דברי הרב רבא שלא כהלכה ועוד אני תמה וכי מפני שאין טרפה חיה י"ב חדש נטהר אמו של זה והלא הנפל שהוא כאבן ואינו יכול לחיות או שיצא מת ומחותך ואינו יכול לחיות או שיצא מת ומחותך אמו טמאה זה שיצא נקוב הושט וכלו לו חדשיו לא כ"ש ואפילו הולד שנימוק בשליא אמו טמאה והאיך יטהרוה שאלו היה דבר אמו טמאה והאיך יטהרוה שאלו היה דבר שמתחלת ברייתו הוא אפשר לומר שאינו ראוי לבריית נשמה וטהור אבל זה שמא אברים.

לפיכך נ"ל שכל הנולד בטריפות ודאי אמו ממאה היא ואפילו היה טרפותו בתחלת ברייתו שהרי ראוי הוא לחיות י"ב חדש וכ"ש בטרפות נקב וחתך. והא דאמר רבא ושטו נקב טמאה לד"ה קאמר ולא בא אלא להשמיעינו שושטו אטום אמו טהורה שאין וה בכלל אדם הואיל ונברא שלא כדרך החיים. והא דאמרי' קא מפלגי בטרפה החיים. והא דאמרי' קא מפלגי בטרפה החיים. והא דאמרי' קא מפלגי בטרפה היה שהזיקיקו לרש"י ז"ל לטהר ולד טרפה מאמרו וכמה כדי שינטל מן החי וימות

דקסבר האי תנא דכל שנברא אמרו בלא היתוך איברים עד מקום שאלו ינטל מן החי וימות אינו בכלל ולד ולא שיהא זה אינו מדמה אלא זה אינו נולד הואיל ונברא אמרם אלא זה אינו נולד הואיל ונברא אמרם אבל נחלקו האמראין כמה הוא כדי מינטל מן החי וימות ופי' ר' זכאי עד ליקובה היה ההא קאמר שבכך החי מת (לרש"י נמל) לארכובה ודקדקו ממנו וה' ינאי אמר עד לנקובה היה עד להעבר נדשה נבלה אבל טרפה אינה מחה ר' (לכשינטל) ממנו ור' ינאי אמר עד לנקובה יהושע דאמר עד מבורו קסבר בין זו בין והות הן וכל זה אינו אלא בשיעור כמה היה שנטל (במינו) [בו] ולא אמרו כאן אלא לא נחלקו (במינו) [בו] ולא אמרו כאן אלא לא נחלקו (במינו) [בו] ולא אמרו כאן אלא

ומה שפי'רש"י ז"ל אטום חסר אינו נראה אלא אטום כמשמעי שאין לו חיחוך איברים וזאין לו חלק שבהן אלא כמין גולם אטום ודמיא להא דחניא לקמן בריית גוף שאינו החוך וכו'. הא דאקשי' ואם איהא ליהני שמא מגוף אטום (ופניו) [או ממי שפניו] המוסמסין באתה. א"ל איבעי למיחני טובא ליחני שמא באח מפניו חיש או אפילו פרצוף אחר או שיש לו שני גבין ושתי שדראות

הולד כשהוא אטום.

בריה בעלמא איתא וכי אגמריה רחמנא טפי מגוף אטום. הא דאמרינן **ושמואל סבר** ממוסמסין ה"ל למיחני משום דשכיה נמי בשיצא לאויר העולם דלא הימא כקלוט הנהו לא שכיחי ולא ה"ל למיתני. אבל פניו וכמין אפיקותא דדיקלא וכן כיוצא בהן א"ל לא צריך נפל הוא. ושמואל סבר בריה

שריא איהי נמי שרי. בן פרה הוא אבל במעי בהמה דאפילו נפל בעלמא איתא דחיי וכי אגמריה רחמנא

לשמואל אלא גביה הוה קאי דבר בריה הוה. חנינא בן אנטיגנוס אומר וכו' לרב ה"ה לשמואל והא דפריך רב שימי ממתניתין ר' יצא לאויר העולם משום נפל אסור אפילו בין לשמואל במעי טהורה לא חיי הלכך בן פרה דשרי ונראה מדבריו דבין לרב לאויר העול' נמי לישתרי דה"ל כקלוט אסר לו וק"ל א"כ לשמואל אפילו יוצא למשה בעלמא. פירש"י ז"ל אותו המין

באכילה ולא מדכרין התם דשמואל בכלום והאמר רב באשה אינו לד בבהמה אסור שני גבין ושדראות והוי ביה למימר' דחיי גבן ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר כל שיש לו מג ע"ב) חנן לה למחני" גבי מומי כהן איזהו ולא נהירא ועוד דהתם בפ' ואלו מומין (דף

רחמנא למשה במעי בהמה אגמריה דבחוץ בעולם ליכא דלא הי הילכך כי אגמריה ליכא כי פליגי בבריה רב סבר אפילו בריה אלא הכי משמע פירושא לכי"ע מינא בעלמא

בעולם.

דף כה

נחלקו בכולן.

אינו ולד. ואיכא למימר נמי איפכא ולפיכך

שאפשר למימר עכור ולד ובשר נימוח שמא

המפלח שפיר מלא בשר נימוח מהו. פי'
קא מיבעיא להו לרבנן דפליגי עליה דר'
יהושע מיפלגי נמי בבשר נימוח או לא אמר
להם לא שמעתי אמר לפניו ר' ישמעל בר'
יוסי משום אביו כך אמר אבא מלא דם
מאה נדה מלא בשר טמא' לידה שהיה
ר' ישמעאל סבור שלא אמר אביו כדברי
היחיד ולפיכך דחה רבי ואמר שמא כדברי
ר' יהושע אמרה וזה שאמר מלא בשר לאו
דוקא אלא ה"ה למחוי עכור ולא בשר אלא
להוציא צלול אפילו לר' יהושע.

ריש שגורסין בה כמאן כסומכוס מדהא כיחידאה הא נמי דילמא כר' יהושע אמרה

ואינו בספרים.

וא"ת כיון שרבי לא קבלה אפילו בבשר נימוח שיהא ולד ריב"ל מנין לו דקאמרי בצלול מחלוקת אבל בעכור ד"ה ולד זה אינה שאלה דריב"ל כר' יוסי ס"ל וקסבר ר' יוסי לרבנן אמרה כדסבר נמי ר' ישמעאל בר' יוסי ועוד דכיון דרבי לא שמעתי אמר אינה תשובה לדברי ריב"ל שאם ר' לא שמע ריב"ל שמע לא ראינוה אינה ראיה.

וי"א אין אומרים בדברים אלו זו דומה לזו

סוכה למר בדופן ג' ולמר בדופן ד' כיון מן התנו' טפח דהא קא חשיב בכה"ג טפח דדברי הכל ה"מ למימר סתמא אבן היוצא למיחשבי' בדברי הכל וא"נ לא חשיב חד מן התנור לכותל דמודה ר' יהודה וה"מ אלא מן התנור לכותל. ק"ל וניחשוב דקתני סיפא א"ר יהודה לא אמרו טפח השתא דאתית להכי הך נמי פלוגתא היא כי הדרי נינהו וחדא נקט. והא דאמרינן אם כן [תרתי חדא היא, ועוד א"ל] תרווייהו דר' חייא דשיעור אזוב טפח ומ"ה מקשינן משום דהוה איכא למימר רבי שילא לית ליה היא היינו טעמא דלא מקשינן חלת ד' הוויין שמעתא שיעורן טפה. ואקשי' תרתי חדא ביה לידה. הא דאמרי' תלת מתני' ותרתי נגמרה לו צורה לא חשיב רישיה למהוי במחותך שנגמר' צורתו אבל סנדל שלא פוטר בנפלים ה"מ בולד שלם או אפילו אלא איכא לפרושי דאפילו למ"ד הראש ושמואל דאמר הכי איתותב במס' בכורות רש"י ז"ל משום שאין הראש פוטר בנפלים. ליה לידה סנדל עד דנפיק רוביה. פי' דרבא ולד מדופיק קבא דרישיה הויא הא דאמר רב הווא בר תחליפא משמיה

סיפא ליחשוב. ועוד שם בפרק (בתרא) רישא ל"ק דטפח על טפח לא קאמרינן מפח לוכסן או שמעטה פחות מטפח טהורה במס' כלים פי"ח גדד לשתי כרעים טפח על והשתא קשיא לי טובא וליחשוב הני דתנן וכוי. דקאמר כי קאמרי היכא דבצר מטפח לא חזי דהך נמי פלוגתא היא הדר ביה מתירוציה לכאורה דהשתא דאתינן להכי ומפרקינן ולא בעי לפרושי תרווייהו ובודאי משמע דפלוגתא לא איירי לא כמר ולא כמר. לבית אינו שפח כר' יהודה ואיהו במילתא התנור לכותל מפח הוה משמע הא בין תנור ואתיא כרבנן ואי פריש נמי אבן היוצא בין היוצא מן התנור הוה משמע מכל צדרין דפלוגתא. אבל הכא אי אמר סתמא אבן אמר דופן סוכה טפח ליכא למטעי במידי דופן א' בסוכה מפח והשאר כהלכתן. וכי ואיכא למימר התם הכל מודים ששיעור מכאן או מכאן.

כולהו אית להו אבן היוצא מן התנור טפח

דכולהו אית להו דופן מפח קחשיב ליה ה"נ

[כ"ם] חום מאזני' של חנוני ושל בעלי

וחוזרת ומתעברת ולפיכך אין ולד מתעכב עוברה סנדל אלא קסבר אין אשה מתעברת קטנה מעוברת מניקה מעוברת שמה תעשה בכעובוע וביבמות ג' נשים משמשות במוך דיהודה וחזקיה ולית ליה נמי האי דאמרינן אחר חבירו שלשים יום ולית ליה נמי מעשה ראמרינן לקמן מעשה ונשתהא ולד אחרונה בעלי פירושין שכתבו דלית ליה לרב הא מתעכב אחר חבירו כלום. ראיתי מקצת מדרשא כלל. הא דאמר רב אין הולד אלא למימר' דמההי' לא תיתי תיובתא בבי להכי לאו למימרא דליתי' לשנויה דשנינן [דידות] הוי וכי קאמרינן השתא דאתית לא חזי והני כ"ש דבציר מטפ' (דידהר) מפח. וי"ל כי קאמרינן היכא דבציר מטפח הפרגל טפח יד מקבת ושל מפתחי אבנים בתים טפח יד קרדום מלפניו טפח שירי

ואין דבריהם נראין דג' נשים מתניתא הוא ונימאתהוי תיובתיה דרב. ועוד מעשה דיהודה וחזקיה בני חביביה דהוא יושב לפניו והן יושבין עמו בבה"מ היכי אפשר דלא חזי ליה ואם איהו אומר דלא היו דברים מעולם מאן מהימן לאסהודי עלייהו.

אחר חבירו כלום.

אלא היינו טעמא דרב דקסבר אין אשה

מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין מתעברת וחוזרת ומתעברת בין נפל בין וסנדל כרוך עם הולד הוא יוצא שחבור אתו ונדבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה וכעדל כרוך עם הולד הוא יוצא שחבור אתו ונדבק בו והיינו טעמא דמוך אבל כשהאשה וכשהן נגמרין לז' או לט' אין הולד מתעכב אחר חבירו כלום אלא א"כ הפילה א' נפל אחר חבירו כלום אלא א"כ הפילה א' נפל וא' מהן נגמר לט' וא' לז' ובזה מודה רב וא' מהן נגמר לט' וא' לז' ובזה מודה רב עהיל משתהא אחר חבירו כדי שתגמור עהול' משתהא אחר חבירו כדי שתגמור בימנו. והיינו מעשה דיהודה וחוקיה ומיהו לית ליה אפוכי שמעתא דלקמן (כ"ד) [ב"ג] לולד דבחד ירחא לא משתהא אלא

ההא דאמרינן לעיל סנדל מהו דחימא הואיל וא"ר יצחק עד קמ"ל שניהם הזריעו בבת אחת ודאי קשיא דהא איכא סנדל דמתעברת וחה זכר וזה בקבה כדפרישי' במשמשת במוך. ואיכא למימר אין ודאי דמצי למימר הכי אלא שמא תאמר היכא דבעל ופירש מדהאי זכר האי נמי זכר קמ"ל אפי' בכה"ג חיישינן שמא עניהם הזריעו כא' והאי זכר (נמי) והאי נקבה כנ"ל. אין תולין את השליח אלא בדבר של קיימא. פי' רע"י ז"ל שכיוצא

לייג אית ליה.

הפילה שליא (פי') [אפי'] בתוך ג' הוששין כגון נברא בירך אחת או גוף אטו' ואח"כ שאם הפילה דבר שאינו ראוי לבריית נשמה אמר ודאי רב יהודה טעי.

בו מטליים אם היו חדשיו כלין למעוטי לכולהו חלמידי דרב דאמרי אין תולין כלל

משום דשמעה מרב ולא אמרה. YIYL MUL' IGILIM UIIIL YLT ILILU TIMIU

אותה אפילו מכאן ועד י' ימים. אלא א"כ יצאה עמו אבל בבן קיימא תולין דאין תולין את השליא בנפל אפילו יום א^י בולד ושאר תלמידים דרב אומרי' משמי' בפיל' שליא כל שלשה ימים תולין אותה ראמר לעיל משמיה דרב הפילה נפל ואח"כ אלא הא דתלמיד' דרב פליגא אדרב יהוד' ליימא ולא ידעתי מי הזקיקו לשנות פירושו משמע וכדאמרן דילמ' כאן בנפלי כאן בבן ואינו מחוור דבן קיימ' לאפוקי כל נפל

אין תולין אותה בנפל. לפי שאין השליא פורשת עד שיגמר לפיכך ושמעתי שפירשו בירושלמי במס' זו (ג, ד)

בכל ג' הליא שליא בנפל וכיון דשמעינהו יהודה בישות דשמעיה דאמר משמיה דרב ביה חיותא לא. ומ"ה חזייה שמואל לרב דולד בזעא לשליא ונפיק. אבל נפל דלית תולין אותה בבן קיימא דאמרי' אגב היותא ובשאלתות דרב אחא משבחא ז"ל כתב לכך

717 61

יום ולדות התוכים בשליא והאיך אפשר דר"ש דמטהר לגמרי והרי אנו מוצאים בכל נראין דברי מקצת ראשונים שפירשו מ"ם מפרשים הסוגיא כולה בענין אחר ברם בליכא למימר א"א שלא ירבו וכו', והם במלא תרוד מטהר ר"ש דסתמא תנן ואע"ג מענא ענים דאפילו הוה בה תרי שיעורי כגון מלא תרוד רקב איכא למימר הכי גבי ויבטלנו ואמאי נהי נמי דבשיעור מצומצם פרידות עפר על פרידה אחת של רקב לטעמיה מדאמר א"א שלא ירבו שתי ובתוספ' הקשו לה מדאמרינן ואזדא ר"ש מומאה כיון שנתערב בה מין אחר טהורה. ור' שמעון מטהר אמאי תרמייה הא דכ"ע ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהוא ממא בלאמרת קסבר ר' שמעון והא דתניא מלא מין אחר בטלה אלא מאן תנא דפליג עליה וא"ת איהו נמי סבר כל טומאה שנתערב בה בבי' החיצון אמאי טהור ליהוי כרקב וכנצל. טהור להוי כרקב וכנצל. ועוד לר"מ נמי לקמן בשמעתין שפיר שטרפוהו במימיו וה"ל כרקב וכנצל. וק"ל הא דאמר רשב"ל נמי דנימוק מ"מ גופו של מת כאן הויא מים דר' שמעון וכוי. פירשיי ז"ל נהי

רבא לרבנן זבי רב אדרבה כיון זרקב יותר נמוק לגמרי וביטול אינו מועיל. ואקשי להו בטריפת בני אדם. אבל דרך לידה אינה אינו דומה שזה נמוק לגמרי וה"ל כמים (שנמוק) ה) אנא משום בטול ואמר להו היה לנו לחוש שמא יש בו כזית בשר אינו בבית פנימי לומר שאף בבית החיצון דאמר לו לר"מ כשם שאינו בבית החיצון כך ההיצון שנטרפו מימיו לגמרי וטהור. והא ור"מ סבר לא מבטל אלא א"כ הוציאו לבית אחת של רקב ומבטלו ובצר לה שיעורא א,,א שלא ירבו שתי פרידו' עפר על פרידה וביינו דאמרינן ואזדא ר"ש לטעמי" דאמר וגם אל מקצת בשר שלא נמוק ומבטלו ד) זתים א"א שלא ירבו שתי טיפי מים שנמוק הולד אע"פ שנשתייר ממנו (כחצאי) אחר על מקצתה ומבטלה ואף כאן כיון דהיא צריכה שיעור א"א שלא ירבה מין שנתערב בה מין אחר בטלה דאמרינן כיון ר"ש כל טומאה שהיא כשיעורה ולא יותר ואמאי מטהר ליה לגמרי, ומפרקי' קסבר מצטרפים הן בתוך השליא לטמא באהל קודם שתצא שאפי' נחתך כולו לחצאי זתים שלא תהא בכולה כזית ג) שלא נמוק לגמרי

דהיו מעורבין עפר ורקב. ארון ויש כאן מלא תרוד ועוד מאותו עפר אלא כגון שנקבר בכסותו או בקרקע בלא ממא. פי' רש"י ז"ל לאו רקב של מת ממש TRACT. ATM ACHIT INT WEL EVA RECEIR שרופין ופחות ממנו. ור"ש סבר בטלה היא בבי' החיצון טהור שנמוק לגמרי וה"ל אפר בעא (לאמר) ו) מאניל על כולה ומיהו אין טומאה בטלה ברוב מלטמא במשא ואהל רבים ומבטלין אותו ובהא פליגי דר"מ סבר נמכמלו ומגרע שיעורו אלא על כולו הם ואין אנו צריכין לומר שרבין על מקצת יש במי שליא ודם שבה לבטל את כולה היו שם שני הצאי וחים או כוית שלם. יוחנן משום ביטול ברוב נגעו בה שאפילו מקצת בשר ומבטלין אותו כדפרישית וא"ר והדם שבשליא מועטין הן אלא שרבין על כתחלתו גבי שליא מ"ט דקס"ד שהמים לקמן והשתא דאמרת טעמיה דר"ש סופו על הממועט ומבטלו לגמרי. והיינו דאמרי' אדרבה יש לנו לומר שהמרובה עומ' לבד אל מקצת המרובה ומבטלו ומגרע שיעורו הוא מן העפר היאך יאמ' ר"ש שהמועט רבה

ואין פי' זה נכון דהא אמרין כל שתחלתו דבר א' נעשה גנגילון ואע"פ שיש בו שיעור

> מן הרקב דומיא דסיפא ומדאמרינן סופו בתחלחו (מאי) [מה] תחלתו דבר א' נעשה גנגילון אלמא פשימא מילחא דכ"ע כל דבר א' עושה גנגילון בתחלתו. ועוד מדתניא איזהו מת שאין לו רקב נקבר בכסותו אלמא אין לו רקב כלל אפילו מלא סאה דאלת"ה ליתני שאין לו תרוד רקב. ועוד מדסוגיא במסכ' נזיר פרק כהן גדול (דף נ"א) דאמרי' במסכ' נזיר פרק בהן גדול (דף נ"א) דאמרי' דמסכ' נזיר פרק בהן גדול (דף נ"א) דאמרי' הד מחים שנקברים זה עם זה נעשה גנגילון וה לזה. ואם קברן זה בפני עצמו וזה בפני עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרוד בפני עצמו והרקיבו ועמדו על מלא תרוד הרקב ממא אלמא אין הדבר תלוי בשיעור מן גנגילון. וכן בכולה סוגיא דהתם הכי משמע דכי גמירי למלא תרוד רקב דוקא דנרקב

מירושו כגון שנקבר המת ערום על גבי רצפה של אבנים והרקיב ונפחחה מערה ונחערב עפרה ברקב דקסבר ת"ק רוב מתים יש בהן רקב מלא תרוד שבכאן של מת והמותר הוא עפר בית הקברות ואלמלא שנמצא שם ועוד על כרחינו מת זה לא היה בו מלא תרוד דא"כ עפר בית הקברות להיכן הלך אבל מאחר שנמצא כאן ועוד זה

בעיניה.

רבון בשלא נעשה אפר כדפרישי'. אליעזר שמע ליה ר' יוחנן דקסבר מודו ליה דשהור. לאו דוקא דלא כרבנן אלא מדר' רא"ר יוחנן מת שנתבלבלה צורתו מנ"ל כזית ועצם כשעורה וטהורין לגמרי. והא אורת בשר ולא צורת עצם נפק ליה מדין צורתו באור וטהורים דכיון שאין באבריו עדיין הוא קיים נעשה כמת שנתבלבלה ז"ל, ופי" שטרף השפיר ונמוקה צורתו אבל שפיר שטרפו במימיו. גרסי' וכן בפר"ח חייא משום דה"ל טומאה סרוחה. וצ"ע. במס' בכורות (כג, א) מסיק טעמיה דר' והך סוגיא דר' יוחנן הוא דהתם בדוכתא שנפטרה מן הבכורה ולא משום טומאה. דר' הייא דפריש למתניתן דתקבר לומר דר"ש וראב"ר אמרו דבר א". ואליבא שנפל לתוכו עפר כל שהוא. וא"ר יוחנן וחזרו לטעמייהו דהיינו מלא תרוד רקב א"א בלא מלא תרוד של מת ור"ש מטהר

לא הא ולא הא איתנהו. ועלה קאמר רבינא

אלמא ה"ק מנלן דטהור דגמרת מינה לשפיר

לחיי אלא נתבלבלה צורתו שלמה מנלן

בשלמא שפיר שנטרפו מימיו דקאמר טהור

LL.LY TWELL WOLER CYCH TOTAL X.LY

ויש לפרש דקסבי רבינא דריילא מודה ליי

דר"י דמטמא שפיר שנטרפו מימיו לגמרי כר' אליעזר אמרה דהאי כאפר שרופין הוא ומיהו במת שנתבלבל' צורתו דקא מתמה מנלן לד"ה אתיא.

וזה הלשון לדברי מי שגורס שפיר שנטרפו מימיו דמשמע שנטרף לגמרי וחזר למים, אבל לפי גר"ח ז"ל שנטרפו במימיו. נראה דהיינו נתבלבלה צורתו בלחוד. ויש לי עוד לומר דר" יוחנן הלכה קא

דהוא אמורא וקא פסיק הלכה כרבנן.

אילימא מדרבי שבתאי קא גמרת הלכה

דילמא טמא כר' אליעזר דמסתברא טעמיה.

מיבעי ליה, וה"ק ליה מנלן דטהור כרבנן

דף כת

מעשה היה וטהרו לו פתחים קטנים.
פרש"י ז"ל טמאו לו פתחים גדולים של ד'
טפחים וטהרו לו קטני הפחותים מד' כשאר
מתים גדולים שהפתחים הגדולים מצילין על
הקטנים דקי"ל פתחו בד'. וה"מ להציל
על הפחות מד' טפחים והכי אמרינן במס'
אהלות המת פתחו בד' בד"א להציל על
הפתחים אבל להוציא את הטומאה בפותח
טפח. זה כתב הרב ז"ל.

ואין הדין הזה אלא כשהפתחים כולן סתומים או מגופין שבהן שנינו המת בבית ולו פתחים הרבה כולן נעולין כולן ממאין, פי' משום דסוף טומאה לצאת נפתח א' מהם אע"פ שלא חשב עליו טיהר את כולן פירש כיון דנעילין הן וה"ה למגופין אבל בפתוחין כל פותח טפח מוציא טומא' לצד ב' ואין לו הצלה כלל. המפלת יד חתוכה. פי' רש"י הצלה כלל. המפלת יד חתוכה. פי' רש"י הצלה כללו המיש לה חיתוך אצבעות. וק"ל הילו הכי נמי ליחוש ללידה שהרי אפילו השפיר שאין לו אפילו חתוך ידים עצמן אמו ממאה לידה.

יד גמורה שאינה חתוכה אומרי' מגוף אטום

ואיכא למימר הכי ספיקא הוא ואם הפילה

באת כשם שהיא משונה כך באת מגוף משונה ושמא לאו מגוף באת אלא החיכה של בשר שנעשית כמין פיסת היד היא הילכך אמו מהורה תולין להקל שרגלים לדבר.

והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל מפרש שלא אמרו חתוכה אלא לענין מביאה קרבן ונאכל דמדקתני ואין חרששין כלל במשמע ואלו בשאינה חתוכה אינו נאכל. (אלא) א) לענין האם טמאה מ"מ. ואין זה לשון הגון מדקתני ברייתא אמו טמא' ואין חרששין ולא קתני מביאה קרבן ונאכל ואין חרששין.

דף כט

רהא דאמ' רב פפא כתנאי יצא מחותך אר מסורס. אלישנא קמא דר"א ור' יוחנן קאי

דפליגי במחותך.

והא דאקשי ליה רב זביד למאי דמוקי ר' יוסי אומר משיצא רובו כחקנו מכלל דמסורס רובו נמי לא פטר קשיא ולימ' ר' יוסי אכחקנו פליג דלא מיפטר בראש עד שיצא רובו ומחמיר הוא.

רי"ל מדקתני ברי"תא בדר" יוסי משיצא כחקנו משמע דלאיפלוגי אמסורס אתא דה"ל למימר ר" יוסי אומר כחקנו משיצא רובו וליפלוג אכחקנו והשתא פלוגתא אמסור" משמע ואוקומא רב זביד משיצא לחקנו בחיים ופלוגתא בדלחיים היא.

והיינו נמי חנאי דח"ק סבר מחותך ומסורס משיצא רובו הרי זה כילוד כחקנו אע"פ שמחותך הראש פוטר ר' יוסי אומר משיצא כחקנו לחיים. כלומר אין הראש פוטר במחותך אלא בשלם שכיוצא בו יוצא כחקנו לחיים ולכ"ע לית להו דשמואג אלא ס"ל בשלם הראש פוטר והא דקחני איזהו כחקנו לחיים משיצא ראשו ה"ק איזהו כחקנו שיוציא ראשו תחלה ויוציא כדרך שהחיים

> מוציאין שר' יוסי אומר רוב ראשו וזהו שיעור אבל משיצא ראשו לאו לשיעור קחני אלא לדרך לידה קחני.

> TRICK CHARL WINNE STAR IENG FISIER לפנינו. ודמתני' עדיפא לן למירמי. הא כדתרצינן למתני' בשלא הוחזקה עוברה רוב נשים לא אמרינן אלא מתוקמא ההיא לובן ואינו נאכל אלמא לכ"ע הלך אחר הפילה ואינה יודעת מה הפילה מביאה מליה מהא דחניא בריש פירקין ולשלישי עברה בנהר והפילה וכו". בדין הוא דנירמי זה בספר המלחמות. הא ד**אמר ריב"ל** בשתי שמועות של ר' יוחנן וכבר כתבנו שאנו קיימנו שתיהן תיובתא. ותניא כותיה בשלהי דידה בפ' ערבי פסחים. אלא עיובתא בדריש שמעתא ותניא כותיה במס' תמורה. ועוד יש במסכת פסחים תיובתא בחד דוכתא ותנאי בדוכתא אחריתי התם כתנאי. אלא שיש כיוצא בה בתלמו' סלקא דשמואל בתיובתא ולא איתוקמא עיקשי לן במס' בכורות פ' יש בכור לנחל' כעווא, אפי, ללישוא בתרא דר"א ור"י לאפולי נפל אפילו שלם כדשמואל ומאי נאם באנו לפרש משיצא כתקנו להיים

דמחזקי' לה ביולדת בווב וברואה נמי לאחר לידה כדמקשי' לקמן יומא קמא דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום כנגד יום היא אלמא ברואה השתא בימי זיבה מחזקין לה דוקא כגון שבאת ריקנית ואמרה ראיתי מלא בשעת לידה ואינה יודעת כמה ראיתי ואלו לא אמרה כן אינן מחזקינן אותה לא ביולדת בווב ולא בשומרת יום אע"פ שלא ביולדת בווב ולא בשומרת יום אע"פ שלא ברקה כל אותן הימים שאין חוששין לראיה כל זמן שלא ידעה אלא בימי הוסת.

למימר כבר עברו וכן טבילות דב"ה נמי עברו לה ימי טוהר וכ"ש בשבו" ד" דאיכא טבולת יום ארוך מטבילין אות' שמא כבר מבטלין אותה בשבוע ג' בליליותא דמשום כן. והא אי לאו משום הך תשש לא היו לידתה קשיא טובא וכי היאך סלקה על דעתו דלית ליה לר' יוסי בר חנינא הרחיקה משום אימר הרחיקה לידתה. דמשמע יוסי בר חנינא ורבין לא ידע מאי תיובתיה מרגישות ולא יודעות. והא דפריך מינה ר' אסורות לשמש לעולם שמא ראו והן אינן כן השוטה והחרשת והקטנה נמי שראתה ראיתי לא כלום הוא שאם אין אתה אומר ואינה יודעת כמה ראיתי אלמא איני יודע אם וה"נ משמע בפ' בתרא דתניא בטועה ראיתי

> משום יולדת והרחיק' לירתה ז' או שבועים הן ועוד שבוע דטהור הוא תשמש דאי ילדה ולד מעליא אפי' בשבוע ד' נמי טהורה היא דדם טוהר הוא וכ"ש בה' דטהור' ואם לאו ולד מעליא הוה לספיקה דר' יוסי בר חנינא תחלת שבוע רביעי ה"ל תחלת ונדה ושבוע דטהור הוא מותרת אלא ע"כ משום הרחיקה לידת' וחיששין שמא כלו ימי טוהר בסוף שבוע רביעי ויום אחרון שבו היה לה התחלת נדה כדמפר' ואזיל בגמ'.

> אלא ע"כ ר" יוסי בר הנינא אגב הורפיה לא עיין בה ובגמ' ה"ל למימר ולטעמיך מ"ט דכל הני אלא אשכחן כמה דוכתי פריך ביה כלל. שביע קמא מטבילין לה בלילותא משום יולדת זכר ונקבה. עיינו בתוספות שאין השבועין הנמצאין באן בטבילות הלילו' שוים עם השבועין הנמנים כאן בטביל' הימים דהא למאי הנמנים כאן בטביל' הימים דהא למאי הנמנים כאן בטביל הימים דהא למאי הנמנים כאן בטביל הימים דהא למאי המרצינן כגון שבאת לפנינו ביום וכן למאי מבילות דלילותא מושכות עד לילה של השמשות של מוצאי שבת וכן שבאת לפנינו השמשות של מוצאי שבת וכן שבאת לפנינו

לילה בליל שני בשבת ואחרונה במוצאי שבת וכן בשבוע שני ואלו טבילו' דימים דמשום זיבה ראשונה באחד בשבת ואחרונה בשבת. וליכא למימר דברייתא הכי קתני שהביאה לפנינו ג' שבועין טהורין חוץ מיום שבאת לפנינו שהרי אותו היום עילה הוא שבאת לפנינו שהרי אותו היום עילה הוא למנין שבועים ונמצאת זאת מותרת לשמש בלילי עשרין וחד שהרי אינה רואה כל אותה הליל' ולא יום שלאחריו אלא ע"כ יום שבאת לפנינו הוא ממנין שלשה שבועים מהורין. כל זה עיינו בתוספות.

ודבר ברור הוא אלא כיון דמנין לידה וזיבה מיום א' בשבת הוא וכל טבילו' דעלמא הן דכל נדה ויולדת טבילתן בלילה של שבוע שני וטבילות דזיבה ביום בסוף שבוע שלהן לא חיישי בגמרא לפרושי הכא מידי.

کا تا ک

שאחייכ ואטייג דבייש מנו לה ולא חשבי חדא עצמו נמנה לנו תחל' שבוע ללידה וטבילות שהיא נמנת לסוף שבוע שעבר ואותו היום ראשונה חדא בשבוע חשיבי לה ב"ה מפני טבילותיה וטהורה ואפשר שאותה טבילה ז' ובאור שביעי של שבוע חמישי גמרה טבלה נמי בימים הסמוכים לה ששה עד סוף רביעי הויא חדא בשבוע לא משמע הכי דהא מהו שאם בא לומר דטבילה דסוף שבוע דתדא בשבוע היא לא קחשיב ואינו יודע תלתין ושש הווין. וראיתי בפירושים דכיון השמשות דיהיבוא לה טבילה בתריהן. קשיא לן כיון דאוקים בבאה לפנינו בין רש"י ז"ל. ל"ה טבילות דקאמרי ב"ה פסיקת טהרה ואפי' ליום ראשון. כך פי' טהורים ובבין השמשות משכחת בהו מיהא ברייתא ג' שבועין טהורים משמע דכולן עולה לה לספירת נקיים אלא מדקתני בתחלת היום ואין אותו יום שבאה לפנינו הוו ז' ספורים שהרי לא הפסיקה מהרה לקמן לסוף שבוע לטבלה ביממא דהא לא בלילה והוה ניחא טפי דתו לא הוה קשיא רש"י הוא הדין דה"ל לאוקמ' בבאה לפנינו כגון שבאת לפנינו בין השמשות. פי'

בשבוע אינהי דמפשי טבילו' מנו לה כיון דמצטרפא בטבילות דלילות דשבוע א' אבל ב"ה לא מנו לה.

וה"ר אב"ר ז"ל כחב דאיכא לחרוצי דכיון דלאו פסיקא להו דאי אחאי ביממי להא טבילה לא חשיבי ב"ה כי היכי דחרצינן בטועה בפ' בחרא. וזה הלשון נכון בעיני דב"ש דקא מפשי טבילוח מהדרי לאפושי בהו טובא וב"ה דלא מפשי בהו טפי לא

חשיב' לה.

ובשם הרב חתנו ז"ל חירץ דבין השמשות

דר' יהודה אפליגי ב"ש וב"ה ב"ש סברי

כר' יהודה דספיקא הוא וב"ה סברי כר' יוסי

דבין השמשות דר' יהודה יממא הוא. ולכך

ליתא לטבילה יתירתי ועומק גדול הוא אלא

תימה גדול הוא היכי שתיק מיניה חלמודא.

זה לשון הרב ז"ל. איידי דפתח בשבוע

מסיק לה איידי דחנא טמא תנא טהור.

פי' וה"ה דלענין צ"ה טבילות דב"ש ה"נ

מיי וה"ה דלענין צ"ה טבילות דב"ש ה"נ

מורים אלא משום דבעי למיחנא משמשת

לאור ל"ה לא קודם לכן ולא לאחר כן משום

חששות דאמרן תנא הכי.

זבה קטנה לא חשיב. קחשיב אי מיתרמיא ליה לפני תשמיש אבל קחשיב כלומר יולדת בזוב. א"נ זבה הוא השמשות וליחשוב ומפרקינן זבה גדולה טבילות בשבוע זו ביום כיון שבאה בין הכי אקשי' ליחשוב דשומרת יום וה"ל ג' דטבילת זבה הדא בשבוע נינהו ולפום בשבוע לא קחשיב הדרי' מההוא טעמא אינ השתא דאתית להכי ליומא דחדא קחשיבי כולהו דלבתר תשמיש לא קחשיבי. לא צרכינן למימר הכי אלא דמקמי תשמיש דמחרצינן זיבה גרידתא לא קחשיב לב"ה בלחוד כדאמרן. אלא לב"ה בעינן דהא ולא זבה קטנה קחשיבי אלא יולדת בזוב לב"ש מקשינן דהא אינהו לא זיבה גדולה דילמא שומרת יום כנג' יום היא לאו דאקשייומא קמא דאתיא לקמן לטבילה דלא מיירי ב"ש אלא בלידה. געו אגב גררא. וכ"ש למאי דפרקינן בסמוך לאחר פ' לא תשיב דהא לא תננהר אלא עשירי. ותירצו עד סוף שמוני' קחשיב ונמצאת צריכה טבילה לג' ימים בשבוע בסוף לידה ותחלת נדה ויום ד' תחלת נדה הוא ג' ימים ראשונים שבו איכא לספוקינהו ופנשי להו טבילות שהרי שבוע ט' דממא והק' בתוספ' כיון דמנינו עשרה שבועי

וק"ל ולימא דילמא כשילדה ראחה יום א" בימי זיבה וצריכה לשמור יום כנגד יום ואין ספירת ימי לידתה עולין לה ודאי כשם שאינן עולין לםפירת זבה גדולה ולימבי" כל שבוע קמא ביממי משום שומרת יום כנג" יום זיבה שלפני לידתה ואמאי פריך יומא קמא בלחוד.

ר' אליעזר הוא דאמר מסתר נמי סתרא. ורבא היא ורבה דאמר עולין קסבר הא מני זיבת' ואיכא למימר דההיא פלוגתא דאביי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לימי למידק ולימא נמי ש"מ ד' דהא ש"מ ימי א). והא דאמרינן **ש"מ הלהא.** איכא באפשר הוא כדאיתא בשלהי בא סימן (נג, אבל שימור דובה קטנה אף בימי נדה עולה כן, והא ליתא אלא לספירתן דובה גדולה ואין ספירת ז' עולה בהן אף ימי לידתה תממא מה ימי נידתה אין ראויין לזיבה בפ' בנות כותיים מדכתיב כימי נדת דותה הגלר דימי לידה אין עולין גמירי לה לקמן בין לב"ש בין לב"ה מקשי" וכן נראה לי בזוב קטן היא והרי ספרה יום זה לפנינו דמקש' דלטבילה יומא קמא דילמא יולד' עולין לשמור דויבה קטנה ויולדת בזוב קטן ואיכא למימר דקסבר האומר שהימי לידה

מפני שטומאתן בספק. נמי דקתני אין חייבין עליהן על ביאת מקדש בנדה מן התורה יש לחוש לספיקן והיינו לדידיה וכיון שהן גירי אמת והן מטמאות גירי אמת הן דהכי אסיקנא בב"ק (דף לח) לר"מ דהייש למיעומא וקסבר ר"מ כותיים כותיים נדות מעריסתן. אוקמינן בגמרא עולין הלכך לא פסיקא ליה. מחניתין **בנות** שמעון היא. משום דלאביי דברי הכל אינן היא כדאמרינן ש"מ ר' עקיבא היא ור' ולפום הכי נמי לא אמרי' ש"מ ר' אלעור

בר יצחק בנות כותים נדו' מעריסתן בו ביום י"ה דבר לר' יוסי בצרי להו ואמר ר' נחמן כראמרינן בפ"ק דשבת (דף טו ע"ב) גבי נמי אית ליה בנות הכותיים נדו' מעריסתן דחייש למיעוטא. והא אפי' לר' יוסי וא"ת ולמה העמידו משנתינו לר"מ לחוד

> הן דהיינו סבריה דר"מ ור' יוסי שמעינן י"ל כיון דמתני" קסבר כותיים גירי אמת בהן או גזירה משום מיעוט שהן טמאות. צורו כלומר גוירה בעלמא כדי שלא יטמעו

לספיקן. עצמן והתם לאו נזיר' אלא דינא הוא לחוש דבר. ועוד דקתני לה דומיא דסיפא דכותיים ולא למשקל תנאי מעלמא ומשו' גזרת י"ח לדידיה ומדינא ועוד דאיהו סתם מתני' ובמקומות אחרים הילכך ניחא לן לאוקמא כדאיתא במנחות בפרק ר' ישמעאל (דף סו) ליה דפליג עליה וסבר גירי אריות הן

חשבון י"ח דבר עונה להן יפה. שם במס' שבת אותה הגרס' כלל ואעפ"כ מהרבה מהן מספרי הגאונים שלא נמצא וזה שכתבנו לפי גרסת מקצת הספרים אבל

פרק ד בנות כותים

اله داد

נמי מיעוטא דשכיה הוא דתניא מעשה **בערוה.** פירשתיה בתחל' מסכ' יבמות. **הא** MAN HANN NITTH HAND GRAFT י"ל שיודעין היה בגמרא שלא בא ר' יוסי נגיעות אמה בה הטבילוה לסוכה בתרומה. והטבילוה קודם לאמה. וא"ת שמא משום

דאוריית' ובכרת ואין סיכה בכלל שתיה. דהא קי"ל גבי יום הכפורים דאכילה ושתיה ואת השותה. י"מ שהיא אסמכתא דרבון את קדשי בני ישראל לרבות את הסך להפרישה מאמה כדמפר' ואזיל. **ולא יחללו** נמי משטבלה לטומא' גופה אינה צריכה ואין מטמאה אדם. ואותה שבפומדיתא לטומאות הנוגעים בה שהרי היא ראשון שבא"י אבל בנגיעת אמה בה אין להקפיד בה ומגפפות אותה ויחזרו ויטמאו הן תרומה הטבילוה שלא תטמא את הנשים שגוגעות של בני אדם להפרישה מאמה אלא לכך מאן גברא רבה מסהיד עליה. א"נ אין דרכן אפרשה אסהיד דאי לאו הכי פשיטא ותא חזי לאמה. ולא אטבילה בלחוד אסהוד אלא מעשה היה שפרשה נדה והטבילוה קודם אלא להעיד על טומאת עצמה והכי קתני

ריש לפרש אע"פ שנתרבה סיכה כשתייה לענין תרומה מריבוי הכתוב לשאר כל התורה כולה אינה כשתיה ואי משום וכשמן בעצמותיו דשייך נמי בכל התורה ההיא ודאי אסמכת' בעלמא היא מדברי קבלה ומיהו ודאי מכיון דאמרינן גבי תרומה גופה מולא יחללו ואיבעית אימא מוכשמן בעצמותיו משמע דכולה דרבנן היא.

ודם טהור באשה מיתוקם בירוק ודיהה כך שמטמאה באודם אינו דין שתטמא בלובן איש שאינו מטמא באודם מטמא בלובן אשה וי"ל דנהי דאינו דם הוה אתי בק"ו ומה והרי מצינו ה' דמים טמאי' באשה ותו לא. מצאתי בתוספות שמקשים למה לי מיעוטא ובאודם מנא ליה. למעוטי אשה מלובן. לא דריש וא"ו א"כ אין איש מטמא בדם נקבה וא"ו דגבי זבה למה לי. וכי תימא לזכר כל שהוא זכר לנקבה כל שהוא ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא דדריש ואינה מחוורת מן התורה. תמיהה לן לר' THOL ICI'. AWAY TO'CH CWA'R THEIL להביא הסך והשותה. א"ר יוחנן לית כאן יום הכפורים ומקשי והתני לא יחללו מ"מ סיכה לשתי' לאסור ולתשלומין לא לעונש לחומ' וכו'. ומייתי נמי התם והתני שוה ואינו מחוור וא"ת מחוו' ולקו עליו חוץ מעש' יצהרך זו סיכה והתור' קראתו אכילה ממסכת מעשר שני שאמרו בירושלמי לענין ומאחר שכתבתי סברות הללו מצאתי בפ"ב

והם הקשו בתוספות והא ק"ו פירכא הוא מה לנקבה שכן אינה מטמא בראיות כבימי כדאמרינן בסמוך ואמרו גלוי מילתא בענמא

השיב ר"ש לר" יהודה חתנו ז"ל.

לובן.

היא דאחד איש ואשה מטמאין בלובן כיון דמתוקם דם טהור שפיר. ולא מחוור לי דאם לובן טמא משום נדה כ''ש ירוק ודיהה שכולן לא נטהרו אלא משום שאינן אלא

ונ"ל דמש"ה איצטריך יחורא דאי משום הא דה' דמי' לא הוה ממעטי' אלא מטומאח נדה ועדיין היינו מטמאי' באשה מדין שכבח זרע או זוב של איש היינו מטמאין לטהרות ולא לבעלה ומיניה ממעט ליה. ומ"מ יפה הרב ז"ל מלמדנו דאי לא ילפי מהדדי מנא חיתי לובן באשה ואודם ודם באיש דאצטריכו קראי למעוטינהו.

ואמרו בחוספות שעוד שאלו בכל מקום ואוי"ן לרבות וכאן למעט השיב לו כ"ש כיון דלא אצטריכו לרבויא מפרשין להו לקרא דייתר ואיש ואיש לומר אשה דוקא אשה. פשיטה דהא קא דרס להר. פי' לאו פשיטא מגופא דמילתא אלא פשיטא דכל דקא דרים להו רחמנא רבינהו למדרס דחניא בת"כ אשר ישב עליו הזב אין לי אלא יושב ומגע מניין לעשרה מושבות זה על גב יושב ומגע מניין לעשרה מושבות זה על גב זה ואפילו על גבי אבן מוסמה ת"ל והיושב זה ואפילו אשר ישב וכו". ומשום דמילתה

נמי קאי ולא בעי עיוליה נפשיה בספיקא והנושא אותם יכבס בגדיו ארישא דקרא דכבוס בגדים דילמא הוה אמרינן דכי כתיב מהכא ועוד דאי הוה נקיט טעמא מהך קושיא דמדרס מהתם היא כדכתיבנא ביה ולא לה כולי האי. וקאמר סתם כל טומאה כבוס אה"נ אלא גמרא לא איצטרך למיחת בגדים דכתיב ביה יכבס בגדיו והכא ליכא נפקא. ואי קשיא לך אדרבא הוא מטמא משכב ומושב מאיש אשר יגע במשכבו תחתיו מאי תחתיו אלימא תחתיו דוב דהיינו מנלן דתניא ובל הנוגע בכל אשר' יהיה ומטמאין אוכלין ומשקין. ואחינן למיבעי ממאין מדרס כרע הזב זהו עליונו של זב ומשכבות ומושבות בכף שניה וכרעו הן שהוא דבר הנשא עליו כגון הוא בכף מאזנים והנכון מהם מה שאמרו משם ר"ש ז"ל ובפי' עליונו של זב שמעתי דברים רבים דלא ה"ל הכא למיתני אלא שמטמ' מדרס. רגילה היא בתלמודא הוא קאמרינן פשיטא

דקושיי.

کام کرلا

אלא וכל הנוגע בכל אשר יהיה זב תחתיר ומאי נינהר נישא יטמא נתקר הכתוב זכר".

זו היא גרסתו של רש"י ז"ל. ולשון יחר שבספרים מ"ט הנושא והנישא כתב נתקו זכר" כתב שהוא פי משובש. אלא ה"ק מדכתיב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיר יטמא והנישא אותם יכב' בגדיו זלא ערבינהו ונכתוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיר והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהר מחתיר והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהר ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים מחתיר הגויש מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים אותם לא לעלינונ של זב דסמיך ליה אלא אותם לא לעלינונ של זב דסמיך ליה אלא נדרש הוא בת"כ לנושא משכבו ומושבו של זב. אלו דברי הרב ז"ל.

ואין פי' זה נכון דהא טמא עד הערב כחיב ואם אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין מאי עד

הערב.

ואיכא למימר דהכי דריש דכחיב לעיל מינה וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא וסמיך ליה וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב ומפני שנחקו הכחוב מקרא נדרש לפניו דכחיב יטמא וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו נמי והוא עצמו כלומ' מה

> שהזב תחתיו יטמא עד הערב לומר שהוא מטמא כלים שיש בהן טומאת ערב לפי שיש להן טהרה במקוה.

> והרב אב"ר ז"ל מפרש דהאי יטמא עד הערב אמרכב דלעיל ולא מסחברא דהא לא כתיב

במשכב ומושב עד הערב.

ואיכא למידק, עליונו של 1ב מאי נינהו הסיטו הא מהכא נפקא מהחם נפקא וכלי חרס אשר יגע בו הזב ישבר אי זהו מגעו שהוא ככולו הוי אומר זה היסט ולקמן במכילחן בפ' יוצא דופץ אמרינן וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא שטף במים זה היסטו על 1ב שלא מצינו לו חבר בכל החורה כולה. ואיכא למימר אי מהחם הוה אמינא עליונו של 1ב כחחחונו מטמא אדם ובגדים ואי מהכח ה"א כלי חרס שנטמא מאוירו לא קמ"ל וכלי חרס אשר יגע בו וכו' וכל אשר יגע מיבעי ליה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו יגע מיבעי ליה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו

וא"ת אי לא כתב עליונו של זב מנא לך לעשותו כתחתונו להחמירו הא ל"ק דה"א נושא ונישא כי הדדי נינהו דהא בכולה שמעתין להחמיר עליו ולעשות

כיוצא בתחתונו אנו טורחין ויש שמחרצין אי מהתם ה"א ה"מ היסטו כולן א) בא הכתוב הזה וכל הנוגע בכל אשר יהיה זב תחתיו לטמא אף לטהור וזב שהסיטו.

וגרסת הספרים יש להעמידה אלא וכל

קרא נפקא לן מגע מרכב. והאי דדרשינן ובמשכב לא חלק בין מגעו למשאו ומהאי בת"כ דמרכב חלק הכתוב מגעו ממשאו מטמ' אדם לטמא בגדים והכי מוקי לה ממשאו שמגע מטמא אדם ולא בגדי' ומשאו דהאי קרא אחר מרכב כתיב וחלק מגעו בא הכתוב ולימד על המרכב שיטמא במגע וה"פ וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו נינהו נשא מ"ט והנישא כתיב נתקו הכתוב יהיה תחתיו יטמא והנושא נמי יטמא ומאי בתשובה ה"ג אלא וכל הנוגע בכל אתר ובתוספות ראיתי שפי' רבינו שלמה ז"ל לומר לך נתקו כלשון רש"י ז"ל עצמו. בהדרי ולא ערבינהו רחמנא ואפסקינהו יטמא טומאה קלה הנושא והנישא כתיבי נישא יטמא מ"ט כלומר מ"ט משמע לך הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו ומאי נינהו

הערב טומאה קלה ונתקו הכתוב מטומאה

של זב דקריי ארישא דקרא דכתיב יטמא עד

דהא כתיב והנישא חסר וא"ו למדרש אנישא

חמורה של אחריו, וה"ק והנוגע במרכב הזב יטמא טומאה קלה לטמא אוכלין ומשקין וכן הנישא על הזב דע"כ דרשא דנישא אטומאה דרישא קאי ולא אטומאה דסיפא דטומאה דסיפא אותם כחיב ביה וגבי נישא לא שייך אותם אלא אותם אמקרא קאי דקרינן נושא ודרשא דמסורת ארישא קאי ע"כ תשובתו

והוקשה לו על גרסת הספרים שכתוב בהן בכל אשר יהי' תחתיו. ב) דהאי קרא במרכב מוקי לה בת"כ ועוד היכי מוקי לה באוכלין ומשקין הנוגעין בעליונו הא אין להם טהרה במקו' והכא כתיב וטמא עד הערב. כל זה הענין כתוב בתוספות. והעלו השמועה בשבוש ועמעום ועוד שאין זה נושא כתוב חסר בכל הספרים ובמסורת מלא ואין כאן יתור לדרוש בו מסורת ולשון ראשון של פי' רש"י ז"ל יותר נכוו הוא

וכ זהו שהיו עשר מצעות עליו ונשאת התחתונה על ראשו כולן טמאי' כמו שעושה בתחתונה את הנוגעת בזב מדרס מרבוי הכתוב כך עושה בעליונו את כולן עליונו של זב ואלו מדין היסט תחתונה טמאה

וכמו שכתבתיו למעלה.

መረ L .. መ ነ .. ረ .

והמדף מלמטה טהורין והאוכלין והמשקין מפורש במשניות דתנן האוכלין והמשקין כלומר טומאה קלה דעליונו של זב. וכן אינן נעשין תחתיו מדף ונעשין על גביו מדף עליונו של זב מתחתונו דאוכלין ומשקין עצמו ממא טומאת ערב ודרש בת"כ דחמור תחתיו יטמא עד הערב כלומר עליונו של זב לנוגע בו וקרי ביה וכל אשר יהיה זב נעשה אב הטומאה אלא שיש בו שם טומאה ולהכי רהיט קרא ונסיב נוגע לפי שאינו אדם וזה אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין דלעיל נחקו הכחוב מכולן שהן מטמאין שוה למרכב הסמוך לו ולא למשכב ומושב מדפלגינהו רחמנא ש"מ שאין עליונו של זב ואיש אשר יגע במשכבו והיושב על הכלי. ישב עליו הוב יטמא והדר בנגיעה דידהו מצמן כל המשכב יטמא וכל הכלי אשר אותם יכבס בגדיו כדכתיב במשכב ובמושב ליכתוב בתרווייהו וכל הנוגע וגו' והנושא דוב יטמא למיכתב בטומאת עצמן והדר ירכב עניו הזב יטמא וכל אשר יהיה תחתיו כאן משום דה"ל למיכתב וכל המרכב אשר ופי' נתקו הכתוב מטומאה חמורה שאמרו היסט הן ולא מצינו להן חבר בשאר טומאות היסט דהיסט הוא וטהורין ומ"מ כי"ו דין ועליונוח שהן נשאות על עליונו של זה

שאינו מטמא אחרי' כשאר משכב ומושב בבועל נדה יטמא הוא עצמו משמע לומר דידיה כתביה רחמנא סתם וכן לענין משכב דלא כחיב ביה כגון בנדה דמפרש במשכב כתיב ורחץ כדכתיב בכולהו נוגעים והיכא קלה דלית ליה טהרה במקוה משמע מדלא הכא דלא כתיב אלא יטמא לחודיה טומאה בהם יממא כדכתיב במשכב ומושב הילכך בהו ורחץ בשרו או יכבס בגדיו או והנוגע שהוא ממא בעלמא דכל דמטמא אדם כתיב דלא מתפרש ביה מגע אחר לא משמע אלא יטמא טומאה קלה משמע פי' משום דכל לממא אדם ובגדים אפילו במשא ומפרקי' הכתוב מטומאה חמורה שבמרכב דלא דהאי לישנא דגמרא ואקשי' אימא נתקו בברייתא כדפרישו נמי מאי תחתיו וכו^י ענישא מנושא ופי' מעלמא הוא ולא מגופה עליונו תרווייהו כתיבי הכא ונתקו הכתוב משכב ומרכב וכל שתחתיו ונישא דהיינו כלומר מ"ט משתמע קרא הכי נימא דהיינו הספרים וה"ק מ"ט הנושא והנישא כתיבי ואפשר לפי זה הפירוש שתתקיים גרסת ושני באוכלין.

א' ופוסלין אחד. כלומר שעושין ראשון

והמשכב והמושב והמדף מלמעלה מטמאין

דוב דמפרש בהו ואיש אשר יגע במשכבו ולדברי הרב אב"ד ז"ל חזר ופי' בו טומאח ערב במרכב. מחקיף לה רמי בר חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה וכו'. פי' רמי בר חמא טעמא הוה בעי אבל ודאי ליכא דסליק אדעתיה דדינא הכי הני ספרה אנן כדמקשינן בפ' בחרא דמכילחן א"ל אנן כדמקשינן בפ' בחרא דמכילחן א"ל רב ששת לרב ירמיה רב ככותאי אמרה לשמעתיה דאמרי' יום שפוסקת בו סופרת למנין ז".

ואי קשיא ההיא דגרסינן בפסחים פ' כיצד צולין (דף כא) ר' יוסי אומר שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה ואח"כ ראתה אינה אוכלת ופטורה מלעשות פסח שני ומפרשינן טעמיה דקסבר מכאן ולהבא מיטמיא דמקצת היום ככולו ובעינן עלה אלא לר' יוסי ובה גמורה היכי משכחת לה בשופעת ואיבעית אימא בגון שראתה שני בין השמשו' אלמא אמרינן מקצת היום

לאו מילחא היא דבסוף מנין אית ליה לר' יוסי מקצת תחלת היום ככולו בין ובה גדולה ובין בקטנה דשני שלה סוף מנין הוא דהא אנן נמי בובה גדולה קי"ל כר"ש דאמר אחר מעשה תטהר אלא לדידן סותרת בכל

ככולו.

היום ולר' יוסי לית ליה סתירה לאחר מקצת יום דהא שלימה היא טהרתה אבל בסוף יום ותחלת מנין דכ"ע לית להו מקצ' היום ככולו אלא לכותאי.

וראיחי מי שמקשה כאן מאוחה שאמרו בפ"ק דר"ה (דף י) אמר רבא ק"ו ומה נדה שאין תחלת היום עולה לה בסופה סוף היום עולה לה בתחלת שנה שיום א, עולה לה בתחלתה. וא"כ לר' יוסי נימא ק"ו ויהיה סוף היום עולה לה בתחלתה. וזה המקשה יכול להקשות כן בזבה גדולה לרבנן ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת יום ולפי דעתי שאין זו הקושיא דמקצת יום ממא ככולו טמא ומקצת יום טהור סוף היום כתחלתו בין בתחלתה בין בסופה הילכך לענין זיבה ביום נקי ליכא למיספריה אבל לענין נדה אפילו כולו נמי כימא סופרתו כנ"ל.

ומיהו מקצת היום שעולה בספירה דובה דוקא ביום אבל לילה אינה עולה לספירה כלל כדאמרינן בפ' בתרא דמכילתן ושוין בטבילות לילה לובה שאינה טבילה ותנן נמי במס' מגילה דאינה טובלת עד הנץ החמה. וההיא דאמרינן מפ' כיצד צולין דמוקי

לדר' יוסי לרואה בין השמשות וכן נמי

איתא במס' נזיר (דף כז) וגרסי' בה הכי

בנוסחי לדר' יוסי מכדי קסבר מקצת היום

ככולו ובה גמורה דמייתי קרבן היכי משכח'

לה כגון דחואי פלגיה דיומא אידך פלגא

דלמפרע סליק ליה שימור פי' דלמפרע

היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה

היינו פלגא דיומא בתחלתו שעבר עליה

בטהרה ומתרצי איבעית אימא דקא שפעא

ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי

ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי

ג' יומי בהדי הדדי ואיבעית אימא דחואי

מלחא יום סמוך לשקיעת החמה דלא הוה

שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא

שהות סליק ליה למנינא. ההיא לרוחא

מרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה

קרא דמגלה דאמרינן כיון דבעי ספירה

מספירה ביממא היא ואיקמוה בסוף היום

לראיה כלל.

רכיימ דלא בעיא לאוקמי זבה גדולה בלילואתא דוקא משום דקראי ביממא כתיבי דכתיב ימים רבים כל ימי זובה ולקמן בעילהי מכילתין ואימא ביממי תהוי זיבה בלילואתא תהי נדה ובפ"ק דהוריות נמי אמרינן גבי צדוקין דאמר דזבה לא הויא אלא ביממא דכתיב כל ימי זובה לא הויא אע"פ דמפקינן מקראי אפילו לילותא לא מפקינן קרא מימים. והא דאסיקנא **שלא**

צינורא דידהו מדבריהם משום משקה הזב מדרס לקודש קאמר והיינו נמי דמיטמי' עשב עליהם אשתו נדה אבגדי אוכלי תרומה מדרסות קאמרת שאני מדרסות גזירה שמא מדרס לפרושין, והא דאמרינן בפרק השוחט שיהיו זבים לכל דבריהם ובגדיהם יהיו בגדי עם הארץ. פי' שחכמים גזרו עליהם ואפילו בכותי לא שרפינן. **ורמינהו על ספ**ק אלא ה"ק אלמא אהר ספיקא דעם הארץ בעא למסקנא נמי אספיקא ודאי שרפינן שרפינן תרומה. פי' לאו אכל ספיקא קאמר יוצא דופן (מב, א). אלמא אספיקא לא באיין דפולטת באינן למיכתב קמן טפי בפרק ערב מיהא לא סתרא כדפרישית, ולענין סער וכו, אלא ע"כ קבולי מקבל דטומאת לא פריק הא דאמרי ולטעמיך זב גופיה היכי בטומאת ערב ליכא למימר דפליג רבא דהא כאביי דאמר טומאת זיבה דוקא, ומיהו למימר קמן, א"נ אוקמתין דלא כרבא אלא עלעל בפירקן דדינה למיפסק וכדבעי' ביניהם דהא טומאת לידה נמי אמר רבא בולא אלא שלא תהא טומאת ז' מפסקת

ואי קשיא לך האי דאמרינן בפרק הניזקין (דף סא ע"ב) וליחוש שמא תסטנו אשתו

והזבה.

עורה.

נדה ולא חיישי' להיסט שלו, ועוד אמרו שם גבי חלה מניחה בכפישה או באנחותא וכשיבא עם הארץ ליטול נוטל את שתיהן ואינו חושש משום דלא נגע בהרולא מטמאין בפשוטי כלי עץ ולא חשש להסיטו וכן נמי בפרק אין דורשין משמע גבי חמרין ופועלין שהן טוענין טהרות דלא מטמאין משום הסיטן.

ותירץ ר"ת ז"ל שלא גורו על עמי הארץ היםט שא"כ אין לך אדם מעביר לחבירו חבית ממקום למקום.

ועוד הביאו ראיה ממשנת מסכת טהרות שאין עמי הארץ מטמאין בהסיטו ולא עישין נמי משכב ומושב דתנן בפרק קמא דטהרות הגנבים שנכנסו לבית אין טמא אלא מקום רגלי הגנבים ומה הן מטמאין אוכלין ומשקין וכלי חרס הפתוחין אבל משכבות ומושבות וכלי חרס המוקפין צמיד פתיל טהורי' ואם יש עמהם נכרי או אשה הכל טמא.

ועוד הביא ראיה מחוך שמעחן גופה שאין ע"ה מטמאין משכב ומושב דחנן משכב החחחון כעליון ואם היו ע"ה עושין משכב

ויש לי לדחות דהתם כיון דלא נגעו ודאי

הקלו באלו שטומאתן רחוקה וספק.

ומושב מטמאין הן התחתון כתחתונו של זב שהרי עשאום כזבים לכל דבריהם.

ואע"פ שיש לי לפקפק אף בראיה זו נקבל אותם מפני שלא הזהירו חכמים על ע"ה שיהיו כזבים ממש אלמא דין חדש יש להם אבל מ"מ תמה הוא אם גזרו עליהם שיהיו כזבים למקצת היאך הטילו עליהם למחצה וטיהרו משכבות והיסט א"כ הקלת בשל

וי"מ שאין ע"ה ממא טומאח עצמן כלל אלא השש שמא גגעו בנשוחיהן ובמדרסן שהן אבות הטומאה והוא נעשה ראשון.

נמסכת הגיגה לאו משום משקה הזב והזבה אלא כיון שהחזיקו אותם הכמים בטמאי' משום משא מדרס טמאו המשקין בשפתי' דכלים מטמאין משקים מדבריהם בפ"ק דעבת אבל לא שיהיו כזבים מדבריהם השש מדרס אשתו נדה הוא והא דא"ל מ"ט לא תשני ליה בכותי שטבל ועלה ה"ג לה שטבל ועלה (ואכל) [ונגע] בתרומה לה שטבל ועלה (ואכל) בנוסחאות ולא כגרסת רש"י שהוא גורס ודרס על בגדי חבר ונגעו

כלים לאחר שפירש מן המדרס כלל. ע"ה דהיא משום נושא מדרס ואינו מטמא שהרי לא עשיתו אלא ראשון משום טומאת נאפגלו נגע בהן ממש ואצ"ל בעשר מצעות

מפני שטומאחן ספק אפילו אגופייהו משמע משום נדה תרי ספיקי נינהו, איכא למימר דאי משום טומאת ע"ה לא מטמא משכב ואי את התרומה על התחתונות דעליונו קתני ואי קשיא ולימא ליה מאי ואין שורפין עליה

۷،۲۰

בכותי ערום קודם שיגע בבגדיו עסקינן, דובים והילכך מטמא את התרומה אלא פירש מטמא אחד ופוסל אחד בפרק בתרא במשכב ובמושב מטמא שנים ופוסל אחד ביד וברגל בלא בגד מפני ששנינו הנוגע דמפרקינן ב**כותי ערום** ולא אמרינן בשנגע דומה לצדוקי שהם בכלל ישראל הם. והא אבל בכותי לאו חברים קרינן ביה ואין זה דבשלמא ע"ה שוויה בטהרה שלא להרחיקן משום בועל נדה תרי ספיקי נינהו, ול"ק ברגל כטהרה שוויה רבנן מאי איכא בכותי עו לשיא לי ולימא ליה ברגל דטומאת ע"ה

מינה שלא גורו על עם הארץ שיהיו כזבין NAY RECIW AN WWHILL CIE NAN WAILL WA גדולה בענין זה ובתוס' נמי הזכירוה ומשמע אמר רב ר' יהודה בר פזי תפתר בעם הארץ ובמסכת הגיגה מצאתי בירושלמי סוגיא תרומה אפילו מוקפין צמיד פתיל יהיו טמאין פתיל טהורים אין תימר עשו גופו כזב אצל המשכבות ומושבות וכלי חרס מוקפין צמיד והמשקין וכלי חרס הפתוחין טמאין אבל רואה את הנכנסים ואת היוצאים האוכלין המניח עם הארץ בתוך ביתו בזמן שהוא שיעשה כזב אצל תרומה מתיב ר' תנן והתנן בחולין על ידי מגע וכו' גופו של פרוש מהו מגע ודכותה אין משא בחולין ויש משא אין היסט בחולין ויש היסט בחולין על ידי בא בעי קומי ר' זעירא כמה דתימר תמן מליו בבגדיה לא גזרו עליו, שמואל בר אשתו בישיבה עשאוהו כמדרס אבל ישבה לטמאן אלא מגע הזב פריק שאם נגעה בו יוסי לדבריך מהיכן נטמא מדרס לא היה לנו ערומה, פירוש ר' זעירא מקשי על רבי שהיתה אשתו של עם הארץ יושבת עליה מהיכן נטמא הבגד הזה מדרס א"ל תפתר מדבריהם, רבי זעירא בעי קומי רבי יוסי נגיעה אלא שאם נגעו בבגד עשאוהו כמדרס אלו השנויין כאן אינן עושין מדרס בלא TWO TE! "INIT ESTRIC WITT, GITIW

מדרס לפרושין וכו'. מתני רבי יוסי

וכך הסוגיא שם על מחניתין בגדי עם הארץ

אצל חולין הכל טהורין. היחיד ולא רשות עם הארץ אצל תרומה הא ולא טהרו היסטות ולא חלקו בספק רשות יוחנן שלא אמרו שיהא דבר חוצץ במדרסות מדרסות והיסטות טהורין הן דאמר רבי קיימי' מדקתני סיפא הכל טמא ואי בחולין פזי דאוקמא למתני' בחולין דודאי בתרומה וה"פ דקא מקשי ליה רבי מונא לר"י בן רשות עם הארץ אצל תרומה, ע"כ גמר". הציצות ולא הסיטו ולא רשות היהיד ולא אלא משום היסט לא כן אמר ר' יוחנן לאו כפות הכל טמא כלום אמרו יהו הן טמאין עב אבוא כן דתנינן אפילו מובל ואפילו באנו ליימין הכא בתרומה אנו קיימן תדע אמר ר' מונא כן אמר ר' יוסי רבי כל מה בגדיו מדרס במגע אשתו כדאמרן ואקשי'

והגיגה רקחני ספק רשות עם הארץ מדרסר וחצירו והיסטו מהורין לחולין וטמאין לתרומה, אלמא מתניתין דקחני הכל ממא בתרומה היא ושמע מינה שלא עשו גופו של פרוש ולא של עם הארץ כזב לטמא משכבות ומושבות והיסט אלא שחששי בזמן שאינו רואה את הנכנסים לאשה או לכותי לתרומה ולחולין הכל טהור ואפילו ספק

רשותו עד שיחברר לך שנכנסה אשתו לשם אי נמי בגדים שלו שאי אפשר שלא נגעה בהם אשתו במדרס, ע"כ הארכתי לכתוב מן התוספת והן מגיהין ב) ולא רשות עם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הארץ לחולין אלא אצל תרומה ודבריהם הללו כולן כתבתים מפני שדברים ברורים המ וצריכין הן לכמה סוגיות שבגמרא. ה"ג הי"ג לי"ל: אמר לך בית שמאי האי לזכר מיבעי ליה כל שהוא זכר בין גדול בין מיבעי ליה כל שהוא זכר בין גדול בין קטן ולא גריס נקבה אלא לנקבה מיבעי ליה למעיינות ואתי זכר בקל וחומר ולא פרכי'

במצורע מילי דוב.

ובחוספות מעמידין הספרים ומפרשים ואי בעית אימא בית שמאי לית הך דרשא דר' יצחק כלל אלא לוכר כל שהוא וכר לנקבה כל שהוא נקבה ודקא קשיא לך מעיינות מנא להו לבית שמאי ולטעמיך לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא דריש לעיל נפקא להו משום דרשא בעלמא דלא מתפרש ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמרי

ולי נראה דבין לבית שמאי בין לר' ישמעאל לזכר כל שהוא זכר ולנקבה למעיינות אתא

לגמרי.

מצורע עושה כן אלא מדין משא גופיה פריך אדם ולטמא בגדים ולטמא נמי בהיסט שאין מצורע גורס טומאה דמשכב ומושב לטמא דאי גרס טומאה בעלמא קאמר אף בזב מומעא דממא ומנול ממא לממא פנול שיהיו מטמאין במשא לעצמו לא כל שכן גורם טומאה הכא קאמר לאחרים גורם לקמן בפרק דם הנדה, והא דקאמר לאחרים [כקרי] וראיה שנייה מטמא אפילו במשא אינו מטמא במשא אלא במגע (בקרי) רשייי זייל שראיה ראשונה של אדם אחר זיבה לאו מעין הוא. ובודאי יפה פירש לרבויי בראיה ראשונה שמע מינה מקום NYN EWIUN LIE INZITU INTNIZUTIT לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן הזוב שהוא טמא במאי אלימא בזב גרידא ר"ה ז"ל: הא שמע זובו טמא לימד על נינהו. גרסת הספרים כך היא וכן בפירושי מלמא הנך ואו"י מדרשי בזב ובזבה דתרי תירצנו הקושיא שהקשינו למעלה דלכולי בזו הרבה בפרק קמא דקדושין ועכשיו מהאי קרא מתרבן, וכבר כתבתי מכיוצא מינה אנא משום דהכי הוא אמר קרא ולא כל שהיא נקבה סירכא נקט ולא דנפיק יתירה דגבי ובה והא דנקט לעיל דנקבה ונקבה קטנה לרבי ישמעאל נפקא ליה מוא"ו

CTGL'W'A.

ומיהו צריכין אנו לישב גרסת הספרים, ור"ש אומר פירוש שהיא בספרים והכי קאמר ומדאיצטריך לרבויי בשנייה שמע מינה דבראשונה לא מטמא במשא דלאו מעין הוא ואין וה הלשון גמרא.

שניה של זב גרידא. רבייה לראיה ראשונה של מצורע כראיה לרבויי הכא דממעינות נפקא אלא דרחמנא כדרב יוסף דאי הכי לא איצטרך רחמנא מטמא במשא וש"מ לאו משום דמעיין הוא וש"מ תרתי ש"מ ראיה ראשונה של מצורע מזב גרידא אלא בראשונה ולטמויי במשא אלא פשיטא בזב ומצורע ואי בשניה מי גרע צובס מומאה ואפילו למשא עצמו לא כ"ש פשיטא בשנייה ואכתי למה לי קרא לאחרים דלא גרע משכבת זרע ולא עדיף מיניה אלא דאלו בראשונה ולמגע ודאי לא צריכא קרא טמא במאי אלימא בזב גרידא ובראיה שניה רבא תא שמע זובו טמא לימד על הזוב שהוא אבל יש לפרש שכך היא הצעה זו דאמר

ואי קשיא נימא קרא לראיה שניה והא קמ"ל דוקא בשניה אבל בראשונה אינה מטמא דלאו מעיין הוא, זו אינה תורה דמי איכא ספיקא קמי שמיא במקום זיבה אי מעין

במשא הוא.

הוא או לא ואיצטרך ליתורי קרא למיגמר מיניה דלאו מעין הוא, ועוד דכל היכא דקרא מרבה כגון זה דכתיב זובו טמא דרשינן ליה לרבויי כגון לרבו' ראי' ראשונה למשא ולא מוקמינן ליה ליתורא למימר בשניה כתיב ולמעוטי ראשונה איצטרך כנ"ל.

להאי קרא בראיה ראשונה והא מהכא נפקא לן בכל דוכתא מנה הכתוב שתים וקרא טמא, אינה קושיא דהאמרינן בפרק יוצא דופן דלמאן דאית ליה מנה הכתוב שתים וקרא טמא לית ליה זובו טמא לימד על הזוב

שיהא ממא ותואי היא.

וכן זה שאמר הרב ז"ל דגבי מצורע איצטרך לרבוייה לטיפ' עצמה דלא אחי בק"ו משום דלא גרמה ליה טומא' שהרי מחמת נגעו הוא מטמא אין זה מחוור דכיון דאי לאו מצורע הוא נמי הות מטמי' איתא לק"ו מ"מ וכ"ש הוא נמי הות מטמי' איתא לק"ו מ"מ וכ"ש כדאמרן לעיל ומהסט למשא גמרינן ודאי דחד אורח הוא למשאות, ובמסקנא פשט כדאמרן לעיל ומהסט למשא גמרינן ודאי דחד אורח הוא למשאות, ובמסקנא פשט ביי דמטמא במשא דהא אקשייה רחמנא אביי דמטמא במשא דהא אקשייה רחמנא למצורע אוב גמור, ולא פשט במעיין כלום משום דלא מרבוייא דקרא יתירא אתי דנימא למאי איצטרך אלא דמ"מ מטמא

राव देश

LTIA.

הא דאמר רבא לאחרים גורם טומאה.

ק"ל א"כ שכבת זרע דכתב רחמנא מלטמא

לימא לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כ"ש

ולמה לי הא דתניא מנין לנוגע בשכבת

זרע ת"ל או איש וכו' כדאיתא בפ' יוצא

דופן, וכן (נמי קושיא) [דם עושה] משכב

ומושב לאחרים והוא עצמו אינו עושה

משכב ומושב כדאמרינן בפרק דם הנדה וכל

המשכב אשר תשכב עליו נדה ולא דמה

ובהא איכא למימר התם מיעטיה רחמנא

דלאו בר משכב ומושב הוא ולית ביה אלא

נגיעה בעלמא.

חו קשיא והאיכא נמי היסט שהזוב גורם טומאת היסט והוא עצמו אינו מטמא בהיסט. ואיכא למימר נמי התם מיעטיה רחמנא מדכתיב והנושא אותם מיעוטא הוא בפרק דם הנדה (נה, א) א"נ בכל היינו פרכיה דעדיף מינייהו אמר ליה שעיר המשתלח יוכיח שאין לו טומאה כלל וגורם טומאה יוכיח שאין לו טומאה כלל וגורם טומאה חמורה והך פירכא ופירוקא דרב יהודה מדסקרתא בברייתא חניא בהו בפרק דם הנדה ומדלא מייתו לה אינהו ש"מ לא שמיעא לה ובגמרא לא שמיע' להו ובגמרא

> לא אמרינן חניא נמי הכי דבשקלא ומריא בעלמא לא מיחמר הכי. **ולוי אמר שני מעיינות הן.** מצאתי בשם הכמי הצרפחים שהם מקשים והחניא בפרק יש בכור (דף מו ע"ב) גיורת שיצאת פדחת ולדה בהיותה נכרית ואה"כ נתגיירה אין נותנין לה ימי מומאה וימי מהרה ואמאי ללוי דאמר נסחם הממא נפתח המהור אמאי אין לה ימי מהרה הא ממעיין טהור אחר, ומתרצים אין לה ימי מהרה לאו דוקא שאין לה כלום אלא לומר שאם ראתה ביום ז' לזכר וביום שבועיים לנקבה ממאה נדה ומונה בתוך ימי טוהר ימי

ריש שמעמירין אותה אליבא דלוי כב"יש דאמרי מעין אחד הוא, עוד פירשו ללוי אף

על פי ששני מעיינות הן לא טהרה החורה

מעיין זה אלא בנולדות וזו כיון שאין לה

את דמה אף אותו מעיין ממא הוא ורואין

את דמה אם מחמשה דמים הוא וזה פשוט

ונכון. בשלמא לרב דאמר מעין אח' הוא

מ"ה מטמא לח ויבש. פי' לבית הלל

משיטא ולבית שמאי נמי כיון שראיה זו

מטמאתה מלספור נקיים נמצא שהיא גורמת

מומאה וכדם הנדה הוא שמטמא לח ויבש

ופריק בשופעת.

ζĮ٠

לח ויבש בין לבית שמאי בין לבית הלל, כיולדת בזוב וצריכה שבעה נקיים. שאין ראייתה כלום אלא ללוי אמאי מטמא ולא דמי לרואה בתוך ימי טוהר בלא זוב - עולין לספירת זיבתה כדלקמן וכן כחב

הרמב"ם ז"ל שהיולדת בזמן הזה הרי היא

אפילו הכי איכא למיטעי בה לבית שמאי ליה לאוקמינהו אלא בהך פלוגתא ופריק בתרווייהו מכל מקום שמע מינה דהא לית שמאי אלא ללוי אמאי איצטרך האי טעמא מעיינות הן ביולדת בזוב נמי מטהרו בית וכהא פליגי קמשמע לן ומודים ואי שני תימא טעמייהו משום דשני מעיינות הן לרב טעמיה לבית שמאי קמשמע לן דלא נמי לבית שמאי ואיכא למימר בשלמא יופיה אמאי איצטרך ודאי לבית שמאי ללוי אי בשופעת למאי איצטרך וק"ל ולרב

דסד"א אף על פי שופעות לא תטמא קמשמע

אלא שימי לידה נמי אם אינה רואה בהן צריכות שבעה נקיים בתוך ימי טוהר שלהן לפתיחת הקבר בלא דם אם כן היולדות אליה שבעה נקיים וקיימא לן אי אפשר שאפילו רואות טיפת דם כחרדל יושבות וקיימא לן בנות ישראל החמירו על עצמן שרואה בהן אין עולין לה לספירת זיבה, כיון דמפורש בשמעתין דלרב ימי טוהר

عال خال

TA TALEM LAND TO UTER THE TO UTER WATER WATER WATER TO UTER WATER TO UTER TO UTER WATER TO UTER WATER TO UTER WATER TO UTER TO

חיישינן שמא יבקע הנאד, ותנן הרי זה יצחק אמאי לא חיישינן שמא תשפה והא שמא תשפה. איכא דקשיא ליה לרב ור' אמר רב נדה ליומא ושמואל אמר היישינן גב דלא הפסיקה נמי כדמפרש לה ואזיל. שלא ראחה ליכא לטמוייה כלל, ואף על בדליכא שהות ובין שראתה בימי טוהר בין עבורן וימי מניקחן קאי ומתרץ לה רב אפלוגתא דר' מאיר ור' יוסי בדין כל ימי נראה פירש"י ז"ל ונכון הוא לומר דשויין שעתה והוא שהפסיקה כדינה בעונות, וכן כראיה שנייה אלא כראיה ראשונה ודיה השתא שאם ראתה אחר דם טוהר אינה דיין שעתן אלא בראיה ראשונה וקאמר

> גיטך שעה אחת קודם מיתתי אסורה לאכול בתרומה מיד אלמא חיישינן שמא ימות.

בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביא לידי ד' להשלמה מעת לעת וילדה אין זו יולדת אפגלו כל ביום כולו בשופי ושעה א' מליל כל שקשתה אפילו שעה א' בליל כניסת ג' להיות בג' שלה וכו'. פירש רש"י ז"ל בעלמא הוא דעבד. כל שחל קישויה דאמרינן עבד עובדא כותיה הא חומרא בדר ביה אמאי גדייה רב אסי ומאי האי דחיישינן שמא תשפה דאי ס"ד רב לקולא מיעקרא בהכי דאכתי איכא למימר מסבר' יצחק מתוקמא דתניא הכי מיהו דשמואל לא שמא תשפה ואף על גב דמתניתין כר' רב לקמן נ"ל דלגבי שמואל הדר בי" וחייש להקשות כשמתקרבת ללידה והא דהדר ביה למיתה הן עומדין אבל כאן אדרבה סופה ולאו מילתא היא, דהתם סופו למות שהכל

פי' לפי' לאו משום (דכפי) [דבעי] חנניא לילה ויום כלילי שבת ויומו דאם כן היינו דר' יהושע אלא משום דבעי כל יום ג' בשופי ואם קשתה בג' אפילו שפת בד'

זיבה.

שבת ויומו.

כלילי שבת ויומו אינה זבה שאין קושי שבג' קובע אותה זבה ובכה"ג לא הוה זבה עד אינו קובע בזיבהולא מצטרף (עד) [עם] לעולם כדקתני והא קמשמע לן אף ע"ג ראחחיל קושי בג' אם שפחה מעח לעח דאחחיל קושי בג' אם שפחה מעח לעח ואלו לאפוקי מדר' יהושע בהדיא קחני לה אם שפחה מעח לעת ר' יהושע אומר כלילי

ال حال

אי דילמא דבר הגורם לטימאה סיתר והא לאר גורם הוא. כתב רש"י ז"ל הרי קרי דבר שאינו גורם וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסתר וכי בעי רבא לסתור את הכל ופי' דבר הגורם לידי זיבה. ולא מחוור לי, חדא דקאמרינן דבר הגורם לטומאת שבעה סותר ולא אמרינן דבר הגורם לידי זיבה, ועוד דתניא הכא קריו יום א" לפיכך סותר יום אחד.

אלא זהר טעמר של דבר קרי שמטמא יומו סוחר יומו ולא מפני שאין אוחו היום עולה לשבעה נקיים דהא מעין א' הוא ודינו שיעלה אלא האי דאינו עולה הוא ודינו שיעלה אלא האי דאינו עולה אמר רחמנא יסחור ולפיכך הוצרכו לומר אבל משום טומאחו לא היה דינו לסחור ואפילו יומו שהרי עכשיו אינו מטמא בימי ואפילו יומו שהרי עכשיו אינו מטמא בימי ויבה כלל ואף על פי שמטמא בימי נדה העורם ויבה כלל ואף על פי שמטמא בימי נדה המוחר אבים ו בעינן ואפילו בתוך ימי טוהר כדאמרן לעיל, מאגני בואני בלכולי עלמא לעלות נקיים ועולה כשהימים הם ראויים לעלות כגון עולה לעולם ולמר אינה סותרת לעונם נמי מתוקמא למר אינה סותרת לעולם ואינה והכי נמי מפרשינן בפלוגתא דאמוראי והכי נקרא סתירה כדפיר' רש"י זכרונו לברכה, אין יומא עולה לדברי הכל אלא שאין זה לה סתירה כלל, ומיהו אם ראתה בלידה לטומאה זו כנגיעה וכנוגעת בטומאתה שאין סותרת שאין סתירה אלא בראיה דהויא לה הלידה ראוי להיות סותר אף הלידה אינה שאין דם הקושי שלפני הלידה ולא שלאחר חזיתיה ואין קושי סותר כר' מרינוס וכיון אפשר לפתיחת קבר בלא דם ההוא בקושי ראיה זו גורם כלום ואי קסבר נמי דאי בזיבה, אפילו ברואה קאמר לפי' שאין דם דחניא ר' מרינוס אומר אין לידה סותרת דבעייה לסתירת שבעה אמר שבעה. והא דאמרת הגורם לטומאת שבעה ודאי משום דבעי' נקיים מכל דם של אותו מעין, והא הוא אינן עולין והא לא סתירה מקריא אלא לידה דאמרן לעיל לרב דאמר מעין אחד אתי אינו עולה דלא גרע מימי טוהר דבתר נקיים אף מלידה ורבא לא נקיים מלידה כלומר גקיים אף מלידה ורבא לא נקיים מדם לומר אעפ"י שאינו גורם נקיים בעינן ואף בימי מוהר וכדרב. והא דאמר רבא א"א בשלמא עולה היינו דלא מפסקת טומאה. ה"ק א"א בשלמא דינה לעלות בשאינה רואה אפילו ברואה נמי אינה סותרת שאין כאן מנמאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי מומאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי מנמאת ז' מפסקת אלא יומו הוא דלא חזי מנסיק כדאמרן בריש פירקן וכ"ש הכא לעלות דומיא דרואה קרי שסותר יומו ואינו מנסיק ביה טומאה דכלום אלא א"א אינו בו נ"ל לפי' שמוע' זו ובתוספת מאריכין בה בענינים הרבה שאינן עולין.

ואיכא למידק אשמעתין דהא בשילהי בא סימן (דף כ"ד) איבעי להו ימי לידתה שאינה רואה בהן מהו שיעלה לה לספירת זיבתה, ואמר רב כהנא ת"ש ומסקנא ש"מ עולין ש"מ, וי"מ דהכא אליבא דר" מרינוס איירינן דאביי דאיק מדקאמר אינה סותרת מכלל דאינה עולה דה"ל למיתנא רבותא דעולה ורבא אמר אפילו לר" מרינוס עולה דעולה רבא מנא אמינא לה מואח' תמהר לומר דכיון דקרא קא דרשינן אפילו לר"

> מרינוס אית ליה, וכן הא דתניא מזובה ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה קרא קא דייק והיינו דקאמר ליה אביי תני חדא כלומר לר' מרינוס דוקא חדא אבל ברייתא תרתי קתני והא דאמר אביי מנא אמינא לה לומר דכיון דמשכחת תנא דאמר אינה עולה ר' מרינוס היא דהא לרבנן עולה, וזה הפי' שמעתי ולא נתקבל לי.

לה רב פפא א' שאני התם וכו'. לההיא ברייתא דבשלהי בא סימן כדמתרץ אלא היינו טעמא דאביי דאיהו סבר לתרוצא מקרא תיקשי לר' אלעור דאמר דאינה עולה עלה הא לאו מילתא היא דאי איכא למידק לה דמקרא דייק ולא מצי רבי מרינוס למפלג ועוד הא דפרישו בדרבא דאמר מנא אמינא למידק מלישנא דידיה הכי כלל כדפרישית, משוי ליה לר' מרינוס טועה וחולק דליכא שאם היה אביי מודה לרבנן דעולין לא הוה תלאוהו באילן גדול, ועדיין אינו מחוור לפי אחת שתי פעמים ולא מצינו כן בשום מקום להו וכו', ואין דרך התלמוד לשאול בעיא דהא בעי לה לקמן בפרק בא סימן איבעי ז"ל שכתבו בתשובותיו ואמר הרב ז"ל תדע ועכשיו מצאתי בתוספות בשמו של ר"ש

ומסקנא דעולין ודאי כרבא אתיא דקי"ל

כוותיה ולא כדברי הרב ר' יעקב ז"ל שפי' שהלמ"ד לידה כהכא אלא כפי קבלת הגאונים שהוא לחי במסכת עירובין (דף ט"ל) דאיתותב מיניה התם בגמרא המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר דאמר מסתר נמי סתרא והא דלא מייתינן המפלת אינן עולין לרבא אתיא כר' אליעזר המצור מסתר נמי סתרא והא דלא מייתינן לכולהו בשמעתין כמה איכא בתלמודא דכוותייהו שדברי תורה עניים במקומן דכוותייהו שדברי תורה עניים במקומן דנותייהו שדברי תורה עניים במקומן דנותייהו במקום אחר ומה שאמרו שלא מצינו.

למיפשט אי כאביי או כרבא והלכה או אין
הלכה מיבעיא להו וכן מצינו בפרק המגרש
(דף פה ע"ב) דאיבעי להו מי בעינן ודן או
(דר פה ע"ב) דאיבעי להו מי בעינן ודן או
ורבנן [ועוד בעיא פתם בפלוגתא ברבי יהודה
בפרק המקבל (דף קי"ד) מהו שיסדרו
בבעל חוב וכן בפרק חזקת הבתים (דף מ
"ב(איבעיא להו סתמא מאי קא מיבעי ליה
מתרי לישני דרב יוסף דלעיל הי מינייהו
הלכה וזו כן ופשטו מברייתא דעולין ואידתי
ליה דאביי דסבר לכ"ע בין לרבנן בין לר'
אליעזר אין עולין. והא דתניא **הכא מה**

לקמן בשילה בהן. לקמן בשילהי בא סימן אמרינן זאת אומרת ימי נדתה שאינה רואה בהן עולין לה לימי זיבתה אלא שהן הלוקין במירושיהן דהכא קאמרינן אין ספירת ז' בהן עולין לה לימי זיבתה אלא שהן הלוקין של זבה גדולה עולה בימי נדה לפי שאינה נעשית תחלת נדה משראת נ' בזיבה עד שחספור שבעה נקיים והתם בזבה קטנה קאמרינן שאע"פ שראחה שנים בימי זיבה קאמרינן שאע"פ שראחה שנים בימי זיבה על נדה לזיבתה ודיה, ולשון אחר פירש של נדה לזיבתה ודיה, ולשון אחר פירש שם רש"י ז"ל והכל שוין בדבר זה שמשעה שנעשת זבה גדולה כל ראיות שתראה אינה עולה בהן אלא סותרת ואינן ראויין למנות עולה בהן אלא סותרת ואינן ראויין למנות

מהן ימי נדה וזיבה.

राव रीत

דיו כדאיתא בבבא קמא, איכא למימר הכא וטומר והיכא דמיפרך קל וחומר לא אמרינן בימי זיבה, ואם תאמר אם כן מיפרך קל לכולן נמצא שמטמאה בין בימי נדה בין ונממא ימי נדתה והכתוב אומר ישיבה אח' לומר כיון שיש לנו לדרוש דיו על כרחנו אליעור מטמא חנן בכל עת משמע, אלא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה דהא רבי לבא מן הדין וכו^י. לא דסבר רבי אליעזר רואה כל ימיה. הא דתנן **אמר להן דיו** אלא רואה בלא קושי קתני דאלו בקושי יש צלבר בלא דם ויש קושי לנפלים קמ"ל וה"ה דמצו בגמרא למימר דא"א לפתיחת מחמת עצמה ולא מחמת ולד קרינן ביה, דלא מסתבר הכי ועוד דהא מכל מקום דמה נכון לומר דאין פתיחת הקבר בלידה קושי ליה דמאה יום בלא קושי קתני, ואין זה מפתיחת הקבר אלא בנפלים הוא דמתוקמא דהא בקושי הזיתיה שאין לך קושי גדול הוה דם בפתיחת הקבר נמי לא הויא זיבה בנפלים דלית להו קושי דאי בולד מעליא כי בפתיחת הקבר הויא זבה ליכא לאוקמא אלא לפתיחת קבר בלא דם. אלמא אי הוה דם והא דאמרינן הא קמשמע לן דאפשר

משום דיו לחודיה לא מפרך דהא ב) טהורה בימי זיבה אלא ודאי בא דיו וטמא (יהיה) ימי נדחה ובא הכחוב וטמא אף ימי זיבה וכה"ג אמרינן דיו והיינו דמקשינן לקמן רבי אליעזר ואימא בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה ופריק אמר קרא תשב וכוי.

וראי דבימי נדה נדה וביומי זיבה טהורין

כדין דיר, וה''ג לקמן דמיה מחמת עצמה

ולא מחמת ולד ואימא בימי נדה נדה בימי

זיבה טהורה בניחותא כלומר זכותא דקל

ותרסי בתמיה ורבנן אמר קרא תשב ישיבה

וקבלת הנוסחא. והא דאמר רבא בהא

זכנהר ר' אליעזר. טעמייהו קא מפרש

דודאי ר' אליעזר אפילו פרכיה לק"ו אינו

בדין עד שיטמא ימי טוהר שהחורה טהרתם

מן השופי ורבנן נמי לא צריכי לק"ו אלא

למיפרך טעמיה דר"א.

राव र्व

לומר שאין אשה קובע לה וסת בתוך ימי זיבתה. פירש זיבתה ממש וכל שכן בימי נדתה שאם ראתה נדה בריש ירחא אינה קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי קובעת וסת עד שמונה עשר יום שבעה ימי נדה ואחד עשר של ימי זיבה, והא דקתני אחד עשר משום דבאחד עשר לא קבעה לעולם אלא ביומי הראוין לנדה קבעה אבל לעולם אלא ביומי הראוין לנדה קבעה אבל בימי נדתה עצמן לא קבעה כלל והכי נמי איתמר בפרק קמא דמכילתין דתנן חוץ מן הנדה וכו', כדאיתא התם.

לא הויא דימיון בומרא גופא למימרא בריש דר" יוחנן החם אי לרב פפא כגון דחזיא בריש ירחא בריה לקיש ור' יוחנן החם אי לרב פפא כגון דחזיא בריש ירחא בריה החם אי לרב פפא כגון דחזיא בריש ירחא בריה הקבעה דהמניא אמרינן הך דהמניא עיקר הרוא לא הזיא בריין דעקרא דריש ירחא בריה דר" יהושע בהכי לא קבעה אלא כגון היינד הרוי קמייחא ממעין סתום ושלשה בריה דר' יהושע בהכי לא קבעה אלא כגון דחזאי תרתי קמייחא ממעין סתום ושלשה בריה דריש לקיש ור' יוחנן דימי גופא למימרא בירש לקיש ור' יוחנן דימי דר הקדמה תוספרי דמים הווח וייבה אבל חזיינוהו בימי

זיבה ממש דכ"ע אין אשה קובעת בהן וסת כרשמואל נמצא שאין האשה קובעת לה וסת אלא במפלגת אחד עשר יום ורואה בי"ט וביותר מכאן, אבל רבה ראיותיה בפחות מכאן אינה קובעת.

אלא שהרב ר' אברהם בר דוד ז"ל כתב אם רגילה לראות מט"ו לט"ו לראיתה דכל חדא וחדא קיימא לחברתה בתוך ימי זיבה רואין ומת האמצעיות כאלו אינן והשאר קובעת לה ומי חזיא בהון ארבע ראיות מכ"ט לכ"ט קבעה לה וסת להפלגת כ"ט ובעיא עקירה קבעה לה וסת להפלגת כ"ט ובעיא עקירה תלתא זימני ובדיקה אבל אמצעית דקיימי להו בימי זיבה לא בעיא בדיקה ועקרא להו בחדא זימנא, אלו דברי הרב ז"ל, והם צ"ע, בחדא זימנא בהם טעם שהרי אשה זו לא הפלינה כ"ט כדי שתקבע לה וסת להפלגת

ועוד מצא הרב ז"ל קביעת וסת במקרבת ראותיה ואמר שלא אמר שמואל אין אשה קובעת וסת בימי זיבתה אלא בתוך אחד עשר כדקתני מתניתין אבל בימים הראויים לספירת אחד עשר קובעת הילכך אם ראתה

כ∵מ.

קובעת וסת בכל זמן שתראה בין במקרבת על שמונה עשר ולא על ימי נדה והאשה להן הכי אין מונין לעולם ואין משגיחין על עצמן להיות כטועות, ורבי נמי דאתקן ולפי דעתי מכאן שהחמירו בנות ישראל ארבע ראיות וחוששת היא פעם אחת לכולן. חזיתא ולא הוו תלתא הפלגות עד דאיכא דהאיכא ארבע ראיות וקמייתא לאו בהפלגה עפוי האמצעיות כמו שכתבנו לדעת הרב הסדר הזה שמונה פעמים קבעה לה וסת בעוך אחד עשר ממש אבל אם ראחה על וסת שהרי אי אפשר שלא תהא אח' מהן יום זה דבר [ברור] הוא שעדיין לא קבעה ראחה שלשה פעמים כל א' וא' בתוך י"ם וזיבות וכטועות משוינן להו ומכל מקום אם אלא שעכשיו אין הנשים משמרות פתחי נדה ראויין הן לקביעת וסת, וכבר הורה זקן ז"ל. שהיא ראוייה לנדה בין שהיא מספירת זיבה עשר יום וכי מטיא לשמונה עשר יום בין נדה היא מתמרקת מדמיה ולא הדרי עד אחד וה"ט משום דקים להו לרבנן דבשבעה ימי ימי נדה חשיבי שלא טהרו אלא אחד עשר דספרה שבעה נקיים קובעת דלעניין וסת [ימי נדה] אף על גב דלא מתחלת נדה עד שלשה ימים בתוך אחד עשר ויום א' בתחלת

ללמד לבנות ישראל ימי נדה וי"א שכבר נשתכח מהן לגמרי וגזרו עליו ולא נחלק נמי בין רואה בהן שלש פעמים לרואה שמונה שלא יבואו לטעות בקביעת הוסת והרבה קלקולין שיהיו קרובין לבא בדבר. וחכמי צרפתים זכרונם לברכה כתבו

אלא אפשר לפרש מקבע לא קבעה מיחש וסתה כיון שהוקבע הוסת כראוי בזמן נדה. אמאי לא תיחוש להו בכל זמן שיבא לה וו' דהאידנ' בימי נדה הויא, ולהאי פירושא ותרין קמייאתא בימי נדה הוו וראית עשרין מדשמואל החס לר' פפא נמי ראית עשרין ואינו יודע היכי אחינן למיפשט הא מילתא תשמ' ליום ט"ו קודם ראיה שמא תראה לט"ו דהיינו ימי זוב מיבעי" למיחש ולא מיחש מהו דניחוש לה אם היתה רנילה מט"ו **קבעה.** פרש"י ז"ל דתיבעי ג"פ לעקרן, וכון. ועכשיו לעולם קובעת. מקבע לא לדין הגמרא כדחנן בפרק קמא חוץ מן הנדה ימים שראתה בהן נדה אינן יכולין להחמיר [לדין] התלמוד ומכל מקום בתוך שבעה וסת בין בימי נדה בין בימי זיבה (ודין) אדשמואל והלכה כמוהם ואשה קובעת לה בתוספות דרבי יוחנן וריש לקיש פליגי וחכמי צרפתים זכרונם לברכה כתבו

מהו דחיחוש לה אם היה לה וסח בין קבוע בין שאינו קבוע בימים הראזים לוסח ואירע לה אוחו היום בימי זיבה מהו שחחוש שמא בימים הללו חראה ולא חשמש או דילמא כשם שאינה קובעת וסת בחוך י"א כך אינה חוששת לוסת הראשון שלה בימי י"א והא מילתא מיפשמא בהדיא מדשמואל לפירושיה דרב פפא.

לפי השבון הראוי מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בתוך ימי נדה דאמר ר"ל וכו' אלמא מריש ירחא מנינן. ארסת רש"י ז"ל: א"ל רב פפא אלא הא חוששין לה בכל זמן שהוא בתוך נדה הן. יודעת פתחי נדה שכל ראיה שהן רואות נסמוך וכ"ש מאחר שכתבנו שאין הנשים דוד ז"ל פסק בספרו כר' פפא ואף אנו עליו אמרה והא אידהי, אבל הרב רבי אברהם בר רב פפא לא מהימן בה דאיהו מדשמואל דאמר רב פפא בשלהי האשה דלק' דחיישא, צונא לקולא אנן לקול נקיטו בה ואע"ג דוסתות דרבנן אע"ג דלא איפשטא ליה לרב עדשמואל ודאי מיפלג פליג עלי' וכיון ואיהו כיון דאידחיא לראיה דרב פפא כעד פפא אלא כרב הוגא ברי' דר' יהושע ולענין גמר' ודאי מסחברא דלית הלכתא

> וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ז מנינן ולא לפי חשבון הראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא דקביעינהו בימי נדה קרי ליה הכי.

תוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון קרבה בתוך כך דאפילו בימי נדה אמרי מתולבא (ממנון) [ממתון] סטום ותכתוו דריה דר"י דלא אמרי הכי אלא ברואה ואון ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מנינן שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון למא לא מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא וסת להפלגות למ"ד וראיות דחמשה בירחא ודאי השתא בהפלגת למ"ד חואי וקבעה לה ליה עיקרו של וסת מחמשה לחמשה דהא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד ובשני הויא ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לה עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין הפסקה קמייתא לריש ירחא] לא הפליגה קמייאתא [פי' לריש ירחא ב' וכונתו וחמשה) [דמחמישה בירחא] לריש ירחא נאפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין

מנינן.

דקמייאתא (ממנין) [ממעין] סחום והפליגה שתיים ועכשיו נמי ראתה יש לנו לומר תוספות הואי אבל לחוש אינה חוששת אלא למנין ראיות.

וה"ה ודאי דה"ל לתרוצי שאני התם דכיון דחזאי [בפעם ג' בחמישה בירחא] אמרי' דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי (עיקר) [מיקרי] תוספות ואע"פ כן לחוש אין חוששין אלא בהפלגות ולא למנין הראוי. אלא מסחברא ליה דקביעות ראיות קמייאתא לא אמרי תוספת דמים הוו. וגם זה הפי' אינו מחוור.

ומ"מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת החדש ודאי למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות שוות חזיא מעיקרא אלא בימי דחדש הוא דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן

בפרק האשה (סד, א).

ושמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא מכ"ז ואי הזאי בכ"ב הזר הוסת הראשון למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא ראתה בעשרין ותרין שחששת לו חוששת לסוף המשה ימים דה"ל כ"ז מכ"ז שראתה בו תחלה והיינו דתרנגולת". [ע' ביאור דברי הרמב"ן בריטב"א] וכן דעת ה"ר

> משה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו ז"ל. א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל וכו' אלמא מריש ירחא מנינן. כלומר מדקרי ליה לפעם ג' בתוך ימי נדה לפי חשבון הראוי

וק"ל והא ר' פפא גופיה נמי אית ליה נדה ופתחה מכ"ז מנינן ולא לפי חשבון הראוי ועוד דילמא משום תרי זימני קמא

דקביעינהו בימי נדה קרי ליה הכי.

לו מכ"ב לכ"ב מעיקרא וסת ראשון מנינן שכבר קבעה לה וסת ואנו צריכין לחוש דמנין כ"ב מעיקרא נקטא והתם נמי כיון למא לא מפסקא, ולא מנינן מינייהו אלמא וסת להפלגות למ"ד וראיות דחמשה בירחא ודאי השתא בהפלגת למ"ד חואי וקבעה לה ליה עיקרו של וסת מחמשה לחמשה דהא לריש ירחא הוא דאיכא למ"ד ובשני הויא ירחא ונאמר עיקר הוסת בראשון ו) ירחא ירחא ולא מנינן מחמשא בירחא לרישי לה עכשיו שהפליגה למ"ד מנינן מריש אלא כ"ה יום ואע"פ כן כיון שאנו רואין הפסקה קמייתא לריש ירחא] לא הפליגה קמייאתא [פי' לריש ירהא ב' וכונתו וחמשה) [דמחמישה בירחא] לריש ירחא ואפשר דהכי קאמר ליה והא הכא (דמעשרין

תוספות הואי אבל לחוש אינה חוששת אלא שתיים ועכשיו נמי ראתה יש לנו לומר דקמייאתא (ממנין) [ממעין] סתום והפליגה תוספת דמים הוא, וכ"ש בימי זיבה דכיון קרבה בתוך כך דאפילו בימי נדה אמרי מעיקרא (ממנין) [ממעין] סחום ועכשיו דריה דר"י דלא אמרי" הכי אלא ברואה ואין ראיה שבאמצע מפסקת, ופריק ר"ה

קמייאתא לא אמרי תוספת דמים הוו. וגם הראוי. אלא מסתברא ליה דקביעות ראיות אין הוששין אלא בהפלגות ולא למנין (גיקר) [מיקרי] תוספות ואע"פ כן לחוש אמרי דחמשה בירחא עיקר ודרישי ירחי דכיון דחזאי [בפעם ג' בחמישה בירחא] וה"ה ודאי דה"ל לתרוצי שאני התם

למנין ראיות.

בפרק האשה (סד, א). דהשוות ראיותיה וכדבעינן לברורי קמן שוות חזיא מעיקרא אלא בימי דחדש הוא למנין הראוי חוששת דהא לאו בהפלגות הפלגו' שוות בהן דאלו בוסת החדש ודאי ומ"מ היינו ריש ירחי דנקט לאו דוקא אלא זה הפי' אינו מחוור.

١,,, משה ולא כן פסק הרב ר' אברהם בספרו דברי הרמב"ן בריטב"א] וכן דעת ה"ר בו תחלה והיינו דתרנגולת'. [ע' ביאור לסוף חמשה ימים דה"ל כ"ו מכ"ו שראתה ראחה בעשרין ותרין שחששת לו חוששת למקומו ונעקר החדש לגמרי אבל אם לא מכ"ז ואי חואי בכ"ב חור הוסת הראשון ושמע מינה לרב הונא דאינה מונה כ"ב אלא

era n ven tier

112 2

ורבי שמעון ההוא דאפילו לא ילדה אלא

הבית טמא ולית להו נימוק הולד עד שלא לרבנן נמי מבעי להו להכי כיון דאינהו אמרי כעין שהזריע' אמו טמאה לידה. וא"ח

ממאה לידה זה כתב רש"י ז"ל. יצא כדאיתא בפרק המפלת פשיטא דאמו

ול"ל נהי נמי דלית להו במפלת שליא נימוק

פיסולו בקדש. הכל, ול"ק כאן שפיסולו בקדש כאן שאין א' ממעט הריבוי ריבה הכל והמיעוט מיעט אבל לר' שמעון כיון דקרא א' מרבה וקרא כדבעינן למימר צריכי מעומא לכל חד וחד שפסולן בקדש ומכשר הלן והיוצ' ושארא פירש לר' יהודה כיון דממעט הני אף על פי אלו ג' מעוטין פרט לנשחטה בלילה וכו". נקט : זאת תורת העולה היא העולה הרי נפקא לאו דוקא אלא חדא מטעמיה דג"ש כתיב אמו והא דאמרינן לקמן מאמו אמו משום דדמי מדמי הוא דהכא כתיב אמו והכא אלא מסתברא לידה לידה דאדם גמר כן והא דאמרינן שכן אמו מאמו לא דהיא ג"ש מכי יולד ולהכי צריך ג"ש דלידה לידה יוצא דופן בכלל לידה גבי אדם א"א למעטו מבכור. פי' דאי לאו ג"ש כיון שנתרבה שהזריעה טמאה לידה. מ"ט גמר לידה מאי כי תזריע דאפילו לא ילדה אלא כעין ש"מ דא"כ לימא קרא כי חבעל וילדה בכה"ג, ואיכא למימר נמי לרבנן ממילא לענין לידה אבל לרבנן לית להו ביטול ביטול ברוב לענין טומאה איצטרך קרא באמו ממאה לידה ואפשר דלר"ש דאית ליה הולד היכא דחזינן ודאי דנימוק מנא להו

והא דאמרינן הרי אלו [ג'] מיעוטין ולא אמרינן אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות משום דכיון דכל אחד ממעט את שלו אין כאן מיעוט אחר מיעוט שאין מיעוט אתר מיעוט לרבו' אלא כשהן ממעט' דבר אחד כגון שאמרו (סנהדרין טו, א) עשרה כהנים כתובים בפרשה כהן ולא ישראל ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות אבל כאן כל מיעוט

וכיוצא בזו בב"ק (מד, ב) שור שור שור ז' פעמים להוציא שור האשה ושור היחומין ושור האפוטרופסין וכו' ולא היו מיעוט אחר מיעוט והני חלחא מיעוטי נמי ממעטי הני חלחא פסולי כדפרישיח.

הוא צריך למעט את שלו.

אבל במס' הוריות מצאתי בפרק ראשון בירושלמי (ה"א) גבי נפש כי תחטא אחת תחטא בעשותה [תחטא] הרי אלו מיעוטין מיעוט לחבו' וכאן את אמרת מיעוט אחר מיעוט לחבו' וכאן את אמרת מיעוט אחר מיעוט אחר מיעוט לאחר מיעוטי ולדעת זו מפני שכולן צריכין לכתב לומר דעשרה ההיא דאמרי' בסנהדרין כהן ולא ישראל ההיא דאמרי בסנהדרין כהן ולא ישראל ההיא דאמרי בסנהדרין כהן ולא ישראל מפני שכולן צריכין לכתב לומר דעשרה ההיא דאמרי בסנהדרין כהן ולא ישראל היותר נדרשין הן כולן למיעוט כמשמען ולא יותר נדרשין הן כולן למיעוט כמשמען ולא

נאמרה מדה זו בתורה אלא בשני מיעוטן

מיעוט אחר מיעוט.

שחיטת לילה פסולה בבמת יחיד. (דף ק"כ), איכא למימר אתיא כמ"ד התם שהרי כשר בבמת יחיד כדאי' בזבחים לדקדק בה דא"כ נשחטה בלילה נמי כשרה [וכתבנוה] מפני שהיא (תמה) [סתומה] ויש ריבה קא סמיך הדין גמרא דהתם (ובתכפה) שהוא בהכשרו הנא אזאת תורת העולה צבור וכי דנין דבר שלא בהכשרו מדבר וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו לעבוד' הואיל ואחקו' לחוץ לזמנו ושקבלו פסולין לזמנו הואיל ומרצה לפיגול, חוץ למקומו ממא הואיל ואשתרי לגבי צבור, ונשחט חוץ לן כשר בבשר, יוצא הואיל וכשר בבמה, לן כשר באימורין לן באימורין כשר שהרי (דף פ"ד) מפני מה אמרו לן בדם כשר שהרי בהו ר' יהודה וטעמא מפרש במסכת זבחים מ"מ כל הנך פסולי דמכשיר ר' שמעון מודה

> לעבודת צבור אפילו זר גמור נמי יהא כשר שהרי כשר בבמת יחיד.

ואיכא למימר נשחטה בלילה ויוצא דמה ליכא לאכשורי (בשרן) דאי הכי מיעוטין מאי אהנו לי ומסחבר' ליה לאוקמי בהני דבעיקר הכשרן נפסלו מאינך והא דאוקי בהנך פסולי דחזו לצבור ולא אמר משום דכשרין בבמה דבהא פשיטא ליה דליכא למילף מינה שזה ודאי דבר שעקר הכשרו כן הוא וליח להו הכשר בכשרין מפי מפסולין לעולם ודקאמרת חוץ למקומו הואיל ואחקוש משום דכל היכא דמשכח הואיל בפנים לא מייחי ליה מבמה, כנ"ל.

ובתוספות מאריכין בע"א, וניתנין למעלה שנתנן למטה וכן בחוץ ובפנים ופסח וחטאת כולהו כיון דבפנים נמי אשכחן בהו הכשרא לא צריכא ליה למימר' דודאי לא ירדו.

אלא הא קשיא יצא דמה חוץ לקלעים נימא דכשר שהרי כשר בבמה שאין יוצא בבמה לא בבשר ולא בדם וכן חוץ למקומו נמי דקאמר הואיל ואחקוש לחוץ לזמנו לימא הואיל וכשר בבמה, ועוד דקאמר ושקבלו פסולין וזרקו את דמו בהנך פסולין דחזו

ト に な と

דאמרינן ואזדא ר' יוחנן לטעמיה שאמר מקומו טמא ולא מטמא ליה נגיעה דמת. והא במשהו מטמא משום כתם משום דמקור דקאמרינן באשה שמתה ויצאה ממנה דם דם הנדה, וה"נ מוכח בפ' בתרא דמכילתן ערב במשהו כדם הנדה דבמקומו הוא נעשה הוא ומטמא (ביציאותיו) [בנגיעתו] טומאת נבראת שם מתחלה וכל שנברא בו ממא ולא משקה אלא גזרת הכתוב שטומאה בית הסתרים הוא ודם גופה אינו לא אוכל לא דמקור בנגיעה דידיה מטמא דם דהא נמי ירדו. הא דאמרינן מקור מקומו שמא. עלה ירד דמיעוטא הכי משמע שאם עלו בבהמת קדשים לפסול ולומר שאפילו אם כולם וכל שהוא פסול בבהמת חולין מיעט בבהמת קדשים וכיון דשקולים הם יבואו שאם עלו ירדו הילכך ע"כ מוקמינן מיעוטא מתלמא) [דחולין מאמו] נפקי אפילו לענין להעמי' המיעוט בבהמת תולין (דכולהו שמקרא א' מרבה ומקרא אחר ממעט וא"א העולה לרבות כל העולי' לגמרי כיון שאם עלה ירד מיהו אין במשמע תורת דאע"ג דהאי וזאח לא מיתר ביוצא דופן והא דאמרינן **חד לבהמת קדשים.** פי'

בהדי' ומהדרי' בשהטבילוה במטה כלומר ביא אלא כיון דאיירי בדר"ש מפרש ואזיל שחצא טומאחה לחוץ והך קושיא לרבנן נמי לומר שבזה בא ר"ש ללמד שאינה טמאה עד ואע"ג דרבא משום פליטה קאמר ואפשר לך סגי לה ולהכי טבלה והאמרת רבא וכו". ואקשינן למימרא דמשמשת בטומאת ערב לר"ש קשיא. ומהדרינן בטבלה לשמושה. במים דמשום פליטה הוא דטמאים אלא כרואה מדכתיב יהיה וההוא גלי אורחצו אבל כשהיא חוזרת ופולטת עשאה הכתוב הוא ואותו מקום בית הסתרים הוא למגע שאלו מפני שמוש' טהורה היא דהא מגע בתורה טבילת משמשת אלא מפני פליטתה אפגלו בפנים, ואלו לרבנן י"ל שלא הצריכה טומאה פולטת בחוץ הא שמשה ונטמאת תיפוק לי' דהא שמשה. ה"ק למה לי לא גמר. הא דאקשי' לר' שמעון פולטת אדמו ממא פליגי מר גמר לדם מאשה ומר אשה טמאה קרא מפורש הוא ובאי דם ליה קרא מפורש קאמרינן הכי לימא דאין הוא מודה דאשה טהורה היא משום דנסיב מחום בחדיי ומי אמרה ור"ל נמי לר"ש משום רשב"י וכו". אף ע"ג דר"י להא

ומהורה לשמושה ואח"כ פלטה טומאתי לבית החיצון ולא יצא לחוץ שלא הלכה ולא נתהפכ". ואקשינן מכלל וכו". וכי חימא דילמא אשתייר ומספיק' אסרינן לה בטומא' אי הכי חיישינן שמא נשתיי' מיבעי ליה אלא ודאי מדלא קאמר הכי ש"מ דכל היכא דאזלא בכרעא מותרת בתרומה דודאי שדתיה לכוליה ודרבא בשלא הלכה הוא אלא א"א הוא.

76 42

אקרא קאי ופריש דכי כחיב עד הערב לאו במהלכת ולאו במכבדת את הבית דא"כ תיפוק לי משום נגיעת הוץ אלא בשוכבת על מטתה ואינה מתהפכת אבל מתהפכת כל ג' ימים נמי אסור' ולאו מגזרת הכתוב דמשמשת אלא משום פליטה וי"ל דאפילו דמשמשת אלא משום פליטה וי"ל דאפילו במהלכת חיישינן שמא נשתייר ולהכי לא אי הכי חיישינן שמא נשתייר מיבעי ליה לאו אי הכי חיישינן שמא נשתייר מיבעי ליה לאו למימרא דלא חיישינן אלא לומר דרבא לא בכי האי גוונא מיירי.

ולאו מילתא היא דא"כ לישמועינן רבא דעדיפא ולימא כי כחיב בשאינה מתהפכת אבל במתהפכת אפילו מהלכת כל ג' ימים אסורה לאכול בתרומה שמא תפליט ועוד אי משום חששא דשיור לא מוקי קרא במהלכת לוקמיה משמשת במכבדת שהיא מהורה משיור לגמרי אלא הקרא לא מתוקס בהנך גווני משום דאיכא נגיעת חוץ בפליטה

והא דחנן במסכח מקואות (ח, ד) האשה ששמשה את ביתה ירדה ומבלה ולא כבדה

אין בפליטה דאשה צחצוחי דם כלל. למימר למימר נוגעת הויא ולא סתרה דהא הויא ואינה מטמאה אלא בחוץ דאית לן אלמא נוגע הוי וכ"ש בפולטת דלא מגופ' צחצוחי זיבה דמדבעי חתימת פי האמה בעל קרי לא סתר אלא משום דא"א לו משום בלא כרב הונא דאמר בפ' המפלת דאפילו שהוא רואה הויא משמע לי דפשטין ודאי מגלי ואפילו לר"ש נמי לסתור ולטמא במה נוגעת. ואסיקנא דלרבנן רואה הויא לכל מאביי. פולטת ש"ו אי רואה הויא או הא דבעא מיניה רב שמואל בר ביזוא בפנים אלא ראשון דמגע שכבת זרע הוי. זרע אלא דלית ליה דין פולטת לראיה ולטמא צריכה כבוד למהרות משום נגיעה דשכבת ההיצון וכותלי בית הרחם העמידוהו ומ"ה נפק כוליה. א"נ כשהלכה דפולטתו בבית ואעפ"כ אם כבדה את הבית מותר' דודאי את הבית כאלו לא טבלה תפתר בשלא הלכה

וא"ה אי הכי קשיא לאביי היכי פשימא לר"ש לסתור ולטמא במשהו הויא דהא שמעינן ליה לר"ש דס"ל כר' נתן דאמר זב צריך חתימת פי האמה ואיתקוש ב"ק לזב וצריך נמי חתימת פי האמה כדאיתא

בפ' אלו דברים. וי"ל קסבר אביי דבעל קרי אע"פ דצריך חתימת פי האמה רואה הוי ושעורא בעלמא הוא דאצרכיה רחמנא דומיא דוב וכדפרישית בפ' המפלת. ומיהו גבי אשה דליכא למימר תחימת פי הרחם דשיעורא אחרינא הויא במשהו כרוא' דם בזיבה ולא אמרינן בהא דייה כבעלה משום דלא אפשר.

וי"מ דבמשהו דקאמרינן כערשה דשרץ קאמרינן מ"מ מסקי השתא דרואה הויא. ניש מחכמי הערפסנת ז"ל שחדשו כה

ויש מחכמי הצרפתים ז"ל שחדשו בה ואמרו כיון שהיא רואה וסותרת יומה בזמן הזה שכל הנשים ספק זבות משיינן להו אשה ששמשה בלילי שבת וראתה בשב' ופסקה מהרה בו ביום או למחרתו אינ' מתחלת ספירתה עד יום ד' בשבת אינ' מתחלת ספירתה עד יום ד' בשבת שהוא ג' ימים לאחר שמושה מ"ט דכל ג' ימים פולטת היא וסותר' וקי"ל נמי דישש עונות שלימות מטמאה בפולטת והלכה למעשה הורו והנהיגו הדור בחומרא זו אלא שמתירין בכבוד הבית יפה.

ויש לדקדק אחר דבריהם שאפילו הדבר כן שהפולטת סותרת לבעלה אין לחוש כן במהלכ' שכבר נתפרשה לנו שאם הלכה מותרת בתרומה לערב ואין חוששין שמא

> ודחוה בשתי ידים ולא קבלו אותה כלל. ומצאתי בתוס' שהוזכרה ביניהם סברא זו טומאה לבעלה שאינה סותרת לעולם ועולה. גורם עכשיו כל שכן פולמת שאינה גורמת ואפילו קושי אינו סותר בזיבה מפני שאינו גרם לו קריו יום א' לפיכך סותר יום א' מה גורם לו זובו ז' לפיכך סותר ז' מה סותר דבר שאינו גורם אינו סותר. וכדתניא לבעלה אינה סותר' שהרי אמרו דבר הגורם בענין תרומה וקדשים ולענין טהרות אבל וו ואמר שלא אמרו פולטת סותרת אלא והרב ר' אברהם בר זוז ז"ל נשאל בהוראה מטתה ומתהפכת בכאן יש מקום להורא' זו. שפלטה בשני שלה או בג' או בעומדת על נשחייר אבל אם האשה הרגישה בעצמה

והרב ז"ל הביא ראיה לדבריו מדחניא ד"ש אומר ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק דאלמא אי לאו חששה דראיה משמשת והולכת ואמאי והא יש לחוש

לפולמת שסותרת.

רוו אינה ראיה, די"ל התורה לא חששה לפולטת שאפשר לה שלא להתהפך, וכן זו שהקשו בפ' המפלת בעשרין וחד תשמש לרוחא דמילתא מתרצי משום דמשמע דאסר

לה לשמש בכל ענין ואע"פ שלא תתהפך כל היום וכ"ש למאן דסבר נוגעת הויא דצרכינין לאוקומא כר' שמעון וחכמים אף לזה חששי ואסרוה לשמש, א"נ תמהר לחרומה וקדשים ואסרו חכמים לעשות כן ממא תבא לםפק ראיה. והכי תניא בהדיא בספרי אחר מעש' תטהר כיון שטבלה מהורה להתעסק בטהרו' אבל אמרו הכמים וכני.

אלא מהא דאמרינן בשלהי בא סימן יום א' טמא ויום א' טהור משמשות שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ה ימים והא הכא דמשמשת ליל ט' והחשיעי טמא וסופרת עשירי ואין חוששין לה ג' ימים משום פליטה. גם זו אינה ראיה למה שכתבנו דמהלכת אינה חוששת לשייר. א"נ במקנחת ומכבדת את הבית.

ובודאי שדברי הרב ר' אברהם ז"ל מכריען בטעמן שכל שאינו גורם אינו סוחר ולא מצינו לובן באשה לבעלה. אלא שיש לבעל דין לחלוק ולומר שלא נחנה דבריה לשעורן וכיון דסחרה למהרת סוחרת לבעלה דנקיים מכל ראיה דטומאה בעינן וקראי נמי דייקי דכתיב ואתר תמהר וביום השמיני תקח לה וכו". ולפי מדה זו יש שטהורה בשביעי

> לביתה ובח' (ערא') [היא] סופרת ודברי הרמב"ם ז"ל מטין כן שהפולטת סותרת יומא לכל דבר אבל רבינו הגדול והגאונים ז"ל לא תששו לכתוב הדבר ובעל נפש יחוש לעצמו. יולדת שירדה לעבול מטומאה לשהרה ונעקר ממנה דם. פי' רש"י ז"ל לבית החיצון. וק"ל דא"כ היכי אקשי אמאי מומאה בלועה היא דהא אמר רבא לקמן דטומאת בית הסתרים הוה ומטמא במשא

ואיכא לפרושי דנעקר לאו לבית החיצון משמע אלא רגישה בעלמא שנעקר מן המקור אע"פ שהוא בין השניים ולפנים ממאה ולכך אקשינן טומאה בלועה הוא דע"כ לא אמר רבא בית הסתרים הוי אלא בבית החיצון דהיינו בין השינים לר' יוחנן אבל לפנים בלוע הוי.

שהרי דם נדה מטמא במגע ובמשא.

וא"ת כי מוקמינן לדר" זירא בשיצא לחוץ נמי אמאי קשיא לן אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה זיבה נתריץ נמי ברייתא כגון שנעקר דם לבית החיצון ומטמ" התם

במשא.

לאו מילתא היא דהאמרינן דאפילו נעקר קצת מטמא לכשיוצא ולא מהני ליה טבילה ואי לאשמועינן דמעכשיו נמי היא טמאה

כבחוץ הן שוין. אבל בשיעור מקומן הא בעוני ליה למימר מידי איריא לטמויי בפנים אהיקר מילתא דייקינן למיקם אפירושה א"נ והתם בבית החיצון והכא אפילו בפנים אלא למידק עלה והא דומיא דנדה וזבה קתני מטמאו' בפני' כבחוץ כי הא דר' זירא מצינן כי מתרצינן מעיקרא ברייתא דקתני כולן לרבא אלא לאביי מאי איכא למימר. ומיהו לתרוצה אליבא דכ"ע דלא תיקשי לן הניחא דהיינו בבית החיצון. אי נמי ניחא לן להני לה טבילה עד דהוי במקום טומאה זירא משמע מינה דלא הויא עקירה דלא לעני ברייתא הכי אלא אי ברייתא כדר' עקירה ממקומו טומאה בבית החיצון ולא בבית החיצון כמו שיצא הוה ליה למיתני

וי"מ פירכא אליבא דאביי ופירוקה נמי לאביי דאמרינן עשאוה כנבלת עוף טהור שמטמאה בגדים בבית הבליעה ומדמי לה אלמא התם נמי טומא' בלועה הוי דאי התם בית הסתרים הוי מאי דומיא הכא בבית הסתרים ודאי מטמיא במשא ובטומא' בלועה לא מטמיא כלל דלא דמיא נמי לנבלת עוף טהור. וזה הדרך ראיתי בתוספות.

כדאיתא והא כדאיתא.

ולשון שלי הראשון מחוור ממנו לפי שנבלת

שמצינו טומאה בלועה מטמאה בדאורייתא דרבנן אכעין דאורייתא קאמר שאלמלא ועשאו' כנבל' עוף טהור ולמיסמך גזירה צורו על טומאה זו מפני שדרכה לצאת **כנבלת עוף טהור.** ויש לפרש דה"ק חכמים בלחוד דכתיב בה ולא באחרת. עשאוה ולא משמע להו לדחוקה בסוף הבליעה דלעולם אין לבהמה טומאה בבית הבליעה וברייתא דמסחייע אביי מינ' משום דמשמע יאכל לטמאה אמר רחמנ' כל דאכיל מטמא בושט ואפילו בלועה דלא ליטמיה ביה דלא בהמה משום משא הא לעוף אין לך מקום נמי דמטמא עוף בבית הבליעה מטמאה נמי במשא ועוף במגע ולרבא [איכא] היכא מקום דתטמא בית הבליעה בנבלת בהמה לקמי בתחלת בית הבליעה דלאביי ליכא ואפילו פנים דהוי טומאה בלועה וכי פליגי עוף טהור מטמא בכל מקום מבית הבליעה

לא הוו גוזרין בהו שמטמא.

דף מג

הא דאמרינן כל שכבה זרע שאינו יורה כחץ אינה מטמאה. ק"ל סריס חמה אינה מטמא בביאה ואין שכבה זרעו מטמא דהא אינו יורה כחץ ומשמע לי שהסריס יש לו הרגשה בין בעקירה בין ביציאה כדאמרינן ביבמות (סה, א) איהי קים לה כיורה כחץ איהו לא קים לי' כיורה כחץ. ואם אינו מרגי' הא קים ליה דלא מרגיש.

אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה וביציאה כיורה כחץ אינה מטמאה הא הרגיש בה ואין בה כח בירידתה כיורה חץ טמאה אע"פ שאינה מחעברת בה דההוא חולי בעלמא הוא דשכבת זרעו דיהה.

והיינו דקאמרינן מאי איכא בין האי לישנא
וכו'. דלאו למעוטי סריס ומי ששהה
עם אשתו ואינו יורה בה כחץ אחינן ובי
דרשינן נמי שכבת זרע בראויה להזריעה
לומר שנעקרה ויוצאה בכח וראויה להזריע
דההיא שעתא הוא דמטמיא אע"פ שחוזרת
להיות דיהה ואינו יורה כחץ באשה. כל
שכבת זרע שאינו יורה כחץ אינה מטמאה.
ק"ל סריס חמה אינה מטמא בביאה ואין
שכבת זרעו מטמא דהא אינו יורה כחץ

ומשמע לי שהסריס יש לו הרגשה בין בעקירה בין ביציאה כדאמרינן ביבמות (סה, א) איהי קים לה כיורה כחץ איהו לא קים לי' כיורה כחץ. ואם אינו מרגי' הא קים ליה דלא מרגיש. אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה

אלא הכי קחני כל שאין בו הרגשה בעקירה וביציאה כיורה כחץ אינה מטמאה הא הרגיש בה ואין בה כח בירידתה כיורה חץ טמאה אעייפ שאינה מתעברת בה דההוא חולי בעלמא הוא דשכבת זרעו דיהה.

והיינו דקאמרינן מאי איכא בין האי לישנא וכו'. דלאו למעומי סריס ומי ששהה עם אשחו ואינו יורה בה כחץ אחינן ובי דרשינן נמי שכבח זרע בראויה להזריעה לומר שנעקרה ויוצאה בכח וראויה להזריעה להיות דיהה ואינו יורה כחץ באשה. להיות דיהה ואינו יורה כחץ באשה. הא דאמרינן את"ל בתר עקירה אזלינן הא דאמרן ונעקר ממנה דם בירידה טמאה מהא דאמרן ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלמא בעייא דרבא ל"ק דאיהו לא משום ליה אלא משום דשמואל דכיון דאינו יורה

כחץ בשעת טומאתו אינו מטמא אבל הא דאמרינן גבי ירד וטבל את"ל בתר עקירה

אזלינן קשיא.

ואיכא למימר משום דכיון שטבל בנחיים א"א שלא בטלה הרגשחו ומיהו זבה ענעקרו מימי רגליה דמיא לההיא אלא דהתם מצי נקיט להו והא דקאמרינן ביה אח"ל סרכא נקט.

राव धर

נמי כיון שלא נולד י"ל שמא נפל הוא שאינו יום אחד אין עובר לא ואפילו כלו חדשיו לא יאכלו בשביל חלקו של עובר קמ"ל בן דאמר הוששין למיעוט ואפילו כולן זכרים ולמיעוטא לא היישינן ולאפוקי מדר' יוסי נפל הוא לא פסול הוו להו זכרים מיעוט' שבמעי הגרוש' נקבה היא לא פסלה ואי ויש לו בנים משאינ' גרושה כיון דאי עובר זכייה לעובר ומיהו בכהן שיש לו שתי נשים אלא ה"פ: דרב ששת לטעמיה דאמר יש ומתרץ כי הכא משו' דאיהו מאית ברישא. עלה התם מסוף דמתני' דקתני נוחל ומנחיל קנה וכ"ש בירושה הבאה מאליה ומקשינן בפרק מי שמת (דף קמ"ב) המזכה לעובר דר' ששת דקא מתרץ לה איהו הוא דאמר בעבדי אביו מלאכול בשביל המשפחה ועוד לו שתי נשים א' גרושה וכו' לימא שפוסל ול"ל א"כ למה ליה לאוקומא בכהן שיש בהלכתא בפ' אלמנה לכ"ג (יבמות סז, א). לעובר. וכן דעת רבינו אלפסי ז"ל וכתוב בן יום א' אבל עובר לא משום דאין זכייה שתי נשים וכוי. פי' רש"י ז"ל ודוקא הא דאמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו

נוגעין בו שאין דוחין נפש מפני נפש אלמא ומחתכין אותו אבר אבר יצא ראשו אין (עב, ב) האשה שמקשה לילד מביאין סכין קרינא ביה נפש אדם וה"נ אמרינן בסנהדרין **הייב.** ודוקא בן יום א' אבל עובר לא דלא דהכי הוא בודאי. והא דתנן **וההורגו** מכין אותה כנגד בית הריון ולאו למימרא התם. א"נ למ"ד הכי מקשי מברייתא דקתני קושטא הוא ולהכי הוינן מינה ומפרקי לה יש זכייה לעובר אתמר בפ' מי שמת מיהו מחה ברישא ואע"ג דהאי חירוצא לאוקומי המות ותתיך לה לסימנים אבל נהרגה איהי דולד זוטר חיותיה עולה ביה טיפה דמלאך בן יום א' וכו'. ומפרקינן ה"מ מתה דאגב ברישא והא קי"ל דאיהו מאית ברישא דתנן הולד תחלה והוינן בה למימרא דאיהי מתה מכין אותה כנגד בית הריון שלה כדי שימות בערכין פ"ק (דף ז) אשה היוצאת ליהרג מיית ברישא. פיר' ודוקא מתה דקאמרינן לסמוך על העיקר ע"ש. מ"**ט דאיהו** מי שמת הארכתי בכל הסוגיא הזו והרוצה אלמנה לכהן גדול וכבר פירשתי שם בפ' והך פלוגתא מפרש בגמרא ביבמות פרק ראוי לברית נשמה.

מעיקרא ליכא משום הצלח נפש וקרא נמי ישראל מת אין מחללין עליו.

כתיב דמשלם דמי ולדות.

כיון שאינו קרוי' נפש.

ומוציאין ממנה הולד ואמאי מחללין שבת ומתה בשבת מביאין סכין וקורעין אותה (ז, א) האשה שהיא יושבת על המשבר ואיכא דקשיא ליה מההיא דגרסינן בערכין

לידה דבר ברור הוא שאינו בכלל נפש אדם בוה קטלינן לולד כדמפור' התם אבל לענין שתש" על המשבר כלל אי לאו קרא דגם לא אותה ולא מיתרבי מגם שניהם דאפילו קודם לומר שממחינן לה עד שחלד ואח"כ ממיחין דכילוד הוא אלא גופא אחרינא הוא קאמרינן ביושבת על המשבר היא ולא אמרינן התם יום א' תנן וקרא דגבי דמי ולדות אפילו בעינן יושבת על המשבר ג) ועוד דהכא בן כדאיתמר התם בערכין במקשה לילד לא דוקא משום דכיון דעקר גופא אחרינא הוא וליכא למימר התם ביושבת על המשבר

עובר אלא גוזמא היא כדי לומר דוד מלך יום א' מחללין עליו את השבת לאו לאפוקי והאי דאמרי' במס' שבת (קנא, ב) תינוק בן עליו שבת אחת כדי שיקיים שבתות הרבה ולאו קושיא היא התם אמרה תורה חלל

עד שנולד כדאמרינן.

रान धर

WILL CTAI'T ICET G'TWA' EG' RXWR FER שאין לו דעת הא רבי רחמנא ביבמה ביאת בדין שהרי ביאתו ביאה לכל דבר ואע"פ שהם גרעו כת ביאתו ועשאוה כמאמר וכן דמדאורייתא קנאה לגמרי ובגט סגי לה אלא ובתניא עשו ביאת בן ט' כמאמר משמע נמי מדהוינן בה ולכשיגדיל בגט סגי לה לה אלא שאינו נותן גם עד שיגדיל וכן **קואה.** משמע קואה לגמרי ליורשה וליטמא מבעון בל מ' שנים ויום א' שבא על יבמתו מצא הא אמרן דאחר בא עליה ואסורה. כשבעל וחזר ובעל כשמצא דם שאלו לא היינו בעיין אלא סירכא דלישנא קמא נקט דוקא דאפילו לא בעל לאחר שלשה נמי בתוך ג' ומצא דם ולאחר ג' ומצא דם לאו והא דאמרינן ללישנא בתרא כגון שבעל ובאשת כהן כדאיתא בכתובת פ"ק (מ, א). טענת בתולים דאיכא למיחש אחר בא עליה איתצדו הילכך לאחר ג' בשלא מצא היינו דהא מכיון שלא בא דם בתוך ג' ודאי לא לא מצא ודאי ליכא ספיקא דאחר בא עליה בעל בתוך ג' ולא מצא דם ולאחר ג' נמי ומצא דם לאחר ג' ולא מצא דם. פי' שאלו למאי נפקא מינה כגון שבעל בתוך ג' (יבמות צו, ב).

15 21

[הא חוך זמן כלפני זמן חיובחא]. הא דאסיקנא חיובחא למ"ר חוך זמן כלאחר זמן נאסיקנא חיובחא למ"ר חוך זמן כלאחר זמן ואחי רב נחמן לאוקמא בחר הכי כחנאי ולא קמא ק"ל דהא לקמן בפר' בא סימן אשכחן בה פלוגחא דר' יהודה ור"ש דר"י סבר חוך זמן כלאחר זמן ור"ש סבר כלפני זמן והיכי זמן כלאחר זמן ור"ש סבר כלפני זמן והיכי אסיקנא בחיובחא ולא אוקמינהו כחנאי. אלא שמצינו כיוצא בה בחלמוד והרי בזו המסכחא עצמה בפ' ג' (דף כ"ה ע"א) אלמא בעור חליא מילחא ל"ש עכור ול"ש

רבא חזקה לומר שאין ב"ד מטריחין עצמן הביאה שתי שערות. איכא למימר כי קאמר שהגיע לכלל שנותי' אינה ממאנת שמא בחששא בעלמא סגי והוה ליה למימר קטנה למיאון. אי קשי' למיאון למה לי חוקה והא נמי דכוותייהו. וכי קאמר רבא הזקה וכולהו שקלא דבתראי בתר מסקנא הוא כאן בשאינו סמוכה ומצי לפרוקי תיובתין מתרצין ברייתא אחריתי כאן בסמוכה לעיר אינה צריבה זימון ואסיקנא בתיובתא והדר לה) מדברי רבינו נלמד חיה שקנה בפרדס אשגה אחיובתא קמייתא ובפ' אין צדין (דף מחלוק' בעכו' והוינן עלה ממתני' ולא צלול ואסיקנא תיובתא והדר אמר ר' נחמן

> לבדוק שלא תמאן ואם חששו היינו בודקין. א"נ אע"ג דאמרינן כי קאמר רבא חוקה למיאון לאו דחוקה אצטריכא ליה להכי אלא לומר דלא ממאנה וחוקה נמי היא ומהניא חוקה לנשים בודקת אותן כדלקמן בפ' בא סימן.

> והראשונים שאלו א"כ הא דאמרינן התם בודקין לה לחליצה ולמיאונין היכי משכחת לה ורבי" הגדול השיב נפקא מינה להגיעה לכלל שנותיה וקדש בתוך זמן ולא בעל אתר זמן דהוה דרבנן.

נאלמלא שזה דבר ברור יכולין אנו לפטור עצמינו משאלה זו במה שאמרו מקצת המחברים בודקין למיאונין היינו כדאיחמר עלה לאפוקי מדר' יהודה דאמר עד שירבה שחור על הלבן קמ"ל בודקין ומכי אחיא שחור על הלבן קמ"ל בודקין ומכי אחיא עירוח לא ממאנה ולאו למימרא דבדיקה צריך אלא בדיקה זו היינו שערוח לומר דמשהביאה אוחן בין בבדיקה בין בחזקה אינה ממאנח וקטנה שלא נודע אם הגיעה לכלל שנוחיה והביאה סימנין לא מצינו בגמ' דינה מפורש ויש שכוללין אף בנים דינה למיאונין ואם הביאה בזו בכלל בודקין למיאונין ואם הביאה

אוכלת תחלה בהפרתו הרי עדיין קידושי' באמר הקריש ואכל לוקה שא"כ היאך היא ומיהו האי תירוצא לא אתיא כרב הוגא שלא נדרה על דעתו שמא סבורה היא לצאת לא נתקיימו הקדושין אף הוא אינו מפר קידושיה יפר נדרה שעל דעת כן נדרה ואם שמתחלה מתלא תלי נדרה אם נתקיימו שכיון שלא קנה קנין גמור אינו מפר ומיהו משלא בעל משהגדילה אינו מיפר כן נדרה שאם הקפי' הבעל לא יחול נדרה כדר' פנחס וכו'. פי' והא נמי על דעת הספקות. והא אין הבעל מפר בקודמין לשאר הדברים מטילין אותה כחומרא כדין לוד' זמן ולא תלינן בשומא לקולא וה"נ סימנין אינ' ממאנת ואע"פ שלא בעל אלא

ויש שגורסין אלא כדר' פנחסולא וכו'. כלומר לעולם בשלא בעל ולא מפר אלא שעה ראשונה ואעפ"כ אחיא הפרה דידיה ומבטל נדרה דאורייתא שעל דעתו נדרה מכיון שהוא חיי' במזונתיה ועומדת תחתיו ומשמשתו והאי פירושא עיקר ואפילו למאן דלא גריס אלא ה"ג מתפרש דבכמה דוכתא בתלמודא דהדר ביה מתירוציה קמאי ולא

אתמר בהו "אלא".

תלויין והגדר גדר גמור.

71 41

CRIOGIR.

קאמר וקראי דמיום אל יום נסיב בגמרא **הומה וכו**". כולן מעת לעת מיום ליום דתניא שנה האמורה בקדשים בבתי ערי דסליק מיניה משמע וליתא אלא אבוחל. הא בשנוי שאלו לדברי רש"י סימן עליון אצמל בתחתון עד שלא בא העליון כלומר העליון בנא מעני, לעני באידך פירקין בא סימן בברייתא אלו הן סימניה בגרות וכו'. ועלה חדשים בלבד ומאי שלא פי' במתניתין פי' ידוע שאין בין נערות לבגרות אלא ו' דמתני' ובוגרת לא קתני משום דממילא ופי' מחני' סימן נערות דעליה קאי ברישא בפרק מהן. אלא איזה סימניה אבוחל קאי. במשנה ולא בברייתא וכן בגמ' לא הזכירו שתי שערות והלא לא פי' אותו כלל לא כלל ועוד בוחל זה שאמרו בידוע שהביא ואחרים בברייתא ולא הוזכרו של זה בזה הדברים נראין שנשנו שיעורין במשנה בערי תנאי אליבא דר' יוסי ועדיין אין הקמט תחת הדד חד שיעורא הוא או לומר לומר דשיעורא דמשתקיף העטרה ושיעלה רשייי זייל דאצמל קאי. ואייכ צריכין אנו אומ' משיעלה קמט תחת הדד וכו'. פי' הא דתנן איזהו סימניה ר' יוסי הגלילי

והני כולהו דמיום אל יום שוין הן אבל מעת לעת ממש בעינן בקדשים כדאמרינן בפ' שני דובחים (דף כה ע"ב) זאת אומרת שעות פוסלות בקדשים. וכן בבתי ערי חומה בעינן מעת לעת ממש כדאמרי' בפ' בתרא דערכין. אבל שבבן ושבבת דפירקין דייצא דופן לא בעינן מעת לעת כדאיתמר לעיל (דף מד ע"ב) ערב ראש השנה דג' איכא בנייהו וכן לענין עבד עברי לא שמענו. כך מפורש הרא.

रान क्षा

הא דתנן ר' מאיר אומר לא חולצת ולא מתיבמת. ר"מ לטעמיה דאמר (לעיל לב, א) קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין. והא דקתני סיפא ותכ"א או חולצת או מתיבמת

מפני שאמרו לאו דוקא מחיבמת דהא לרבנן קטנה נמי מחייבמת אלא איידי דקחני בדר' מאיר הליצה ויבום וקחני להו בכל דוכתא נקט נמי הכא חולצת או מחייבמת.

פרק ו בא סימן

גמרא: הא דחניא כל הנבדקות נבדקות על פי נשים. היה נראה דלח"ק בין להקל בין להחמיר נשים נאמנות בין לפני הפרק בין תוכו בין לאחריו וטעמא דמילתא משים דבמילתא דאיתא קמן ומצינן לגלויה מהימנן ודמיא הא מילתא לההיא דאמרינן בפ' החולץ (דף לט ע"ב) ואשתמודענוהו לקמן דאחוה דמיתנא דמן אבוה הוא וקי"ל אפילו בקרוב ואפילו אשה דגלויי מילתא

והוסיף רבינו הגדול ז"ל בפי" דמילתא ואמר מעמא משום דלאו אמילתא דאסורא קא הוא דמגלו דהדין הוא גבר פלן והא ניהי איתתיה וכו" כדכתיבא בהלכות והא נמי לההיא דמיא ועדיפא מינה משום דמילתא

להקל בין להחמיר. כך נראה פי' דבר זה.

והלכה כח"ק משום דהוא סחם ברייחא ור"י

ור"ש יחידאי נינהו ועוד מעשה רב וכן

היה ר' אליעזר מוסר לאשתו ור' ישמעאל

מוסר לאמו. אבל רבינו הגדול ז""ל פי'

מעמא [ברי"ף לפנינו ליחא שם טעמא

דח"ק] דח"ק משום דקסבר לפני פרק בדקן

נשים דאי משתכחן לאחר הפרק שומא

נינהו וכדר' יהודה חוך הפרק משום דכלפני

הפרק דמי וכדר' שמעון ולאחר הפרק משום

דאיכא חזקה דרבא וסמכינן אנשי' וכדר'

יהודה ופםק הלכה כן כדאיתא בהלכות בפ'

ופי' לאחר הפרק בכל השמועה היינו זמן הנעורי'. ותוכו היינו שנת י"ב שהוא עונות הנדרים וכך פי' ר"ש ז"ל וכן היא קבל' רבינו וכל הגאוני' ז"ל ולפי שהזמן הזה

ביש ביבמות.

הביאה שערות לאתר זמן ונשרו ולעולם עדים ששערות הללו שומא הן חוששין שמא ב"ל ספיקא דאורייתא אפילו היו שם ק" מ"ט כיון דקידש בתוך זמן ובעל לאחר זמן ואפילו לומר קטנה היא שתמאן אינו נאמנות הנשים נאמנות וקטנה היא שלא תחלוץ למ"ד כלאחר זמן דמי וחולצת היא ועכשיו מאין הוששין שמא לפני זמן הביא' אותן לכן שאורה בזמנו בא. וה"ה אפי" לתוך זמן היינו אומרים לאחר זמן הביאו ולא קודם בינהו. שאלמלא שבדקו הנשים בתוך הזמן בדיק' דאי משתכחי לאחר הפרק שומא אין שומעין לו. בשלמא לפני הפרק בעיא הפר' שהוכירו א"ג ב"מ ומי שחולק בזה שנוי במשנ' שנו בה סתם הפרק כלומ'

אינה ממאנת.

הפרק משום דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו והא למאי דקס"ד השתא דתוקה דרבא בין למיאון בין לחליצה הוא לאחר הפרק אפילו תאמר שאלו שומא הן מ"מ גדולה היא דחוקה הביאה שתי שערות.

לאר קרשיא היא ואנן מחזא חזינא בהדיא בבריית דאית ליה בדיק' בלאחר הפרק ולפום הכי קאמרינן בשלמא בדיקה דלפני

> הפרק לפום מאי דקאמרת בברייתא מהניא ודאי דלא עבדין עובדא בהנך שערות אלא בדיקה דלאחר הפרק גופיה קשיא למה לי ומשום דלא בעינן לאקשויי אדיוקא מאי דקחני בהדיא קאמרינן הכי והשתא לא נחתינן למידק בנשרו כלום דקתני וסחמא פרכינן.

אב"א ר' יהודה ואתוך הפרק. וק"ל בשלמא דקתני ונאמנת אשה להחמיר. אוקימנא ושאלי לר"ע מהו שיברקו וכו^י. וסיפא קנד) דמעשה דבני ברק בתינוקות וכו' ובאו זמן ושומא הן כדאמרי' בפ' מי שמת (דף שנמצא לאחר זמן שמא הביאו אותן קודם מצום דעגמוג מאול שוממול למגרוע שהן נאמנות אם בדקו וה"ג משמע בכל בלעני נשים בודקות לאו דוקא אלא לומר מהניא בדיקה דנשים להכי. וכן ברייתא צרכינן למיבדק קודם זמן שומא הן. אלא בלאמר בעיא בדיקה לאו דוקא דאנן לא פירש ברייתא כמסקנא דלעיל הכא ולישנא בקטנה כשלא נמצאו בה שערות אלא למימר בדיקה דלאחר הפרק להחזיקה אתינן השתא דאי דייקי בנשירה הוה יכול באידך פירקין ולפרושא לברייתא בעלמא ומטרצינן לכ"ע כדמחרץ במסקנא לעיל נאמנת לומר קטנה הוא שתוך זמן היו בה. והוחוקה גדולה בפנינו שמא תאמר אינה אבל לאחר שהביאה שערות והיא בזמנה הפרק נאמנת דעדיין בחוקת קטנה היא להא. א"נ שלא תאמר כשהיא עדיין לפני בדיקה דלפני הפרק ואגב אחרינא נקט אמרה אשה לפני זמן הביאתן נאמנת והיינו שבדקנו אותה ומצינו בה שערות אם במקום שאנו צריכין לעדות קטנותה כגון וכן נאמנ' לומר קטנה היא שלא תחלוץ לומר הביאה אותן ואינה ממאנת שמא נשרו. עכשיו ולא ראו בה שערו' נאמנות אשה זו שבחוקת קטנה עומדת ואפילו בדקו עדים שלה שאלמלא עדות אשה זו ממאנת היא עמאן במקום שאנו צריכין לעדות (גדול) והכי קתני נאמנת לומר גדולה היא שלא נאמנ' במקום שהוצרכנו לעדותה היא ואיכא למימר כולה ברייתא נאמנת ואינה אמרת צריכה לומר גדולה היא שלא תמאן. נאמנת ואפילו נאמנת אמאי צריכה והא חולצת וקטנה היא שתמאן אמאי אינה דאפילו שתקא א"נ אמרה גדולה היא אינה אלא קטנה שלא תחלוץ פשיטא דנאמנות נאמנת לומר גדולה היא שתחלוץ ניחא נאמנת לומר גדולה היא שלא תמאן ואינה

וקמ"ל.

אבל אין אשה נאמנת לומר תוך זמן קטנה

היא שתמאן אם הוצרכנו לעדות זו כגו'

ענמצאו בה שערות והוא שבעל בתוך זמן

דה"ל ספק דאורייתא ואע"ג דהכא ליכא

למימר שמא נשרו דהא אכתי תוך זמן

זה הוא מיהו כיון שהיא גדולה בפנינו

אין האשה נאמנת להקל בשל תורה לומר

שומא הן וכן אינה נאמנת לומר גדולה היא

שתחלוץ.

וחליצה היינו להחמיר ולהקל מיאון היינו גדולה היא לענין חליצה כלומר מיאון היא לענין מיאון ואינה נאמנת להקל לומר היא ופירושא נאמנת להחמיר לומר גדולה רבינו הגדול ז"ל בהלכות. ונוסתא ישרה שתמאן גדולה היא שתחלוץ". וכן גרסת להחמיר אבל לא להקל כיצד גדולה היא ומצינו נוסחא אחרת. "ונאמנת אשה כדפרישית ולא לומר גדולה היא שתחלוץ. לומר קטנה היא שתמאן כשהיו בה ובעל שלא תחלוץ אפילו היו בה אבל אין נאמנת ואפילו אין בה עכשיו שערות וקטנה היא קתני נאמנת לומר גדול' היא שלא תמאן ולאחר הפרק ולית ליה חזקה דרבא וה"נ ולהך לישנא דאמרינן ואב"א ר' שמעון

להחמיר חליצה היינו להקל.

בוא.

रत दव

גמטרא. יש מקשים, ואפילו בלא מכניס ומוציא היאך יהיה כלי חרס כשר למי חמאת ומיציא היאך יהיה כלי חרס כשר למי חמאת ועשין אלא בכלי אבנים ובכלי גללים ובכלי אדמה. וי"ל ההיא מעלה בעלמא היא משום שמטמאין היו הכהן השורף אותה להוציא מלבן של צדוקים שהיו אומרים במעורבי שמש היא נעשית אבל מכניס פסול זין תורה

רי"מ שעד שלא נחנו אפר במים היו מעשיה בכלים הללו שאין מקבלין טומאה אבל מענחנו אפר לחוך המים שוב אינה מקבלה מענחנו אפר לחוך המים שוב אינה מקבלה מימא' כדאמרינן בעלמא א) מי חטא' שנגע בהם שרץ טהורין וכיון שכן בכל כלים היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו היו נוחנים ואפילו בשל חרם ולכך פסלו מכניס. הא דאקשי' הנינא הדא זימנא הכל כילהו הנוהו כל חדא וחדא בדוכחא כדפריש בערין לדון דיני ממונו' וכו'. ק"ל דהא בנולה מחנין לחוא וחדא בדוכחא כדפריש בגמ' (לקמן נ, א) כל שחייב בפאה חייב במעשרות ממחני' דהחם וכן כל שיש לו במעשרות ממחני' דהחם וכן כל שיש לו היודה ברינצא בו קחני להו וא"ח לרב יהודה פרני' הא לאו מילחא היא דהא רב יהודה פרני'

קא מפרש להו דהכא והחם חדא קחני ועוד דהא עיקר מחני' מצרכי' חדא לגר וחדא לממזר. וי"ל למימרא דרב יהודה ודאי ק"ל למה לי לפרושי תרתי זימנא ומתרצי' דלא איתמר ממזר אלא גר איתמר כך פי' בתוספת

וה"ג וכן בנוסה' אי' בסנהדרין (לו, ב) ולא מיפסלי יוחסין אנא לדיני נפשות. פסולין שהן ישראל כשרין לדיני ממונות דרב יהודה סברא דלפשיה קאמר דכולהו לפרושי הדא לגר והדא לממור. וי"ל אין המשניות מיותרת מנין לו לרב יהודה את השבת וכו' ואינו מחוור לי שאם מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינו דוחה אמר שמואל דאמר הלכה כר' עקיבא דכל בלאמר וצריכא על מימרא דרב יהודה והביאו דומה לה משבת פ' ח"ר עקיבא ממור אלא גר איתמר כך פי' בתוספת לפרושי תרתי זימנא ומתרצי' דלא איתמר וי"ל למימרא דרב יהודה ודאי ק"ל למה לי

ווה ג' זכן בנוסח אי בטבחרין (או, ב) מטפה כשרה ואי אשמועינן גר משוי דראוין לבא בקהל וכשירין לדיני ממונו' מצרכינן דרב יהודה אהכל כשרין דרישא קאי. וקאמר לאחויי ממזר דכשר אבל אין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים וכו'

פשיטא לנר ולממזר ואפילו הלל כולן פסולין הן וכדקתני סיפה התם ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא כהנים ולוים וישראלי' המשיאין לכהונה וחלל אינו מן

המשיאין לכהונה.

אבל חלל אינו בכלל. פריש רב יהודה דלמעוטי ממזר וגר אתי כהנים לוים וישראלים המשיאין לכהונה הא ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות אלא אפילו לדיני נפשות. והא דקתני בסנהדרין אשמועינן אלא גר וממזר ש"מ דחלל כשר דאתי מטפה כשרה אימא לא וכו' וכיון דלא פסולה ולהכי פסול לדיני נפשות אבל ממזר דאי אשמועינן גר משום דקאתי מטפה דהא בגמר' דיני נפשות מצרכינן כדאמרינן גר וממזר כשרין לדיני ממונות לא קאמרינן כשרין לדיני נפשות דלאשמועינן דאפילו גר וממזר ש"מ דפסולי כהונה כגון חלל פסולה וכו' ומפרשי' מדקאמרינן לאתויי וצריכא דאי אשמועינן גר משום דאתי מטפה פסולין לדון נפשות וכן כתוב כאן בנוסחאות וי"א דאסיפא קיימינן לומר דממזר וגר

ראינו נכון כלל דחלל נמי בהדיא ממעיט מהחם ועוד דחנן אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה ומפקינן לה מדכתיב ונשאו אחך

> בדומין לך. והם דוחין לזו דהחם בממונין סנהדרין קבועים אבל כשר הוא להושיבו בדיני נפשות ולמנות עמהן אע"פ שאינו משיאו לכהונה.

ואינו צריך הכשר מים עכשו מפני שכבר חלוק מבשרה אלא בחלב של שחיטה הוא ממאה בכל מקום צריכין מחשבה ואין חלבה של ממאה שהיא צריך מחשבה שהרי נבלת מרפה יעשה לכל מלאכה וא"א נמי בחלב טומאה חמורה דכתיב וחלב נבלה וחלב הכשר מים ושרץ שהוא אין סופו לממא יכול לאומר' בחלב נבלה דא"כ צריך הוא הכשר שרץ צריך לצדרין קתני ואין אתה הכשר מים שכבר הוכשר בדם שחיטה אבל לטמא טומאה חמורה. והחלב אינו צריך הכשר מים ולא הכשר שרץ מפני שסופן נבלת בהמה ונבלת העוף אינם צריכים לא אינם צריכים לא מחשבה ולא הכשר. פי' מקום ונבלת העוף הטהור והחלב בכרכים ביבמות (מה, ב). ובלת בהמה טהורה בכל מישראל במס' סנהדרין. וכבר פרשתיה שם בעל הלכות ז"ל פי" לזו [דמתני"] בשאמו ישראל [דהוא דיני נפשות] ורבינו יצחק (קב, א) שאם היתה אמו מישראל דן ואפילו וכן ב) פירש"י ז"ל הא שאמרו ביבמות

הוכשר בדם שהימה אבל הכשר שרץ צריך ולצודין קתני הכשר כדפרישי^י.

וורע אלא השתלים והגרגיר בלבד הא הכל זרע וירק וזירין וחכ"א אינו מתעשר ירק בת"א (ז, ב) ר"א אומר השבת מתעשרת במס' מעשרות ומייתינן לה בגמ' בפ"ק שלימה היא שהשבת חייבת במעשרות דתנן איכא למידק למה ליה לאתויי מכללא משנה שבת מדחייבא בפאה מחייבה במעשר. המשניות נמי אין בהם חלב בסיפא. **והאי** הוי הבשר כדאיתא בהעור והרוטב. ובנוסה הכשר למחשב' והבשר קודם למחשבה לא צריך שלא הוכשר בשחיטה מפני שקדם דחלב בכפרים צריך מחשבה הכשר נמי ואין צריכין הכשר ולא גרם בה חלב כיון ונבלת עוף מהור בכפרים צריכה מחשבה ובסיפא גרס' נבלת בהמה טמאה בכל מקום

ואיכא למימר אי מהחם ה"א דה"ק אינו מחעשר זרע וירק אלא השחלים והגרגיר אבל השבת אע"פ שהזרע והירק ממנו שוין אינו בכלל לפי שהוא פטור לגמרי. א"ג איידי דבעי מכללא ומדאיחייבה במעשר מטמא טומאת אוכלין דייק נמי מדמחייבא בפאה מחייב' במעשר וה"ה ודאי דמצי

מודים שהוא מתעשר.

למיפשט חרווייהו בהדיא מההיא דמייחי בשלהי שמעחין השבח משנחנה טעם בקדרה וכ' אלא יגדיל חורה ויאדיר מחרץ לה ומסייעא ליה מההיא והכי אורהא דחלמוד' בכמה דוכחי'. הא דאמרי' לבני מערבא דמברכין בחר דסליקו תפיליהו לשמור חקיו. פי' ר"ח ז"ל בספר הישר לשמור מצוח אין מברכין לאחר עשייחן. ושאר מצוח אין מברכין לאחר עשייחן.

כך פי' חכמי הצרפתים בשמו ז"ל. שהוא מקיים עשה ואין לך כן בכל המצוות, באשה הילכך מברך בשעת סילוקן בלילה שמניח תפילין לאחר שקיעת התמה עובר כר"א קאי על למטה ע"ש] והטעם לזה מפני [לפנינו שם לא בדא ואם הגירסא נכונה כמ"ד בחוקת הפסח הכתוב מדבר לא כר"א כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר ברם מצו אומר ברוך וכו' לשמור חקיו ואתיא אקב"ו על הנחת תפילין. וכשהוא חולצן מצות תפילין וכשהוא נותן לראש מהו אומר נועל של יד מהו אומר בא"י אמ"ה על ר' זירקן בשם ר' יעקב בר אידי כשהוא היה קורא בתורה כיצד הוא מברך עליהן ובביא ראיה ממה שאמרו בירושלמי בפ'

ועדיין אינו מחוור, דא"כ הא דאמרינן

עפילין הוא וא"כ סלקו אותן בע"ש ובערבי שכבר נגמרה מצותן דקסברי לילה לאו זמן ערבית ולא משום עשה שבהן אלא משום מברכין אלא כשהן מסלקין אותן בזמן ובודאי נראה לומר שאין בני מערבא כל המצות אין מברכין אלא לשמור מצותיו אלא על הלשון דלשמור חקיו אבל שאר אתיא כמ"ד בחוקי התפילין לא הקפידו שטעונו' ברכה לאחריהן וז"ש בירושלמי אלא נראה לבני מערבא ה"ה לכל מצות בהן ולבני מערבא דמברכי אמצות וכו'. כל שאר המצוח. ועוד יש נסחאות שכחוב מאי איכא למימר מאי קושי' מחני' לאחויי מערבא דמברכין בתר דמסלקי תפילייהו בשמעתין לאחויי מצוח ומקשי ולבני

ביום היאך יברך הלא מצוה להניהן ולא לסלקן. ולפיכך אמרו בירושלמי דאתיא כמ"ד בחוקת תפילין הכתוב מדבר וכתיב מימים ימימה ולא לילות וכך סמכו שם בירושלמי ר' אבהו בשם ר' אלעזר הנותן תפילין בלילה עובר

י"ט לר"ה מברכין היו אבל אם היו מסלקין

בעשה מה טעם ושמרת וכו'. אבל נאמר לפי"ז הענין ולפ"ז הפי' שאין מברכין על כל מצוה שאין סילוקה גמר עשייתה

> כגון פושט ציצית ביום והיוצא מן הסוכה אבל בלילה מברכין על ציצית וכן לאחר שופר ולולב וכל כיוצא בהן שעשייתן גמר מלאכתן מברכין וזה שלא העמידו משנתינו דיש טעון במצות כיוצא באלו שאינן טעונות ברכה מפני שאין לשין לאחריו אלא לאחר

שנגמר המעשה.

וזה הלשון נכון הוא שאין הדין נותן לברך לאחרי' במצוה שעדיין הוא חייב בה והוא מסלקה ממנו שא"כ מצינו חוטא ומברך ואין לך כן אלא בקורא בתורה ובצבור מפני שהוא מצוה לגמור כדי שיהיו ג' או ז' קוראים כתקנת הכמים. אבל בגמר מצוה בכל מצוה נגמרת מברכין היו ודמיא להו להלל ומגלה ותורה בצבור וראינו לרבינו האי גאון ז"ל שכתב בהא דבני מערבא לא הזי גאון ז"ל שכתב בהא דבני מערבא לא הזי גאון ז"ל שכתב בהא דבני מערבא לא

ולשון הירושלמי שכחבנו נראה שמכריע כדברי בעל הלכות ז"ל שהצריך לברך א' של יד וא' של ראש אף על פי שלא שה. וכן החזירו שם הענין הזה בפרק הרואה ואמרו העישה תפילין לעצמו אומר בא"י אמ"ה לעשות תפילין לשמו כשהוא לובשן אומר בא"י אמ"ה על מצות תפילין וכשהוא מניחן

למיעבד כבני מערבא שפיר דמי.

אומר אקב"ו על הנחת תפילין בכל מקום מזכירין כן אע"פ שלא שח ולא כדברי רבי הגדול ז"ל שפירש לא שח מברך א' בלבד

על שתיהן.

שתיהן.

אלא שיש לנו פתחון פה לומר דגמרא דילן מברך א' ואנן כמסקנא דגמ' דילן עבדינן אר שענין הירושלמי במניח א' מהן ולא במניח שענין הירושלמי במניח א' מהן ולא במניח

שו שו

מכל התורה כולה. בפירקין דיוצא דופן א"כ עקרת זמן נערות העטרה והוא זמן גדלות לדבריו כדאית' דא"כ לר' יוסי דאמר במיאון עד שתקיף הכל מודים דשתי שערות גומרות בו ועוד מצינו לר' יהודה מחלוקת בגדלות שלו אלא בתורה ולא פליג ר' יהודה. וכן בתינוק לא שתי שערות חייבת בכל מצות האמורות השחור דהא קתני בהדיא תינוקת שהביאה היא ואין קידושין תופסין בה עד שירבה לפרושי משום דקסבר לר' יהודה קטנה מוכנא כר' יהודה ואע"ג דנבעלה ליכא וצמר ובעל לשם קדושין ומאן דבעי למעבד אמרינן אדם יודע שאין קידושי קטנה כלום שהיא גדולה משהביאה שתי שערות והילכך יכולה למאן. משום דודאי מודה ר' יהודה לאחר שהביאה שתי שערות שוב אינה הא דאמרינן ומודה ר' יהודה שאם נבעלה

אלא שהכל מודים דומן גדלות היינו שתי שערות וטעמיה דרבי יהודה משום דיהיב ליה זמן מעתה משהיא בת דעת דהא קידושיה דרבנן הן דלא ס"ל כמ"ד כי גדלי גדלה קדושי בהדה ומשרבה השחור אע"פ שמדאורייתא אינה מקודשת תקינו לה רבנן

צריכה גט משני ולא מראשון קאמר. רב אמר אינה צריכה גט משני ושמואל אמר קטנה שלא מיאנה והגדילה ועמדה ונשאת כרביה ההוא דאיחמר בכתובות (דף ע"ג) מצינו המות ממאנת ושמואל אי סבר ליה צדיק יכשל בו זרעו. וא"כ לר' ישמעאל פשטה דשמעתא דאמרי' דבר שאמר אותו וכגון קטנה שאין מעשיה כלום והכי ודאי ז"ל כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל זו שקידושי קידושי מעות. פירש רש"י אחרת שאפילו לא נתפסה מותרת ואיזו הוא. והא דאמר ר' ישמעאל ויש לך בעל אינה ממאנת. וזה הלשון נכון ועיקר בעל ממאנת לאחר הזמן הזה אפילו לא עד שירבה השחור תוך הזמן הזה אפי' מקודשת אלא שתקנו חכמים זמן למיאוניה והילכך אפילו גדולה ממש מן הדין אינה אלא אמרינן לשום קדושין ראשונים בעל. אמרינן אדם יודע שאין קדושי קטנה כקום נשואין ומאן דקסבר אפילו נבעלה סבר לא

וההיא דאמרינן בפרק מי שמת (דף קנ"ר ע"א) אמר ר' נחמן אמר שמואל בודקין לקידושין ולגיטין ולחליצ' ולמיאונין ואיתמר עלה למיאוניו לאפוקי מדר' יהודה

וכו' דאלמא משהביאה שחי שערות אינה ממאנת ההיא דלא כר' ישמעאל. אי משום דהא דידיה והא דרביה. אי משום דאמוראי נינהו אליבא דשמואל.

דלא פליגי רבון עליה דר"ש בהאי. ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל גדולה היא שתים על גבי קשרי אצבעותי' של יד ושתים שיהו שתי שערות במקום אחד. מיהו בפרק ב"ש. אע"ג דקיימא לן כרבנן עד ק, ב) כלשון הזה וכבר פירשתיה ביבמות משמע בפרק נושאין על האנוסה (יבמות שוב אינה יכולה למחות מדבריהם. וכן שלא מיחת בקידושי דרבנן שעה ראשונה מפני שנראית כגדולה שנתקדשה או מפני עד שתביא שתי שערות ומיהו דרבנן הוא ישמעאל בקדושי קטנות אינה ממאנת אלא באטנה שהגדילה ונמנו וגמרו שאפילו לר' מושה בעילתו זנות ולשום קדושין בעל כך ממאנת בקדושי תנאי ולא אמרינן אין אדם למאן היו סבורין לומר כשם שלר' ישמעאל מיאון אלא מעשה כשהיה בבתו שנכנסה בבעל הולכת לה ולא שתהא צריכה גט ממאנת והולכת לה לומר שאם לא רצתה בלדושי קטנות לא א"ר ישמעאל ופי" וי"מ דוקא קידושי טעות אבל בממאות

שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה ותמהני על הרב רמב"ם פאסי ז"ל שכתב ב" שערות אלו צריכים שיהיו במקום הערוה ובשמעתין משמע אפילו על יד ורגל או בגבה. וי"מ גבה וכריסה במקום ערוה וכריסה למעלה עד מקום ערוה וכן שמעתי נבריסה למעלה עד מקום ערוה וכן שמעתי בעם ר"ת מיהו ביז ורגל סגי. הא דאמרינן בשם ר"ת מיהו ביז ורגל סגי. הא דאמרינן בעם ר"ת מיהו ביז ורגל סגי. הא דאמרינן בדאה לי שאין לפרש "קמ"ל" דאינו נאכל מביאה קרבן כמו שכחבו רבים. דהא אבל מביאה קרבן כמו שכחבו רבים. דהא כחמים דרבנן הם ואפילו ביזוע שמגופ' הואי דבר תורה טהורה ואינן מביאין לא הירואה. אלא ע"כ נפרש קמשמע לן דאינה הרואה. אלא ע"כ נפרש קמשמע לן דאינה

ויש לדחוק שכיון שראתה שנים וצריכה שימור בשלישיאף על פי שאין דין הכחם לטמא בתחלה כיון שדבר ברור הוא דמגופה חזאי בדין הוא שתעשה זבה גמור' שהרי לא עלתה לה שימור. ואין זה נכון. מסמאה עצמה וקדשים למפרע. פרשייי ז"ל עצמה לטהרות ובודאי שיש בכלל עצמה קדשים דאיהו נמי בכלל מהרות הן אלא משום פלוגתא דרשב"א נקט הכי.

מביאה קרבן. ולא נאכל שני ימים וחלוק

דומיא דג' חלוקין.

ואי קשיי לרשבייא הא מצינו כתמה תמור

מראיתה דאלו כתמה מקולקלת למנינה ומטמא בועלה ואלו ראיתה אינה מקלקל' מנינה ואינה מטמא את בועלה כדאיתא

בפרק קמא.

שמטמאה נמי את בועלה נקט הכי ולא קתני כנ"ל. והא דנקט עצמה משמע לי מפני קרשים אלא ער מעת לעת של מציאה. למניינה. ואע"פ שאינה מטמא טהרות ולא באריכו לענין מניין מקולקל, משעת הכבוס דמע' לעת יש קלקול במנינה גבי כתם לא התחילו למנות ממנו וכיון שאף בזמן אבל בכתם אף שעת מציאה ספק לפיכך ממנו שאין זמן ספק מוציא מידי זמן ודאי ראיה כיון דשעת ראיה דאוריית' מתחילין דראיה לענין קלקול ל"ק ליה לפי שומן נחמיר במנין דכתם יותר במנין דמעת לעת טומא' דראיה לפי שאינו בדין אבל אם נאריך זמן טומאה בכתם למפרע יותר מזמן ויש לומר דלרשב"א ל"ק ליה אלא שלא

ובתוספ' מפרשי' היינו למניין שלה לומר שהיא מקלקל' למניינה. ורשב"א עצמה אינה מטמאה למפרע ומודה במעל"ע. ואין פירושם נכון לפי כוונתם שהרי בזמן מעל"ע מיהת חמור כתמה מראי' שהרי

בהדיא מהרו' וקדשים.

מודה רשב"א שמקולקל' למעלה בכחמים כדתניא בסמוך ואלו בראיה אינה מקולקל'

הלכותיה לידי זיבה. פ' רש"י ז"ל לענין

זיבה הוא מיקל לדידיה היכא דלא הזאי

ביום לא חלינן כחמה בראיחה ומונה ימי

נדה מיום ראיחה ואין ימי זיבה מחחילין עד

נדה מיום ראיחה ולרבי מונה מיום מציאה

נחמה ואף להקל ולטבול לילי ז' לכחמה

אם פסקה ומיום ח' לכחמה אמרינן יום זיב

הוא ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה הוא וצריכה

הוא ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה הוא וצריכה

לשמור יום כנגד יום ולרשב"א סוף נדה הוא

ואין צריך שימור ולא נראה דהא רשב"א

כיון דלא חלינן כחמה בראיחה מקולקל'

ול"א פי' בה שהוא מחקן הלכותיה לידי זיבה שהוא מחמיר וחושש לכחם משום זוב בג' גריסין ועוד אי נמי שאם ראחה שנים והוא צריכה שימור. וכן בכל שלשה רצופים שחראה חוששת לזיבה וצריכה נקיים נמצא שהוא מחקנה ומוציאה מכל ספק זיבה ואני מעוחה שאיני מוציאה מידי ספק כלומר נראין ומטין כדברי המחמיר.

היא לכתמה אמרינן.

ואף לשון זה אינו עולה דלמה לידי זיבה

ומלולקל' למנינה ואינה מונה אלא משעת וכדאמרינן בפרק קמא (ו, א) ברואה כתם תחלת נדה וממנו ראוי למנו' דבר תורה. לה משעת כתמה והלא ביום ראיתה היא ובראית כתמה אינה מטמאה היאך רבי מונה ועוד ק"ל כיון דקי"ל (נט, א) כתמים דרבנן ליום ששי לראי' ולרשב"א ליום שביעי. וכשהוא אומר אינו תולה היא מקולקל' לכל דבר הוא מחמי' שהרי רבי מטהר' - נמצא כשהוא אומר תולה מתוקות לגמרי.

וחוששת נמי ליום. מציאת כתמה כדין מנין נדה וזיבה מיום ראיה בדין תורה מיום לבישת החלוק אבל מכל מקום עיקר וקדשים למפרע ואינה מקלקלת למנינה בראיתה לומר שאינה מטמאה עצמה בראיתה אבל ראיתה בכתמה לא, כתמה לפיכך נ"ל שלא תלה רבי אלא כתמה

ונמגא, מלולקלי לכתם ומונה משעת ראיה וכשהוא מעת לעת הוא רואה אינו תולה הספירו' ראויו' כדין תורה משעת ראיה אחד הוא בין לכתם בין לראיה ונמצאו כל כך דהיינו אותו יום שמנין ימי נדה וזבה במקום שאין הילוק ספיר' זיבה ביניהם זיבה כלומר שאינה תולה כתם בראיה אלא לפיכך אמרו שהוא מתקן הלכותיה לידי

דבריהם.

שראתה.

לגמרי.

השוה מדותיו כנ"ל וסליק שפיר. בראיתה ואינו תולה ראיתה בכתמה ולא שהוא תולה הוא מעותה שתולה כתמה נמצא לרבי שאפילו בשעת תקונה כלומר ואם ראתה בו ביום חוששת לזיבה בודאי לשמש עד יום ז' לראיה שהוא ח' לכתמה. בראיתה הוא מעותה לידי זיבה שהרי אסורה אבל רבי אפי' בשעה שהוא תולה כתמה

712 27

הא דאמרינן **ותשמש נמי בחשעה עשר.**ק"ל והיכי ס"ר דעשירי לא בעי שימור
והאמר רבי יוחנן בפרק חינוקו" עשירי

כחשיעי ובעי שימור. ועוד רב ששת דמתרץ

לה משום גרגרן שביק ר' יוחנן ואמר כריש

לקיש והא קיימא לן הלכה כרבי יוחנן

בר מהלי תלת ועוד אמאי נטר לה לסיפא

והא מרישא ש"מ דיום א" טמא ויום א"

והא מרישא ש"מ דיום א" טמא ויום א"

היא שומר" כנגדו כדקתני שאינה משמשת

אלא שמיני ולילו וד' לילות מתוך שמונה

אלא שמיני ולילו וד' בשבעה עשר ושומר"

רישא אבל זו כיון דיש בה עשירי והיינו הישא אבל זו כיון דיש בה עשירי והיינו וראחה בהן אין ספירה לעשיר' מעחה שאין היא [ולא בעי ספירה] דומיא ספיר' ר'א והיינו נמי דרב ששח. ורב אשי מחרץ והיינו נמי דרב ששח. ורב אשי מחרץ

לעולם.

בשמונה עשר.

ואי קשיא ותיקשי ברייתא לר"ל דאמר אף לעשירי לא בעי שימור. ויש לומר סיפא מתרץ לה משום גרגרן אםור כר"ש וקסבר דרואה בעשירי ומשמש' לי"א כל שכן דהוי גרגרן ואע"ג דלא חנן.

גדולה ובשבוע ו' משמרת נקיים ובשבעי אותו שבוע ה' בימי זיבה הוא ונעשת בו זבה כן היאך פתחה של זו בתחלת כ"ח והרי כל טמא זבה גדולה וצריכה שבעה נקיים ואם תחלת נדה נמצאת בשבוע חמישי' שהוא הראשונים ואם תאמר בג' האחרונים נעשי' שבעה אין בו מימי זיבה אלא ארבע ימים מעני מעני בשבוע שלישי שהוא ממא כל משנעשי' ובה גדולה עד שתספור נקיים שמע מינה שאין האשה נעשי' תחלת נדה דלפי זה פתחה של זו מכ"ח לכ"ח. רביע ימיה מתוך שמונה ועשרים יום. בתרא, ואין זה מחוור. מדאמרינן משמש' וכנאולמא לפלוותא דר"ל ור"י בפרק שאין שימור שלו בימי זיבה אין לו שימור נינהו עשירי נמי בעי שימור חוץ מי"א דכיון אלעור בן עוריה אבל לר"ע דאמר קראי שימור אלא למ"ד הלכות י"א דהיינו ר" ניש מפרשים דלא אמר ר"ל עשירי לא בעי

שהוא טמא ששה ימים שבו ימי זיבה הן. ואינה משמש' בשמיני נמצאת שלא שמשה בכ"ה שניים כלום.

וכן נמי מרקחני סיפא משמשת חמשה עשר יום מחוך מ"ח ש"מ כה"ג דאי לא חימא הכי הרי שמנה חמישי" ארבעה האחרונים מחתל" ימי נדה נמצאו ימי זיבחן כלין מחתל" ימי נדה נמצאו ימי זיבחן כלין אומרים תחל" נדחה של זו שחוזרת חלילה. מומרים תחל" נדחה של זו שחוזרת חלילה. כלומר דמאה מהורין שבעה הראשונים מהורין ז" לספירה וכולן ימי זיבה הן ומאה מחורין ז" לספירה וכולן לחשמיש והיינו ימי שמושה כימי זיבחה אלמא כולן ימי זיבה הן שמשנעש" זבה גדולה עד שחספור שבעה הקיים איו ראייחה אלא סתירה לספירתה

 11^{11} ע בפרק בנות כותיים מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה בהן כלומר לפי שא"א ושם אמרו וכי דנין אפשר משא"א לומר שא"א לספירת זיבה בימי נדה למ"ש וכן פי' שם רש"י ז"ל. והא דאקשינן **הני ארביס' הוו.** מפורש בדברי הר"ר אב"ד ז"ל דהכי מקשה בשמנה ימים הרביעיי למה תשמש שבעה והלא צריכה

ואינה מונה מהם ימי נדה.

היא לשמור יום א, לספיר' עשירי ואחד עשר של ימי זיבה שראתה בהן בשמונה השלישיים וכדאמרן ברישא דהיינו שימור בעו ופריק רב אדא זאת אומרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולה לה לימי זיבתה כלומר של זוב קטן. ולפיכך יום א' של ה' רביעים שהשלימה בהן ימי נדתה עולה ה' לספיר' שמיר' של יום עשירי שאמרנו. לה לספיר' שמיר' של יום עשירי שאמרנו.

אבל דבר שהכל מודים בו שאין ימי נדה

מתחילין עד שתספור נקיים.

בחבורו שהאשה שראתה תחלה מונה שבעה

לנידתה וסמוך להן אחד עשר ואח"כ מונה

ז' לנדות אעפ"י שאינה רואה בהן ואחריהן

אחד עשר ואם ראתה בהן הרי היא זבה

וכן כל ימיה ואם קבעה לה וסת תחל' הוס'

הוא יום נדו' וממנו מונה שמונה עשר ומונה

שבעה לנדותה אף על פי שלא ראתה ואם

עוד שבש וכחב שאפילו ראחה ט' וי' ואחד עשר ושנים עשר הרי זו זבה ותחלת נדה וכל אלו דברי הבאי שלדבריו לא תמצא לרואה שבעה טמאים ושבעה טהורים שתשמש אלא שבוע שני ולסוף תשעה שבועות

ראתה אחריהן באחד עשר זבה היא.

משמשת ששה ימים בשבוע העשירי וחמשה ימים בשבוע שנים עשר ופתחה של זו לסוף אחד עשר שבועות ובגמרא אמרו רביע ימיה ולא קיים אלא בתוך כ"ח הא".

וכן לדבריו בשמונה ימים טמאים ושמונה מהורים אינה משמשת תמשה עשר יום אלא מתוך שמונה וארבעים ראשונים אבל בשמונה וארבעים שניים אינה משמשת אלא שלושה ימים וכיון שלא אמרו משמשת ארבע עשר יום מתוך שנים ושלשים או משמשת שמונה עשר מתוך ל"ו וכן כיוצא במנינן הללו ש"מ שפתחה של זו מ"ח ומכאן ואילך חוזרת הלילה.

וכן האשה שראחה עשרה ימים ממאים ועשרה ימים מהורים אין זיבתה ושימושה שוים אלא פעם אחת בלבד לפי דברי הרב ז"ל שהרי כשהיא הוזרת ורואה כן בשניה בשמונה ימים מהורים נשלמו ימי זיבה ראשונה והתחילו ימי נדה נמצא שבעשרה ימים ממאים השניים חמשה ימים מימי זיבה ואין ימי חמישה בטהורים אלא שלשה וכן לאלף למה מנה חכמים שבעה לנדה והשאר לזיבות והלא נעשה, היא נדה אף על פי שלא ספרה לזיבה. ועוד לדבריו אף על פי שלא ספרה לזיבה. ועוד לדבריו מצינו אשה רואה יום אחד מסוף ימי נדה

יושבת עליו ששה ימים מימי הזיבה ואין לנדה ספירה אלא בימיה.

וכן שנויה בכמה מקומות במסכתא זו שהרואה יום מ"א לזכר ופ"א לנקבה הרי היא תחלת נדה ואין מונין לימים שמקודם לכן והטעם לפי שכבר נשלם המניין.

והרב ז"ל הורה ביולדת שמפסק' ומתחלת למנות מתחל' ראיה שלאחר מלאת ולדבריו צריך הוא להביא ראיה מן התורה לשנוי זה שהוא משנה היולדת משאר נשים שאפילו כשאינן רואות הן מונות ימי נדה וזיבה כאלו

ועוד דהא בפ' בנוח כוחיים אמרי' דלכולי עלמא נדה ופתחה מכ"ז מנינן ואם היינו מונין משעת ראיה ראשונה כ"ז בימי זיבה

קאי לה.

הן רואות.

ועוד מהא דחנן היתה למודה לראות יום מ"ר ואוקמה שמואל ט"ר לטבילתה שהן ב"ב לראייתה וכו' ואם אתה מונה כל ימי נדת זובם לתחלת ראיה ראשונה שראתה זו כי הדרי אותו כ"ב חליתאי בימי זיבה קיימי והיאך קבעה וסת בכך שאין האשה קובעת וסת בי"א כדאיתה התם בשלהי בנות כותיים ואין הוסת נקבע אלא בשלשה

אחד עשר היום וכשעמדה אחריו שבעה א"א דהא איכא למימר שאותו יום בתוך ראוייה להיות נדה ואלו לדברי הרב ז"ל שכבר עברו ימי זיבתה וימים שהיתה לתחלת נדה וכל שכן אם היה בימי זיבה עליו ששה ועוד י"א אחריהן נמצאת חוזרת שאפילו היו תחלת ימי נדות הרי השלימה אחד ממא ראיתי פתחה שבעה עשר פירש במס' ערכין דתנא רבנן טועה שאמרה יום ותמהיני עליו אם העביר עיניו בפתחי נדה חוששת בתוך אחד עשר וכל זה במס' זו. הונא בריה דר' יהושע דקשיא דאמר אינה בפלגו' כדבעינן לפרושי קמן וכל שכן לרב

עשר נמצא עומדת בימי הזיבה למנין הראוי

נקיים שלה. ואין לי להאריך. XITE LYWIR LTE TRITE UT WROGIT WEVE אשתמע בהדיא דמשעה שנעשית זבה גדולה וארבעים ימים טמאים ראיתי וכן כולם וכן כל השמועה ומדאמרינן התם נמי חמשה

מוציא הלכה ברורה במקום אחד. שהתורה משתכחת מלומדיה ואין אדם ועל כיוצא בדברים הללו ידוו כל הימים ובכמה מקומות דרצופין בעינן ולא מפוזרין בין במפוזרין. וזה טעות מתפרש כאן ימים נעשית זבה גדולה בין ברצופין שבין נדה לנדה בשלשה ראיית בשלשה כגון רב סעדיה שכתב שכל אחד עשר יום וכן יש שבושין בחבורי הראשונים בקצתם

ergire nerr

712 517

משכב הזב נושא אותו וזהו היסטו של בהיסט. יושב על האבן ונטמא מדין נישא שהרי וכן אם היו בכף מאזנים וכרעו הן מטמאים שמושמת על משכב הזב ומושבו ואדם טהור הנושאים תחת האבן כדאיתא בתורת כהנים בשמו של רבינו תם ז"ל שהיא אבן גדולה – הזב וריבה הכתוב אף משכב שלו ומושבו פרק ר' עקיבא (דף פ"ב ע"ב) בתוספות אבן מושמא. כבר פירש במסכת שבת

שכל טומאות המסיטות טהורות חוץ מן זב שלא מצינו לו חבר בכל התורה כולה זכן דם נדה שהוא רוצה כאן לממא תחת אבן מסמא לומר שיהא לו היסט כזב בין מחת האבן בין בכף מאזנים וממעטינן ליה מדכחיב והנושא אותם דכמשכב ומושב הוא דמטמא באבן מסמא להכלים שעליה הוא דמטמא באבן מסמא להכלים שעליה במה. ולשון רש"י הוא והלשון שפי' בחוס' כחבתי שם במסכת שבת. שמא יעשה כחבתי שם במסכת שבת. שמא יעשה במדין ואמי שמיחין. מפורש במסכת עדר אביו ואמי שעידו הרוטב (קכב, א). אמר הי יהודה מדסקרתא סלקא דעתך אמינא שעיד המשתלה יוכיח וכו'. חימא הוא שעיד המשתלה יוכיח וכו'. חימא הוא שאלחנו זובו טמא למה לי.

ויש לומר שזו הברייתא השגויה למעלה שעיר המשחלח יוכיח לא היתה שנויה בבה"מ ורבא לא היה יודע אותה כמ"ש בפרק בנות כותיים וכן ר' יהודה מדסקרתא לא שמע אותה והשיב לתרץ דאיצטרך זובו ממא והיה קשה עליו בק"ו והוצרך לומר שמדין ק"ו נמי לא אתי בך מפרש בתוספת.

717 27

הא דאקשינו**ודילמא כהן שמא הוא.** לאו למימרא דכהן טמא מותר ליטמא שלא אמרו אלא בחבור אדם במת כדאמרינן במסכת נזיר היה עומד בבית הקברות והושיטו לו מתו ומת אחר ונגע בו יכול יהא חייב תלמוד לומר לא יחלל יצא זה שמחולל ועומד לומר לא יחלל יצא זה שמחולל ועומד המיקים לה התם בחבורי אדם במת הא לאו הכי חייב אלא הכי קאמרינן ודילמא כהן הכי חייב אלא הכי קאמרינן ודילמא כהן המימאה אי נמי כהן ממא דיומי הוא וקסברי הטומאה אי נמי כהן ממא דיומי הוא וקסברי בו ביום ר' טרפון מחייב ור' עקיבא פוטר. וכבר פירשנו בארוכה בפרק ידיעת הטומאה

ובענין הכוחיים בטומאח כחמים אף על פי שכחמים מדבריהם הוחזקו בהן שהן סבורין שטרמאחן חורה דאינהו לא דרשי בבשרה עד שחרגיש. אי נמי בכחמים שמרגשח בהן הן נזהרו' ושל ספקוח לא חששו להם. וכן בנפלים זהירין הן בטומאה כטומאחן אף על פי שאין קוברין אוחן לדבריו דר' יהודה שאם לא היו זהירין בהם נמצא כולן בחזקח טמא מחים ואנן לא חנינן אלא בועלי נדוח וכשטבל לאוחה טומאה טהור כדאיתא

(שבועות יז, א).

בפרק בנות כותיים. **הסכבות.** פירש רש"י ז"ל אילן המיסך על הארץ והוא סמוך לדרך בית הקברות וזימנין דמיתרמי בין השמשות וקברי התם והיינו ספיקייהו. **הפרעות.** אבנים גדולות ובולטות מן הגדר וקבר תחת אחת מהן ואינן יודעין תחת אזו מהן.

ותימה הוא, אם כן ספק טומאה הוא, ואם הוא ברשות היהיד ספקו טמא ואם היה ברשות הרבים וגזרו עליהן מפני שהוחזקה שם טומאה למה אמרו בכותי מהלך על פני כולה דנאמן שמא חולה הוא בספק טומאה ברשות הרבים דספיקו טהור וגזרו דרבנן ברשות הרבים דספיקו טהור וגזרו דרבנן לית להו עוד השיב הרב ר' אברהם בר זוד ז"ל דאם כן כל זיזין וגזוטראות נמי ומאי

שנא אבנים דנקט.

ופירש הרב ז"ל שהסככות אילן שענפיר אחת למעלה ואחת למטה ואין שם אוהל אלא שרואין את העליונה כאלו הן למטה והתחתונות כאלו הן למעלה ואף על פי שאין העליונות כדין התחתונות אלא שעדין נשאר שם אויר מועט נעשה כולו (אויר) [אהל] שלם וכן הפרעות אבנים שיוצאות מן הגדר ואינן נוגעות זו בזו אלא שראייו' לקבל

מעזיבה נעשה אהל שלם ומביא טומאה מדבריהם. ועשאום כספק טומאה וזהו ספקן שאין אהל שלהם שלם ובשקברו שם בודאי

۵٬۲۲٬

גוד אחית וגוד אסיק אלא בתוך שלשה משום לבוד וגבי קורות הבית תנן שאפילו אין ביניהם טפח טומאה תחתיהן ביניהם מהור אלמא לא כסתום דמי. שאני הבא דכיון שהכל מאילן אחד ומכותל אחד הוי חבור ומשלים אהל שלהן. כך כתב הרב הנו' ז"ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות הנו' ז"ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות הנו' ז"ל וכענין הזה שנוי בתוספות טהרות מניהו דוקא שאין בין הענפים של סככות מניהו מפח שאם היה ביניהם בודאי פותח מפח מפסיקין. אמר ר' יוחנן במהלך ובא מל פני בולה. ה"נ איכא למיחש דלמא ממא הוא אלא באוכל (טומאה) [תרומה] הוא דמתוקמא דומיא דרישא דמתניתין ומשום דרישא מקצר ועולה.

ותמה הרב רבי שמואל ז"ל אלא מתניתין

רקתני נאמנין על הסככות הא ודאי כשם שנאמנין על הנפלים בכהן שלהם אוכל תרומה שם כך נמי נאמנים על הסככות

במהלך שם ואוכל.

היכי שעובר בכל השדה שאפילו לא היה הכוחי חושש לאהל הסככות נטמא בקבר עצמו אם היה שם ונאמן על גופו של קבר הא על טומאות הסככות כגון שמיסך תחת אחד מן האילנות אינו נאמן עליו דלית להו דין אהל בסככות ופרעות אבל בנפלים נאמנין הן ואף על גב דאיכא למיחש לבקיאות דיצירה כן נראה לי.

וליכא לפרושי מהלך ובא על פני כולה שהולך תחת הסככות אורך ורוחב שהרי פירשנו שאהל הסככות עצמו מדבריהם והם אינן גוזרין כן והלכך ודאי אינן נאמנים עליהם אפילו עושין בהם מעשה.

פרק ט האשה שהיא עושה

ורבי יוסי בחד ספיקא מטהר בספק ספיקא מיבעיא. פירוש, לר' יוחנן פרכי' דקאמר דר' מאיר נמי מטהר דאלו לר"ל איכא למימר לא חנן ר' יוסי אלא להודיעך דבריו

יושבת. א"נ איכא למימר דפשטה דברייתא מן האשה ולא מן האיש דלייש עומדת ולייש ממקור א"כ הלך אחר חוקתך שחוקת דמים בר"ש אפילו ביושבת אפשר דאתי דם אלא בעומדת. והשתא דאשמועינן ברייתא חזקת דמים שוים מי רגלים מן האשה יושבת. ואיכא למימר מעיקרא קס"ד שאין חוקת דמים מן האשה ל"ש עומדת ול"ש ממעני, כדאמרי, בסמוך כיון דאמר ר"ש לי א"ר שמעון. קשיא ותיפשוט ליה יתירה גמרינן. הא דאיבעי לן **יושבת מה** דומיא דתרי ספיקי ואפילו לכתחלה וממשנה מדר' יוסי ופריק לאשמועינן דחד ספיקא מממא כרישא אלא לר' יוחנן לישתוק גמי בחדא ומדר"ש היה לבר זוגיה ש"מ דר"מ בתרי ספיקי אלא ר' יוסי שהוא מטהר אף של ר"מ לומר לך שאין כאן מטהר אף

משמע ליה טפי ועדיף מדיוקא דמתניתין.

דף ס

הא דחניא **ושוין שתולה בשומר' יום כנג' יום בראשון שלה וכו'.** פי' משום דלא

מקלקלא לה מידי דהא טומאתה תחלה הוא

וכתמים דרבנן הם וכל כה"ג תולין קלקלה

במקולקל דומיא דההיא דאמרינן בפסחים

דבדרבנן אמרינן שאני אומר חולין לתוך

חולין נפלו ותרומה לתוך תרומה נפלה.

והא דאמר ר' חסדא ממא ומהור שהלכו בשני שבילין א' ממא וא' מהור באנו למחלוק' רבי ורשב"ג. בספק מומאה ברה"ר דספקו מהורה היא ובבאין לישאל בבת אחת א"נ שבא לישאל עליו ועל חבירו שא"ג היו מהורים היינו מטמאים שניהם.

וראיתי למקצת המפרשים שהעמידו מימרא דרב חסדא בטמא שמנה (ימים) [ב'] וג' ימים מימי ספרו שאלו היה בראשון ד''ה תולין בטמא כדק' ושוין שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה וכו'. ואם היה הטמא בז' שלו שהשלים ימי טומאתו היכי קאמרינן הכי מאי נפקא ליה מינה הא ודאי היינו פלוגתייהו דהכא והתם טבילה בעי

וזה הפיר' אינו מחוור לי שא"כ היה ר'

דמים הן מחוסרים.

חסדא מפרש בשני שלו או בג' שלו. ועוד דרב אדא בר אהבה דפרכיה דילמא בטמא בז' שלו קאמר ר' חסדא דחרווייהו נמי כי הדדי נינהו וכן זו ששאל ר' יהודה בר' ליואי מר' יוחנן מהו לחלות כתם בכתם אינה מתחוורת לי לדברי המפרשים שאם לרבי ובז' לרשב"ג היה לו לישאל. והיכי קאמר אליבא דרבי לא חיבעי לך ואם קאמר אליבא דרבי לא חיבעי לך ואם נאמר דבראשון שלה אפילו לר' חולין בלא מעם. [דמגופא קא חזיא] (אי נמי) [א"כ] ברייתא מיחרנא (לר' יוחנן) [לר' יהודה בר ליואי] שפיר לרבי כאן בראשון שלה והיכי קאמרינן מכל מקום קשיא.

לפיכך נ"ל דהא דקתני ושוין שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה לרב חסדא לא מפני שתולין קלקול במקולקל לר" דלית ליה האי סברא כלל אלא מפני שהוחזקה להיות רואה. וכן בתולה מפני ששירפה מצוי וכן היושבת על דם מוהר והנכרית מתוך שאינן מקפידות אינן מרגישות ויודעות לפיכך תולין בהן שאלו

ראתה זו הרגישה.

הילכך להאי טעמא ממא ומהור שהלכו בשני שבילין אפילו בראשון שלו באנו למחלוקת ורב אדא פליג אהך סברא ומוקי פלוגתייהו משום דכי הדדי נינהו ור"י בר ליואי נמי כרב חסדא סבר לה הילכך בבעלת הכתם אפילו בראשון אינה תולה לרבי. וכל השמועה על דרך זו תישב אותה. ושוין השמועה על דרך זו תישב אותה. ושוין עלה השמועה בשומר' יום כנג' יום בראשון שלה וכו'. פי' משום דלא מקלקלא לה מידי דהא טומאתה תחלה הוא וכתמים דרבנן הם וכל כה"ג תולין קלקלה במקולקל דומיא דהתיא דאמרינן בפסחים דבדרבנן אמרינן מאני אומר חולין לתוך חולין נפלו ותרומה לתוך תרומה נפלה.

רהא דאמר ר' חסדא טמא ומהור שהלכו בשני שבילין א' טמא וא' טהור באנו למחלוק' רבי ורשב"ג. בספק טומאה ברה"ר דספקו טהורה היא ובבאין לישאל בבת אחת א"נ שבא לישאל עליו ועל חבירו שא"נ היו טהורים היינו מטמאים שניהם.

וראיתי למקצת המפרשים שהעמידו מימרא דרב הסדא בטמא שמנה (ימים) [ב'] וג' ימים מימי ספרו שאלו היה בראשון ד"ה חולין בטמא כדק' ושוין שחולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה וכו'. ואם היה

> הממא בז' שלו שהשלים ימי טומאתו היכי קאמרינן הכי מאי נפקא ליה מינה הא ודאי היינו פלוגתייהו דהכא והתם טבילה בעי דמים הן מחוסרים.

קאמרינן מכל מקום קשיא. ליואי] שפיר לרבי כאן בראשון שלה והיכי ברייתא מיתרנא (לר' יוחנן) [לר' יהודה בר מעם. [דמגופא קא חזיא] (אי נמי) [א"כ] נאמר דבראשון שלה אפילו לר' תולין בלא לאמר אליבא דרבי לא תיבעי לך ואם לרבי ובו' לרשב"ג היה לו לישאל. והיכי באנו לומר כן דכתם בכתם בראשון שלה אינה מתחוורת לי לדברי המפרשים שאם ליואי מר' יוחנן מהו לתלות כתם בכתם הדרי נינהו וכן זו ששאל ר' יהודה בר' בו' שלו קאמר ר' חסדא דתרווייהו נמי כי דרב אדא בר אהבה דפרכיה דילמא בטמא חסדא מפרש בשני שלו או בג' שלו. ועוד וזה הפיר' אינו מחוור לי שא"כ היה ר'

לפיכך נ"ל דהא דקתני ושוין שתולה כשומרת יום כנגד יום בראשון שלה לרב חסדא לא מפני שתולין קלקול במקולקל לר' דלית ליה האי סברא כלל אלא מפני שהוחזקה להיות רואה. וכן בתולה מפני ששירפה מצוי וכן היושבת על דם

מוהר והנכרית מתוך שאינן מקפידות אינן מרגישות ויודעות לפיכך תולין בהן שאלו

ראתה זו הרגישה.

מתרצי אליביה דאמרינן התם מדקמתרץ דהא רב הונא ורב הנינא ואביי דהוא בתרא נחמיה שמע מינה דהלכתא כותיה. ועוד מטמא ור' נחמיה מטהר והורו חכמים כר' משמיה דרב כר' נחמיה ותנא ר' יעקב כלל. כיון דדרש רב הייא בר רב מתנה מוכיה אבל הפי' שפירש ר"ש אינו נכון שהיתה כבר וזה הפי' נכון ולשון הגמרא חלוק זה ונמצא בו כתם תולין בבעלת הכתם היתה אחת מהן כבר בעל' כתם ולבשו בחלוק שלה אין תולין כתם בכתם אבל שפשטו אותו מצאה אחת מהן כתם א' שאם לבשו הן שתיהן החלוק הזה ואחר ול"ק כאן למפרע כאן להבא. כך פירש דאמרינן רב אשי אמר הא והא רשב"ג. השמועה על דרך זו תישב אותה. にと אפילו בראשון אינה תולה לרבי. כרב חסדא סבר לה הילכך בבעלת הכתם משום דכי הדדי נינהו ור"י בר ליואי נמי ורב אדא פליג אהך סברא ומוקי פלוגתייהו שבילין אפילו בראשון שלו באנו למחלוקת הילכך להאי טעמא טמא וטהור שהלכו בשני

ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ הילכתא כותיה. וההיא איתתא דבפרק הרואה דאשתכה לה דם במשתיתא משתיתא דבר המקבל טומאה הוא דהיינו טווי. וכן פסק הרמב"ם ז"ל כר' נחמיה בכתמים. **שוע** מווי ונוז כתיב. פירש רש"י ז"ל שוע חלק כדמתרגמינן שעיט כלומ' שיהיו חלוקין יחד במסרק וכן פי' טווי שיהיו טווין יחד ונוז

לשון אריגה לומר שיהו ארוגין יחד.

משום כלאים כדאיתא במסכ' יומא פרק בא ולא הוי חלוקין במסרק יחד ואפ"ה אסורין כפול ששה דנוז איכא שוע מיהת ליכא מדאורייתא ואפילו בבגדי כהונה נמי שחוטן קמא דיבמות (דף ה') מפקינן שתי תכיפות כהונה) [בב' תכיפות] הוי חבור. וכן בפרק עכיפות אלמא מדאורייתא ואפילו (בבגדי חבור אלא ש"מ דאורייתא והוו להו שתי והא קיימא לן התוכף תכיפה אחת אינו כלאים דשרא רחמנא גבי ציצית למה לי דאורייתא דאי סלקא דעתך לאו דאורייתא איכא כדאמרינן במנחו' ש"מ קשר עליון טווי ולא נוז איכא אלא שתי תכיפות בעלמא דשרא רחמנא היכי משכחת לה לא שוע ולא ורבינו תם ז"ל השיב אם כן בכלאים בציצית

۲۲ (۵۵, ۵).

לאמרינן.

חבור הוא.

IGNY DION TCYDLN TGNACYLJ TATELLJ GIN CWNYLL WIIT TGNAC WOOD DIOY NYLJ WITTY ICTTIAT'LJ EGTG EATN TWTICY (TP ZI W'C) GAIZYN ACYA EMYG YWLLIA GOYGA THACYLJ NTWAN TAY'AN ZEWLAN TGOYGA TNACYLJ NTWAN TAY'AN ZEWLAN AIOY LAY LYAN NTWAN TAY'AN UN'LAY EWIITY WIITY LAY LYAN NTWAN TW'GAN TAY'AN W''G'LAN ICI'. IW''A TOAD BIOYJ TAY'AN W''G'LAN ICI'. IW''A TOAD BIOYJ TYY'AN Y''G'LAN TAGTN TWATN

> שוור וגלימא גופא אינה שוורה שאין דרכן בשוורין אלא בשיפתא דגלימא מ"ה הוו כלאים דרבנן. ואפילו תפרש בחוטין בין שוורין בין שאינן שוורין במשמע מכל מקום כאן בחוט פשוט דאינו נוז דהיינו שוור

אין לי אלא תכלת לבן מנין וכו'. כדאמרינן בסיפרי פתיל תכלת טווי ושזור בציצית משום דלגבי ציצית שזורין בעינן שפותלין אותן והיינו דשרא רחמנא כלאים היינו ענין פתלתולות ועקש כדרך השזורין אביו שבשמים עליו אלמא משמע לשון נוז עיקר המשנה מוכית והיינו דקתני נלוז ומליז או מווי או נוז ואסורין והיינו דרבנן וכן שאינו טוי ואריג ומדרבנן קתני או שוע לעני הלבדין אסורין מפני שהן שוע אע"פ משום חבור הוא ומלשון יחדיו נפיק. והתם נפגל אריג אלא טווי נפיק משעטנו ואריג מליו אלא לאו למימרא דמשוע טווי ונוז רשב"א אומר גלוז ומליז הוא אביו שבשמים עלבש שעטנו דבר שהוא שוע טווי ונוו משום כלאים אלא טווי ואריג שנאמר לא וזו ששנינו במס' כלאים (ט, ח) אין אסור

מכאן תשובה לאומרים שאין לשזור חוטי ציצית זימנין דמפרקי והוו להו י"ו חוטין ידי סמנין הללו טומאה בלועה היא ואינה דם כיון דבלוע כ"כ שאינו יכול לצאח על לעבור בסימנין ואף על פי שאפשר שהוא ונאטר שהוא צבע שכן דרך הצבע שלא עבר הרי זה צבע. כלומר תולין אותו להקל גבי טהרו' העביר עליו שבעה סממנין ולא לאמר ותני והדר מפרש הטבילו ועשה על סממנין מעבירין על הכתם. לטהרות שהוא כלאים של תורה. הא דתנן **שבעה** בגדי צמר בחוטין של פשתן ושניהן נצמדין שבהן כדי עניבה. מכאן אתה למד שהתופר לעניבן ואם כן ה"נ בעינן שנשתייר בשיזור בגרדומא דקאמר רבי דהתם בעי שיעור כדי דכשרין אלו דברי רבינו תם ז"ל. וצ"ע תו לא מיפסלי דהוו להו כגרדומי ציצית ואין לחוש אי מפרקי דכיון שתחלתן שזורין

ויבטלנו.

ומיהו אם לא הטבילו תחלה טהרותיו תלויות שהרי יש לו לחוש לדם ואף על פי שאין סופו לצאת מכל מקום הבגד טמא שכבר נטמא בשעת נפילה ומטמא אותן והיינו דקתני הטבילו ומיהו אם דם נדה ודאי הוא אף על פי שלא עבר טמא לפי שדרך בני אדם להקפיד בו ולהעביר עליו סימנין אלו הילכך לא עלתה לו טבילה ראשונה עד שיעבירם

מממאה.

דף סב

ואם לאו אינו תולה. אלא אם יש מקום לחלות כגון שצבעה תולה בדיקה לגבי בעלה אם הכתם טמא או טהור זהו תורף של רש"י ז"ל. ואין במשנתינו בההיא נמי קולא היא משום דכתמים דרבנן שיעביר הכתם לגמרי על ידי צפון אי נמי משום דאיכא למימר צריך להטביל מאחר וצריך להטביל דאלמא סלקא ליה טבילה דלא פרכיה ממתניתין דקתני או שדיהה להקפיד עליהן ולבטלן כדפרישית. והאי בעינן בטול סממנין מפני שדרך בני אדם ותולין להקל עבר ודאי דם ובטומאה ודאי דמחניתין הכי קתני לא עבר שמא צבע תולין בה להקל וטהורה שהכל היו מודים משוי להוציאה א) רק על ידי צפון (אין) אף על פי שלא יצתה ואף על פי שאין אדם לקיש דקאמר טומאה שסופה לצאת המירה להוציאו והיינו דפריך מיניה ר"י לריש לצאת וכל שיוציא על ידי סממנין אדם עשוי וטהרותיו שמאות. לפי שסוף טומאה זו עבר או שדיהה הרי זה ודאי כתם

דם לפיכך בודקין אותו בסממנין הללו אם

בעלה שאין הכתם מטמא עד שיודע שהוא

והרמב"ם ז"ל פירש רישא דמתניתא לגבי

שמקפיד עליו בספק דם ועבר ע"י העברה זו ונעשה בו מעשה דם שכן דרך דם לעבור ע"י סמנין ואין פי' מחוור לי שאין קפידה זו זומה להא דחני ר' חייא. אלא כך נראה פי' דכי מטהרינן כחם בטבילה ראשונה כשלא עבר בסמנין מפני שאין סופו לצאת בדרך כבוסו וכדפרישית שאין סופו לצאת בדרך כבוסו וכדפרישית יוה כיון שגלה דעחו שהוא רוצה להוציאו מ"מ אין זו טומאה בלועה אלא סופו לצאת היא וצריך טבילה לאחר שתצא לגמרי. הא דאמר שמואל הרי אמרו לימים שנים. "אמרו" קאמר וליה לא

עליו כשהחזירן והעבירן עליו וגלה דעתו

ז"ל תכבוסת העברת סממנין שהרי הקפיד

בין תכבוסת ראשונה וכוי. פי' רש"י

בא דאמרינן ל"ש אלא טהרות שנעשו

דקתני הטבילו משום סיפא ולא דייק.

והטבילו ואיכא למימר טהרות המירי והא

לא תטהר לטהרות. ועוד למה לי למיתני

כשם שבדיקת סמנין מטהרת לבעלה למה

כן מאי פרכיה דר"י לריש לקיש ממתני"

אינו אלא שיהו צריכין סממנין. וק' אם

ולדבריו מעשה שתלו בקלור ובשרף שקמה

עבר או שדיהה טמאה ואם לאו טהורה

סבירא דהא לקמן (סד, ב) בוסת דילוג אמרי' דשמואל כרשב"ג בוסתו' דיומי ס"ל

והכי קי"ל.

הוא וס"ל היא דהא ודאי ס"ל כוותיה ביומי ודאמר ר' יהודה אמר שמואל זו דברי ר"ג ממחלוקת דבריית' והלכה כסתם מתני' מתני' הוא ומחלוקת בדשמואל לא עדיף פסקא בוסתות דגופה כרשב"ג כיון דסתם בעיא דהיינו אורחאי. ואע"ג דלא אשכחן זימני ואפילו בדגופה. ומ"ס אפילו תרי לא אחריתי היה מ"ס בעי חוקה דהיינו בתלתא היא רישא נמי לדידיה מוקמינן ופלוגתא [בוסתות] וכיון דסיפא ודאי ביומי רשב"ג לרשב"ג דאשכחן דמיקל (בחזקת חששו) הרי זה וסת. ואמר אמאן תרמיה ודאי דגופה וכל שתקבע לה וסת ג' פעמים דלרבנן בחד ואשכח מתני' דקתני בוסתו' בעינן ואיכא למימר שמואל גמרא גמיר אלמא היכי דבעי חוקה לרבי נמי תרי אלא לר' בתרי זימני ולרשב"ג בתלתא פלוגתא דרשב"ג ורבנן הא לא אשכחן חזקה ומיהו בוסתות דגופה ק"ל היכי אשכח בהו

CTGL'W'A.

דף סד

ראחה יום ט"ר בחדש זה וכר". אם

באנו לחשב חדשים מלאים בכולן אין כאן

דילוג אלא הוסח שוה להפלגת ל"ב ואם

באנו לפרש אוחן בכסדרן חסר ומלא אין

סדר לדילוג הזה שהראשונה מט"ו בניסן

לט"ז באייר שוה להפלגת ל"ב והשנייה

שהיא מט"ז באייר לי"ז בסיון להפלג לי"א

הוא נמצא שלא דילגה אלא קרבה ראיתה

הוא נמצא שלא דילגה אלא קרבה ראיתה

בחמוז חזרה להפלגה שוה לל"ב ואין כאן

דלוג אלא א"כ דילגה עד י"ט בחדש. ולקמן

מחרץ שמואל לברייתא כגון דרגילה למחזי

ה"ל למיחני כ"ג בחדש זה ולפי חשבינך

לפיכך פ' הראב"ר ז"ל שכשם שהאשה קובעת וסת להפלגת שוות כך קובעת וסת בימי החדש שאם ראתה ריש ירחא וריש ירחא וריש ירחא קבעה לה וסת ול"ח אע"פ שאין ההפלגות שוות שאחד מלא וא' חסר. הילכך בזו שדילגה כיון שאין בראיותיה צד השוה לה לא בהפלגות ולא ברילוגין אומרים לימי החדש היא קובעת ולא בהשואה אלא בדילוג.

> ופסק ר"ח ז"ל כרב באיסורי ומיהו דוקא בזו שהיא קובעת בימי החדש אבל בימי' שקבעה להפלגות אין הראשונה מן המנין דהא לאו בהפלגה חזיתא. וכן כתב ה"ר אברהם.

> ג' דילוגין. מונין לה הראשונה אבל כיון שדילגה צריכה כונה. ושמואל סבר אם השות' ליום החדש היתה ביום ידוע מן החדש ומתחלת' לדילוג היא קובעת אף הראשונה מונין לה שהרי פלוגתייהו דרב סבר כיון דוו לימי החדש של זו לקביע' אחרת שאינ' למודה והיינו וכו' ומשמע להו שאין חלוק בין קביעותיה ועוד מדקתני עלה שאין האשה קובעת וסת קא מייתי לה הא מתנ' היא דלמודה שאני בלארי ליה לפירכיה דרב מברייתא אמאי הפלגות של כ'. וא"ת למודה שאני א"כ ג' פעמים ליום כ' כדי שיהיו לה שלש לה ג' ראיות ואינה קובעת עד ששינתה לראות יום ט"ו ושנתה פעמים ליום כ' הרי נתנו לדבריהם דהא מתניתין דהיתה למודה וכזה מורין חכמי הצרפתים בתוספות וראיה

וק"ל לרב דאמר למודה שאני מחני" אמאי

קבעה לה וסת בשינוי של ג' פעמים קמייתא דט"ו שדי לה בתר ראיות ראשונות של מ"ו וליכא אלא שתי הפלגות. ואיכא למימר לרב לא בעינן אלא שוה מחד צד וכיון שנודעו הפלגותיה של זו בג' פעמים וכר הוקבע. וכי קאמר רב למודה שאני כבר הוקבע. וכי קאמר רב למודה שאני משום דהתם ליכא למימר כטעמיה דמשעה ראשונה כוונה לדילוג דהא לשמואל לא אמרינן למודה שאני כדמתריץ כגון דרגילה אמרינן למודה שאני כדמתריץ כגון דרגילה למיחזי ליום כ' וכו' אלמא קמייתא ממנינא למיחזי ליום כ' וכו' אלמא קמייתא מגנינא דהא איכא הכירה דהפלנה בראשונה דהיינו

מהראשונים הקשו על מה שאמרו שהכל מודים דבהפלגות שלש הפלגות שהן ד' ראיות בעינן מההיא דתניא בב"ק (דף לז) ראה שור נגח שור לא נגח שור נגח שור לא נגח שור נגח שור לא נגח נעשה מועד לסירוגין לשוורים ואע"ג דקמייתא לאו בסירוגין הוות מצטרפי. ומתרצין שאני הכא דכיון דאין הפלגה ידועה אלא בשתי ראיות ג' הפלגות בעינן דהיינו ד' ראיות

א)לפצה וראתה קפצה וראתה וקבעה לה

ומיהו לדידי קשיא לי הא דאמ' בפ"ק (יא,

אבל התם האיכא ג' נגיחות.

መረመ.

ומת לימים ואוקמה רב אשי כגון דקפצה בחד בשבאי וחזי וקפץ בחד בשבאי וחזאי ולחד בשבאי אחרינא חזאי בלא קפיצה ובודאי ימי שבוע לא קבעי ומת אלא בהפלגות שוות כגון דקפץ בחד בשבא ולאחר כ"ב קפץ נמי הכי ולאשנוי ראיות בהפלגה נקט חד בשבא וקא מני ג' ראיות וקאמר דקבעה.

ואיכא למימ' החם לאו לאשמועינן בכמה הוסת נקבע אתא ומ"ה לא דק ונקט חלת ראיות בלחוד דאי לדברי רבי קבעה לה וסת אפילו להפלגות ואי לרשב"ג אפיך סדרא מחד בשבא לחד בירחי.

וחכמי הצרפתים מוסיפין שאף היום גורם וחכמי הצרפתים מוסיפין שאף היום גורם וסת כדאשכחן בשור המועד שבת ושבת ושבת נשבת נעשה מועד לשבתות הלכך חד בשבא וחד בשבא וחד בשבא קבעה וסת לימי השבוע נמצאו לדבריהם ג' דרכים בוסתות של ימים קביעו' היום והחדש וההפלג' על מים קביעו' היום והחדש וההפלג' עצמי מקרא זה פליאה דעת ממני נשגבה עצמי מקרא זה פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה. וכי הוסת מזל יום גורם או מזל שעה גורם שיהא תלוי ביום השבוע או ביום החדש שהרי להפלגות שוות הדין נותן כן שכבר נתמלא' סאתה של זו וכן

דרכן של נשים כולן וכן של אנשים בחלאים של הפסקות שהן באין בהפסקות שוות או בשעת המולד של לבנה ובמלואה אלא שיהא

שיפורא גורם תמה הוא.

ולפי דעתי בעניותי לא יפה כוונו הראשונים בחלוקי הוסחות שאני אומר אין וסת אלא להפלגה שוה לפי שהאורח בזמנו הוא בא מחמלא ונופצ' לזמן הקבוע שכיון שטבען של בני אדם וזו שאמרו בט"ו בחדש זה וי"ו בחדש זה וי"ז בחד' זה בחדשי' השוים הוא או בחסרי' וההפלגה שלה שוה היא ליום מיב. והדילוג שהורו בו אינו אלא דילוג הימים לומר שהיא קובעת וסת לדלג לי"ה

לי"ם ולכ", וכן לעולם.

ולעיקר המחלוקת של רב ושמואל לפי שהוסת הקבוע להפלגה שוה ולימים השוים כגון מט"י לט"ו בג' ראיות הוא נקבע כשור המועד שבשלש נגיחות נעשה מועד ואלו נגח בט"ו לחדש ג' פעמים וכן בהפלגה מחיעד דאפי' בסירוגין נעשה מועד בג' מחיעד דאפי' בסירוגין נעשה מועד בג' נגיחות כמו שפרשתי וכשנגח בט"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי וכשנגח בט"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי וכשנגח בט"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי ורשנגח בט"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי ורשנגח במ"ו בחדש נגיחות כמו שפרשתי ורשנגח במ"ו בחדש נגיחות במינאל עד שהוא בדילוג. וכן בוסתות (בהפלגה שוה) בג' ראיות קבעה אותו

דילוג אבל בהפלגה שוה מתחלתה כשחזרה ראשונה עדיין לא היה לה כלל וסת של קמייתא לא בדילוג חזיתה כלומר בהפלגה ואינה ראויה לקביע בתחלתה והיינו דקאמר שראייה שלישית היא שביררה הדילוג] והוסת של דילוג הוא היינו שלישית [לפי הבאה בי"ו והוםת שוה ה) וכשרא' למחרתו לנו שלדילוג היא מכוונ' שמא תראה בחדש של זו שהרי הפליגה ולא דילגה כלל ומנין בחדש זה וי"ו בחדש זה לא יודע וסתה המנין אבל וסת הדילוג כשראתה בט"ו ראשונות נודע וסתה לפיכך ראשונה מן בכל הפלגה [שוה] שתפליג בשתי ראיות בחדש זה נכרת הפלגת ווסתה מעתה וכן מתחלה כיון שראתה [ב' פעמים] בט"ו שמואל שקובעת אותו בג' ראיות שהרי קמייתא נמי לאו בהפלגה הות אפייה מודה ראיות וכדאמ' רב אשי בפ"ק ואע"ג דראיה וטעמא דאיכא דילוג הא לאו הכי קבע' בג' ואין יום החדש גורמת קבעותו כלל ב) אף וסת הדילוג וסת של הפלגה הוא לדברינו ואע"ג דקמייתא לאו בהפלגה חזיתה שהרי

[והא דאמרינון] שינתה למיום עשרים דבעי ג' פעמים למודה שאני לכ"ע דלט"ו היתה

וראחה [ניכרת ההפלגה] ויודע וסתה.

בדברים הללו. נפשיה לשאר מיני זהו הדרך שנראה לי ליה דהא איעד להו והשתא הוא דקא מיעד וגמל שור בתריית' בתר שוורים שדינן וכן נמי בשור שור שור ושור (ושור) וחמו' לט"ו שדינן כולהו בתר מעיקר" דסרכא נקט שרית בתרייתא בתר הני דדילוג אכתי קבעה לראות ט"ו וט"ו ד' זימני כיון דאי צמי והדר דילגה י"ו וי"ו היינו בעיין אבל למודה מיני. וה"ג אי חזיא ט"ו וט"ו וט"ו תלת למני חמור וגמל שדינן להו זהו ואיעד לכולהו באיעד לשאר מיני לא איעד או דילמא בתר בתר שורים שדינן ליה ואכתי לשוורים הוא שור שור וחמר וגמל מהו האי שור קמא ההיא דאמרינן בב"ק (דף לז) נגח שור ב' של דילוג לרב כמו שפי'. וראיה לדבר מט"ו לי"ו ומראיה דוסת ראשון ניכר וסת אלא על הוסת ראשון עצמו מדלגת והולכת היא משום דעכשיו גמי אינו שינוי גמור שאני ולשמואל נמי לית ליה במדלגת בלחוד דמיא. וכי קס"ד לרב דלא אמרינן למודה ליום אחר לגמרי כמי שמתחלת לראות בתר ראשונו' שדינן לה ועכשיו ששנתה למודה לראות בקביעות הך ראיה בתרייתא

ועדיין לבי מהסס, מה טעם אמרו בשור

המועד נגח בט"ו בחדש זה וי"ו בחדש זה וכו' דאלמא מחיעד הוא בדילוג ובהפלגה. וכו' מזל יום גורם נגיחות שאפילו בהפלגה שוה אין הטעם מתחוור בכך כמו שהוא בכל נגיחות שהן לזמן שוה כגון בין בסירוגין בין בדילוג שאין מחיעד אלא לאותו ענין שעשה לנגחותן שכך וסחו של לאותו ענין שעשה לנגחותן שכך וסחו של וה ליגח ושמא מלמ"ד ללמ"ד מוסיף כח וה ליגח וממא מלמ"ד ללמ"ד מוסיף כח שהשוה הוא מתיעד ולא לדבר אחר.

שאין לו קביעות וסת אלא בהפלגה שוה שאין לו קביעות וסת אלא בהפלגה שוה שאם היה סובר כדברי הרב ר' אברהם או כדעת הכמי התוס' ז"ל היה לו לפרש (בחסדו) [בספרו] והוא ה"ר משה ז"ל פסק (בחסדו) [בספרו] והוא ה"ר משה ז"ל פסק רש"מ ומסחברא כותיה וה"ר אברהם ז"ל דין בה להחמיר. ובעל נפש יחוש להחמיר דין בה להחמיר. ובעל נפש יחוש להחמיר בענין הוסתות בין בדברינו בין לדברי ראשונים עד יערה עלינו או על אחרים רוח ממרום להכריע איזו היא הדרך הישר' שיבור לו האדם ואם ימצא בחבורי הגאונים או בתשובותיהם ענין מורה על א' מאלו הדרכים בה ראוי ללכת ולצאת בעקבותיהם. הפלגה דעשרים השתא. דקתני כי אורה בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא לתשלום ולא ראתה הגיע יום כ' וראתה כשהגיע יום כ' ולא ראחה ומנו עשרה מנין הראוי כדאיתא בשלהי בנות כותיים כיון דקי"ל מראיה לראיה מנינן ולא לפי הפלגה הוא דקבעה מכ' לכ'. והשתא ק"ל ליום לי, מדקתני האי לישנא ש"מ דוסת היתה למודת להיות רואה יום כ' ושנתה בתוספות. וכן הורה ה"ר אברהם ז"ל. דילוג כלל עד שתקבענו לגמרי וזה כתוב של דילוג ש"מ שאין חוששין לוסת של דנימא זו כבר דילגה ונחוש בפעם א' לוסת י"ר ונאסר ט"ר רי"ז. ולא מיתסר נמי י"ח מהא דקתני בברייתא שינתה לי"ז הותר

מ' לראיה אחרונה זו היא יום כ' דקתני שאם ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום

> הפלגה של מ' היא זו שרגלים לדבר. לוסת הראשון לפי אותו מנין ואין אומרין (א') [אחר] אם למנין הראוי חזרה מונין אבל מכיון שהפסיקתו וחזרה לראות ביום שרואה בוסת השינוי מונין להן מאות' ראיה לדבר שלמנין הראוי חוזרת אלא ש"ל זמן ביום עשרי' אורח בזמנו בא דהכא רגלים ראיה ואילך בעונות של כ' יארע לה ראיתה שפסקה בו עכשיו ולא שאלו ראתה מאותה ואפילו הרחיקה יותר מונין לראיה אחרונה ראתה בעונות הראשונו' ביום זה תראה

לסוף כ' שחזר האורח בזמנו. למקומו עד שתראה עכשיו ותחזור ותראה בוסת של הפלגה אין אומרים חזר הוסת בחדש ושנתה ליום ל' בחדש קתני ולפי פי' בוסת החדש לפי דעתו ולמודה ליום כ' אבל הרב ר' אברהם בר זוד ז"ל פי' לזו

פרק י תינוקת

דף סה

ראתה לית ליה אידך דרב דאמר בועל מנימון סקסנאה דעבר **מיעבד כרב ואפילו** ברבותינו דהזדו ונמנו ואיהו דאמר כסתם

בעילת מצוה ופורש משום דההיא אתיא

(מידי) א) מ"ה דמאן דעבד כסתם מתני מעני, ושמואל לא קבילי ליה דמנימון

וכמעש" דר" לאו בר עונשין הוא אלא משום דבעי למיעב" דלא כחד ולמיחל" ברב מ"ה איענש דלא יאונה לצדיק כל און. בולן צריכות לבדוק את עצמן. פי" רש"י ז"ל שמא נשתנו מראה דמים שלה ולא סמכינן למימר הואיל ושופעת הכל דם א" הוא ומהורות.

ואי קשיא מ"ש לאחר ד' לילות והא בתוך ד' לילות נמי אמרינן בפ"ק נשתנו מראה דמים שלה טמאה והתם נמי אמרינן ותבדוק בעדים דילמא נשתנו מראה דמים שלה.

> לעולם תולין בדם בתולים עד שיודע לך שנשתנה ממה שהיה בתחלה.

ויש לפרש ברייתא כולה דר"מ היא וה"ק כולן שהיו שופעות ובאות מתוך ד' לילות ולילה א' לאחר זמנן אינן טהורות אלא בבריקה שבכולן ר"מ מחמי' כדברי ב"ש מן הסתם ומיקל כדברי ב"ה עם הבדיק' ומה היא הבדיקה הזאת שיהא מראהו שלא כדם הנדה אינו אדום ואינו זהום הא בתוך זמנן כב"ש אינן בודקות בכך אבל אם ראתה שנשתנה מראה הדמים טמאה.

דף פר

ה"ג וכן גרסת רש"י ז"ל משמשת פעם ראשונה ושנייה ושלישית וכן בכולהו גרסינן ושלישית. ותתגרש ותנשא לאחר וכולה רשב"ג היא דאמר בתלת זימני הוי חזקה וכי קתני דברי רבי אסיפא דמתני' דנאמנת אשה בלחוד קתני אבל ברישא כולה רשב"ג היא.

לינשא עד ג' יוחר מכאן לא חנשא עד לינשא עד ג' יוחר מכאן לא חנשא עד עד שחבדוק אח עצמה ואיני יודע אם הוא לשון גרסח הגמרא מ"מ כרשב"ג אחיא.

ראשון. נראה ודאי דה"ק היאך מוחרת לינשא לב' ולשמש בלא בדיקה והלא כבר הוחזקה זו לראות מחמת חשמיש בג' ביאות הוחזקה זו לראות מחמת חשמיש בג' ביאות מל בעל ראשון הילכך חבדוק ולא חתגרש ופריק מוחר לשני בלא בדיקה מפני שאין כל האצבעות שוות ואין מחזיקין אותה בבעל מום ורואה מחמת חשמיש אלא לאצבע זה שהוחזקה לו. לפיכך חתגרש ממנו אבל לשאר אצבעות [לא הוחזקה] עד שתהא

והדר אקשי' כיון שהוחוקה בג' אצבעות

מוחזקת לכל בג' אצבעות.

למה לה ג' פעמים באצבע אחרון. ולמאי רפריך השתא דחזקה באצבעו' בלבד תהא חזקה אפילו שמשה פעם א' וראת ונתגרשה ושמשה עם השני וראת ומת ושמשה פעם אחרת עם ג' זה וראתה הוחזקה זו לכל.

ופריק לפי שאין כל הכוחות שוות. ואיפשר שראוי' לאצבע בנחת אבל בג' אצבעות וג' כוחות בכל אצבע ואצבע הוחזקה לכל אם רצתה להכניס עצמה בספק ולבדוק בעל ראשון ושלא תתגרש ודאי מותרת עואסרות אותה לא' ונתיר לג'. וכי שנאסרות אותה לא' ונתיר לג'. וכי קתני תתגרש וחנשא רבותא קמ"ל דלא מיחזקה אלא בג'. ומי שסובר להחמיר בבעלי' הראשונים אין ממש בדבריו דאם בעלי' הראשונים ב"ש לאחרון שהוחזקה יש לחוש בראשונים כ"ש לאחרון שהוחזקה ולא התירו ספק דבר שזדונו כרת בשביל

אבל לענין מעשה עכשיו נראין דברי הרב ר' אברהם בר דוד ז"ל שאמר אין אנו בקיאין בבדיקה זו. ועוד שאפילו שידוע שהוא מן הצדזין הרי גזרו בנות ישראל בכל רואה טיפת דם כחרדל שיושבת עליה

שתנשא זו.

וכן בנוסחאות **יום א' תשב ו' והוא ב'** הגדול ז"ל לא כתב מעשים הללו. ה"ג ביעתוה נבדקת בכך ואינו מחוור ומרבינו שצריכה לבדיקה של ברייתא וכן נמי שלא משמע בעיתותא ולא הפיל' חררה זו היא כלום ממלא ונופצת היא. אבל אם ראתה חררה בידוע שנתרפאת וזו שלא הפילה אי הכי מכחול למה ושמה אותה שהפילה אפילא נתרפאת ואי לא אפילא לית לה תקנה בראשונ' ששנויה בבריית' דקא אמרת דאי **היא** ואין לה תקנה. ק"ל א"כ עקרת בדיקה הנהר. הא דאמר שמואל **ממלא ונופצת** רימת עירך גרמא ליך ומותרת את על גב לה לאו טבילה גרמא ליך דתיתסרי אלא לא קבעה וסת דאקראי בעלמא היא וה"ק זמן שאינה אוכלת אינה חוששת. א"נ דימה כוסת של קפיצות ושל אכילות שום שכל מהן מפני שמדברות בה ומתחלחלת וה"ל מרגישו' בה ושמא אף היא היתה מתביישת וסתה אלא בהכנסתה לעיר שהיו חברותי? משום שאין וסת זה אוסר יומו לפי שלא היה דא"ר יוחנן לכי והבעלי לו על גב הנהר. שאין מוציאין אותה לאחר בדיקה. הא בה הלכה למעשה. ואף ה"ר אברהם אמר מן הצדרין ודעת רבינו ז"ל שכתבה להנהיג ז' נקיים בין מן המקור בין מן העליה בין

וכעד עדי, בעל הלכות ז"ל שאפילו בימי זיבה קטנה לדברי כל אדם ואין לחוש כלום. נדה ולידה שאינה רואה בהן עולין לספירת מגלתא שכבר פי' בפ' בנות כותיים שימי עולה לו וצריך ז' והן לשני ימים. לאו הוא ובעי שימור והז' הן התחלת נדה אין לו לר' בית מיחש לומר שמא יום א' י"א בהן אין עולין לה לספירת זיבתה עדיין היה וא, ע לדברי האומר ימי נדה שאינו רואה בעלמא נקט דשגירי למימר ז' ימים נקיים. ו, נליים ולא קאמר נמי ו' נקיים לישנא צריכה הפרשה במהרה ובדיקה והאי דקאמר ו' נקיים שאם תראה צריכה יותר הילכך לאחד אבל אינו כדין תורה לכך שזו יושבת מורה לומר שדין תורה כך הוא למנות ו' והלשון שכתב רש"י ז"ל תשב ו" והוא כדין הגדול ז"ל דמחה והן נראה כטעות סופר. ואין זה צריך לפנים אלא שבהלכות רבינו הוא ושני תחלת נדה הילכך צריכות ו' והן. בשנים נמי יש לחוש שמא ראשון י"א לזיבה מעכל עלו להם לג' ז' נקיים בכל זמן הלכך ועוד שהרי אין נשיהן בקיאין בימי נדה וזבה יום א' דם טהור ויום ב' טמא וצריכה ו' תורה בידוע שאין רואים דם ויש לחוש שמא **תשבו" והן.** שהרי בני מקום זה שאין בני

מוהר.

rwin.

מוהר גמי אם ראתה סופרת דהאידנא יולדות בזוב הן לפי שא"א לפתיח' הקבר בלא דם ובנות ישראל סופרת ז' לכל טיפה דם. ושמענו כדבריו בזה שהגאונים החרימו בדם

בכל מקום שבגוף בית השחי ובית הערוה ז"ל הפיפת שערה ופי" לפי" הפיפת שער מוהר הם יחושו לעצמן. **הפיפה.** פי' רש"י אחמור. והמקומות שבועלין עכשיו על דם היכא דאחמור אחמור היכא דלא אחמור לא אמינא לך האי איסור ואת אמר' לי חומרא וכוי. דינא קאמרי כדאמרי בשמעתי דאמרינן דרש מרימר הילכתא כותיה דרב החמירו בנות ישראל לישב ז' נקיים. וההיא ימי טוהר יוצאין מכלל ר' זירא שאף בהן ולנדה וקרוב הדבר לטעות בו הילכך אין לדון בהם אלא כך משב לזכר ולנקבה נפלים אין בני אדם בקיאין. ואין עליהם מומאת לידה יש לו מוהר שלה וכ"ש שברוב שמא ינהגו בהן קולא שסוברות כל שיש לו באותן שיושב' עליהן לזכר ולנקבה ולנדה בדבר כך יש לחוש שמא יבואו לטעות ממא לדם טהור ועשו נמי הרחקה יתירה שחששו לטועות בפתחיהן ולמשלימות דם והדברים נראין אף לדין הגמר' שכשם

> ואצ"ל ראשה. ובודאי דלשון הפיפה לא שייך אלא בשער כדתנן נזיר הופף ומפספס אבל לא מסרק ואיתמר בעלמא הוה חייף

שער מתקנתא. גופיה דאורייתא ובעי נמי חפיפה למקום ואחמיר ביה חפיפה הילכך בעי עיוני בכוליה בעיוני דשער משום דשכיח ביה קטרי באטא הזרא וחייש דילמא אתיא למיטעי השאר ושאר מקומות שבגוף שווין אלא דילמא מיאוס במידי משמע דלגבי הכי מקום בכל הגוף צריכה לעיין דברי תורה משום במפל לבשרו ומאי ניהו שערו ש"מ שאפילו אתא איהו ותיקן הפיפה. מדמקשינן את דילמא מיקטר א"נ מיאוס מידי משום הציצה שערו. ופריק מדאורייתא עיוני בעלמ' את כל בשרו את המפל לבשר ומאי ניהו וטובלת ואקשינן דאורייתא הוא דכתיב עלונע שתקן עזרא ושתהא אשה הופפת וה"נ משמע בפ' מרובה (דף סב) גבי עשר

והיינו דאמרינן בשמעתין (לקמן סז, א) נתנה תבשיל לבנה וטבלה לא עלתה לה טבילה כלומר אם לא חזרה ועיינה בנפשה בשעת טבילה ממש אבל ודאי עיינה בעצמה אע''פ שלא חזרה לחוף נראה שעלתה לה

ומזיא לא מיקטרי בחבשיל של בנה. תבשיל לבנה סמוך לחפיפה טבילה היא וכן החמירו בנות ישראל על עצמן והמעביר טביל' דהא אע"פ שנתנה בנתיי' מעט . גופא עבדא מדצריכה עבדי ודודי וטכטקי

מנהג זה ימתח על העמוד.

דילמא נגעה ולאו אדעתה. בו כיון שמצא עליה דבר הוצץ הוששין משמר' נפשה מליחן חבשיל לבנה וכיוצא חזרה ועיינה בשעת טבילה אע"פ שהיתה חפיפה ואם לא טבלה סמוך לחפיפה ולא היא אלא משום דודאי עיינה בנפשה בשעת על גופה לאו למימרא דחפיפה בכולי גופא סמוך לחפיפה טבלה וכו'. דמשמע עליה והא דאמרינן ונמצא עליה דבר חוצץ אם

בעצמה וכאן כשחורה ועיינה בשעת טבילה. עלתה לה טבילה אלא התם בשלא עיינה נחנה תבשיל לבנה וכיוצא בזה ואמרן דלא תורא דהא לא אפשר מע"ש למ"ש דלא מבילה שלא הקלו בשל תורה אלא בתקנת דחפיפה כשחורה ועיינה בעצמה בשעת בע"ש ומובלת למ"ש וכולהו הרחקות וההיא דאמרינן לקמן (סז, ב) בחופפת

חסרת טכטקי חסרת משמע דשטיפת כל

משמע בהא דאמרינן לקמן עבדי הסרת דודי

שבגוף הוא דקרירי ממשרו להו. וה"נ

בחמימי בשעת הפיפה משום מקומות השער

ומיהו מנהגא דנהגן נשי למשטף כולה גופה

דף סז

הא דאמרינן ולית הלכתא ככל הני שמעתא. אלא כי הא דאמר ר"ל אשה לא תטבול אלא דרך גדילתה וראוי. לאו למימרא דהנך פלגינן אדר"ל דהא אפשר דחרווייהו איחנהו אלא גמ' קאמר דליח הלכתא בכל הני שמעתת' דלא מחמרינן בדר"ל מחמירים ובעי טבילה דרך גדילתה בדר"ל מחמירים ובעי טבילה דרך גדילתה הסתרים.

וכה"ג איכא טובא בחלמודא דקאמר לית הלכתא בכל הני שמעתתא אלא כי הא ולא פליגן אהדדי. כי ההיא דאמרינן ככתובות דלית הלכתא ככל הני שמעתא דוינתה וכחלה ופירכסה ותבעוה לינשא ונתפייסה אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה מובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות והא אבדה מזונותיה אלא כי הא דא"ר יהודה מובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות והא וכן במסכ' ברכות (דף מב) סלק אסור וכן במסכ' ברכות (דף מב) סלק אסור לן ואמר ולית הלכתא ככל הני שמעתא אלא לן ואמר ולית הלכתא ככל הני שמעתא אלא כי הא דא"ר יהודה תבף לנטילת ידים ברכה.

> הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא דא"ר נחמן קטן היודע למי מברכין מזמנין עליר וההיא ודאי לא פליגא אשמעתתא דלעיל דט' ונראין כעשרה וט' וארון ושנים ושבת ושני ת"ה המחדרין זה את זה כ"ש קטן ועבד נעשה אותן סניפין לעשרה. והרבה מהן כך. אבל כי איתמר בתלמודו לית הלכתא ככל הני שמעתתא מהא דאמרינן ההיא ודאי פליגן ומחדא מידחיא חברתה ממש.

הני שמעחתא אלא כי איחמר הני לענין הני שמעחתא אלא כי איחמר הני לענין מהרוח איחמר אבל לבעלה שפיר דמי כי הא דאמר ריש לקיש וכו'. וק"ל מנלן מדריש לקיש דלבעלה מוחרת דהא אפשר דכולהר איחנהו. ואיכא למימר כי מייחי דר"ל משום פתחה עיניה ביוחר ועצמה עיניה ביוחר דלא מעכב בטבילה דרך גדילחה נמי הוא שאין אדם נמנע מלפחוח ולעצום עיניר פעמים הרבה כדרכו ואין המים מחעכבים מליכנס שם כדרך שנכנסין בבית השחי ובבית הסחרים בטובלת דרך גדילחה ולא

תו קשה לי ההיא דגרסינן ביבמות (מז, ב)

annr.

למימר קמן.

וכל דבר שחוצץ בטבילה של מהרות חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה לבעלה. זו היא גרסתו של רבינו עצמו ז"ל ומשמע דכל דבר שחוצץ בטבילה של מהרות חוצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה לבעלה. והא איכא הני דחצצי לטהרות ולא חצצי לנדה.

ואיכא למימר דה"ק: כל דבר שחוצץ במבילה אחרת חוצץ בגר ובעבד ובנדה ואף על פי שאין טבילתן מפורשת בתורה שהרי טבילת נדה מן הכתוב מפורשת בתורה שהרי אלא מבנין אב אתיא דכתיב ורחצו במים בנין אב לכל הטמאין שיהיו בטומאתן עד עיבואו במים. ומה שאמרו שם במקום שיבואו במים. ומה שאמרו שם במקום ענדה טובלת שם גר ועבד משוחרר טובל לא מפני שטבילת נדה מפורש' יותר אלא לומר דלא בעינן מעין כזב וא"נ דבעינן לומר דלא בעינן מעין כזב וא"נ דבעינן מבילה בבת אחת משום דסמכי לה אבמי נדה יתחטא מים שהנדה טובלת.

והרב ר' אברהם בר דוד ז"ל פירש ולית הלכתא ככל הני שמעתתא לפלוף וכוחלי אלא כי הא דאמרן כדר' יוחנן פתחה עיניה ביותר דאמר ר"ל אשה לא תמבול אלא דרך גדלתה ומי שפתחה עיניה ביותר אינו דרך גדלתה. וזה הפירש מוקצה מן הדעת מפני שהוא מקלקל עלינו שיטת החלמוד

> שאמרו בכמה מקומות ולית הלכתא ככל הני שמעתתא אלא כי הא ובכולן פירושן ידוע שאין הלכה בכל הנזכרות אלא כי הא דבעינן

וקשה לן מרייהו דהני שמעתה היכי אמרינהו והאנן חנן (מקוואות ט, ב)אלו הן שהוצצין לפלוף שהוץ לעין וגלד שהוא הוץ למכה ואלו שאין הוצצין לפלוף שבעין וגלד שעל המכה.

ואיכא למימר לפלוף שבעין מוקים לה רב
עוקבא בלח. והיינו טעמא דלא חייץ משום
דלא קפיד עליה וה"ל מיעוטו שאינו מקפיד
אבל יבש ודאי מקפיד. ושחוץ לעין דקפיד
עליה אפילו לח חוצץ וגלד שעל המכה נמי
משום האי טעמא הוא דלא עביד אינש לקלף
גלד מכתו משום דקשה למכה עד דיביש
גלד מכתו משום דקשה למכה עד דיביש
אבל ריבדא דכוסילתא עד חלתא יומין דלא
קפיד איניש עלה לא חייצה מכאן ואילך
חייצה. אי נמי עד חלתא יומין לחה ולא
מעכבה מיהו מכאן ואילך חייצה דיבישה

ואי קשיא לך מאי שנא פתחה עיניה ביותר או שעצמה דלא מעכבי בטבילה ומ^{יי}ט קרצה שפתותיה כדתנן כאלו לא טבלה.

וקפיד עלה.

לא תיקשי דודאי קרצה שפתותיה מעכבת ביאת מים במקום הגלויי אבל פתחה עיניה אינה מעכבת כלום אלא קמטין בעלמא הוא דעבדה במקום שדרכן בכך ואפשר נמי שאינן מעכבין כלל מלבא בהם מים ממש. הא דאמר ליה רב פפי לרבא מכדי האידוא הא דאמר ליה רב פפי לרבא מכדי האידוא בילהו ספק ובות שותינהו ליטבלן ביממא דשבעה. רש"י ז"ל מפרש כמשמעה לומר דשבעה. רש"י ז"ל מפרש כמשמעה לומר שאין לחוש להטבל בלילה אלא יכולין לטבול אותן ביום כדין הזבה דאי לנדה יותר משמיני הוי ואי לזבה טבילתה ביום הז" הוא.

ומחרצים משום דר' שמעון דאמר אחר מעשה של ספירה חטהר מיד ומקצת היום ככולו אבל אמרו חכמים אסור לה לטבול שמא חבא לידי הספק שמא חבא לשמש כיון

והגאונים כך סוברים שהאשה בזמן הזה אינה טובלת אלא בלילה משום סרך בתה שלא תטבול בז' ותראה ותסתור.

שטבלה ותראה.

ואחרים פרשו דרב פפי לאו אטבילה בלחוד פריך אלא ליטבלו ביממא דז' ויהיו מותרת לבעליהן קאמר שהרי מקצת היום בספירת הזבה כולו הוא. ומתרץ לה משום דר"יש דאמר אסור לעשותה כן להחזיק עצמה

> בטהרה לאחר ספירה מיד כלומר אסור שתשמש ותעסוק בטהרות שמא תראה ותסתור. וראיה לפירש זה מה שאמרו בסוף המפלת (דף כט ע"ב) בכ"א תשמש ר" שמעון היא דאמר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבא לידי הספק הא טובלת אפילו לר" שמעון ואסורה לשמש הא לרבנן מותרת אפילו לשמש אלמא איסורא דר"יש

בתשמיש בלחוד היא.

ור"ש עצמו ז"ל כך כתב שם ר"ש היא דאמר בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה. ובודאי דהתם בת"כ מוכח כן דקתני כיון שטבלה טהורה להתעסק בטהרות אבל אמרו חכמים לא תעשה כן עלא תבא לידי הספק. יש"מ דאסור לעשות כן אעסק טהרות קאי וה"ה לתשמיש ולא אטבילה קאי ולפי הפירש הזה מקילין ואומרים דהאידנא טובלות הן ביום וליכא סרך בתה כלל.

ובודאי שזה הפירש הוא הנכון דר"ש לא אסר אלא להחזיק עצמה בטהורה לטהרות אי נמי לתשמיש אבל שנקל לומר שיהו מובלו' ביום אינ' נראה דהא רבא דשרא במחוזא משום אבולאי הא לאו הכי אסור בתר חומרא דר' זירא הוה דקא"ל ר' פפא מכדי האידוא כולהו ספק זיבות שויתינהו ומשמע נמי דאהדא דחקון חקנתא ושרא משום אבולאי פריך ליה למה ליה אבולאי כולהו נמי ליטבלן ביומא דו'. אלמא לרבא אית ליה משום סרך ואפילו לבתר חומרא והכי פירכיה אפילו לטבול ולהתירן לבעלן יהיו מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו' יהיו מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו' יהיו מותרת, ומתרצין להתירן א"א משו' מרבלות אלא בלילה ואפילו בח' משום מרך בתה שמא תטבול ותמהר כאמה דודאי סרך בתה שמא תטבול ותמהר כאמה דודאי כשם שהיא נסרכ' אחר אמה בטבילה דנדה נסרכת אחריה בתשמיש גופה, ואם תאמר תשמיש גופיה גזירה דרבנן ואנן ניקום ונגזור גזירה לגזירה, כיון דבא לידי איסור

ואחרים השיבו אי ר"ש לאו אטבילה קאי היכי קאמר שמא חבא לידי ספק ודאי לידי ספק באה ואין אנו גורסים אלא שלא חבוא לידי ספק, וכן בהלכות גדולות וכן בת"כ. ויש נוסחא שכתוב בה יבואו לידי ספק.

ואי קשיא דרבנן היכי שרו לבעלה בז' החנן טבלה ביום שלאחריו ושמשה הרי זה תרבות רעה התם בשומרת יום רגילה היא לבא לידי זיבה גדולה הכא כיון שספרה שבעה הוחזקה במעין סתום ואין חרששין לה אלא מדבריהם לר' שמעון, ולפי דעתי עלא נחלקו חביריו עליו כלל מדלא פרכינן שלא נחלקו חביריו עליו כלל מדלא פרכינן תינח לר"ש לרבנן ליטבלן, והא דאמרינן הינח לר"ש לרבנן ליטבלן, והא דאמרינן בהמפלת, הא מני ר"ש היא משום דלדידיה שמעינן לה וכיוצא בה בתלמוד הרבה.

דכרת גזרינן.

בראשון.

דף סח

הא דחנן **וחכמים אומרים אפילו בענים** אבל לנדתה בדקה וכו'. דוקא בענים אבל לנדתה בדקה וכו'. דוקא בענים אבל בראשון הואיל והוחזק מעין פתוח לא בראשון הואיל והוחזק מעין פתוח לא בתחלת נדה אין דרכה לפסיק ביומה ואפילו בדקה ומצאה טהור חוששין לה שמא חזרה וראתה ואין צריך לומר כעלא בדקה כלל מלא שראתה תחלה דלעולם היא בחזקת מומאה עד שתפרש בטהרה כיון שראתה נדה וליכא מאן דפליגי, ומיהו בעני אפילו נדה וליכא מאן דפליגי, ומיהו בעני אפילו ראתה בשחרי, ופסקה טהרה באמצע יום ובין השמשו' לא הפרישה ואחר הימים מצאה טמא הרי זו בחזקת טהרה, ובברייתא מצאה טמא דרבי מטהר אפילו במצאה טהור

ואין לפרש דלא פליגי אלא שני וה"ה לראשון דמכדי רבנן בתראי לטפויי מילתא אתו דתנא קמא רישא שביעי קאמר ואוסיפו אינהו אפילו בשנים אם בן לימרו ראשון וכן פי' רש"י ז"ל ומסתברא אפילו מצאה טהור כשבדקה אח"כ הרי זו חוששת דכיון שאין הפרישה של ראשון לנדה הפרשה גמורה אין בדיקה של עכשיו מחזיקה בטהרה למפרע ויש לדון בדבר אלא שהוא חומרא.

דף סט

מילחא היא. הא דחנן בית שמאי אומרים אמרה מבעוד יום ראיתי אין כאן י"א ולאו נמי בין השמשר ממא ראיתי דקתני שאם אחד ממא ראיתי אחד עשר טבילות הן, אי שבאה בין השמשות אפילו אמרה סתם יום מטבילין אותה אחד עשר טבילו' שהרי כל ואמרה טמא ראיתי, ואמר רב ירמיה אלא לביאה והכי קתני באה בין השמשות ברייתא דקתני בין השמשות לאו לראיה לפני' בין השמשות. נראה לי דהכי אמר ראיתי ואמר רב ירמיה מדיפתי שבאת והא דקתני ברייתא בין השמשות שמא, ראיתי והפסקתי דבלא הפסקה לא אפשר. ממא ראיתי והפסקתי ואיני יודעת כמה משמע ליה מעיקרא דהכי קתני יום אחד ותספור ותטבול לזבה, ואיכא למימר דהות לפנינו ראתה ולמה כל הני טבילות תפריש שהרי אנן הוששין שמא עכשיו כשבאת דאררבא קשיא דהא התם לא הפסיקה טהרה אלא טועה דיום א' לא ידענא מאי סייעתא בעי, שאני התם דכיון דילדה ודאי פסיקא על גב דרב מכל מקום בדיקה דהפסקה דאמר סופן אף על פי שאין תתלתן. אף הא דמקשי' מועה דר' יוסי בר הנינא לרב

מעמייהו דבי' שמאי כדחני' בראשונ' היו מטבילין על גבי נדות מתות והיו נדות הכל, ולא למימרא דבית הלל פליגו אהך תקנתא אלא בית שמאי סברי גזרינן בכולהו לעשותן כנדות בין בחיים בין במיתה לטמא באבן מסמא ובית הלל סברי לענין הטבלת כלים עשאום כנדות, אבל לא לשאר טומאת דחיים ולא לאבן מסמא במיתה.

ואינו נכון כלל ואחרים העמידו ברייתא זו כב"ש וגם זה שבוש. הא דחנן ומקפת וקורא לה שם. פי' רש"י ז"ל קוצה לה חלה עד שלא חקרא שם ומנחתה בכלי ומקפת מקרבת הכלי אצל העיסה, ולא צריך לישך (אלא מנחתה בכלי ומקפת מקרבת הכל אצל

ולא נראה לי שאין נקרא מוקף אלא בנשוך, אי נמי לרבי אליעזר בכלי אחד שהכלי מצרפן כדחנן שתי עיסות אחת טהורה ואחת ממאה נוטל כדי חלה מעיסה שלא הורמה חלתה ונותנין פחות מכביצה באמצע כדי

העיסה).

רצון.

בעינן למוקף. והא דקתני בית שמאי אומרים צריכה טבילה. לתרומה מפני שטבולת יום ארוך הוא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ישראלית היא טובלת לביאת מקדש. פירש לפיכך טובלת כדי שתכנס

ליטול מן המוקף שמע מינה נוגעין ממש

מכות (דף ה ע"ב) טמא יהיה לרבות טבול

לאתר כפרתה למקדש שהרי מחוסר כפורים

וכן היא צריכה לטבול לנגיע' דחרומה, וב"ה אומרי' אינה צריכה אבל לקרשים מודי ב"ה דקיי"ל (חגיגה כא, א) האונן והמחוסר כפורים צריכין טבילה לקדש דמעלות דרבנן נינהו למדנו לדברי רש"י ז"ל שהחמירו באכילות קדשים יותר מביאת המקדש שיבנה במהרה בימינו אמן וכן יהי

יום עוד טמאתו בו לרבות מחוסר כפורים,

שנכנס למקדש ענוש כרת כדאמרונן במס'